

ఆంధ్ర సచిత్ర వార్త పత్రిక

40, పైసలు

24-1-69

రూ. 1,500

తప్పక గెలవండి

విజ్ఞానోదయ సాహిత్య పదావళి - 1.

[భారత ఉన్నత న్యాయస్థాన తీర్పుననుసరించి నిర్వహించబడుతున్న సాహిత్య పోటీ]
ఆలోచరకట్టు - 500, ఒక తప్పు - 400, 2 తప్పులు - 300,
3 తప్పులు - 200, అఘపదావళి - 100.

అధికరములు :

- 1) పరహితార్థమగు త్యాగమే / సేవయే సరమ భర్మము.
- 2) వాడిన వుప్పుం వికసించడం జరుగదు. నలిగిన / విరిగిన పూదయం సౌఖ్యం నోచుకోదు.
- 3) అన్ని మతములకు మూలము సత్యము / శక్తి.
- 4) సామ్రాజ్యవాదం, సైనికత్వం పెట్టుబడిదారీ విధానంయొక్క పెంపుడు/కవల బిడ్డలు.
- 5) కళలవలన భావ / ఆత్మ వికాసం కలుగుతుంది.
- 6) ప్రేమ తెలియనివాడికన్నా ప్రేమించి భంగపడేవాడు అదృష్ట / సుఖ వంతుడు.
- 7) ప్రపంచంలో అదృష్టం ఎలా కమ్ముకవచ్చి మనిషిని చుట్టేస్తుందో ఆలోచిస్తే విచిత్రం / చిత్రంగా ఉంటుంది.
- 8) ఆత్మ / శాస్త్ర జ్ఞానమే మానవున కలంకారము.
- 9) ఆశకు / ధనమునకు దామరై నవారు లోకమునకంతకూ దామరే.
- 10) బ్రతుకు అడుక్కిపోయినకంటే బతకడానికి చేయూత స్వప్నం / ఆశ మాత్రమేకాబోలు.
- 11) యథార్థానికి పీడనకాని, నియంతృత్వంకాని, ప్రజాస్వామ్యంకాని, యుద్ధంకాని ఏ సమస్య అయినా సరే చివరకు రాజకీయ / నైతిక సమస్యగా రూపొందుతుంది.
- 12) భారతీయ సంస్కృతిలో ప్రస్తుతమయ్యే ఆలోచన - ఆచరణ మధ్యగల విచిత్ర లగాధానికి సామాజిక / కుల వ్యవస్థ ప్రముఖ కారణమేమో.
- 13) ప్రస్తుత సామాజిక జీవన పరిధియావత్కూ కలుషిత / కృత్రిమ మైపోయింది.
- 14) కర్మవ్యసమదాని కంటులేదు. లోకమశ్యంత పాప / సార భూయిష్టం.
- 15) కర్మకుడెంతటి ముసడో, పరోపకారపాటుదో, ఈ పల్లెవాడూ / ఉపాధ్యాయుడూ అంతే.

ముగింపు తేదీ 7-2-69

చిరునామ :

మేనేజరు,

విజ్ఞానోదయ సాహిత్య పదావళి - 1

వరంగల్లు-2

నిబంధనలు:-1) జ్ఞాన సాహిత్య పదావళి అధికరములు (వనీకృత భారతీయ రచయితల గ్రంథములనుండి తీసుకొనబడినవి. 2) రచయిత తన గ్రంథములో వాడిన స్వప్న పరి అయ్యుంది. 3) ప్రతి అధికరములోను ఏమిటా తప్పు అని భావించిన పదమును సిరాలో కొట్టివేయండి. 4) ప్రతి కూపనుకు (వేతలంకం ఒక రూపాయవంతున తాము విచ్చి కూపనులొనము ఒకే పేరుతో పంప వచ్చును తాము వంపే ప్రతి రెండు కూపనులకు ఒక అఘపదావళి ఉచితంగా వంపుకొనవచ్చును. 5) ప్రవేశకులము మనీ/పోస్టల్ ఆర్ డ్రావర్ వంపవచ్చును. పోస్టల్ ఆర్డరు ప్రాప్త చేయకూడదు. దానిపేద కేవలం విజ్ఞాన సాహిత్య పదావళి, వరంగల్లు-2 ని మార్చితే ప్రాయోగి తమ కూపనుల క్షోడి పనియార్గరు లగిదు తప్పక జతచేయాలి. 6) తక్కువ (వేతలంకం వంపిన కూపనుల పోటీలో చేర్చబడవు. 7) ఒకరి కన్న ఎక్కువమంది విజేతలన్నచో ఒకరొకరి మొత్తం అందరికి సమానముగా పంపబడును. 8) అల్లెకరెక్టు లేనియడం అన్నిటికన్న తక్కువ శిష్ట లుప్త కూపనుకు మొదటి బహుమతి లభించున అక్రమము సనుసరించి మిగిలిన బహుమతులుకూడా పొందును. 8) అల్లెకరెక్టునుండి మూడు తప్పుల వరకుగల ప్రతి కూపనుకు బహుమతి లభించును. 9) అఘపదావళిలో అల్లెకరెక్టువారికి మార్చితే బహుమతి లభించును. 10) తమ ఒకే కూపను వంపలందుకొన్నచో మిగిలిన కూపనులను కొట్టి వేయండి. 11) ముగింపుతేదీ తరువాత వారములో గ్రంథాది వివరణ, విజేతలపట్టిక ప్రచురించబడును. కావలసినవారు 0.15 పెన్సెల పోస్టేజి అదనముగా పంపి పొందవచ్చును. 12) కూపనుల వ్రాసు ఉచితంగా తెచ్చించుకొనవచ్చును లేదా పరుసక్రమములో నడములా వ్రాసి పంపినను అంగీకరించబడును. 13) గడువుదాటిన తరువాత వచ్చిన కూపనుల పోటీలో చేర్చబడవు. 14) ఇది భారత ఉన్నత న్యాయస్థాన తీర్పుకు లోబడి నిర్వహించబడుచున్న, కేవలం తెలివి, అనుభవము, జ్ఞాన శక్తితో సాధించగల సాహిత్య పోటీ.

కూపన్ 1 ఒకరూపాయ			కూపను - 2 2 రూపాయలు		
1	త్యాగమే	సేవయే	1	త్యాగమే	సేవయే
2	నలిగిన	విరిగిన	2	నలిగిన	విరిగిన
3	సత్యము	భక్తి	3	సత్యము	భక్తి
4	పెంపుడు	కవల	4	పెంపుడు	కవల
5	భావ	ఆత్మ	5	భావ	ఆత్మ
6	అదృష్టము	సుఖ	6	అదృష్టము	సుఖ
7	విచిత్రం	చిత్రం	7	విచిత్రం	చిత్రం
8	ఆత్మ	శాస్త్ర	8	ఆత్మ	శాస్త్ర
9	ఆశకు	ధనమునకు	9	ఆశకు	ధనమునకు
10	స్వప్నం	ఆశ	10	స్వప్నం	ఆశ
11	రాజకీయ	నైతిక	11	రాజకీయ	నైతిక
12	సామాజిక	కుల	12	సామాజిక	కుల
13	కలుషిత	కృత్రిమ	13	కలుషిత	కృత్రిమ
14	పాప	సార	14	పాప	సార
15	పల్లెవాడూ	ఉపాధ్యాయుడూ	15	పల్లెవాడూ	ఉపాధ్యాయుడూ

ఉచిత

2	నలిగిన	విరిగిన
3	సత్యము	భక్తి
9	ఆశకు	ధనమునకు
10	స్వప్నం	ఆశ
11	రాజకీయ	నైతిక
12	సామాజిక	కుల
13	కలుషిత	కృత్రిమ

అఘపదావళి

మీ నిబంధనలకు బదులుగా ఈ పోటీలో పాల్గొన్న మునుపటి..... కూపనులకు గాను ప్రవేశకులకు రూ..... మనీ / పోస్టల్ ఆర్డరు పంపించు..... ద్వారా పంపి రగిదు దీనితో జతపరుస్తున్నాను.
పేరు :
చిరునామ :

17-1-69

కాన్పూరు మిట్రల్ తయారీ వారి లెఖాపై జవాబులు చదువుతుంటే వ్రాయాలనిపించింది. ఎవరికి వారు తమవారమే సరయినదని, ఎదుటివారి వాదనలు విని 'ఏడవలేక నివృత్తాన్నామనో' లేక సిగ్గుతో తలలు వంచుకుంటున్నామనో' వ్రాస్తున్నారు. అయితే, ప్రతిక ఉద్దేశ్యం అందరి ఆభిరుచులను మన్నించడమే, విద్వేద తరగతుల వారిని సంతుష్టిపరచడమే, ఏ ఒక్కరి లేక ఒక్క వర్గం వారికి మాత్రమే కాదనీ, ఈ విషయంలో ప్రచురించబడ్డ లేఖలు తెలుపు, తున్నాయి. ఒక్కొక్క రంగునికి ప్రతిక యిచ్చే ప్రాముఖ్యతకు, అయారంగాలపై పాఠకులకున్న అభిప్రాయాలను సన్నిహిత సంబంధ ముంటుందని గుర్తుంచుకుంటే, విభేదాలకు తావుండదని నా అభిప్రాయం.

ఇక ప్రతికలో ప్రచురిస్తున్న శ్రీ కృష్ణగారి మ్యాజిక్ లేఖ, శ్రీ మహేష్వారి ముగ్గురి మూర్తుల ఉవాచలు, శ్రీమతి కె. రామలక్ష్మిగారి వ్యాసాల చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటున్నాయనడంలో సందేహం లేదు. 'పేమించు ప్రేమకై' సీరియల్ నవల యూపతి యువకుల మనోభావాలను పుష్కలం చేస్తూ, వారికి నిరయన దారేదో రేఖామాత్రంగా తెలుపుతున్నట్టుంది.

గట్టునీలకంఠం, (సికింద్రాబాదు)

* * *

3-1-69 సంచిక చూశాను. ముఖ్యంగా ఉత్తరాల శీర్షికలో శ్రీ శ్యామసుందరరావు వ్రాసిన ఉత్తరం మాకు నచ్చలేదు. కొందరు వ్యక్తులు, సినిమాల చూడటం, వాటి విషయాలు చర్చించటం ఏదో తప్పుగా భావిస్తారు! వీరు అలాటి కోపకు చెందిన వారేమో!

సినిమా నటుల అలవాట్లు 'చెత్త' అన్నారా! మరి విజ్ఞాన వేత్తల అలవాట్లు అమూల్యాలా? గౌరవం ఆ వ్యక్తికా, వారు పరిశోధించి, తీర్మానించి, మన కందించిన విజ్ఞానానికా? విజ్ఞానానికయినాడు, వారి బాల్కు జీవితాలు, అలవాట్లు మాత్రం మన కెందుకు?

ఈనాడు సినీనటులు ఎందరికో అభిమానపాత్రులు! అందరికీ అభిమాన పాత్రమైన ప్రతికలో సినిమా విశేషాలు తీసేయమనటం, అయాచితమయిన సలహా.

ఆ శీర్షిక ఇంకా గొప్పగా ఎంతో మిన్నగా కొనసాగా అనీ, ప్రతిక పాఠకులలో చిరకాలం నిలిచి పోవాలి కోరుతూ—

పి. వి. ఆర్. కుమార్, ఎల్లూరు బాబూరావు (విజయవాడ)

* * *

3-1-69 సంచికలోని 'సామాన్య అమెరికన్ కుటుంబాలు సంసారాలు దిద్దుకొనేతీరు' అనే వ్యాసాన్ని "ధన వ్యామోహాన్ని రెచ్చగొడు తున్న లాటరీ" అనే శీర్షికలోని విషయాలను పోల్చి చూస్తే నిజంగా మన దేశానికి ప్రపంచంలో యే స్థానం లభించుతుందో అనే భయం కలుగుతుంది. మన మూఢ నమ్మకాలే మన నాశనానికి, అనే సంగతిపై శీర్షిక వల్ల తేలుతెల్ల మవుతున్నది.

"సరిభ్రమణం" కథ చిన్నదైన చిన్నబుడ్డి లాంటిది.

వి. వి. స్వామి, (కరీంనగర్.)

* * *

మీ యొక్క 20.12.68 వార ప్రతిక చూసిన తరువాత ఈ యొక్క లేఖ వ్రాయాలనుకున్నాను. నేను సహజంగా ప్రతి సంచిక చూస్తుంటాను. ఎక్కువగా 20-12-68 వార ప్రతికలో ప్రచురించిన "కారద" అనే కథ చాలా నచ్చింది. ఇక పవని నిర్మల ప్రభావతిగారు వ్రాసిన శీర్షిక "సినిమాలలో స్త్రీల పాత్రలు" చాలా బాగున్నది. దానిలోని సీరియల్స్ కూడా చాలా బాగున్నాయి. ఇక ముందు మీరు ఇటు వంటి ప్రచురణలు ప్రచురించగలరని ఆశించుచున్నాను.

కె. అప్పయ్య, (మిర్యాలగూడ.)

సీరియల్

జిల్లిందల సరస్వతీదేవిగారి కలంనుండి వెలువడిన నవల "జీవితవలయాలు" వ్రాసించని విధంగా నమూనా వుంది. అందరికీ అర్థమయ్యేట్లుగా నవలను చక్కగా వరసమైన భాషలో అందించారు. తమ సంతానానికి మహోజ్వల భవిష్యత్తు చేరదానని ఆశ, ఆలోచనలతో స్వయం నిర్ణయం చేసుకొని విల్లలను వారిష్టన వచ్చిన మార్గాల్లోకి మళ్ళించే తల్లితండ్రుల ప్రవర్తనకు ముక్తానీలంబిడి యీ నవల. రచయిత్రీ భావకల్పనకు శ్రీకారుని 'రామరావు' రూపకల్పన అద్భుతంగా వుండి చిర అందరు కలుసుకున్నట్లుగా నవల ముఖంలాగా ముగిసినట్లుగా కాకుండా నవల్లోని పాత్రలను ఎవరి మూసాన వాళ్ళను వదిలేశారు రచయిత్రీగారు. వీరి ఎలావున్నా కథా గమనం చక్కగా హృద్యంగా వుంది. కొన్ని సందర్భాలలో వాన వ జగత్తులో ఉయ్యల లూగించి హృదయాన్ని వెత్తని బాధకు గురేస్తూ సాగింది.

ప్రతిక స్నేహానురాగాలకు నిఁపుటద్దం ఉన్నవి విజయలక్ష్మిగారి "సురేఖాపటాయం".

చేకా సావిత్రి సికింద్రాబాద్

* * *

ఈవారం సంచిక ఆంధ్రపత్రిక వారప్రతికలో మీరు ప్రచురించిన క్రొత్త సీరియల్ "సురేఖ పరిణయం" మరియు "జీవితవలయాలు", "ప్రేమించు ప్రేమకై" మొదలైనవి చాలా బాగున్నవి. ప్రతిక ముఖచిత్రం చాలా బాగున్నది. దానిని రచించిన గెనెసెట్టిగారికి నా అభినందనలు.

ఎల్. గౌడ్వత్స్ (భీమవరం)

* * *

27-12-68 సంచికలో మీరు ప్రచురించిన "చెట్టుక్రింద స్వీడరు," కథానిక వాస్తవానికి, చాలా దగ్గరగా యున్నది. పెద్దకథ "ఆ అమ్మాయి" నేను వ్రాసించిన దానికంటే.... చాలా చక్కగా ముగించేరు.

సుంకర రామారావు, (ఎలమంచిలి).

రచయితలకు

నమనవి

కథలు, వ్యాసాలు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడిన తమ వ్రాత ప్రతులని తప్పిసంవగోరే రచయితలు వ్రాత ప్రతులతోబాటు తగుమాత్రం అపలాబిక్కులు అతికించిన, స్వంత చిరునామాకూ కవరు కూడా వంపాలి. స్థాంపులు మాత్రం వంప రాదు స్థాంపులు మాత్రం వంపించినట్లు యితే వ్రాతప్రతుల తప్పిసంపబడవు. వ్రాత ప్రతులతో గాక విడిగా స్వంత చిరునామా, తగుమాత్రం పోస్టేజీకూ కవర్కు వంపివా వ్రాతప్రతులు తప్పిసంపబడవు.

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడిన వ్రాతప్రతుల యెదురులో ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాల జరుపబడవు.

నవలలు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడిన నవలల వ్రాత ప్రతులు చేమే తప్పి వంపిస్తము. వ్రాత ప్రతులతో స్వంత చిరునామాకూ, తగు మాత్రం పోస్టేజీ అతికించిన కవర్కు వంపి వసనరం లేదు. 100 అరశాపు పేజీల పయిన ఉప్పు వ్రాతప్రతులే నవలలకింద పరిగణించ బడుతాయి.

కార్టూన్లు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడిన కార్టూన్లు తప్పి వంపగోరేవారు కార్టూన్లతో స్వంత చిరునామాకూ, తగుమాత్రం పోస్టేజీ అతికించిన కవర్కు జతపరిచి వంపాలి. స్థాంపులు మాత్రం వంపరాదు.

షరూ: వ్రాతప్రతులని, కార్టూన్లని పిలయ: నంత భద్రంగా తప్పిసంపే ప్రయత్నాలు చేస్తము కాని, వాటి విషయమయ: ఎటు వంటి బాధకలపి స్వీకరించలేము. ఈషర తుని గమనించి రచయితలు తమ రచనలు, కార్టూన్లు వంపగలరు.

సంపాదకుడు

ఆంధ్రపత్రిక వారప్రతిక

10-1-69 లో ప్రచురించిన శ్రీమతి
 లక్ష్మి ప్రవేశగారి వ్యవసాయమున్న వారసుకర్త
 వి.వి. కొందరు అనుభవ ప్రస్తావనలకు, అర్హ
 వ్యక్తి దృక్పథాల అని గుర్తుపడి పోతున్నారని గానీ,
 అవలూ ఆ పట్టాభి పూర్ణుని వారసులు. వాళ్ళే
 ఎప్పుడూ చూస్తున్నారు. అందుకేనే పరిశోధన,
 డబ్బు చేసుకుంటున్నారు. కాలం పోతుంటుంది.
 సాగుమూ మారాలి. విజయ అవలూ ఇతర భార
 తీయ విశ్రాంతి పోల్చి చూస్తే, ఇంకా మన నిర్మా
 తలు పనికి కట్టుబడి కొనసాగుతున్నారు. అది
 యినా ఈ పరిస్థితుల గల భరించరక. అవలూ
 ఈ విషయాల చేపట్టే ఎక్కువగా అడవారీ
 వారి జాతినీ అర్హతగా పూర్తిగా ఉన్నారనే జాధ.
 దాని మనకు ముగిసిన పూర్తి అర్హతగా
 జాతీయదాని అవుతు వారూ పుట్టినారు.
 ఇంకా విమర్శించడం గలగ్. అవుతు నిర్మాతలు
 కూడా మనకి కలెక్షన్ల పంపించుచున్న.

శ్రీ. వి. పూర్ణిదాస్, ఎం. ఎస్. పూర్ణిదాస్,
 పి. గోపాలాచారి, పి. వి. ఎస్. గాన్త్రే (రాజ్) (రాజ్)

* * *
 ఈ వార్తా పత్రంలో, మనది విజయ ప్రభ
 వారి గల "విజయ" అనుభవ ప్రస్తావనలకు
 ముఖానికి పూర్తిగా, శ్రీమతి లక్ష్మి ప్రవేశ
 గారు ప్రాసంగికంగా సమాఖ్యకు అంది.
 అందుకు మనం విజయ ప్రభకు అంది. వారి గారు
 గవ్యంగా సమాఖ్యకు, వారి వారక నిపుణులు
 అందుకు అని గెప్పుతున్నట్లు ప్రస్తావనలకుతో,
 జారిన పోటీలకు ప్రాసంగికం, అందుకు విజయ
 ముఖ, వారి విజయ గానమున వారి విజయముల
 గానకి లక్ష్మి ప్రవేశ గారు అందుకు "విజయ
 ప్రభ" కథనా కథనా వచ్చింది. ఇందువల్ల
 గానకి వారి విజయము. విజయ ఉన్న రామనాథం
 అందుకు విజయ, విజయ గానమున వారి కథన

ఉత్తరాలు

తరుస్తూని ఆశీర్వాదము.

వి. రామారావు, (విజయ)

* * *
 ఈ వారము (27-12-68) వార్తలో
 పూర్వోక్త ముగ్గురు మూలములు చదివి ఈ ఉత్త
 రము ప్రాయముకు పూనుకుంటు. వద్దలకి దిగు
 వరూ పట్టి, పూలకు వారియొక్క మునాప్రాసంగిక
 మునాపట్టి ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చేరారు. కానీ వారి
 యొక్క గుణగణాలును బట్టి యివ్వరని నా అభి
 ప్రాయము. జి. రాజేంద్రరావు (విజయ)

* * *
 ఈ వారంలో (10-1-69) ముఖ్యము
 ప్రాసంగిక ముగ్గురు మూలములతో ప్రాసంగిక "విజయ
 ముఖ" అందుకు. అనే శీర్షిక వారి వారు. విజయ
 ముఖకి మనతో జాతీయకీర్తిమయములకు అర్హం మన
 ముఖకి తెలుసు? అని ప్రశ్నించుకుంటే, తెలుసుగా
 తెలుసుకోవచ్చును. ఈ విషయమే కానీ, పట్టుకీ,
 పట్టుకూడలే విషయమే కానీ, ఇలాంటి పట్టుకీ
 ముఖ గుడ్డిగా అనుకుంటుంటూపోతున్నామంటే,
 అభ్యర్థనదవలసిన అంశముకాదేమో! ఇలాంటి వి
 యయలో మన ప్రభుత్వము తీసుకునే ఇద్య మంత?
 అని ప్రశ్నించుకుంటే ముఖగారు ప్రాసంగిక విధంగా
 పై విషయముల అభివృద్ధిని తీరకలేదేమో (వ్య
 వహించుట). ముఖ్యంగా మన జాతీయకీర్తి
 యుగ్మ అర్థం గురించి అంత అభివృద్ధి పంపించుట
 వాగులేదేమో అనిపిస్తుంది. ఎవరైనా విదేశీయులూ
 ఆ విషయముపై నవ్వి అడుగుతే, మనతో ఎంతమంది
 విద్యగలరు? దీనిపై వారమనుకుంటారో ఒకమాగు
 అయినా అభివృద్ధి! ఇటువంటి విషయాలలో
 పత్రికలు మరియు నేటి యువతరంవారు ప్రభు
 త్వముపై ఒత్తిడి తెస్తే జాగుంటుంది. ఆ
 మార్పు లొందరతో రాగలదని ఆశించు.
 టి. విజయరామారావు (పట్టుకూ)

ఆంధ్రసచిత్ర వార్తపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

చేపిదాసరక రాజీనాథుని

సాంస్కృతిక రాష్ట్ర పంచాయతీ

ఆంధ్రముఖ : 24-1-69

కీర్తిమయ పత్రిక ముఖమునకు శాస్త్ర సమన్వయ
 సంపుటము : 61 సంవత్సరము : 22

శ్రీ విజయ

1968

ముఖ్య అంశములు :

విజయ కంఠప్రసాద

గౌరవము

విజయ రాజాశ్రీ

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రపరిషత్తు

7. శంఖముచెట్టి పత్రిక. ముద్రాము-1

విజయ

సంవత్సర చందా 26.00

6 మాసముల చందా 13.00

3 మాసముల చందా 6.50

ముఖ్య అంశములు

విజయ సుద్రము

ముఖ్యచిత్రం : "విజయ" కథన

విజయం

కథన

నీరు వల్ల ముఖము -- 3

జాతీయములు -- 18

విజయ ప్రభ -- 34

ప్రతినిధిముఖ -- 45

నీరయల్ సవలము :

ప్రేమించు ప్రేమ -- 24

మరేభావము -- 40

వ్యాసము, శీర్షికలు, సినీమా :

విజయము -- 2, విజయ కథన -- 3,

మృత్యు రేఖ -- 6, విజయ -- 7,

ప్రభుత్వ -- 12, ముఖము ముఖము -- 13,

విజయము కథనము -- 14, విజయ కథనము -- 20,

వారము -- 22, విజయ ముఖము కథనము -- 23,

విజయము -- 31, విజయము కథనము -- 32,

విజయము -- 32, విజయము కథనము -- 37,

విజయము -- 37, విజయము కథనము -- 38,

విజయము -- 39, విజయము కథనము -- 48,

విజయము -- 51, విజయము కథనము -- 56,

విజయము -- 57, విజయము కథనము -- 58,

విజయము -- 60,

ప్రవారమే ప్రారంభం :

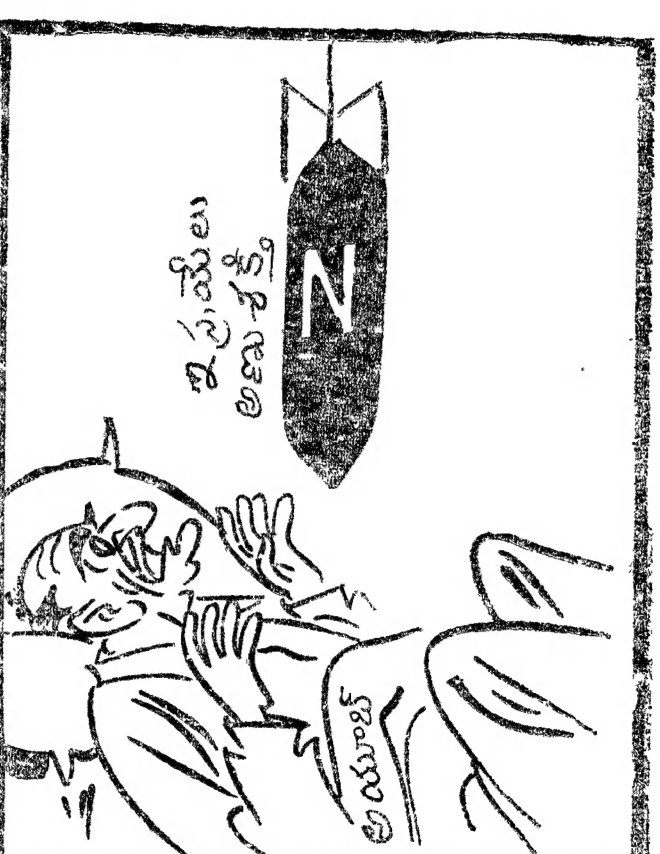
కొత్త సీరియల్ నవల

అడకతెరలో మనిషి

రచన

శ్రీమతి శిఖా వెంకటరమణ

(మాజీ గంటి వెంకటరమణ)

బార్త్ - ఇరాన్ సంబంధ బాందవ్యాలు

|| స్వాధీనంలో ఇరాన్ రాజు 'షా' గారి రాజు కొంత వంశవాన్ని కలిగించింది. ఆయన ఇరాన్ లో సమితి సమావేశానికి హాజరై మన దేశానికి వేచేశారు. కరాచీలో టర్కీ-ఇరాన్ పాకిస్తాన్ వ్యవహారాలు ముచ్చటించుకుని వచ్చారు. కరాచీలో ఈ సమితి సమావేశం కాశ్మీరు విషయాన్ని తేల్చడానికి జరిగింది. కరాచీలో జరిగిన సమావేశంలో కాశ్మీరు ప్రస్తావన వస్తే పాపబలంలేకుండా ఎలావుంటుంది? పాకిస్తాన్ ను బలపరచడమే జరుగుతుంది.

మన దేశానికి 'షా' గారి రాజు గొప్ప సంబంధం! వచ్చిరాగానే షాగారు వర్తమానానికారుల వ్యవహారం ఒకటి ఏర్పాటు చేశారు. ఈ పర్యటన చారిత్రాత్మకమైన పరస్పర బంధాన్ని దృఢీకరించే మార్గం అక్కడే తెల్లమైంది. రెండు దేశాలూ సార్వభౌమికాన్ని పట్టికొని ఒంటారులు సహకరించు కోవాలని నిశ్చయించు కున్నారు. ఈ సహకారం వరిల్లాంటి జాయింట్ సహకారాన్ని మొదలుపెట్టాలన్నమాట!

మొదట చారిత్రాత్మకమైన భవనం దాని గురించి ఆలోచిద్దాం. గుజరాత్ లో సంతాన్ అనే ప్రాంత మొక్కంది. ఎనిమిదవ శతాబ్దంలో ప్రవక్త జోరాస్టరు సహచరులు ఇక్కడ అడుగుపెట్టారు. అప్పటినుంచి భారత-ఇరాన్ సంబంధం ఏర్పడింది. వీరి నిష్ఠుడు పాశ్చాత్యులైనా. అరబ్బులు ఇరాన్ పై దండెత్తినప్పుడు మన దేశంలో నివాస మేర్పరచు కున్నారు వీరు మన దేశానికి రావడానికి ముఖ్యకారణం మతోద్ధరణ. ఇస్లాం మతంలోకి మారలేక మతాభిమాన్ని చంపుకోలేక పారిపోయినవారు.

శతాబ్దాలు తరలిపోయాయి. 1526లో ముఘలు సామ్రాజ్య మూలపురుషుడు బాబర్ భారతదేశాన్ని వశం చేసుకున్నాడు. వెంటనే ఇబ్రహీంలాద్ దిన్ రాజ్యభివృద్ధి

చేశాడు. తర్వాత ఢిల్లీ ఆగలకు పరిపాలకు డయ్యాడు. ఘనతపహించిన ఈ సామ్రాజ్యం 1530 లో మరణించాడు. అతని కొడుకు హుమాయూన్. షెర్షామూరి ఆయనగార్ని ముప్పుతిప్పలుపెట్టి మూడు చెరువులనిల్లు తాగించి భారత దేశాన్నించి తరిమేశాడు. హుమాయూన్ గారు ఇరాన్ లో సొనం సంతోషించుకున్నారు. పరిష్కర్త సైన్యాన్ని లోబరుచుకుని ఢిల్లీని ముట్టడించారు. తర్వాత మళ్ళీ యధాప్రకారం ముఘలుపాలన సాగింది. 1857 వరకు ఇది నిరాధారంగా సాగుతూ వచ్చింది. చాలమంది పరిష్కర్త సైనికులు, గొప్ప వాళ్ళూ అంతా హుమాయూన్ గారితో పాటు మనదేశంలో పాగా చేశారు. అలాంటి గొప్పవాడి కుమార్తె ఒకామె మార్జెహాన్. ఈమె జహంగీరు భార్య. చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన మరొకామె మం తాజ్ మహల్.

నాగర్ కోయిల్ ఉపనిషత్ కలలో పార్శ్వమంతుడు 1,28,201 వోట్లు మెజారిటీతో మన విజయాన్ని సాధించిన శ్రీ కామరాజ్.

ఈమె షాహన్ గారి ప్రియమైన సతీమణి. ఈ విధంగా పరిష్కర్త సంస్కృతి మొఘలు సామ్రాజ్యాన్ని ఆశీంగనం చేసుకున్నది.

ఒకప్పుడు మనదేశంలో సంఘీభావానికి లోటులేదు. వటిష్కర్తకు భంగంలేదు. ఇలాంటి మన దేశానికి ఇతర దేశాలనుంచి చాలమంది రాజ్యవముఖులు ప్రసిద్ధ పురుషులు, వాయకులు, ఉపనాయకులు అంతా వస్తూనే వున్నారు. ఈ రాకపోకలు మన దేశాన్నిగాని, మన మనుషుల్నిగాని ఏవిధంగానూ కదల్చలేక పోయాయి. కాని, ఇప్పటి మాట వేరు. ఇప్పటి మన భారతదేశం బలహీనంగా వున్నది. ప్రజలు చీలికలు వీరికలుగా విరుద్ధ భావాంతో వుంటున్నారు. సరిగ్గా మహమ్మద్ షా గారి కాలంలో వున్నట్లుగా వుందన్నమాట!

ఆ కాలంలో ఎలా వుండేది? మహమ్మద్ షా గారు మనదేశాన్ని పాలిస్తున్నప్పుడు ఇరాన్ నుంచి నదీర్షాగారు అడుగుపెట్టారు. ఇక్కడ భారత-ఇరాన్ సంబంధం మూడవసారి గట్టిపడింది దన్నమాట. నదీర్షాగారు మహమ్మద్ షాగార్ని ముట్టడించారు. మహమ్మద్ షాగారి హయాంలో ఆయనచుట్టూ పరిష్కర్త ప్రజల్ని పెంచుకున్నారు. అదే పరిపాలనలో బలహీనత. దానిని ఆధారం చేసుకునే నదీర్షా ధైర్యంగా ఢిల్లీకి రాగలిగాడు.

పెషావర్ లో ఒక ప్రసిద్ధమైన పీఠి వుంది. దానిపేరు తెలుగులో అయితే 'కథలు చెప్పేవాళ్ళ బజారు.' ఇలాంటి కథలకోసం ఢిల్లీకూడా ప్రసిద్ధమైనదే. నల్లమందు భాయీలు ఈ కథలకి నాయకులు. నదీర్షా వచ్చినప్పుడు ఒక కథ అల్లారు. అది నదీర్షా చచ్చిపోయాడు అని. ఈ కథని అసరా చేసుకుని కొందరు పరిష్కర్త సైనికుల్ని చంపేశారు. ఇది నదీర్షా గారిని రెచ్చకొట్టింది. 'మనర్లు మసీదు' మొట్టమొదట కూర్చుని తెగసరకండని

అజ్ఞాపించాడు న దీ ర్వా. ఎత్తినకత్తి
డించకుండా హత్యకాండ మొదలుపెట్టాడు.
ధీర్లీ శీవంగా నష్టపోయింది. చావులు,
లూటీలు, కొల్లులు—ఇలా మూడురోజుల
దాకా కొనసాగింది. మహమ్మద్ షా గారి
ముఖ్యమంత్రి నదీర్వాని ప్రారంభించాడు.
నదీర్వాగారు కత్తిని ఒరలో పెట్టేశారు!

నదీర్వా మహమ్మద్ షాకి ఒక కత్తిని
బహూకరించాడట! ఆ కత్తిని ఆఖరి
ముఠలు పరిపాలకు డయిన బహదూర్ షా
బ్రిటిష్ కెప్టెన్ హుడ్సన్ కు ఇచ్చాడు!
ఇదొక విచిత్రమైన కథ.

కోట్లకొద్దీ అయశ్వర్యాన్ని చేజిక్కించు
కో. డమే కాకుండా, నదీర్వా నెమలి సింహా
సరం జరిపించుకు పోయాడు—అది ఇప్ప
టికీ టెహరాన్ లో వుంది. గోల్డెన్ మస్క్
అతని దారణ కృత్యాలకు చిహ్నంగా ఇంకా
అలానే వున్నది. ఈ మసీదుకు గురుద్వారా
కి మధ్య సెంట్రల్ పోలిస్ స్టేషను
వుంది. ధీర్లీ జన సంగం పరిపాల
కులు ఈ పోలిస్ స్టేషన్ ని గురుద్వారా
కమిటీకి అమ్మేశారు.

షాజహాన్ గారి ఎర్రకోటలో ఇరాన్ షాగారికి
విందు ఇచ్చారు. ఇక్కడే నదీర్వాగారు
కూడా ఒకప్పుడు అతిథిగా వున్నాడు!
చాంద్ నీ చౌకమీదనుంచి ఆయన్ను తీసుకు
వెళ్లలేదు అలా వెళ్లివుంటే, గోల్డెన్
మస్క్ ను చూసేవారు తద్వారా లక్కడ
కూర్చొని నదీర్వా ధీర్లీ నాశనానికి ఎలా
తావత్తువద్దాడో జ్ఞాపక మొచ్చివుండేది!

భారత—ఇరాన్ సంబంధ బాంధవ్యాలు
బ్రిటిషు పరిపాలన కాలంలో ఇలా లేవు.
1600 దశంబరు 31 వ తేదీన ఎలిజబెత్
రాణిగారు ఒక ఒప్పందాన్ని చేశారు ఇప్పుడు
'స్కాట్లాండ్ బ్రిటిషువైఖరి'ని స్పష్టం
చేస్తున్న పద్ధతికి అది నాంది బ్రిటిషు
వారు మనదేశాన్ని ఆక్రమించుకుని విదేశాల
ప్రమేయాన్ని చాలవరకు అరికట్టారు.
తద్వారా దేశాన్ని సురక్షితం చేసుకున్నారు.
మిలిటరీ, ఆర్థిక, రాజకీయంగా—ఏవిధం
గనూ విదేశాలని జోక్యం కలగజేసుకో
నివ్వలేదు.

భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది.
బ్రిటిషువారు పారిపద్యతిననుసరించి ఇతర
దేశాల ప్రమేయం తగ్గించుకున్నారు.
(64వ పేజీ చూడండి)

ఆటలు

ఆటగాళ్లలో ఓర్పు అవసరం

ఆట జరుగుతుం
డగా చూసేవారు
ఆట స్థలంలోకి
ప్రవేశించడం, అంత
రాయం కల్పింప
డం వల్ల పోలీసు
రద్దు చేసిన సంద
ర్భాల గురించి
యీంతకు ముందు

అనేకసార్లు ఈ కీర్తికి కింద రాశాను.
టెన్నిస్ లో క్రమశిక్షణని పాటించే
తరగతికి చెందినవారుగా వరిగణింప
బడే ఆటగాళ్లు ఆటలో జరిగిన మరొక సంద
ర్భాన్ని యిప్పుడు చర్చిస్తాను. టెన్నిస్ బీద
వారి ఆటకాదు. అందువల్ల సహజంగా ప్రతి
ఒక్కరూ ఆటగాళ్లలో క్రమశిక్షణని అభి
ప్రాయపడతారు. పోటాపోటీగా జరుగుతున్న ఆటలో ఆట
గాళ్లు మానసికంగా ఎంతో శ్రమకి లోనవు
తారు. ఏమాత్రం అవరోధం కానీ, ఎవరైనా
కలగచేసుకోడంగానీ చేస్తే అది ఆటగాళ్లకి తల
క్రిందులు చేస్తుంది. అయితే ఆటగాళ్లు
వీర్యుని ప్రదర్శించి ఆవేశాన్ని అణచుకోక
పోతే క్రీడారంగం నిలవ తగ్గిపోతుంది.

ఇటీవల జరిగిన ముఖ్యమైన పోటీలు ఆసియా
ఛాంపియన్ షిప్ కలకత్తాలో, వేస్టర్ హార్డ్
కోర్ట్ టోర్నమెంట్ మద్రాసులో జరిగాయి.
అందులో అంపైర్ల తీర్పులని ఆక్షేపించడం
అనేకసార్లు జరిగింది. కలకత్తాలో జరిగిన షిప్
యన్ ఛాంపియన్ షిప్ లో రుమే
నియా ఛాంపియన్ వాస్కెస్ (గత
సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం, జనవరి
మొత్తటివారంలో, మద్రాసులో మంచి పదార్థం
యిచ్చాడు) ఒక ముఖ్యతలో ఆడవానికి నిరాక
రించాడు. టెన్నిస్ విర్లయాన్ని సవాల్
చేయడం జరిగింది. చివరికి ఆమోద్ ఒక ముఖ
ర్వీత్ యువకుడం జరిగింది. టెన్నిస్ మన్ లు కూడా
తప్పుచేస్తారన్న విషయాన్ని నేను ఒప్పుకుం
టాను. వారు కృతజ్ఞతని అతించని వని
చేస్తారు, కాద్దిగా ఏకాగ్రత తక్కువ అయిన
సందర్భాలలో వారు కూడా తప్పులనే చేస్తారు.
అయితే ఆటగాళ్లు వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించడం
ఆటస్థలం నుంచి బయటికి వెళ్లిపోవడంలాటివి
చేయకుండా సరైన పద్ధతిలో ప్రవర్తించాలి.
టెన్నిస్ లో ఏ స్థితిలోనించేనా తన ఆటని
నిలబెట్టుకోవడానికి మిగతా అన్ని ఆటల్లో కంటే

ఎక్కువ అవకాశాలు ఉన్నాయి. జాగ్రత్తగా
ఆడటం వల్ల విజయాన్ని సాధించవచ్చు. అలా
ఒప్పుడు ఆక్కడక్కడ పారపాటు నిర్ణయం
తీసుకొనడం జరిగినా దానివల్ల ఆటగాళ్లు అంత
తలక్రిందులు కాకూడదు. ధనవంతులకి
మూత్రమే అందుబాటులో ఉండే టెన్నిస్ లో
ఆటగాళ్లు తమనూతనా అదుపులో పెట్టు
కోడం అన్నది ఉండాలిని విషయం.

మద్రాసులో జరిగిన పోటీలో అమెరికా
ఆటగాడు టిప్స్ తన మార్చిని మూడవసెట్ లో
విజయాన్ని సాధించే వకాశం గల ఆసెండ్
అమ్మిరాజ్ కి వదిలేశాడు—ఆ సెట్ లో నీ
దాపుదమైన నిర్ణయం చేయడం జరిగింది.
డెవిస్ కప్ యీంతకుముందే ఆసెండ్ ఈ 17వం
త్వరాల ఆటగాడు ఆసెండ్ అమ్మిరాజ్
యిలాంటి సందర్భాలలోనే నిక్కుకున్నాడు.
ప్రేమాజీతిలాల్ కి ఎదురుగా ఆడుతున్నప్పుడు
ఆసెండ్ తన ప్రత్యర్థికి సెట్ పాయింట్ అను
కూలంగాలభించినప్పుడు ఆవేశపడ్డాడు. అప్పుడు
లాల్ బంతిని ఆసెండ్ పైపు కొట్టాడు. అంపైర్
'ఫౌల్ట్' అనగానే సహజంగా ఆసెండ్ అటం
ఆసేశాడు. కానీ తన 'సర్వైస్'లో తప్పులేదని
లాల్ అభ్యంతరం చెప్పాడు. టెన్నిస్ కూడా
అతన్ని బలపరిచాడు. రూల్స్ ప్రకారం అయితే
టెన్నిస్ మనీ నిర్ణయాలని అంపైర్ తోసివేయ
వచ్చు, కానీ అంపైర్ ఆజ్ఞానుసారం ఆటని
ఆపినప్పుడు ఆ పాయింట్ ని తిరిగి ఆడటమే
తగిన పద్ధతి. కానీ లాల్ అందుకు వ్యతిరేకం
చాడు. ఆ పాయింట్ కోసం తిరిగి ఆడే పక్షంలో
తను ఆటని కొనసాగించవని బెదిరించాడు.
అలాంటి సీనియర్ ఆటగాడు ఆ విధంగా
ప్రవర్తించడం అన్నది ఏమీ దాగా ఉండదు.
అది ఆటగాని తనం అనిపించుకోదని చెప్పాలి.
ఈ రకమైన ప్రవర్తన విదేశీ ఆటగాళ్లు విద
యంతో మనకేమీ కొరతకాదు. ఆసెండ్
సెట్ వోడ్ పోయాడు.

ఇలా నిర్ణయాలని ప్రశ్నించడం, ఆటవికా
సాగించడానికి యిష్టపడక పోవడం అన్నవి వానా
టికి ఎక్కువై పోతున్నాయి. క్రీడారంగానికి
నేరు తీసుకు రావాలంటే ఆటగాళ్లు నీటిని
నీడోదించాలి. గెలుపు నోటమి అన్నవి ముఖ్యం
కాదు. డెవిస్ కప్ సీనియర్ ఆటగాళ్లు ఈ విష
యంలో మార్గదర్శకులవుతారని ఆశిస్తాను.

—కె. ఎస్. సరసింహన్

నీకుమల్లమేమగు

మండా వెండ్రుకదమజాదవు

☐ సుంకిఫాటీ కొండల మీదనుంచి మేఘాలు లేలుతూ వస్తున్నాయి, తెల్లగా, నిండుగా—అదుతూ పాడుతూ స్వర్గం నించి భూలోక సంచారానికి పురాణకాలంలో వచ్చే దేవకన్యలలా. మేఘాలు నేలని తాకుతూ బరువుగా వచ్చి, తాటికమ్మలతో కట్టిన రామో హాటకోకి ప్రవేశించి, కూర్చున్న అందరినీ చలితో ఒక్కసారి గజగజలాడించి బయటకు పోతున్నాయి.

'చెక్ గేట్'ని, హోటలాని, తక్కిన ఇళ్లని చుట్టూ వెదుతూ నాలుగువైపులా ఎత్తయిన కొండలున్నాయి, మేఘాలు కప్పిన చోట వెండి రంగు లోనూ, కప్పని చోట పచ్చగానూ అగువడుతూ నూతికున్న గోడలలా ఉన్నాయి కొండలు—నూతి లోని కప్పలా ఉండా పల్లె—నల్లె అనడానికి అవదు. అంద్రా—ఒరిస్సా సరిహద్దు దగ్గరున్న సివిల్ నగ్గలు 'చెక్ పోస్ట్' అవడాన్ని చుట్టూ పదిపన్నెండు

పూరిళ్లు లేవేయి. అందులో ఉన్న వారంతా బియ్యం దొంగతనంగా సరిహద్దు దాటించే వ్యాపారస్తులే—అక్కడ ఉన్న పెంకుటిళ్లు, రవాదారి బంగళా, పోలీస్టేషను, చెక్ పోస్ట్.

ఉదయం ఆరుగంటల నించి, రాత్రి పదిగంటల వరకు పాలూరు నించి జయపురానికి, జయపురం నించి పాలూరుకి సోయే లారీలు, బస్సుల సంఖ్య కనీసం ఉంటుంది రెండు వందల. అవన్నీ అక్కడ ఆగవలసిందే తనిఖీ కోసం.

ప్రొద్దు అప్పుడే పొడిచింది—పాలూరు నించి లారీలు, ఒక్క టోక్కుటే వచ్చి ఆగుతున్నాయి. అటు జయపురం నించి బియ్యం బస్తాలు నింపుకొని తెల్లవారు జామున బయలుదేరిన సివిల్ నగ్గలు బళ్లు ఒక్కటొక్కటే, చెప్పు దిమ్మలు పడేటట్టు కబ్బం చేసుకుంటూ, రెండో గేరులో ఘాటి దిగుతున్నాయి, పాము మెలికల్లాటి రోడ్డు మీంచి

నాలుగు మైళ్ల దూరం ఆ కొండ పరియల మీదే రోడ్డు, దాని మీద ఎక్కే దిగే మోటారు బళ్లు, హోటాలు నించి కనిపిస్తున్నాయి.

చెక్ గేట్ ఆస్తిను తలుపు లింకా తియ్యలేదు—రోడ్డుకి అడ్డుగా ఉన్న గేటు తాళం కూడా వేసి ఉంది. బంట్లోతు పళ్లు తోముకుంటుంట, నీధి వరండాలో కూర్చున్నాడు, డ్రయివర్ల కేసి చూసి, పళ్లు ఇకిరించి నవ్వుతూ—

లారీ డ్రయివర్లు, క్లీనర్లు, లారీలో ప్రయాణం చేసే ఒకరో ఇద్దరో డబ్బివ్వని ప్రయాణీకులు, కామో హోటల్లోకి ఒక్కొక్కరే తాపీగా ప్రవేశిస్తున్నారు. అది హోటల్లా లేదు—ఆవుల శాలలా ఉంది—మీదని తాటికొమ్మలున్నాయి కాబట్టి, కొంతలో కొంత నయమైనా, గాలిలో వర్షం పడతే నాలుగు వేపుల నించి జల్లు కొడుతుంది—కర్ర దిమ్మలు రెండు వరసల్లో పాతబడి ఉన్నాయి—ఒక వరస ఎత్తు, రెండోది పల్లం—వాటి మీద పాడు గాటి బల్ల చెక్కలు మేకు వేసి కొట్టేరు—క్రింది వరస కుర్చీగానూ, మీది వరస టేబిలుగానూ వాడబడుతోంది—ఒక మూలకి ఉంది పెద్ద కొయిలా పొయ్యి, రెండు కొలిమిలతో, దాని ప్రక్కనే పాత టేబిలోకటి, కప్పులు, పానర్లు తదితర సామగ్రి తోనూ. పొయ్యి మీద, మూడువంతులు నీళ్లు కలిపిన పాలు, మరుగుతున్నాయి—టీ అడిగినా, కాఫీ అడిగినా, డికాష్ను కాస్త గ్లాసులో వేసి, సంచదార రెండు చెమ్మలు గబగబా గ్లాసులోకి కొట్టి, ఎల్యూమినియంపాత పాలు కల్పిన మరుగు తున్న నీళ్లు అందులో పోసి, గజమన్నర ఎత్తు నించి రెండుమూడు సార్లు కలిపి ఇస్తున్నాడు రామో—టేబిలు మీదనున్న బేసిన్లో ఆవిర్లు కక్కుతూ ఇడ్లీలున్నాయి—దోసెల పెనం వేడెక్కుతోంది పొయ్యి మీద—

కండలు తిరిగిన రామో నిండైన విగ్రహం, సంవెంగ రంగు చాయ కలిగి, నలభై సంవత్సరాలు పైబడ్డా, మధ్య వయస్సు పాలిమేరలు చేరుకో లేదు. స్నేహం కనవరచే పెద్దకళ్లు, నడా ఆకర్షణీయమైన చిరునవ్వు ఎనదినన్నా ఇట్టే అతడికి, అప్పుడిగా మారుస్తాయి.

ఎంతమంది వచ్చి వీని అడిగినా, అలస్యం లేకుండా కబుర్లు చెప్తూనే, చిరునవ్వు నవ్వుతూనే అన్నీ అందిస్తున్నాడు రామో. ఈ లైన్లో నెట్ల, డ్రయివర్లు, క్లీనర్లు, చాలామంది ప్రయాణీకులు, రామోకి సుపరిచితులు—అందరినీ, పేరు పేరునా పలకరించి, వాళ్లు అడగకుండానే ఫలానాది చాలాని తెలుసుకొని అందిస్తున్నాడు.

ఇల్లుగా వాడుకుంటున్న బాగం చుట్టూ మాత్రం మట్టిగోడలున్నాయి. లోన రెండు గదులున్నాయి, ఒక గది నిండా సరుకులున్నాయి, రెండో గది పడక గది—వెనకకి ఒక చిన్న చాడే వంచ ఉంది. కొంత దూరంలో ఒక సెలయేరు ప్రస హిస్తోంది కొండ లోయలలోకి.

అక్కడ నిల్చొని, సెలయేటి గల గల వింటూ, కొండల నించి దిగే మేఘాల కేసి మగతగా,

దూస్తూ నిల్చుంది అలివేలు— మేమిప్పుడేరక వారయాలా, యవ్వనంతో జిగివచ్చి మెరుస్తోంది అమె నల్లటి శరీరం. నలుపు, శరీరానిదే కానీ అందం అలివేలు సొత్తు— కొండ మీంచి దిగి ఆమెను తాతే పాడుగాటి నల్లటి మబ్బులు, ఆమె కేశాలతో పోటీ చేస్తున్నాయి. ఆమె కళ్లు మాట్లాడకుండానే మాట్లాడతాయి. నోరు చెప్పకుండానే ఎన్నో సంగతులు చెప్తాయి. ఇప్పుడవి, చుట్టూ ఉండే ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని తమతో ఇముడ్చుకొని ఆ అందంతో ఆటలాడుకుంటున్నాయి.

ద్రవ్యవర్గకి, తదితర ప్రయాణీకులకి కావల్సిన వన్నీ అందించి, రామో అలివేలు దగ్గరి కొచ్చి ప్రేమతో ఆమె భుజం మీద చెయ్యి వేసేడు. ఆమె ఆ పెద్దకళ్లతో, మగతగా, అప్యాయంగా అతణ్ణి చూస్తూ, అతడి మెడ చుట్టూ చేతులు వేసి అతడి చెక్కిళ్లకి తన చెక్కిళ్లు రాసింది.

“రోజూ వగలెళ్లా కొండల మీది మేఘాలే చూస్తూ ఉండిపోతావు. చినుగయ్యూ అలివేలూ ఏమి?”

“ఎన్ని రోజులయినా అట్టాగే చూస్తూ ఉండిపోతా!” అంది అలివేలు, రామో తలనిమిరి, ఒక వండు వెంట్రుక తీసి పారేస్తూ—

రామో ముఖం ఒక్కసారిగా నల్లబడింది, విచారంతో—కళ్లల్లో నీటి చుక్కలు మెరిసేయి— భయంతో నిండిన గొంతుతో అలివేలు ఆతంగా అడిగింది. “ఏమయింది వా రాజాకి..!” అంటూ అతడి కన్నీళ్లు తన చీర చెరగుతో తుడిచింది.

“సాంబడు మొన్న విడుదలయ్యేడుట కొర్రా పుట్టి శైలునించి—కందుల గున్నయ్య లారీలో నిన్న జయపురం వెళ్ళేట్టు నిశ్చయం, సత్యం కోసం. అక్కడ తెలుస్తుంది మిచ్చక్కడున్నట్టు— ఇవాళ నేరంగా యిక్కడి కొస్తాడు. ద్రవ్యవరూ నాని చెప్పేడు ఇప్పుడే...”

అలివేలు ముఖం భయంతో వాడిపోయింది. వళ్లు గిట్ట కరుచుకున్నాయి. ఆమె బేలగా అతణ్ణి చూసి అంది. “రానీ! వాళ్లు పేర్లు నా ముందెత్తబోక— సాంబడు యిడుదలకై ఒప్పుడనే కదా నేనెట్లా నచ్చినా కాతరు లేకుండా, సత్యం, జయపురం ఒదిలి వరారి అయినాడు.. ఛీ! యాడి మగతనం మండ!” ఆమె క్షణం ఊరుకొని అంది— “నీకూ బయ్యమేనా? నువ్వు నన్నేగ్గేస్తావా?”

అతడామెను దగ్గరగా తీసుకొని, ముంగుర్లు నిమరుతూ ఆమె కళ్లలోకి చూస్తూ అన్నాడు. “నేనే బయనడేనోడినంటే, నెదివాల క్రితం జయపురం నించి లారీలో నా దగ్గరి కొచ్చినప్పుడే... మరో లారీలో నిన్ను జయపురంతోటిసి ఉండే వోళ్ళి, జైలు నించొచ్చేక, సాంబడి కాళ్లు మీద వడమని చెప్పి— అలివేలూ! ఆరేళ్ల కిందట సాంబడి ప్రావకంలో కొచ్చేనే, ఆరోజు నిన్ను చూసి అనుకున్నాను.. ఒక్కసార్తే నా నీ నల్లటి జుత్తు ముట్టందీ, నీ ఒళ్ళో తలదాచుకోందీ, నీ కళ్లలోకి తనివితీరా చూడందీ చచ్చిపోనని.. నా ప్రయత్నం లేకుండా

ని అంత నువ్వే ఒచ్చేన.. నెలరోజుల నాతో ఉన్నావ్— ఈ బతుక్కది చాలదా? ఇంక నేను చావడానికి ఎందుకు బయనడతా నలివేలూ?”

అలివేలు అతణ్ణి పెనవేసుకొని అంది— “నిన్ను సంపేవోడు యింకా యీ బూమ్మీద పుట్ట నేడులే..!” హోటలోంచి రామో కాసం కేకలు వినిపించగానే నిట్టూరుస్తూ ఆమెను వదిలి, హోటల్లో కొచ్చేడు రామో.

దోసెలు వేస్తున్నాడు, ఇళ్ళిలు అందిస్తున్నాడు, కానీ కలిసి ఇస్తున్నాడే కానీ, అలివేలు గురించే ఆలోచిస్తున్నాడు రామో.

తనకి తల్లి, తండ్రి, పెళ్లాం, పిల్లలు, బంధువులు ఎవ్వరూ లేరు జ్ఞానం ఒచ్చిన పాటినించీ— పుట్టుకతోనే తండ్రి పోయేడు— పడేళ్లు పెంచి తల్లి పోయింది. విజయనగరం, సాలూరు హోటల్లో వంటవాడిగానూ, పెర్వరగానూ పని చేసి చేసి, కొంత డబ్బు నిలవేసి ఒక ఉదయం లారీ ఎక్కి జయపురం వచ్చేసేడు పడేళ్ల క్రితం— మెయిన్ రోడ్డు మీద చిన్నపాక అద్దెకు తీసుకొని హోటలు తెరిచేడు. తెరిచిన రోజు నించి జేరం బాగా అందుకుంది.

అప్పుడు, సాంబడు, సత్యం ఇద్దరూ ఒక నడిరాత్రి తన హోటలుకి వచ్చేరు. ఇద్దరూ వయస్సులో తన కన్నా ఐదేళ్ల చిన్న. వాళ్లు జేమిలలో చిల్లిగవ్వ లేదు. చూడురోజులయి తిండి లేదు. వాడిపోయిన ముఖాలతో, నీరసించిన దేహాలతో తన దగ్గరి కొచ్చి సహాయం అర్థించేరు. వాళ్లకి ఆరోజు నుంచీ తన హోటల్ ఇల్లుగా మారింది. కొద్ది రోజులలో తన పిసెర్లు నల్లనే ప్రసాదరావు లారీ లో ద్రవ్యవర్గగా పని దొరికింది.

ఆరోజులలో ముగ్గురూ విడిపోలేని స్నేహితులుగా మారిపోయారు. ఏం చేసినా, చెయ్యదలచుకున్నా ఒకరినొకరు అడిగి చేసేవారు. ఒకరి వద్ద ఒకరికి దావరికా లుండేవి కావు.

సాంబని, సాలూరు సాంబ అనేవారు— ఎత్తయిన భారీ విగ్రహం— అత్తయిన గిరజాల జుత్తు— స్త్రీరింగు చేత పుచ్చుకుంటే, కృష్ణుడు రథం తొలి నట్టే లారీ నడిపేవాడు— ఒకసారి, ఘాటీ అంతా “రివర్సు గేర్”లో లారీని నడిపి ఎక్కించేడు. ద్రవ్యవర్గలో అగ్రతాంబాలం సాంబడి— రెండో వాడు సత్యం— సత్యం బండి నడుపుతే పుష్పక విమానంలో వెళ్తున్నంత హాయిగా ఉండేది.

జయపురం ఒచ్చిన ఏడాదికి సాంబ పెళ్లి చేసుకున్నాడు. సాలూరులో ఇల్లు తీసుకొని అక్కడే ఉండేడు భార్యని. రెండేళ్లలో ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టేరు. సత్యం బ్రహ్మచారిగానే ఉండిపోయేడు తనలానే.

ఆరేళ్ల క్రిందట, చిత్తూరు ప్రాంతానికి, సరుకులతో లారీ తీసుక వెళ్లవలసి వచ్చింది సాంబకి. అది పదిరోజుల ‘ట్రప్పు’. తిరిగి వచ్చేటప్పుడు లారీకి రిటర్ను ‘రోడు’, అలివేలు, ఆమె దూరపు బంధువు ఒక వుద్దులాల.

హోటలు గుమ్మం ముందు లారీ ఆపుతూనే సాంబే, కేక పెట్టేడు— “రామో గురూ! సూడు

చిలువంటి గుంటని కొట్టుకొచ్చావా ఎలాగంటి సరుకు నాణ్యం? ఐదు, ఐదయిపోవాల గురూ చూసి నోడు! ఏవనుకున్నావ్, సాంబడంటే!” మిసం పోలి వేసేడు.

అలివేలుని చూసి విస్తుబోయేడు రామో— ఎక్కడ ఈ సుందరి! ఎక్కడ లారీ ద్రవ్యవరూ సాంబడు! శిలా శిల్పాలలా నల్లగా ఉన్న కోటి సుందరుల రూపు రేఖా విలాసాలు ఇముడ్చుకున్న చిన్నది అలివేలు. ఆ అందం చూడగానే తను చలించేడు. సత్యం నిజంగా ఐనీ అయిపోయేడు.

సాంబ చెప్పేడు కథంతా— “అరవగుంట గురూ! కానీ సీతూరు కాడపెటలయిపోనా రీళ్లు— తెనుగు వాకన్న బాగా మాట్లాడతాది— ఎట్లా పట్టేసం లూనా? అక్కడే ఉంది మన ముగాడితనం! దీనికి ముసల్లే దిక్కు— ఈ ముసలి నజ్జుంది చూసేవో, అదీ గుంటని యెవడికో ఒకడి కమ్మేసి డబ్బు చేసుకుందామని చూస్తోంది! నావో పెద్ద లారీ వావర్నని, యీ లారీ నాడేసిన నెప్పి ముసలి నంజని, గుంటని నాక్కొచ్చినాను!”

నిజం తెలిసేక ముసల్లి వెళ్లి, వోరూ కొట్టుకొని, బెంగ పెట్టుకొని, నెల తిరక్కుంటా వచ్చింది—

కానీ అలివేలు ఏమాత్రం చలించలేదు— సాంబడు కేవలం ఒకలారీ ద్రవ్యవరే అవీ, పెళ్లాం పిల్లలూ ఉన్నవాడని తెల్సినా ఆమె తొణకలేదు. గీమ కుట్టినట్టున్నా అనిపించలేదు. ఆమె ముఖం మీది హాసం, కళ్లలోని వెలుగు, కైర్యం, నడక సోలేదు. ఆమెకి ఒక్కటే నిజం అనిపించినట్టుంది. తను ఒక అడవి. ఒక ముగాడ్ని నమ్ముకొని వచ్చిందే. వాడు ఎటువంటి వాడైనా, ఏవైనా తనని ప్రేమింపినంత కాలం, తనని అడదానిగా చూసినంత కాలం. సాంబడు అప్పుడప్పుడు అలివేలన్న మాటలు చెప్పగా, ఆమె తత్వం ఇద్దరూ డంటుందనుకున్నాడు రామో.

అలివేలు వచ్చేక సాంబడు పూర్తిగా మారి పోయేడు. నిత్యం అలివేలు నానామృతలే. పెళ్లాం పిల్లల్ని చూడడం మానుకున్నాడు. నెలకింత భరణం సారేస్తున్నాడు. కొన్నాళ్లు హోటల్లోనే కాపురం పెట్టి తరువాతి అద్దెకి ఇల్లు తీసుకుని మారేడు. సత్యానికి, తనకి వార్నింగు ఇచ్చేడు. “గురూ! అది నా మడిసి! దాని మీదెవరు కన్నెసి సరసం లోకిదిం చినా అట్టి కలరో చేసేస్తాను..... కబడ్డర్!” అన్నాడు, తాగొచ్చి, ఒకరోజు—

కానీ అలివేలు మీద కన్ను వేసేడు సత్యం. “రామో గురూ! చూస్తూ ఉండు. ఈ గుంటని నానెగ రేసుక పోతాను. పెళ్లాం పిల్లలున్నట్లా నంజ కొడుకు అడికెందుకు గురూ వయసులోని గుంట! దీన్ని నానోసూపు నూడకపోతే నాను దొమ్మరి నంజకు పుట్టి నడదేనీ!” అని ఉపన్యాసాలిస్తూ ఉండే వాడు సత్యం.

సాంబడు లేనప్పుడల్లా సత్యం, వాడింటికి వెళ్లి అలివేలుతో కబుర్లు ఆడేవాడు. ఎన్నోసార్లు ప్రయత్నించేడు కానీ అలివేలు లొంగలేదు. ఒకసారి బలాత్కరించబోయేడు. చేతికున్న వెండి కడియూ లతో బుగ్గపిద బాదింది. కానీ ఆ సంగతి సాంబతో

మూలశంకకు

త్వరగా

నమ్మక మైన

హెడన్ సాతో

చీకత్తును పొందండి

-శస్త్రచీకత్తు

అవసరములేదు!

DOL-327 TEL

1969 లో మీ అదృష్టము

మీరు ఒక పిమ్మ కార్డు మీద యే పుష్పము పేరుపై వాసి, మీ ఆద్రును తెలుపండి. మేము మీకు రాజ్ : పుష్పం మీలో బహుమతి పుష్ప సంఘటనల అవగా వ్యాపారంలో రాబట్టేస్తున్నాము, సర్టిఫైడ్ ప్రమోషన్స్ ట్రాన్స్మిషన్, పి. బి. జననం, వివాహం నుండి సం తో పాటు

మరియు ఇది మళ్ళీ ఆలంబం చేసుకొను విధానములు మ. 1-25 లకే పంపగలము. పోస్టేజీ అదనం ఒక డబ్బా మా చివరపై చెందగలము. PT. DEV DUTTI SHASTRI RAJ JYOTSHI (MAP) P. B. 86. JULLUNDUR CITY.

చేతి గడియారం

డ. 6/- లకు మాత్రమే

5 వ్యాపారాత్మక గడియారం, 5 యంత్ర గ్యారంటీతో, 6/- లో మా వెయిట్ కంట్రోల్ ప్లీముమర్షాఫ్ టెంట్, పోస్టేజీ రు. 1.15 అదనం.

10 : మా పానిమాన్ సెంటర్ వ్యాపారాత్మక పరిష్కారాల యాన్టి-స్టాల్ వేరీఫైడ్ బడింది. ఇష్టంలేనివారికి దయచేసి వాపసు చేయవచ్చు.

SWISS WATCH TRADING CO. P. B. 87 (APT) Jullundur City

నీరు పల్లవెరుగు

చెప్పలేదు—మర్నాడు మధ్యాహ్నం, ఇంటికి వస్తే వడ్డవి చెప్పలేదు.

తనూ (రామో) వెళ్ళేవాడు— తన కోరిక కని పెట్ట లేకపోలేదు అలివేలు. కాని తన కోరిక, స్నేహ ధర్మం ముందు తలవంచింది— మనసులో కోరిక మనసులోనే ఉండిపోయింది— “బావగారు సాలా తగు మనుషులు!” అని వెలుకారం చేసేది అలివేలు. కన్పించేది తనని, అందకుండా దూరంగానే ఉంటూ.

సాంబకి అలివేలుమీద అనుమానం కలగడం సహజం. అది సత్యం ప్రవర్తనతో హెచ్చుయింది— ఒకనాడు, రాత్రి వదింటికి ట్రెప్పింగుంచి ఇంటికి రాగానే, సత్యం అలివేలూ సరదాగా కబుర్లు చెప్పు కుంటూ కూర్చోడం చూసేవాడు. సత్యాన్ని హెచ్చు రించేడు తను లేనపుడు తన ఇంటికి రావద్దని. అలి వేలుని బెదిరిస్తే, “అదాస్తే, వానం చేసేది!” అనేది.

రానురానూ అలివేలుని హింసించడం ప్రారంభించేడు. తాగొచ్చి, నానా దుర్మాలలు ఆడడం, ఎదురు జవాబిస్తే తప్పుడం చేసేవాడు— ఒకరోజు రాత్రి వడకొండుకి బాగా తాగి ఒచ్చేడు సాంబడు. అలివేలు సత్యంతో నవ్వుతూ మాట్లాడుతోంది. ధిస బుడ్డి దీపం వెలుగులో ఇల్లంతా చీకటిగా ఉంది. వస్తూనే ఆరంభించేడు సంఘర్షణ. ఇద్దరికీ సంబంధం కట్టి ఇద్దరినీ బూతులు తిట్టేడు సాంబడు. అలివేలు జాత్తుపట్టుకొని గొరగొరా ఈడ్చి వానబాడేడు— సత్యం అడ్డు పడగానే వాడి వొకతాపులన్నీ వాడిమీద కలియబడ్డాయి. “సెప్పు నింజకొడుకా! నిజం పెప్పు! నిను సరికేస్తాను”— దాంతో సత్యం బాగా ఉక్కుగడయిపోయేడు. “సంబం ధం ఉంటే ఉంటాదిరా కైరాతియోడవా! పెళ్ళాం పిల్లలున్న ముసలి నా కొడుకుని, నీ కెందుకురా పడును గుంట? నాలాటి మడిసితో ఉంటే దానికి రాజంపు కాని, తాగుమోతుయోడవ్వి నీతోదానికి మనుషటి? పడే అలివేలూ.... నాలో పడ!” అంటూ అలివేలుని లేవదియ్యుతోయేడు. అంతే— ముందు వెనకలాలోచించకుండా, సాంబడు, బాణాకరతీసి సత్యాన్ని తలమీద బాడేడు. చుట్టుప్రక్కని ఇళ్ళి వాళ్ళొచ్చి అడ్డం పడకపోతే సత్యం ప్రాణాలు వెంటనే పోను. పోలిమిలోంచి సాంబని ఆరెన్న భు తీసుక పోయేరు. వాపు బ్రతుకులమధ్య మౌనంగా అలివేలకి సత్యం బ్రతికి టైలపడ్డాయి.

సాంబకి సూడేళ్ళు టైలుకెక్కు వడింది. టైలుకి వెళ్తూ సాంబ ప్రతిజ్ఞ చేసేడు. “మూడేళ్లంత నాకే! అనంజ యామధ్యవెనడితోనన్నా పోయిందా దాన్ని, అదీనీ కూడా కూనీ చేస్తాను! యాడు సాలారు సాంబడు!”

సత్యం కోలుకున్నాక, అలివేలు సత్యం ప్రావం లోకి వెళ్ళిపోయింది ఏదో నూజమైన పని చేస్తూ న్నట్టు. ఆమె అప్పుడూ ఏమీ చలించలేదు. సాంబ ఎన్నడూ ఆమె జీవితంలో లేనట్టే ప్రవ ర్తించింది— ఆమె సిద్ధాంతం ఒకటేమీ రామో

అనుకున్నాడు— తను తానొక స్త్రీ నేనని ఎప్పుడూ మరిచిపోడు. ఆమెకి కావల్సింది ఒకే మగాడు. ఆ మగాడు తనని ఆదరించి, ప్రేమించినంతకాలం, తాను అతన్ని ఆదరించి ప్రేమిస్తుంది— తనని ఆ మగాడు వదిలేసినాడు, తనూ అతన్ని వది లేస్తుంది. అదే హాసం..... అదే అందం..... అదే నెలుగు, కళ్ళలో.....

లిల్లు చెల్లింది ద్రయవర్ణ ఒక్కొక్కరే వెళ్ళిపోయేరు. చెకింగ్ అయ్యే ఒక్కొక్కతారీ గీసేడుతూ రెండ్ గేర్ల మాట్ ఎక్కు తున్నాయి. నివిల్ సప్తయి నూపర్ వై జరు బాబుకి కానీ తీసుకెళ్ళి దానికి డబాలా బంట్ తువచ్చి, టీ తాగుతూ కూర్చున్నాడు. జయపురంలో నాలుగయిదు హోటల్స్ లేతాయి. హోటలుకి జేరం తక్కువయింది. క్రమేపీ నడ్డుం రావడంతో జయపురం వదిలేసి సుంకిలో హోటలు తెరిచేడు తను. అతర్వాత అలివేలు సంగతి అల్పే తెలుసుకోలేదు రామో.

సుంకిమీదుగా లై సుకి వెళ్ళేటప్పుడు సత్యమే అన్ని సంగతులూ చెప్తూ అలివేలు సంగతి చెప్పేవాడు. “గురూ! అదేం ఆడదో నాకు తెల్ల! యెవకటి జల్మం కాదనించి దానినానే మగాడి నై నట్టు అంత ప్రేమగా ఉంటుంది గురూ! నాకే అప్పుడప్పుడు బయమేస్తది దాని యిదిచూసి...”

సాంబడింక రెండు నెలలకి విడుదల అవ తాడనగా సత్యం తత్వం మారి పోయింది. ముఖంలో ఆందోళన భయం ఎప్పుడూ. సలహాఅడిగేడు ఏం సలహా ఇవ్వడం? ధైర్యం ఉండను న్నాడు. కాని ఒకసారి దెబ్బతిన్న మనిషికి ధైర్యం ఎక్కడ? ఒకనాడు సాలారు వేపు ట్రెప్ప వెళ్ళేడు—మరి జయపురం తిరిగి వెళ్ళలేడు సత్యం.

నెలరోజుల క్రిందట— తెల్లవారు జామున ఒక తారీ ఆగింది. ద్రయవర్ణనాని, తలుపు కొట్టి లేసేడు. రామో లేచి తలుపు తీసేడు కళ్ళు సులుపుకుంటూ. నాని చెప్పేడు— “గురూ! సత్తెం వారంరోజులయి పతా నేడు— సాంబడొచ్చి సంపుతాడని” బయపడి ఉడయించేడు— ఇరుగో అలివేలు— నీ కాడికి ఒట్టు కపోయి ఒప్పకొన్నానా— ఒప్పకొన్నానీ నాను— నా పూనీ తీరిపోనాది!” అని అలివేలుని అప్పగించి, కాపీలన్నా తాగకుండా వెనక్కి తిరిగన్నా చూడకుండా పరుగెత్తి పోయేడు—

అలివేలు, నెల్లొళ్ళయి తన మనిషియిపోయింది. ఆమె, తనలోని అంతర్యామినిపోయింది. ఆమె జీవితంలో ఇదివరకెప్పుడూ సాంబకాని, సత్యంకాని ఉన్నాడనన్నా ఆమెకు గుర్తున్నట్టు లేదు. తనమీద ప్రేమ, అనురాగం, అప్యాయత గాఢంగా కనపరచి స్తుంది. ఆమె యొక్క అనుభూతులన్నీ గాఢ మైనవే.

అలివేలు అంది— “అసలు ఆరోజున నిన్ను చూస్తేనే, నీ కళ్ళలో, నీకు నా మీదనున్న కోరిక గ్రయించినప్పట్టినీ, ఏప్పుడో ఒకనాడు, నీ దగ్గ కితి యెళ్ళాని రాసుందని, నాకు తెల్స!” ఆమెకి

ప్రజావాచిని, అతడు తెలుసుకొన్నాడు. కవిగారి.

సత్యం సరే అవగానే తనని వెతుక్కుంటూ వచ్చింది. తనక్కడే ఈ ప్రపంచంలో దైత్యంగా నిర్భయంగా, చావుకున్నా తెగించి, అమెను చేరదీయ్య గలదన్న నమ్మకంతో— ఆమె, సందేహించనవసరమే లేదు! 'అలివేలూ! ఆమె సాహసర్యం తనకు దొరకడమే పదివేలు..... కాని ఆమె తన దగ్గరికివచ్చింది సహాయం కోసంకాదు, తనని అర్పించుకుందుకి— తనని పురుషుడిగా స్వీకరించేందుకు..... ఆమె ప్రేమకనక—

తనకి సాంబడివల్ల చావు, వచ్చినా సంతోషమే, అలివేలు ప్రక్క నుండగా—

పగలు పది గంటలయినా, సైద్ధున ఆరు గంటల తానే ఉంది— మేఘాలు ఇంకా దట్టంగా కమ్ముకొన్నవాయి—

దోనల పెసం ఇంక దించేద్దాం అనుకుంటూ ఉండగా, జయపురం నించి గున్నయ్య ఎర్రలారీ వచ్చి అగింది— అనుకున్నట్టుగానే అందులోంచి దిగిడు సాంబడు.

సాంబడ్ని చూడగానే రామో ఉలిక్కిపడ్డాడు. బాగా ముసలాడై పోయినట్టుగా అయిపోయేడు సాంబడు. జాత్తు పట్టి గూడులా ఎదిగింది. గడ్డాం బాగా మాసింది. జాత్తు, గడ్డాం నెరసిపోయేయి. బాగా తాగిఉన్నప్పటిలా కళ్ళు ఎర్రగా ఉన్నాయి— చేతిలో పెద్ద బాణా కర్ర ఉంది.

లారీ దిగేక సాంబడు, తృప్తిగా కొండల్ని, మేఘాలని, పూటేదిగే లారీలని తీసిగా చూస్తూ నిల్చున్నాడు కొంతసేపు— రరువాత హోటలు కేసి నిదానంగా మాసి చూసి, గంభీరంగా ముఖం పెట్టి, అనేకాన్ని అప్పుకుంటూ మెల్లిగా అడుగులు వేసుకుంటూ హోటల్లోకి ప్రవేశించేడు. హోటల్లో ఉన్న ద్రవ్యవర్ణ పాంబడు రాగానే చల్లగా జారుకున్నాడు.

రామో ఊపిరి బిగపట్టి నిల్చున్నాడు, తాపేగా దిక్కులు చూస్తూ వస్తున్న సాంబని చూస్తూ. కాని తొణక లేదు. అందోళన వ్యక్తం చెయ్యలేదు. ఖహాయంకోసం కేకలు వెయ్యలేదు.

సాంబడు మెల్లిగా వచ్చి రాముకి ఎదురుగా నిల్చి, అతడికళ్ళలోకి నిదానంగా చూసిఅన్నాడు "రామోగురూ! విసాంబడ్ని మరిచి పోయేవా?" ఆ మాటలంటున్నప్పుడు సాంబకళ్ళలో రెండునీటి చుక్కలు మెరిసేయి. అతడి గొంతు గాడ్గడిక మయింది, ఆ మాటలంటూ ఉంటే.

'సాంబా!' అంటూరామో, సాంబని కౌగిలించు కున్నాడు— కాని రాముకి అనుమానం వేసింది. అలివేలు తన దగ్గరున్నట్టు సాంబకి తెలిదేమో తెలిసి ఉంటే ఇలా ప్రవర్తించడే! దుఃఖంతో వణికిగొంతుతో అన్నాడు సాంబ. "అలివేలు తోనలందాగురూ!"

అశ్చర్యపోతూ అవునన్నట్టు తల ఊచేడు రామో సాంబలో వచ్చిన మార్పు అనూహ్యమైనది.

కళ్ళు తుడుముకుంటూ సాంబ అన్నాడు— "గురూ! అలివేలులాటి నిజాయితీమండిన ఎక్కడా నేడు—నన్ను నమ్ముకున్నంత కాలం మరోడ్ని తగ్గరలు రానివ్వనే—అనంతరం నా తల్లిగారి

అంత ప్రాణం విడిచిపోయేకే నాకుమరణమే మొత్తం అగనేడు— సరిగ్గాడిన అదేలా సంతోషం ఉండును. లూర్దరికి చమాపదా పెచ్చడానికి జయపురం యెల్లెను నిన్ను—కుక్కయోదవ. దాన్ని ఒక్కసే పారిపోట్ట. పేదం అంటే అంత తీసి, వీరికి సంజకొడుక్కి—నమ్ముకున్న అడమడి సీని దొంగదవల మద్దె ఒంటిగా ఒదిలేసి ఉదాయించేడు. అప్పుడు కాదు గాని, యిప్పుడు అడి దుమ్ములిరక్కొడతాను అగుపడితే! గురూ! ఒక్కసారి అలివేలుని పిలు....దానికాళ్ళ మీద పడితేమో పగా పెచ్చుకుంటాను!

రామోకొయ్యదారి పోయేడు క్షణకాలం— చలనం కలిగేక, దుఃఖం విండిన మనస్సుతోగడ్గడిక కంతంతో అన్నాడు. "నిజంగా ఎంతమారితో పోయేసే సాంబా! నిమంచితనం చూస్తేనాకు సిగ్గుస్తోంది!"

"నీకు సిగ్గుండుకు గురూ! మొగాడివంటే నువు! సాపుకే కూడా తెగించి ఒకదిక్కులేని అడదాన్ని నీ ప్రాపకంలోకి తీసుకున్నావే..నాకు నిజంగా గురువ్వి..." అన్నాడు ముక్కునగ దీలొస్తూ—

రాముకి సాంబడిమీద అపారమైన జాలి, ప్రేమ వాత్సల్యం పుట్టుకొచ్చేయి— అలివేలుని ఈమనిషి, నిజంగా ప్రేమిస్తున్నాడు— ఈమనిషినించి అమెని కాలేయడం, ఇతడికి అమెను కాకుండాచెయ్యడం తనకి చేతకాని పని— తనూ అమెని ప్రాణపదంగా ప్రేమిస్తున్నా తను వంచకుడు మాత్రం కాలేదు. అలివేలు కోసం ఈమనిషి వచ్చేడు— అమెను క్షమించమని కోరి, తనతో తీసుకపోయేందుకు— ఏనా కొదవ గలదు. తను? తన కామెనీదున్న హక్కేమిటి? తను ఆశ్రయించివచ్చినందుకు, నెల రోజులు తనని పురుషుడిగా స్వీకరించింది. అది చాలదా?

రామో బరువుగా అడుగులువేస్తూ ద్వారం వరకూ వెళ్లేడు.

అప్పుడు అలివేలే టైలుకు వచ్చింది. అమె

వచ్చింది. అమెను క్షమించమని కోరి, తనతో తీసుకపోయేందుకు— ఏనా కొదవ గలదు. తను? తన కామెనీదున్న హక్కేమిటి? తను ఆశ్రయించివచ్చినందుకు, నెల రోజులు తనని పురుషుడిగా స్వీకరించింది. అది చాలదా?

అమెని చూస్తూనే సాంబ "అలివేలూ! నన్ను క్షమించు.....నన్ను క్షమించు అలివేలూ!" అని ఆమె కాళ్ళమీద పడి, రెండు సాదాసాదులు కున్నాడు.

వెళ్లిపోయిన ద్రవ్యవర్ణ మళ్ళా ఒప్పు మూగేరు.

"నా అదేమిటి పొందా! లే! లే!" అంటూ, రామో సాంబని భేదనెడు, ఒకదిద్దరి, పాయంతో

అలివేలునిమీ మాట్లాడతేడు.

సాంబ, కించపాత కూలబడ్డాడు అమెని వెళ్లిగా చూస్తూ—

అలివేల రామో అన్నాడు— "నీ జుట్టు లా, పెట్టు సర్దుకో అలివేలూ....." అలివేలు అదికేరేడి అంది "ఏండుకు"

రామో అమె కళ్ళతోకి వికారంగా చూసి అన్నాడు. "హోటల్లో ఉన్నావు వెళ్ళుక్కొంక నీ ఇంటికి వెళ్ళడానికి!"

అమె తేరుకొని ప్రకాంత గంభీరమైన గొంతుతో అంది..... "ఇదే నా ఇల్లు! నువ్వేడనుంటే అదే నా ఇల్లు!!" అమూటలని, గురుకున తిరిగి లోనికి వెళ్లి పోయింది.

సాంబ, నిరసంగా లేచి, రామోబుజం తట్టి. అన్నాడు— "వట్టాను గురూ! కేవ్.....!"

ఆ మాటలని బరువుగా కాళ్ళిద్దుకుంటూ పోయే సాంబని చూపేసరికి రామోకి దుఃఖం అగలేదు.

గున్నయ్య ఎర్రలారీ స్వార్థలూంది.... వెళ్ళి పోయింది బరువుతో. కొండమీంచి మేఘాలు ఒత్తుగా దిగి హోటలును కప్పినవయ్య; హోటలు అందులోని జీవులు నాటిలోని అంతర్భాగం యానట్టు—

**ఈ మెనెజరాకడు -
వున్నప్పటి అందరికి
సమానంగా పంపి భావడు!**

జి. ఎస్. బరేలియం

ఒకప్పుడు, అంటే అవివాహితగా ఉన్నప్పుడు నాకు ఏ త్రతే ఫ నంలో కొంత ప్రవేశం ఉండేది. బొమ్మలు వేయడంలో వద్దానంటే ఇతర విషయాలేవీ వట్టివికావు ... ఇప్పుడు గీతకూడా తిన్నగా గీయకల నన్న విశ్వాసంలేదు. నా చిత్రకళ వాలో మరుగునవ్వాడికి కారణం సంస్కారం కాదా? టూరా ?

అలాఅనుకుంటే ఎలాగ? బాధ్యతలన్నవి కొన్ని కాళ్ళుకాకే వాద్దులు ఏర్పరుస్తాయి. సంస్కారం నెత్తిన వద్దాక మినవారు మటుకు తనస్వేచ్ఛలను అరికట్టుకోలేదా? ఉత్సాహం ఉంటేదా అదే దిర్బాదు తుండి. కుండలూ రంగులూ దుల పెండి.

బి. ఎస్. పి. ఆర్, జఫర్ పూర్

రామలిక్ష్మీగారూ, మగవారిమీద మీకా సవరితల్లి ప్రేమ లే క పోతే మీరు చాలా మంచి వారంటాను.

బాగుంది. ఇంతకీ క్రితమే నను 'పురుషపక్ష పాత్ర' అన్నానొక సోదరులు.

జి. హెచ్. నెల్సన్

మూడవవెల గెర్చుంగా ఉన్నవారు కుటు విషయం తొక్కవచ్చునా ?

మీరు ఎక్కడో ఉన్న ఏ తేటి డాక్టరునైనా అడగండి సోదరి?

పి. హెచ్. ఎస్. ఆర్, కటక్

ఓ విషయం అడుగుతాను. ఏమీ అను కోరు కదూ? మీ కెంతమంది అమ్మాయి బువ్వులు ?

మూర్ఖత్వాగా ముగ్గులు!

ఎ. ఎస్. ఆర్, రంతం కోడేరు

నేడు ప్ర వం చం తో పెరిగిపోతున్న అమాయ అవ్యయం అక్రమాలకు స్త్రీలే కారణం అని నా అభిప్రాయం.

అయి ఉండవచ్చు. కాని స్త్రీలూ తయారు కావడానికి కూడా ఓకారణం ఉండాలి. అది పురుషులే అంటావా?

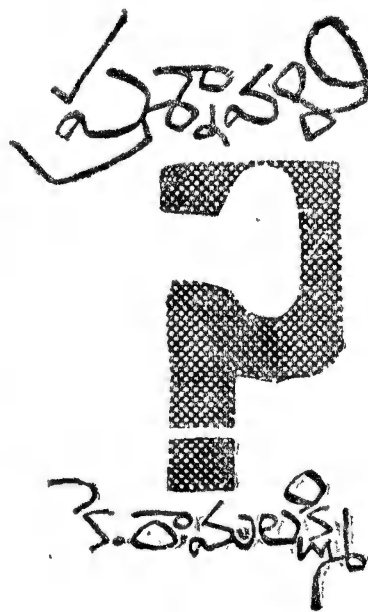
పి. వి. ఆర్. ఎస్, నకసాపురం

ఒకవేళ మేము పంపే ప్రశ్నలకు సరి చ్చిన సమాధానం రాకపోతే చింతెక్కువ? (ఓం ఎల్లై)

బి. వి, అనంతపురం

ఆ వాటి నిపిత్రి సక్కుబాయ్ లాంటి స్త్రీలు నేటి స్త్రీల కు మార్పదర్శకు లవుతా రంటారా ?

ఆ అవాటి కరలుకొట్టి సర్వసాధ్యమైన ము కాపున సెల్లవంటుంటూ పడక పడక నాలు

దక్కించిన కృష్ణమూర్తులు ఉంటేను!

ఆర్. ఓ. ఎస్, మొగలవల్లి

అక్కయ్య భారతస్త్రీ ఒక్కరినే ప్రేమిస్తుంది. మరి భారత పురుషుడు ? న్యాయంగా ఒక్కరినే ప్రేమించాలి చెల్లెలా?

బి. ఎస్. కె. పి, మలికవల్లి

నాకు భారత రాజ్యాంగము చదువ వలె నని ఉన్నది. కాని కొనవలెనన్న అభింతులు లేదు ...

వర్ధిక్షేషన్లు డివిజన్, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, న్యూఢిల్లీ వారికి రాస్తే వంపుతారు.

ఎస్. ఎస్, పెద్దాపురం

నేను అనుకున్నవన్నీ వీవే వ్రాసేస్తున్నావు. నాకూ కొస్త అవకాశం యియ్య! ఓసరి చేయి మబలా, నీవనుకుంటున్నవి నాకు వ్రాయి. అప్పుడవి నేను వ్రాయడం మానేస్తాను. వరేనా!

బి. కె. ఎస్, కాకినాడ

మీ 'పాట్లు' ఎక్కడ సంపాదిస్తారు పిస్టర్ ?

మాతాతగారి తాళపత్రాలనుంచి బ్రదర్.

కె. కె. ఆర్, ఆనంతపురం

దుష్ట ప్రచారానికి గురి అయేవారు తమపేరు నెలా రక్షించుకోవాలి రామలిక్ష్మీ గారు.

మళ్ళవిడ వడ్డ బట్టని మెల్లగా తీసుకో వాలి అన్న సామెత వినలేదా రావుగారూ?

పి. ఆర్, ఖర్గపూరు

కిందటి జన్మలో నీవు నా అక్కయ్యగా వుట్టావు. కాని నేనంటే నువ్వు నమ్ము

ప్రస్తుతం మోస్తున్న చరిత్రని తలస్తూ కొంటే క్రిందటి జన్మలో ననేమిటో నాకు తెలుస్తూనే ఉందితమ్ముడూ, అందుకే నిన్ను నిమ్మలెరుండా ఉన్నాను.

డి. ఆర్, వర్కాల

మీ పుగ్గదయం సున్నితమైనదని విన్నాను నిజమేనా ?

ఎవరు చెప్పారు బాబూ— స్నేహితులా? చుట్టాలా?

బి. ఆర్. ఆర్, కాకినాడ

రుణం అంటే మీరూ భయమేనా ?

అహో రుణమా? రణమా అన్నాడు పెద్దల్లా.

జి. కె. కె, గుంటూరు

అసలు ఈ కుల వట్టింపులలో మీ ఉద్దేశ్యం తెలువండి సోదరి.

మనిషి మంచి, మాటకుంచే కాని నాకనా, కులం గొడవలు తెలియవు సోదరి,

డి. ఏ, గూడూరు

జర్నలిజం కోర్సు చదవాలంటే క్లాస్ ఫీకేషన్లు ఏమిటి ?

డిగ్రీ ఉండాలి.

మీ వారు కమి, మీరు రచయితా కదా మీ పిల్లల పేర్ల మీటి ?

కమి. లలిత. (అవే. నా స్నేహితులు మటుకు పద్మం, వదనం, చందన్) అంటుంటారువాళ్ళని! ఎస్. కె. ఎస్, ఖర్గపూరు

మీరు దేనికి లొంగుతారు ?

మరి కొమ్మ వంగదు స్నేహి!

డి. హెచ్. ఏ, విజయవాడ

మీరు ఎక్కువ దేశంమాత్రా అక్కా ? లేదు సోదరి, వనస్సు మహామేరుపులనుదాట తున్నదిగాని కాలా గడపదాట సంభాషించి!

ఎస్. పి, జగత్పూల

భక్తిమార్గము మీ న పోయిం చి జీవ. మృక్తి మార్గము మరొక టేదైనా కల దాండ్రి ?

లేకేం— శత్రు మార్గం అనలంబించి ముక్తి నందిన వారున్నారుగా?

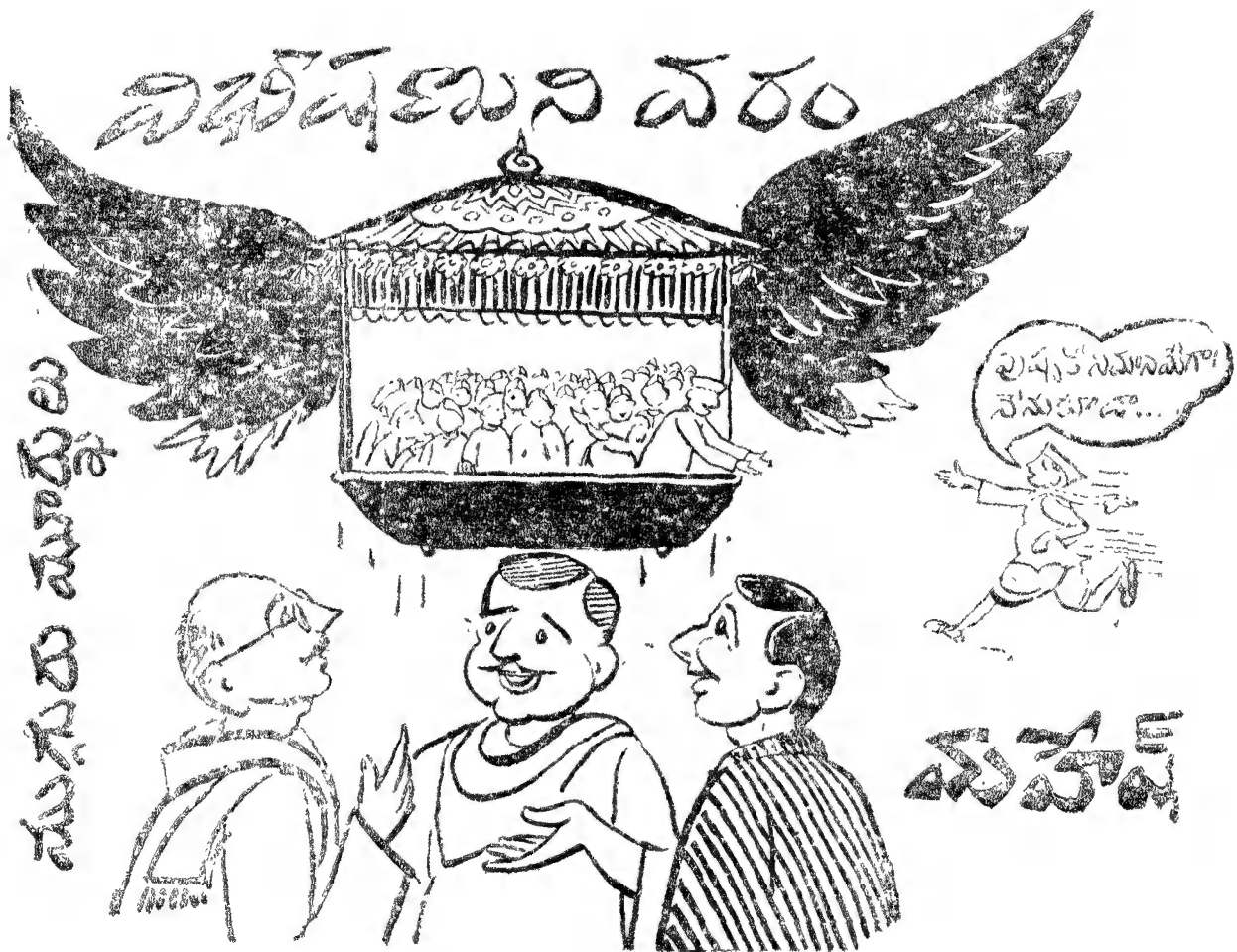
చదువు సంధ్యలులేని వల్లెస్త్రీలకంటే విద్యావంతులయిన వట్టువా స పు స్త్రీలే, ఎక్కువగా పెదతోవ పడుతున్నారు. దీనికి ముఖ్యకారణం ఏదయింటుం దంటారు ?

ఎలా పె నిర్ణయానికి వచ్చాలో చాపే కాదా లాలు లేక పరిస్థితులు నేను ఏర్పాటుచేస్తాను.

ఎస్. టి, ఖర్గపూరు

మీకు ఎలాంటి కథలంటే ఇష్టం ? సుఖాలంటా !

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

۱۲۰

తోడ్పడడానికి యీ అదనపు మంత్రులు విజంగా అవసరం అయితే మొట్ట మొదటే వీరిని యెందుకు నియమించలేదు? అనే ప్రశ్న ఉదయామండి కదా! దీనిని బట్టి చూస్తే పరిపాలనా సౌకర్యానికి మంత్రి పదవులకు యేమీ సంబంధం లేదు. మిగిలిన మూతా నాయకులకు ముఖ్యమంత్రి యిచ్చే లంచంగా మంత్రి పదవులు మారిపోయాయని వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. పరిపాలన దృష్ట్యా కాకుండా కేవలం ఒక వ్యక్తిని గాని, అతని మూతాను గాని సంతృప్తి పరచడానికి మంత్రి పదవులను పంచి పెట్టినప్పుడు, అవ్యక్తి మంత్రి పదవిని తన స్వార్థం కోసం, తన మూతా ప్రయోజనాలకోసం వాడుకోవడంలో ఆశ్చర్యం యేమింది? అని చూడమిజే ప్రశ్నించాడు.

ఇలాంటి విషయాల్లో కల్పించిన ఉదాహరణల వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. స్పష్టమైన సంఘటన యేదైనా ఉంటే చెప్పు. అప్పుడు దానిని గురించి అలోచించవచ్చును. అవి చిదంబరం అనగానే చూడమిజే చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'కేంద్ర ప్రభుత్వం విషయాన్నే అలోచించండి. మంత్రి వర్గంమంచి యేదో ఒక కారణవలన చాగ్లా రాజీనామా యిచ్చి వేశాడు. అతనిస్థానే మరో మంత్రిని నియమించలేదు. తరువాత ఆశోక్ మెహతా చెన్నారెడ్డి రాజీనామాలు చేశారు. వారిస్థానంలో కూడా యెవరినీ నియమించలేదు. ఈ ముగ్గురు మంత్రులు చేయవలసిన పనులను మిగిలిన వారు పర్వకాని చేస్తున్నారు.

'వీరు రాజీనామా చేసి కొన్ని నెలలు గడచి పోయినా, వీరిస్థానంలో ప్రధానమంత్రి యింకా కరివి నియమించలేదంటే, పరిపాలనకు యీ ముగ్గురు మంత్రులు అవసరమా? అనే ప్రశ్న వస్తుంది. 'అవసరమే' అని అంటే యంతవరకు వారిస్థానంలో యింకాకరివి యెందుకు నియమించలేదు? అనే ప్రశ్న వేయవలసి ఉంటుంది. విజంగా యీ ముగ్గురు మంత్రులు పరిపాలనకు అవసరం అయినప్పుడు, కొన్ని నెలలు గడచిపోయినా, వీరి స్థానంలో యింకాకరివి నియమించక పోవడం ప్రధాన మంత్రియొక్క సిర్లక్ష్మిని తెలియ జేయడం లేదా?'

'ఈ ముగ్గురు మంత్రులు పరిపాలనకు అవసరం అంటే మొట్టమొదట వీరిని యెందుకు నియమించవలసి వచ్చింది? అనే ప్రశ్న వస్తుంది. అనవసరంగా ముగ్గురు మంత్రులను నియమిస్తే సంవత్సరానికి లక్షలాది ప్రజాద్రవ్యం వీరినిమిత్రం ఖర్చు కాతేదా? ఇది అధికార దుర్వినియోగం కాదా?'

'తరువాత హర్యానాలో యిప్పుడు యేది జరుగు తున్నదో అలోచించు. కాంగ్రెసు పార్టీ మంచి, భగవద్దయాల్ శర్మ అతని అనుయాయులు రాజీనామా చేయడం వలన కాంగ్రెసు పార్టీకి మెజారిటీ పోయింది. అయినా, ముఖ్యమంత్రి యితర పార్టీల సభ్యులను తన పక్ష

ముగ్గురు మూర్ఖులు

నికి చేర్చుకొని, అధికారంలో ఉండడానికి తానెవ్వరినూ పట్టించుకోనాడు. ఇతర పార్టీల సభ్యులు కాంగ్రెసు పార్టీలో చేరాలంటే వారిని యేదో ఒక విధంగా సంత్రిప్తి పరచాడేదా! ఇది రాజకీయంగా అవినీతి కాదా?'

'చిన్న చిన్న రాష్ట్రాల్లో కూడా పాతిక ముప్పై మంది మంత్రులతో మంత్రివర్గాలు యేర్పడుతున్నాయంటే పరిపాలనా సౌకర్యానికి మంత్రి వర్గ పరిమాణానికి యేమీ సంబంధం లేదని తేలిపోవడం లేదా? ఈ పరిస్థితిలో మంత్రి పదవి దేనికి చిహ్నమో అలోచించు' అన్నాడు చూడమిజే.

'సుప్రసిద్ధి చెప్పిన విషయం యంతవరకు బాగానే ఉంది. అనవసరంగా పెద్ద పెద్ద మంత్రివర్గాలు యేర్పడు తున్నాయనే సంగతిని ప్రభుత్వం కూడా గుర్తించింది. అందుచేత శాసన సభ యొక్క పరిమాణాన్ని బట్టి మంత్రి వర్గ పరిమాణం ఉండాలనే నియమాన్ని యేర్పాలు చేద్దామని అలోచిస్తున్నారు. కాబట్టి నీ విమర్శకు మున్ముందు అవకాశం ఉండదు' అన్నాడు చంచల్రావు.

'కేవలం శాసనాల వల్ల రాజకీయపు అవినీతి. అరికట్టబడుతుందనుకోవడం సరియైనది కాదు వెనుకటికి యేవదో అన్నాడట. 'మనం వెళ్లే దారిలో శతకోటి అటంకాలు ఉన్నాయని' అంటూ పరచా లేదు. మన దగ్గర అనంత కోటి ఉపాయాలు ఉన్నాయని రెండవ వాడు సమాధానం యిచ్చాడు. అలాగే యేదైనా ఒక శాసనం ఉంటే, శాసన బద్ధంగానే సదరు శాసనాన్ని ఉల్లంఘించే దారులను మోచించ గల మేధావులు ప్రభుత్వ పక్షానికి దొరకక పోరు. ఈ మధ్యను పూరిలో యెంజరిగిందో తెలుసా? అంటు చూడమిజే చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'పూరి పాండువుల పుణ్యక్షేత్రం కాబట్టి అక్కడ యేవరూ గోమాంసాన్ని వండ కూడదని మ్యున్సిపాలిటీ ఒక నియమాన్ని యేర్పాలచేసింది. ఈ మధ్యను ఒరిస్సా గవర్నరు అయిన సైకత్ ఉల్లా అన్నారీ పూరి వెళ్లాడు. అక్కడ గోమాంసాన్ని తినాలని ఆతను పట్టుపట్టాడు. అప్పుడు ప్రభుత్వోద్యోగులు అక్కడకు సరికై మైత్రుధూరంలో ఉన్న భువనేశ్వర్ లో గోమాంసాన్ని వండిపంచి పూరి తీసికొని వచ్చారు. చూశావా! యిక్కడ నియమం, నియమంలాగా ఉంది. గవర్నరు కోరికా సీరింది. అలాగే మంత్రి వర్గ పరిమాణాన్ని గురించి చేయబోయే శాసనం కూడా ఉంటుంది.

'నీ మాటలను వింటుంటే మంత్రి వర్గ పరిమాణానికి యేదైనా డేవ రహస్యం ఉండవచ్చునేమో' అని అనుమానం కలుగుతున్నది' అన్నారు. చిదంబరం.

'డేవ రహస్యం అనగానే గుర్తుకు వచ్చింది.

దీనికి విభిన్నమని వరం ఒకటి ఉన్నది' అన్నాడు చూడమిజే.

'ఏమిటా వరం?' అని చంచల్రావు, చిదంబరం ఒకేసారి ప్రశ్నించగా చూడమిజే చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'ఉత్తర దిక్కునకు అధిపతి అయిన కుబేరుని వద్ద పుష్పకం అనే విమానం ఉంది. ఆ విమానంలో ఉన్న ప్రత్యేకత యేమిటంటే 'ఆ విమానంలో స్థలం లేదు' అనే ప్రశ్న లేదు. ఆ విమానంలో యెంతమంది యొక్కినా యింకా కొంతమందికి చోటు ఉంటుంది. రావణాసురుడు కుబేరుని జయించి, పుష్పక విమానాన్ని స్వాధీనం చేసికొన్నాడు.

శ్రీరాముల వారు రావణాసురుని చంపిన పిమ్మట సీతాదేవి, లక్ష్మణుడు అంజనేయుడు విభీషణుడు పెండ్లైన వారితో కలిసి పుష్పక విమానం మీద ఆయోధ్యకు తిరిగి వచ్చారు. తరువాత శ్రీరాముల వారు పుష్పక విమానాన్ని విభీషణుడికి తిరిగి యిచ్చి వేశారు.'

'తిరిగి కుబేరుని వద్దకు వెళ్ళిపోవలసినదిగా విభీషణుడు పుష్పక విమానాన్ని అజ్ఞాపించాడు. అప్పుడు పుష్పక విమానం విభీషణుడుతో యిలాగ అంది.

'ప్రభూ! 'నాలో చోటు లేదు' అనే సమస్య లేదు. ఎంతమందినైనా నేను అవలీలగా భరించగలను. ఈ సంగతిని మీ రందరూ చూశారు కాబట్టి మీరు నమ్ముతారు. మున్ముందు కలియగలం వస్తుంది. అప్పుడు ప్రజలకు దేనిమీదా విశ్వాసం ఉండదు. అందుచేత నా శక్తిని వారు నమ్మక పోవచ్చును. కాబట్టి కలియగలంలో ప్రజలకు కూడా నా శక్తి సామర్థ్యాలు మీద నమ్మకం కలిగే లాగున వరాన్ని ప్రసాదించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.'

'పుష్పక విమానం యొక్క కోరిక సహేతుకంగా ఉన్నట్లు విభీషణుడికి తోచింది. అప్పుడు విభీషణుడు పుష్పక విమానానికి యిలాగ వరం యిచ్చాడు

'విమాన రాజమా! నీ కోరిక సహేతుకమై వడే. కలియగలంలో ప్రజలకు కూడా నీ మీద నమ్మకం కలిగే లాగున నీకు వరం యిస్తున్నాను. స్యతంత్ర భారత దేశంలో నీ అంశవలన మంత్రి వర్గాలు యేర్పడతాయి. ఆ మంత్రి వర్గాల్లో కూడా శాశ్వతం లేదు. అనే ప్రశ్న ఉండదు. ఎంతమంది సభ్యుల నైవా మంత్రివర్గాలు అవలీలగా భరించగలవు. ప్రజలు వాటిని చూసిన తరువాత వోహో! పూర్వం పుష్పక విమానం కూడా యిలాగే ఉండి ఉండవచ్చును' అనే అభిప్రాయం వారికి కలుగుతుంది. దానితో కలియగలంలో ప్రజలకు కూడా నీ శక్తి మీద విశ్వాసం కలుగుతుంది' అని చూడమిజే విభీషణుని వరాన్ని చెప్పాడు.

'చాలా ికటి వడింది. ఇక మనం బయల్దేరవచ్చును' అంటూ చిదంబరం డేవగానే మిగిలిన యిద్దరూ అతన్ని అనుసరించారు. ●

కిమ్మర్ల మిదం నర్సమ్ (లేక) విద్యార్థులతో సంచలనం

ఉన్నట్టుండి డిశంబరు ఫదీ తారీఖు పట్టవగలు ఫదివ్వరకు మద్రాసు మవుంటు రోడ్డులో పెద్ద కోలాహలం బయలుదేరింది. సుమారు ఏడువందల మంది విద్యార్థులు పీటర్స్ రోడ్డు వైపు పెద్ద వూరేగింపులా పోతున్నారు. గవర్నమెంటు ఆర్ట్స్ కాలేజీ విద్యార్థులట వారు. వారికి న్యూ కాలేజీ విద్యార్థులకూ ఏదో ఘర్షణ వచ్చిందట. రాళ్ళూ, రచ్చలూ, సోదాబుడ్లా తీసుకుని న్యూకాలేజీ మీద విరుచుకు పడ్డారు. అతికష్టం మీద పోలీసులీ గుంపును చెదగొట్టారు. ఈ సందర్భంలో న్యూకాలేజీకి చెందిన ఎవరినందుగురు విద్యార్థులూ ఒకవూరూ—వెను తొమ్మిందుగురు గాయపడ్డారు. సుమారు ఓ గంట తరువాత ఆర్ట్స్ కాలేజీ ప్రాంతంలో మళ్ళా గలాటా ప్రారంభమయ్యింది. కాలేజీ ఆవరణలోంచి రాళ్ళతో పోలీసుల మీద రాళ్ళు రువ్వారు. అవి దారిన పోయేవారికి తగిలాయి. టి. వి. యస్. ప్రాంతంలో అదుపులోకి పెట్టలేనంత అలజడి ప్రారంభమయ్యింది. కొన్ని సైకిళ్ళను కుప్పగా పోసి తగలబెట్టారు. రెండో, మూడో సైకిళ్ళను కూడా పరిశోధించారు. అసలింతకూ యీ గొడవకు కారణం తెలియలేదు. మద్రాసు సెఫైర్ థియేటరు వద్ద ఆర్ట్స్ కాలేజీ విద్యార్థుల న్యూకాలేజీ విద్యార్థులు కొట్టారని దాంతో అతని తరపున సిగతా విద్యార్థులు వచ్చారని అన్నారు.

ఆర్ట్స్ కాలేజీ ఉపాధ్యాయులను న్యూకాలేజీ విద్యార్థులు అవమాన పరచారని, దానికి వారివద్ద నుంచి మన్నింపు కోరడంలో యీ గలాటా అయిందని కొంతమంది దన్నారు. అసలు యీ రెండు కాలేజీల విద్యార్థులకూ కొంత ఘర్షణ వో నెలగా జరుగుతోందని మరికొందన్నారు. ఈ సందర్భంలో సుమారు డెబ్బయి మందిని అరెస్టు చేశారు. చాలా మందిని అనువ్రతితో చేర్చవలసి వచ్చింది.

ఈనాడు విద్యార్థుల అల్లరులు దాదాపు విశ్వ వ్యాప్తం అయ్యాయి. కొన్నిదేశాల విద్యార్థులు మంచి కారణాలతో చేస్తుంటే కొందరు అకారణంగానే లేక చాలా సామాన్యమైన కారణానికి యీసమస్యలు చేస్తున్నారు.

ప్రాన్సులోనూ, ఇంగ్లండులోనూ— విద్య విధానం, విద్యాబోధనా విధానంలోనూ కొన్ని మార్పులు, చేర్పులూ రావాలని అక్కడి విద్యార్థులు నమ్మే చేస్తున్నారు. విరుత్తాం యుద్ధం పట్ల విమోక్షిత ప్రకటిస్తూనూ, సీగోల హక్కులను ప్రతిపాదిస్తూనూ అమెరికాలో విద్యార్థులు చేస్తున్నారు.

అధ్యాపకుల జీతాలను నిర్ణయించే హక్కులను లండన్ విశ్వవిద్యాలయంలో విద్యార్థులే తీసుకున్నారట. అధ్యాపకుల బోధనాశక్తిని వారు పరీక్షించి వారి వేతనాలు నిర్ణయించుతారట. ఈ విషయం మీద బ్రిటన్ విశ్వవిద్యాలయం అధ్యాపకుల కార్యదర్శి డాక్టర్ కెనెత్ ఉర్విన్ మాట్లాడుతూ, “మన బోధనాశక్తిని పరీక్షించే హక్కు, జీతాలను నిర్ణయించే అధికారం మన విద్యార్థుల పరం అవటం కేవలం మన దురదృష్టం.” అన్నారు.

టోన్స్‌జోకి (సోఫియా) యూనివర్సిటీ విద్యార్థుల నమ్మెలు, అలజడులు, అల్లరులు, తట్టుకోలేక మూసేశారట. ఆ ఆవరణలో చాలా తీవ్రంగా చెలరేగిన అల్లరుల నణనడానికి సుమారు ఏడు వందల మంది సాయుధ పోలీసు బలగం కావలసి వచ్చిందట.

రెండోసారి ఎన్నికలలో యూనివర్సిటీ రెక్కారగా ఎన్నికైన డాక్టరు లంబార్డ్‌కు వ్యతిరేకంగా విద్యార్థులు జరిపిన అల్లరులు ఆవలేక పెనామా విశ్వ విద్యాలయం మూసేశారట.

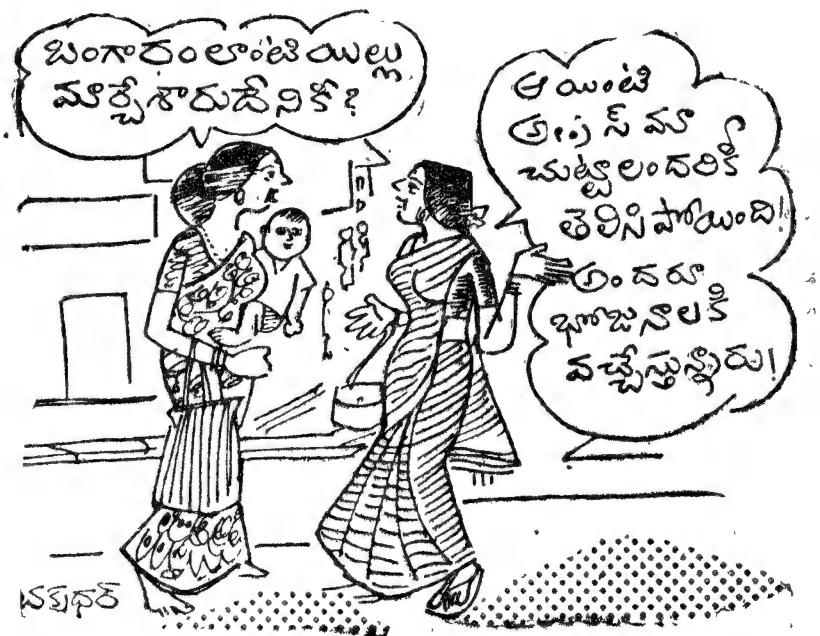
విద్యవిధానం సరిగా లేదని, అందులో మార్పులూ, కొన్ని చేర్పులూ అవసరమని రావల్సింది (పోస్టాల్) లో విద్యార్థులు దుమారాన్ని రేపారు.

కురుక్షేత్ర విశ్వవిద్యాలయ ఆవరణలో ఒక విద్యార్థిని అవమానపరచి, హేళన చేసిన విద్యార్థి మీద చర్య తీసుకోవాలని విద్యార్థినులు నమ్మే చేస్తే—మూ విద్యార్థి మీద చర్య తీసుకుంటే మేమూ నమ్మే చేస్తామని విద్యార్థి బృందం ప్రకటించింది. వెనుక—కురుక్షేత్రం యూనివర్సిటీ అభినవ కురుక్షేత్రంగా తయారయింది.

రెండు వర్గాల విద్యార్థులకూ రాజకీయ విషయాలలో ఏదో వాదన వచ్చిందట. దాంతో ఒక వర్గం వారు విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్టరు వద్దకు వెళ్లి ఆ వర్గంలో ఒక విద్యార్థిని వెంటనే బర్లరఫ్ చేయాలని కోరారట. అంత అసమీమాలు మీదా ఏ విషయమూ కుదరదని, ఆ విషయం పరిశీలిస్తే తగిన చర్య తీసుకోవాలని ఆయన వృధానికి వారు అంగీకరించలేదట. దాంతో అన్నామల్లె విశ్వవిద్యాలయం మూతపడింది.

బెనారస్ హిందూ యూనివర్సిటీ మూత విదానికి కల కారణాలు—వాటి మీద చర్చలు యింకా జరుగుతున్నాయి.

ఢిల్లీలో దయాల్‌సింగ్ కాలేజీకి చెందిన కొంత

మంచి విద్యార్థులు బస్సులో ఏదో అల్లరి చేస్తే, వారిని వేరుగా డిపోకి తీసుకుపోయి, తప్పావని, ఢిల్లీ బ్రాన్స్ పార్కు యూనియన్ కు వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేస్తూ, ఆ కాలేజీ ఆవరణలోకి వచ్చిన ఓ జీపుకారుకి నిప్పు పెట్టారట. ఆ జీపుకారు డి.టి. యూ. (బ్రాన్స్ పార్కు) శాఖడట. అంతేగాక, మరో అరు సీటీ బస్సులనూ తగులబెట్టారట.

సెకండరీ స్కూళ్ళు బ్యూషువ ఫీజులు పెంచి నందుకుగాను అమ్మదాదాదులలో విద్యార్థులు నమ్మే ప్రారంభించి, అమ్మదాదాదుకు 167 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఓ గూడ్సుబండిని ఆపి, రెండు ఆయిలు టాంకులకు నిప్పు పెట్టారట. లూథియానాలో విద్యార్థులు టెక్ మర్ రైల్వే స్టేషన్ కు నిప్పుంటిం చారట. రికార్డులన్నీ ధ్వంసమయి పోయాయట. లూథియానాకు ఆరుమైళ్ల దూరంలో ఓ బస్సుకు

కిమర్ల మీద సత్యం...

నిప్పెట్టారట.

హింద్ కోట్ కి 20 మైళ్ళ దూరంలో వున్న ముక్తాసర్ ప్రభుత్వ కళాశాల విద్యార్థులు సుధీర్ కాలేజీ విద్యార్థుల మీద పోలీసులు జరిపిన కాల్పు లకు విరసనగా నమ్మే చేస్తున్నారు.

అమృత్ సర్ కి 30 మైళ్ళ దూరంలో వున్న గురుటిగ్ బహదూర్ కాలేజీ విద్యార్థులు తమ నాయకులను పోలీసులు అరెస్టు చేశారని తీవ్ర నినాదాలు చేస్తూ పూరేగింపులు చేసి, పంజాబ్ రోడ్ వేస్ కే చెందిన ఓ బస్సు మీద ముమ్మరంగా రాళ్ళు రువ్వారట. జగ్రన్ ఠో లజపత్ ఠాయ్

కాలేజీ విద్యార్థుల అల్లరలకు తారతమ్య మూసే కాదు.

ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థుల సంఘ పుత్త వానికి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ మాట్లాడటంతో ఉదా విద్యార్థులలో వో చిన్న అలజడి బయలుదేరి, చూస్తుండగా అది పోట్లాటల మీదగా తన్ను లాటగా మారిందట. విద్యార్థులు కుర్చీలతోనూ, కర్రలతోనూ శక్తివంతపన లేకుండా తన్నుకోడం, వో కాస్పేపు చూసిన ప్రధాని గట్టిగా బల్ల గుడ్డి, బిగ్గరగా అరుస్తూ “శాంతి: నిశ్శబ్దం: సైలెన్స్:” అన్నారు.

కోత్త సంవత్సరం జనవరి మూడో తేదీ సుమారు నవ్వెండుగంటల ప్రాంతం (వగలు) మద్రాసుమైలా పూరు లక్ష వర్షి రోడ్డులో వున్నట్లుండి, “కండక్టర్ డవున్ డౌన్, డ్రైవర్ డౌన్ డౌన్” అని నినాదాలు వివదాయి. పోలీసు బలగం ఎప్పుడు వచ్చిందో నిలబడి చిరునవ్వుతో ఆ దృశ్యం చూస్తోంది. మరెవరూ పోలీసుల కూడా గుంపు గూడినవ్వారు. అనలు సంగ తేలిని విచారిస్తే— రెండుమూడో కారణాలు చెప్పవచ్చు. పదిహేను సై నం టిక్కెట్లుకు వివేకానంద కాలేజీ విద్యార్థి ఒకతను, రూపాయి యివ్వడమీ, డిపోకి వచ్చి తీసుకో అని కండక్టరు అనడం వల్ల డిపోకి వెళితే, అక్కడ తన్ను పంపించారని, అదేమని అడగడానికి అతని స్నేహితులు ఓ నలుగురు వెళితే వాని తన్నారని అందుకే యీ నన్నాహమని కొందరన్నారు.

‘12—ఎ’ బస్సులో వివేకానంద కాలేజీ విద్యార్థి స్ట్రీటును పోతూ చేస్తున్నాడని, కండక్టరు అది వారిందివా వివరణని, దాంతో ఆ విద్యార్థిని కండక్టరు డబ్బు వచ్చి జెల్పుతో బాదాడమీ, అనక యీ విషయం అడగడానికి వెళ్ళిన మరో నలు గుర్తీ బాదారని మరెవరూ రంటున్నారు.

విశానిజాలు తేలలేదు.

దా త పెద్ద గలాటా జరుగుతుందేమోనని అనుమానించినట్లు గాక, ఏ గొడవా రాలేదు. తప్పావరదీ అని నిర్ణయించే అవకాశం ఎవరికీ అట్టే వున్నట్లు కనబడదు. తప్పావరదేనా తప్పించుకు పోడం నాగరికతా లక్షణం అని చెప్పబోతే ఆ లక్షణం అవతలి వాళ్ళకూ వుండడా అని ప్రశ్నవస్తుంది. 1949 లో స్థాపించబడిన అలిండియా విద్యార్థి పెడరేషను అనే సంస్థ విద్యార్థులు అనవసరంగా అల్లకల్లోలాలు లేవదీస్తే వాటిని పరిశీలించి, తగు రీతిని న్యాయపరిశీలన చేసి, తగు రీతిని శిక్షించే అధికారాలు తీసుకుంటున్నట్లు ప్రకటించింది.

విద్యార్థుల తగు పు తీర్పుడానికి ఒక కోర్టు పెట్టానని మద్రాసు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్లు తెలియజేసింది. దీని అన్ని కాలేజీల ప్రెసిపాల్స్, ఆలోచిస్తున్నారు.

దేశ పరిస్థితి— ప్రపంచ పరిస్థితి ఇది.

ఓం శాంతి: శాంతి: శాంతి:

—పాలాక్షధు ●

అమృతాంజనము

దగ్గు, జలుబులను చప్పున తగ్గించే చల్లని మందు

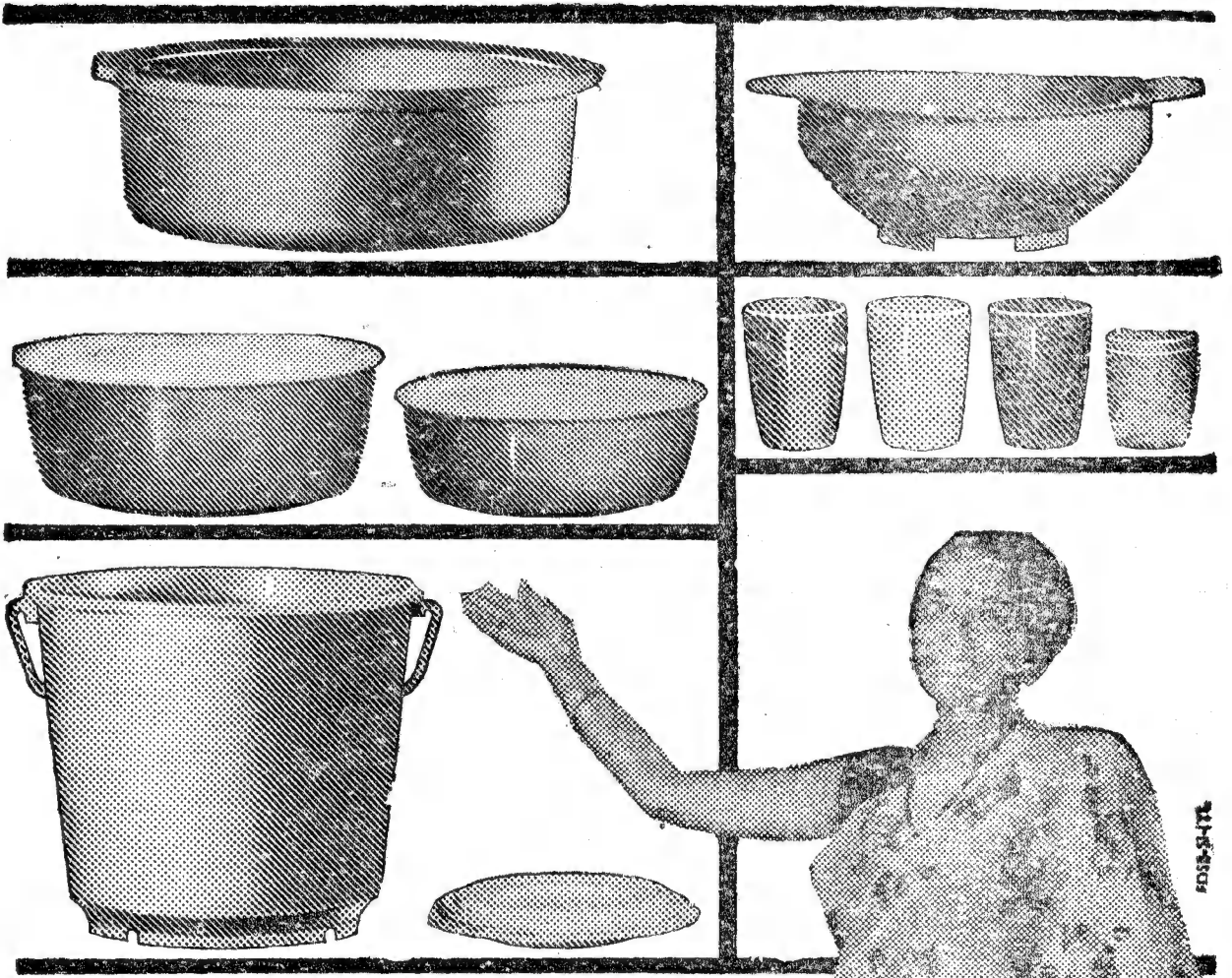

- అమృతాంజనము ఏదేని రుగ్మం కలగజేయును నొక్క ప్రక్షుణ్ణము కట్టిగా తీర్చేదని
- అమృతాంజనము నొక్క రుగ్మం కలగజేయును నొక్క ప్రక్షుణ్ణము కట్టిగా తీర్చేదని
- అమృతాంజనము ఏదేని రుగ్మం కలగజేయును నొక్క ప్రక్షుణ్ణము కట్టిగా తీర్చేదని
- అమృతాంజనము ఏదేని రుగ్మం కలగజేయును నొక్క ప్రక్షుణ్ణము కట్టిగా తీర్చేదని

అమృతాంజనము ఏదేని రుగ్మం కలగజేయును నొక్క ప్రక్షుణ్ణము కట్టిగా తీర్చేదని

(Tel AMR-12)

సిల్ వాటినన్నిటిని తయారుచేయుచున్నది...

సిల్, మీకు సౌగసు, సిలవుండే మన్నిక, పొదుపు, ప్రాముఖ్యతగాంచి
యున్న ఆకర్షణీయమైన ఆధునిక ప్రపంచములో నాగరిక జీవితమును
గడుపుటకు అలవాటుపరచుచున్నది. సిల్ మీకు అనేక
వివిధరకముల ప్లాస్టిక్ వస్తువులను అందించు చున్నది—చాల్సీలు,
గిన్నెలు, వల్లెములు, గ్లాసులు, బజార్లో కొనే సరకులు
చేరవేసుకునే సంచులు, చాపలు, దీపం పేడులు, ఇంకా అనేకం..
సిల్, ప్లాస్టిక్ వస్తువుల రయాలో దారి చూపువారు, ఎవ్వరు
మించలేని నాణ్యతగల వస్తువులను సమర్పించు చున్నారు.
'సిల్' అనండి, అంతే—మీరు కొన్నందుకు ఆనందం!

సూప్రీమ్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్,

ఓల్డ్ లక్ష్మీ మిర్స్ కాంపౌండ్, వజ్రా, హైదరాబాద్-31.

జానిమొక్క గోవిందరాజు శ్రీనివాసమూర్తి

మరి మరీ ఆలోచించి ఆ వాటాలో దిగాడు శంకరం. తను ఉండే ఇల్లు తనకు అనుగుణంగా ఉండాలని అతడి పట్టుదల. ఇళ్ళు వెదికిన కొద్దీ విరుల్లాహం ఎక్కువైంది కాని, తన కోరిక తీరలేదు. చివ్వు ఉద్యోగంతో అద్దె వివరతంగా వెదజల్లే తాపాతు తనకు లేదు. ఇవ్వగలిగిన అద్దెలో అన్ని సౌకర్యాలూ ఉన్న వాటూ దొరకాలని అతడి పట్టుదల. ఇరవై గదులూ, ముప్పై బాల్కనాలూ అతడి కక్కరలేదు. రెండే రెండు గదులూ, చివ్వు వంట గది—అదీ అతడికి కావచ్చింది. వేసంగి కాలంలో కాస్త గాలి వీల్చుకునేందుకు ముందు చివ్వు ఖాళీ స్థలం ఉంటే ఇంకా చెప్పనక్కరలేదు—ఈ గమనానా యిల్లు పైదరాబాదులో దొరకాలంటే యజ్ఞం చేయాలని అనుభవం మీద తెలుసు

కున్నాడు శంకరం. ఇంటి నుంచి హోరాహోరీగా ఉత్తరాలు వస్తూన్నై! “ఇల్లు దొరికిందా?—ఇక్కడ నాకేం తోవలం లేదు.” అని. అసల పైదరాబాదులో ఉద్యోగం పడిందంటేనే శంకరం గుండెల్లో బాంబు పడింది. “మనరాంటి మిల్లి సంసారానికి బొబ్బర్లంకే వోయి, ఇక్కడ కొచ్చి ఏం బాపుకోమా” అని పదే పదే నాలుక కరుచు కున్నాడు శంకరం. ఈ మహాపట్టుంలో తన కొచ్చే రెండువందల యాభైలో సంసారాన్ని ఎలా లాగాలో తలుచుకుంటే అతడి గుండె బాపురుముంటుంది. అందుతో కనీసం డెబ్బై అయిదు అన్నా పెడలేగాని తాడూ బొంగరం ఉన్న ఇల్లు దొరకదు. “ఛీ, వెదన ఉద్యోగం.” అని అతికష్టం మీద సంసారింతుకున్న ఉద్యోగాన్ని కూడ తిట్టుకున్నాడు.

ఉద్యోగం మీది విరక్తి కన్నా అద్దెకు డెబ్బై అయిదు ఖర్చువలసి రావటం అతడికి మరి బాధగా ఉన్నది. “భగవంతుడా, అద్దెకొంపం వెందుకు స్పష్టం చేయవలసి!—తలకొక ఇల్లు, ఉట్టించి స్వల్పం పోయూ ఎటుయ్యూ, నీ స్పష్ట బంగరం కామా.” అని రోరోవే సుతారంగా తిట్టుకున్నాడు.

ఏమయితేనో, బదారిళ్ళు మూసిన మీదట ఖర్చుడు దొరికిన ఇల్లు కొంచెం వసందాగా తను సించింది శంకరానికి. ముచ్చటగా నుగాడే గదులూ, సవరేట్ బాల్కనావో, ప్రతిగదిలో తలుపులున్న అల్మారాలూ. ముందు గదికి రెండు పిట్టెలు—పంట గదిలో వంట చేసుకునేందుకు గట్టు. పక్కనే భంపు. పక్క వాటాలో ఇంటివాళ్ళు వచ్చి పరిగ్గాంటే వాటా!

కాని ఒక్కటే చిక్క.—ఇంటి చుట్టూతూ ఖరించలేనంత ఖాళీ స్థలం. సుమాగు వంటా చేసా గజాల పై చిలుకు ఉంచుకున్న అంత స్థలానికి చుట్టూతూ కాంపౌండ్ వాల్. కాదు! ఎవరి పసిపట్టు ఒక మూలగా ఇల్లు—ఈ డెబ్బై నూ శంకరానికి మోడల్స్ అర్థం కాలేదు. ఇంటివాళ్ళని అడిగాడు. “ఇంత స్థలం పట్టుకుని ఓ మూలగా ఇల్లు కట్టారేమిట?” అని అడిగి ఇంటివాళ్ళు “అ! ఏమింది—ఇల్లు నా సొంతం, స్థలం మా తాత నుత్తుల తిప్పింది. నుగూ స్థలం బయ్యే, బాగుంటే మాకో రెండు ఇళ్ళు వేస్తామని” అన్నాడు. ఆయనకు మళ్ళీ కొరకుం. “నుగూరికి మూడన్న చూట.” అన్నాడు శంకరం. ఆయన నవ్వు ఉరుకున్నాడు.

ఇల్లు దొరికింది, బయలుదేరి నవ్వేయమని రాశాడు శంకరం. గిరిబిల ముంటూ నాలుగో గోబా ఎప్పు వారింది శ్రీమతి శాంతి—ఈరళ్ళ మీ ఇం దుతో నవ. ఇల్లంలా ఓమారు కలియ చూసి “అంతా బాగానే ఉన్నది కాని, ఇంత ఖాళీ స్థలాన్ని నూస్తే భయం వేస్తానని తాబూ, దుబ్బారా గడ్డి పెరిగి వికారం వస్తోంది.” అన్నది శాంతి. “ఇదేం, నవ సొంతమా?” అన్నాడు శంకరం. “కాకపోతే పుటుకూ, ఇంటి వారికైనా శ్రద్ధ ఉండక్కర్లే!” అని సాగింది.

“మనకెందుకులే ఏమా” అన్నాడు, కాని ఆ సాయం కను ఇంటివిక్కి అడిగింది శాంతి “విప్పగారూ, దొడ్డి అలా బాగు చేయించి పూలమొక్కలో, కానుకగానో పంపిస్తాయా!” అని

“అ, ఆ ఓసరి ఎవరికి ఏద్యంపక్కా—ముచ్చి దుల్లూ, ఇంటి పనితోనే పనికిరాదు.” అన్నది శాంతినిద.

ఆరాతి శంకరంతో శాంతి అవుదు. ‘పోకొక గీసరి తేడవోలే సరసరి, మనమన్నా పొ, బాగా చేయించుకుందామని

శంకరానికి కాదా ఈ విషయంలో అన్నదన్నది. పూలమొక్కలతో నిండి ఉన్న పూరి కొంపనూనా అండంతో మిలమిలలాడుతుందని అతడి అని ప్రాయం. అంత దొడ్డి చాతాడ అలా వదిలేయటం

అగడికి కూడ ఇది అంతేమీ.

మైరోజు సాయంత్రం అసీసు నుంచి ఇంటికి వచ్చి తన వాటాకు ముందున్న ఖాళీ స్థలం బాగు చేయటం మొదలెట్టాడు. వది గజాల మేర గడ్డి అంతా చెక్కేసి నాలుగయిదు పాదులు తీశాడు. శాంత జిబ్బయా విర్రవీలు వల్లింది. నీళ్ళు కూడ చల్లి లోపలకు వచ్చారు. ఇది చూస్తూన్న ఇంటా విడ ముచ్చట పడింది. అద్దెకుందే వారిలో అసించని మంచితనం వీరిలో కనుపించింది ఆమెకు. ఇంటి నిండా మేకులు కొట్టినట్టు కనుపించలేదు. పైగా దొడ్డి శుభ్రం చేస్తున్నారు. అద్దె కొచ్చే వాళ్ళంటే అలా ఉండాలి అని ఆమె అభిప్రాయపడింది.

ప్రాద్దుటే ఇందు నిద్ర లేచి విల్లనాల మొక్కలూ లేచాయో లేదోనని పరమర్పించి వచ్చింది. శాంత అది చూసి వచ్చుకుంది.

ఇంటివారి ముగ్గురు పిల్లలొత్త అన్నాడే సైహం కలిపేసింది ఇందు. నలుగురూ దొడ్డిలో పడి కేరిం తలు కొట్టేస్తున్నారు.

ఇంటివారికి అడవిల్లలు లేరు— ముగ్గురే మొగపెల్లలు, ఎనివిడి, ఏడూ, ఐదూ!—అడవిల్లలంటే ఇంటివారికి తగని ముద్దు. అందులో ఇందు పచ్చగా, బొద్దుగా బంగళిపులా ఉంటుంది. ఆ పిల్లను చూస్తే ఇంటాయనకు ఎక్కడ లేని ప్రాణం. అసీసు నుంచి రాగానే తన వద్ద కూచో మెట్టుకుని కబుర్లు చెప్పునవాడు, అడుగుతుంటున్న కూడ పెళ్ళనకుండా—ఏమియితనం, ఆ పిల్ల మూలగనో, వీరి మంచితనం ఎల్లనో ఇంటివారికి, వీరికి నుంచి నశ్చుత కుదిరింది. క్రమేపీ ఒక కుటుంబంలోని పథ్యల్లా కలిసిపోయారు.

అప్పుడప్పుడు మూలం నందర్పంలో శంకరం ఇంటాయనతో అనే వాడు “నీరు మరో ఇల్లు కావాలన్నో తర్వాత కట్టుకోవచ్చు—దొడ్డి ఇంత అయోమయంగా ఉంటే నాకు కీట్లకు నునుండి—బాగు చేయించి పూలమొక్కలు నాటండి, అప్పుడు ఇంటి అందం చూడండి.” అని. అందుకు ఇంటాయన “మీరేమైనా చెప్పండి, ఎవరి అభిరుచులు వారివి—ఇంటికి వచ్చి కానీపు ఇందుతో కబుర్లు చెప్పుకుని తర్వాత భాగవతం పుచ్చుకుంటే ఇక ఇల్లు స్వర్గమే కదండీ— ఎందుకొచ్చిన శ్రమ లేదురూ.” అని సవ్యేశాడు.

“వ్వు, అభిరుచి లేదు.” అని శంకరం తనలోనే గొణుక్కున్నాడు.

ఇలా ఉండగా—

శంకరం వాటా పక్కనే అంటుకుని ఉన్న నందులో బాత్‌రూమ్ పక్కనే ఏ కాకి రెల్లలోంచి ఉద్భవించిందో ఒక చిన్న జామిమొక్క ఉదయించింది. ఈ మొక్కను మొదలు ఇందు చూసింది. “అమ్మోయ్, అమ్మోయ్, అదిగో, అక్కడే బుల్లి మొక్క మొలిచిందేవ్.” అని రోజుకుంటూ వచ్చి శాంతతో చెప్పింది. ఆరోజు నుంచే ఆ మొక్కకు సంరక్షణ మొదలుపెట్టింది ఇందు. క్రమేపీ, ఆ మొక్క ప్రాణం పోసుకుని ఎడగులం మొదలెట్టింది.

ఒకరోజు సాయంత్రం పిల్లలు ఆడుకుంటున్నప్పుడు ఇంటి వారబ్బాయి ఆ జామిమొక్క మీద కాల వేశాడు. మొక్కంతా విరిగి పోలేదు. ఒక ఆకు మాత్రం నలిగింది. కాని ఇందు మనస్సు చిచ్చుకున్నది. “ఆ అబ్బాయి మొక్కని తొక్కేశాడు” అని ఇంట్లో అల్లరి చేసేసింది. “పోలే, పోయిందీలేవే, వెధవ మొక్క.” అని శాంత కూడ విసుక్కుంది. ఎక్కడ నుండో ఊడిపడ్డ ఆ మొక్క కోసం ఇంత అల్లరి ఆమె భరించలేకపోయింది. ఏడుస్తున్న ఇందును చూసి “ఫన్, నోరూయ్” అని కూడ కసిరింది.

రొని, తర్వాత శాంత మనస్సు కూడ పీకింది. ఇందు ప్రాణంగా చూసుకుంటున్న మస్తువుకు అవాంతరం రాకుండా ఏర్పాట్లు చేస్తే వందదిన లోచి వెంటనే ఆ మొక్కకి చుట్టూలా నాలుగు కర్రలు పొలి తాడుతో పెన్సింగ్ అల్లింది శాంత. ఇందు ముఖం ఇంతైంది. ఇహ ఆ మొక్క కంచు కోటలో కూచున్న రాజులా నిర్భయంగా ఎదగ పోంది. చూస్తూండగానే కిటికీ ఎత్తుకి లేచి పోయింది జామిమొక్క!

శాంత కూడ వడవలేని స్థితికి వచ్చింది! శాంతను పుట్టింటికి పంపేప్పుడు రైల్వే కిటికీ ఇవతలకు తలపెట్టి “నాన్నోయ్, జామి మొక్కకు రోజూ నీళ్ళు పోయండి.” అని ఆజ్ఞా పించి హరి కదిలింది ఇందు.

ఇక కొన్నాళ్ళ పాటు శంకరానికి స్వేచ్ఛా జీవితం. వేళవల్తున ఇంటికి వచ్చేవాడు కాదు. అసీసు అయి తర్వాత ఏ రోడ్డు మీదో, సినిమాలోనో కాల క్షేపణ చేసి హోటల్లో భోజనం చేసి ఇంటికి చేరేప్పటికి వది దాటేది. పొద్దుట అలవ్యంగా నిద్ర లేవటం, అసీసుకు వెళ్ళే వాదాపుడే—ఆ మొక్క మాటే మరచిపోయాడు శంకరం.

వెలరోజుల తర్వాత కురిదనకుడు ఉదయించి ఎట్టు ఉత్తరం వచ్చింది. దాన్ని అంటిపెట్టుకునే నంకర అక్కరాలతో చిన్న ఉత్తరం—గందు రాసింది. ‘నాన్న గారికి, జామిమొక్క ఎదిగిందా? పిండలు కాస్తున్నాయా, దానికి నీళ్ళు పోయండి.’ అని.

కలుకున్న నాలుక కరుచుకున్నాడు శంకరం. గబగబ నందులోకి పరుగుతీశాడు. కంగారు పడాల్సిన అవసరం కనుపించలేదు. మొక్క ఏవుగా ఎదిగి చెట్టైంది. అయినా ఇందు కోరిక ప్రకారం మొక్క సంరక్షణభారం వహించాడు శంకరం. అప్పటి కప్పుడే చొక్కా తీసి పంకెకు తగిలించి, పలుగు తీసుకుని, వెట్టు మొదట్లో పీడ కట్టుక పోయిన నేలను పెళ్ళగించి పాదు తవ్వటం మొదలెట్టాడు. ఈ దృశ్యం చూసిన ఇంటావిడ “అదే ఏటి నాయనా జామిచెట్టుకు పాదక్కరలేదు. మొండి మొక్క, ఉన్న పళ్ళంగా వేవెట్టుంతై, కూచోదూ.” అన్నది.

“చూ ఇందు తవ్వనున్నది.” అని ఓ వెర్రి జవాబిచ్చాడు శంకరం. తనలో నవ్వుకుని ఇంటావిడ విన్నవించింది. పాదులో మూడు బిందెల నీళ్ళు కుమ్మరించాడు శంకరం. ఇక గుర్తుకు వచ్చినప్పుడు

డల్లా ఈ కార్యక్రమం కొనసాగుతూనే ఉన్నది. రెండు నెలల తర్వాత శాంత పుట్టింటి నుంచి తిరిగి వచ్చింది.

“సామిలీ అన్ ఫోర్—కుటుంబ నియంత్రణ వధకం ప్రకారం అదర్బ కుటుంబం మనది—ఇహ బల్ల ఎక్కేయాలి.” అన్నాడు శంకరం వచ్చుతూ.

పిల్లల పెంపకం విషయంలో శాంత అనుభవం సంపాదించినా ఇంకా రాటు తేలేదు శాంత. పిల్లడికి నీళ్ళు పోయటం అంటే వాడు ఉక్కిరిబిక్కిరయి ప్రాణం కడబట్టేట్టు చేస్తుంది. ఇది చూసి ఇక చూడలేక ఆ పని ఇంటావిడ తన మీద వేసు కున్నది. అవిడకు నసిపిల్లలంటే తగని ముద్దు. పిల్లడికి నీళ్ళు పోస్తూ, ఇందు చెంబుతో నీళ్ళు లందిస్తూంటే ఎక్కడలేని తన్మయత్వం వచ్చేది అవెకా. ఏనాడో తనను విడచి వెళ్ళిన తన పిల్ల గుర్తుకు వచ్చేది. ‘ఆ దేవాడు అడవిల్లనే తీసుకూ వెళ్ళాలా.’ అని గడుసుగా భగవంతుణ్ణి తిట్టు కునేది. మళ్ళీ ఏ అడవిల్ల పుట్టుకు రావాలని ఆమెకి కోరిక లేకపోలేదు. ఇందును చూసినప్పుడల్లా ఆ కోరిక మరింత ఇనుమడిస్తుంది. గాఢమైన ఒక ముద్దుతో తృప్తిపడుతుంది.

తమ్మూడికి నీళ్ళు పోయటం కాగానే అదే చెంబుతో ఆ జామిమొక్కకూ నీళ్ళు పోయకుండా ఉండలేదు. అది ఆమెకు దినచర్యగా పరిణమించింది.

ఒకరోజు పొద్దుట కాఫీ తాగుతూ బెడ్రూమ్ కిటికీలోంచి రోడ్డు కేసి చూస్తూ నిలబడ్డాడు శంకరం. అప్రయత్నంగా అతడి దృష్టి కిటికీ చుట్టలకు అంటుకుని ఉన్న జామి కొమ్మల మీద పడింది. వాటి మధ్యన వచ్చని ఆకులలో ఓ పచ్చని పిందె అతడికి కనుపించింది. “ఇందూ, మాట.” అని నీలివాడు.

ఇందు ఆ పిందెను చూసి పళ్ళు తెలియని అనందంతో ఇల్లంతా గంతులు వేసింది. ఇంటి వాళ్ళతోనూ, పక్కంటి తన స్నేహితురాళ్ళతోనూ వాదాపుడిగా చెళ్ళి ఈ శుభవార్త చెప్పేసింది. ఆమెకు అంకురించిన అనందం మిగతావారు పంచు కున్నారో లేదో నన్ను విషయం ఇందుకు అక్కర లేదు. స్నేహితురాళ్ళనీ, ఇంటావిడ్ల బరబర లాక్కొచ్చి ఆ పిందె చూపించింది.

ఇక అనాటి నుంచి పూర్తిగా ఆ చెట్టు దగ్గరే పెట్టేసింది మకాం ఇందు. ఆ చెట్టుకు సాయంత్రం నీళ్ళు పోస్తేగాని నిద్రపట్టదు. ఆ పిందె ఎప్పుడు పెద్దదౌతుండా, ఎప్పుడు తిండామా అన్న అత్రం ఆ పిల్లను సతమతం చేస్తున్నది. ప్రపంచం యానతూ ఆ చెట్టు గురించే అలోచిస్తూ, అది ఎప్పుడు కాస్తుండా అని ఎదురు చూస్తున్నట్టు ఇందు ఉహ అయి ఉండవచ్చు. శంకరం, శాంత ఆ పిల్లను చూసి నవ్వుకునేవారు.

చెట్టు నిండా పూత పూసింది. పిందెలు వేసేందుకు ఆళ్ళే కాలం పట్టలేదు. ఇళ్ళే పెద్దవి కూడ అయ్యాయి. క్షణాలు మీద చెట్టుంతా విరిగి గాసింది. జామికాయలు పసుపురంగు లేరుకుంటూన్న దాదాపు నారింజ వండంత కాదులు. ఇందు మనస్సు స్వర్గలోకంలో విహరిస్తున్నది.

రోజుకు పది వన్నెందు కాయలు స్వయంగా కోసింది ఇందు. ఇది ఏకా, ఇది ఏకా అంటూ తలకొట్టి ఇచ్చేది. అలా ఇస్తున్నప్పుడు ఆ పిల్ల ఆనందం వర్ణనాతీతం. శాంత మనస్సు కూడా ఉన్నట్లున లేచి ఆనందంతో ఊగిసలాడేది. శంకరం కూడా ఆ ఆనందం పంచుకుంటున్నాడు.

ఒకరోజు పొద్దుట జామి చెట్టును చూసి బావురుమంది ఇందు. గోడ వైపు కొమ్మన విన్న విలవిల లాడిన కాయల్లో ఒక్కటి కూడలేదు. శాంతతో ఈ సంగతి చెప్పింది. శాంత కూడా గబగబ వచ్చి చూసింది. అన్నికాయలు ఎవరు కోశారో అర్థం కాలేదు. శంకరం ఈ సంగతి విని “ఎవరో రోడ్డి వెధవలు” అని విన్న తిట్టుతో చాలించాడు. శాంత ఇంటావిడతో కూడా ఈ విషయం చెప్పింది. “ఏమోనమ్మా, బజారు వెధవలు—గోడ మీదకు కొమ్మ ఉండేమో—ఏ రైతో కోసేసుంటారు.” అన్నది ఇంటావిడ.

ఇందుకు కళ్ళంటు నీళ్ళు తీరిగినై—కాని చేయ కలిగింది లేదు. ఇవతలి వైపు చెట్టు నిండా కాయలు ఉన్నాయి కదా! అని తృప్తిపడింది.

సాయంత్రం ఇంటాయన ఇందుని పిలిచి నవ్వుడు ఆయనతో కాయలు ఎవరో కోసేసిన

జామి మొక్క

సంగతి చెప్పింది ఇందు. ఆయన కూడా బాధ పడ్డాడు. “ఇప్పుడు కాయలు అయినై, రేపు ఇంట్లో వస్తున్నా ఇంతేగా.” అని తిట్టి, “పోన్లే, రెండురోజుల్లో మళ్ళీ కాయవూ.” అని ఇందుని ఓదార్చాడు. ఇక ఆడుకునేందుకు వెళ్ళింది ఇందు.

దూరంగా ఇంటివాళ్ళ పెద్దబ్బాయి ఓజాసు కాయ తన స్నేహితుడి కెవడికో ఇవ్వటం చూసింది ఇందు. గబగబ అతడి దగ్గరకు వెళ్ళి “అదెక్కడిది?” అని అడిగింది. “నిన్న నువ్వే ఇచ్చావుగా.” అన్నాడు ఆ కుర్రవాడు.

“నిన్న నా ముందే అది తినేశావుగా.” అంది ఇందు.

“నువ్వు రెండు ఇచ్చావుగా.” అన్నాడు ఆ కుర్రవాడు.

“కాదు ఒకటే ఇచ్చాను.”

“కాదు, రెండు.”

“అంతా ఉత్తిరి. దొంగ మాటలు. నువ్వే కాయలన్నీ కోశావు.” అన్నది ఇందు.

“నా యిష్టం, సీ.” అన్నాడు కుర్రవాడు అని ఇందు బడ వుచ్చుకుని లాగాడు—ఇందు భోతున ఏడుస్తూ ఇంటికి వచ్చింది.

“నిన్న ఆ అబ్బాయి కాయలన్నీ తెంచేశాడు.” అని శాంతతో చెప్పింది ఇందు.

“ఏ అబ్బాయి?” అన్నది శాంత.

“అదే, వాడే, రామూ.”

“ఛ, తప్పమ్మా. అలా అనకూడదు. రామూ అలాంటి వాడు కాదు.” అన్నది శాంత.

“కాదు నిజంగా వాడే కోశేశాడు.” అన్నది ఇందు.

“నిజంగా?” అన్నది శాంత.

ఇంటావిడ ఇది విన్నది. చరచర ఇవతలికి వచ్చి “వాడెందుకు కోస్తాడమ్మా, కావాలంటే రాజాలా నిన్నే అడిగి కోసుకుంటాడు.” అన్నది.

“నిజంగా వాడే కోశాడు, కావలన్నీ పిరిచి అడగండి.” అన్నది ఇందు.

“సరే, కోస్తే కోశాడు— ఏమంటావే అయితే.”

అన్నది ఇంటావిడ విసురుగా.

శాంత మనస్సు చివుక్కుమన్నది.

“అదేమిటండి పిన్నిగారూ, పిల్లది, దాని గోడు అది చెప్పుకుంటున్నది. రెండు మంచి మాటలు చెబితే అదే ఊరుకుంటుందిగా.” అన్నది శాంత.

“మంచిమాటలు చెప్పేందుకు నాకేం పట్టం దమ్మా. అక్కడికి, నా కొడుకు ఓ దొంగవెధవై నల్లు చెప్పుకొస్తున్నది.”

“ఆ పిల్ల కేం తెలుసు చెప్పండి పిన్నిగారూ.” అన్నది శాంత.

“తెలియకపోతే, పెద్దదానిని, నువ్వు తెలియ చెప్పాలమ్మా” అన్నది ఇంటావిడ.

చిలికి చిలికి గాలివాన అయింది.

ఆ రైతి శంకరానికి వక్క వాటాలోంచి, న్నన్నంగా మాటలు విసిపిస్తూనై.

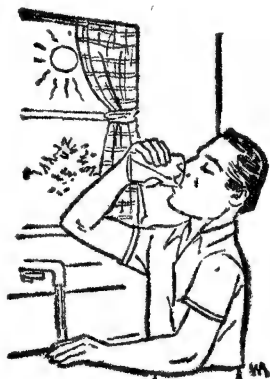
రెండో కుర్రవాడు కాబోలు “రామే కాయలు కోసి అలమారులో దాచాడు.” అన్నాడు. “ఛవ్, భద్రా నోర్మయ్” అని తల్లి కసిరింది. “వాడిష్టం, వాడు కోస్తాడు, ఏం కోస్తే, ఈ ఇల్లు వాడిది—చెట్టు వాళ్ళ సొంతమా—అసలు గదులైతే అద్దె కిచ్చాం కాని, దొడ్డంతా అద్దె కిచ్చామా?” అంటున్నది ఇంటావిడ.

“మొక్కని వాళ్ళు పెంచారు కదే.” అన్నాడు ఇంటాయన.

“సరే, మీ తీర్పు బాగానే ఉన్నది. మీ తీర్పువరూ అడగలేదు. అసలు వాళ్ళని మొక్కలు వాటమని ఎవరన్నారు? ఏళ్ళు వాటకపోయినా అది మొలిచేదే అసలు పిల్లెవరూ—ఇవాళ కాకపోతే రేపు వెళ్ళి పోయేవారు.” ఇలా దూకుడుగా మాటలు విసిపిస్తూనై.

ఎండ్ లో నీటి అవసరం!

ఏండ్ ఎక్కువగాఉంటే చెమట ఎక్కువ పడుతుందని వేరే చెప్ప నక్కరలేదు! ఈచెమట ఎక్కువ అవటం చేత దేహానికి కావలసినంత నీరులేకపోతే మూత్రంలో ఉపలలు

లోపలిభాగానికి ఎంతోబాధకలిగించ వచ్చు. ఇదే పెద్దరాయి అయితే అంత పెద్దబాధ లేకపోవచ్చు. ఇటువంటి రాళ్ళు మూత్రధారకి అడ్డు రాకపోతే అసలే బాధ ఉండక పోవచ్చు.

మూత్రంలో కాల్షియం అధికం అయితే రాళ్ళు ఏర్పడటానికి ఆవకాశం ఉంది. ఎంతోకాలం మంచం పడితే (జబ్బువల్లకాని ఎముకలు విరగటంవల్లకాని), అధికంగా ‘డి’ వైటమిన్ తింటే ఈ ఇబ్బంది కలగవచ్చు.

ఏదీ ఎలా ఉన్నా ఎండగా ఉన్న హాడు మంచిసీరు బాగా తాగటం మంచిది.

చాచ్. ఎల్. హార్వెన్ సోన్
(కాపీరయిలు)

అధికం అయి అవి మూత్రపిండా లలో ‘రాళ్ళ’గా ఘనీభవించవచ్చు.

చీమ తలఅంత ఉపగగడ్డ కూడా వంటిలోని సున్నితమయిన చర్మం

వక్త మీద పడుకుని ఉన్న శంకరానికి మతి పోయింది. ఒక చిన్న మొక్క ఇలాంటి అవాంతరాలకు దారితీసినందుకు అతడు చాలా బాధపడ్డాడు. వస్తుతః అతడు పేరీలకు దిగి వ్యక్తి కాదు. బాధను దిగనింగే అలవాటు అతడికి మొదటి నుంచీ ఉన్నది.

“మాశారా, ఆ మాటలు. సాయంత్రం నుంచీ ఇదే పరస్. నేను చెబితే మీరు నమ్మలేదు.” అన్నది శాంతి.

“సరే మాట్లాడక పడుకో— కోస్తే కోశారు.” అన్నాడు శంకరం.

మర్నాటి సాయంత్రం పిల్లడికి నీళ్ళు పోస్తున్నప్పుడు ఆ చాయలకు రాలేదు ఇంటావిడ. ఆ సాయంత్రం శంకరం పినిమూకు వెళ్ళి కాస్త అలస్యంగా ఇంటికి వస్తే బయట గేటుకు తాళం వేసి ఉన్నది. అరగంట కేకలు వేయగా ఇంటావిడ విసుక్కుంటు వచ్చి తాళం తీసి ఏదో గొణుగుతూ వెళ్ళింది. మర్నాటి నుంచీ కరెంటు ఎక్కువ కాలం న్నారని తొమ్మిది గంటలకే వెయిన్ సిక్ తీసేయటం మొదలైంది. ఒకరోజు ఇంకా వాళ్ళింటల్లో అల్లరి చేసిందని చెని మెలిపెట్టింది ఇంటావిడ. భోగిన ఏడుస్తూ వచ్చింది ఇంకా. ఇప్పటి శంకరానికి భరించరాని య్యాయి.

అన్నిటి కన్న భరించరానిది ఆ సాయంత్రమే నాశాదా శంకరం. ఇంటావిడ ఓ నంది తీసుకు వచ్చి రామును గోడ మీదకు ఎక్కించి జానుకాయలపై కోయించి నందితో వేసుకొంది!

ఈ దృశ్యం శాంతిను క్షోభ పెట్టింది.

ఇంకా చిన్నననున్న తల్లిడిల్లిపోయింది. “కోయ్యకండి మామ్మగారూ, కోయ్యకండి మామ్మగారూ.” అని ఆమెను ప్రార్థించింది. కాని చూస్తూండగానే చెట్టుంతా ఖాళీ అయిపోయింది.

ఆ రాత్రి ఇంకా వక్త పేరిపోయే జ్వరం వచ్చింది!—

శంకరం కాలి కాలిన పిల్లలా అటూ ఇటూ తారట్లాడాడు. అతడి బుర్రలో అగ్నివర్షతాలు బద్దలౌతున్నట్టు కాలిపోయాడు. భోజనం చేయకుండానే అతడు పడుకున్నాడు.

తెల్లరి కళ్ళే ఐదు రిక్తానా పిలుచుకు వచ్చి సామానంతా వాటిల్లోకి వేర్పించాడు శంకరం. జ్వరంతో ఉన్న ఇంకా కూడ రిక్తాలో కూర్చోపెట్టి, ఇంటివారిని లేపి వారికివ్వలసిన అద్దె ఇచ్చేసి వారూ చూస్తూండగానే తన స్నేహితుడి ఇంటి కేసి బయలుదేరాడు శంకరం.

రిక్తాలలో వెదులాన్న వారిని చూసేందుకు గోడ వైపుకు వచ్చిన ఇంటావిడకు జామిచెట్టు మొదలంటా నరుకబడి కిందపడి ఉన్న దృశ్యం కనుపించి కళ్ళు ఏకట్లు కమ్మిపె... ❁

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక వనితాలోకం వ్యాసరచన పోటీ

మొదటి బహుమతి రు. 200

రెండవ బహుమతి రు. 150

మూడవ బహుమతి రు. 100

ఇంకా రు. 50 చొప్పున అయిదు ప్రత్యేకమయిన కన్సలేషన్ బహుమతులు :

‘నేడు వనితాలోకం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య సమస్య ఏమిటి?’

సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా, సాంకేతికంగా మనదేశంలో ఎన్నో మార్పులు జరుగుతున్నాయి. వాటివల్ల పాత సమస్యలు కొన్ని పరిష్కారం అవుతున్నాయి, కొత్తవి తయారవుతున్నాయి! అయితే ‘నేడు వనితాలోకం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య సమస్య’ ఏమిటో వనితలే చెప్పగలరు అందుచేతనే సంత్రాంతి సందర్భంలో ఒక వనితాలోకం వ్యాసరచన పోటీ నెలకొల్పబడుతోంది. రచయితులందరూ సహకరించి ‘నేడు వనితాలోకం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య సమస్య’ని చర్చించే వ్యాసాలు పోటీకి పంపి వనితాలోకం వ్యాసరచన పోటీని జయప్రదం చెయ్యగలరని ఆశిస్తున్నాము.

నిబంధనలు

1. వ్యాసాలు స్వంతమయి ఉండాలి. అనుకరణలుకాని, అనువాదాలు కాని కాకూడదు. వ్యాసాలు తమ స్వంత రచనలేననీ, అనుకరణలుకాని, అనువాదాలుకాని కాని రచయితులు తమ రచనలతోటా పోటీకి రాసి పంపాలి.
2. వ్యాసం మూడు అరకాపు పేజీలనిమించి ఉండరాదు. (ఒక అరకాపు పేజీ ఒక ఎక్సర్సైజు నోట్ బుక్ పేజీకి రెండు రెట్లు.)
3. కాగితానికి ఒక ముఖపునే సిరాతో రాయాలి.
4. వ్రాత ప్రతులు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ తిప్పి వంపబడవు. (అందుచేత రచయితులు తపాలా బిళ్ళలు, స్వంత చిరునామాకల కవర్లు పంపరాదు.)
5. వ్రాత ప్రతిమీద రచయిత్రి పూర్తి పేరు, చిరునామా తెలుగు లిపిలో రాసి ఉండాలి. (చిన్న కాగితాలమీద విడిగా రాసి వ్రాత ప్రతితో జతపరచరాదు.)
6. కవరమీద ‘వనితాలోకం పోటీకి’ అని స్పష్టంగా రాయాలి. వ్యాసాలు ‘సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక, 7, తంబుచెట్టిపేది, మద్రాసు—1’ కి పంపాలి.
7. పోటీ ముగింపు తేదీ జనవరి 31, 1969. వ్రాత ప్రతులు ఆ తేదీకి ముందుగా కాని, ఆ తేదీనగాని మా కార్యాలయం చేరాలి.
8. పోటీ తుది నిర్ణయం సంపాదకునిదే. ఈ విషయమయి ఎటువంటి ఖచ్చిత ప్రత్యుత్తరాలూ జరుపబడవు.
9. పోటీ ఫలితాలు ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక ఓగిది ప్రత్యేక సంచికలో ప్రచురించబడుతాయి.
10. ఈ పోటీలో పనితలు మాత్రమే పాల్గొనవచ్చు.

సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక.

24-1-68

వాళ్లు పుళ్లు చేసే చప్పుళ్లు

ఇక కొంతకాలానికి అమెరికన్ నగరాల్లో గుసగుసలాడతే ఎవరికీ విసిపించదంటారు శాస్త్రవేత్తలు. అందుచేత ఎంత మెల్లగా మాట్లాడతే అంత మోటువాడురా అనే రోజులు రావచ్చు. ఎందుకంటే, మెల్లగా మాట్లాడే మాటలు ఎవరికీ వివరపడవు. అనుక్షణమూ నగరాలలో రోదలు మరీ పొచ్చిపోతున్నాయి. ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడుకోవాలంటే గొంతు చించుకొని అరవాలి. మరీ గట్టిగా అరిస్తే కంఠంపోతుంది.

నిజానికి ఇది అతిశయోక్తిగాని, పరిస్థితులు అవిధంగా మారిపోతున్నాయనేది ఖాయం.

ఒక లాన్ వీజిక్స్ శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ వెర్న్ బి. నడ్వేన్ నలభై సంవత్సరాలుగా శబ్ద సమస్యల గురించి పరిశీలిస్తున్నారు. అమెరికాలో గత ముప్పై సంవత్సరాలలో శబ్దం తీవ్రత సంవత్సరానికి ఒక వంతు చొప్పున పెంచుతున్నదని చెప్పారాయన. ఈ పెరుగుదల తగ్గే సూచనలేవి కనిపించడం లేదు. ఉదాహరణకు, ప్రపంచంలో ప్రతి నగరంలోనూ కార్లు మొదలై నవి ఎక్కువవుతున్నాయని తగ్గడంలేదు. అందుచేత కారు టైర్లు, ఫోన్లు, మోటారు సైకిళ్ల రోదలు, బస్సుల ధనధనలు పెచ్చిపోతున్నాయి. వాటికి తోడు రోడ్డు బాగు చేసే యంత్రాలు, ఇళ్లు కట్టేటప్పుడు వాడే యంత్రాలు, ఒకటిమిటి లక్షరకాల యంత్రాలు, విమానాలు, అగ్గినులలోని టైన్ టెర్లర్లు టకటకలు మితిమీరి పోతున్నాయి.

చాలా అగ్గినుల్లో మెల్లగా మాట్లాడుకుంటే అసలు వివరపడదు. ఇళ్లల్లో కూడా వాక్యమే క్లీనర్లు, ఎలక్ట్రిక్ డివైసెస్, ఫిరకండిషనింగ్ సాధనాలు, ఫోన్లు వగైరాలు చప్పుడు చేస్తూనే ఉంటాయి. రేడియో నంగతి, టెలివిజన్ల నంగతి చెప్పనవసరం లేదుగదా.

ఇలాగ ఉన్నప్పటికీ ఒక అశాంతి కనిపిస్తోందని డాక్టర్ నడ్వేన్ మొదలైన శబ్ద శాస్త్రవేత్తలు అంటున్నారు. శబ్దాలు చేసే యంత్రాల నిర్మాణం ఒకదానినొకటి ఎక్కువవుతుంటే, ఆ శబ్దాన్ని మింగేసే సాధన విధానాలు కూడా అభివృద్ధి అవుతున్నాయంటారు. మరొక ముగ్గుణం కూడా కనిపిస్తోంది. ఈ చప్పుళ్లు చాలా సీత్యమవుతున్నాయని ప్రజలు అంతకంతకు ఎక్కువగా గొడవ చేస్తారు. ఫలితంగా శబ్దాలు కాకుండా చేసే పద్ధతుల్ని అమలులో పెట్టే రోజు వస్తుంది.

అమెరికాలో అటువంటి రోజు దగ్గరలో వదాని పరిశోధనలు చేస్తున్నారు. ఈ పరిశోధనల ఫలితాలు ఇతర దేశాలకు కూడా చాలా ఉపయోగిస్తాయి. వాటి ప్రకారం చప్పుడు చేయని ప్రిక్టరీలు నిర్మించుకోవచ్చు; అటువంటి వాహనాల్ని తయారు చేసుకోవచ్చు.

శబ్దాన్ని శాస్త్రవేత్తలు డెసిబల్ అనే ప్రమాణంతో కొలుస్తారు. సామాన్యంగా గుసగుసలాడే శబ్దం 30 డెసిబల్స్ ఉంటుంది. మామూలు మాటలు 60 డెసిబల్స్ తో ఉంటాయి. రోడ్లమీద ఘర్షణ 80 డెసిబల్స్ తో ఉంటాయి. ఘంభి ఎలక్ట్రిక్ రైలుశబ్దం 100 డెసిబల్స్ తో ఉంటుంది.

శబ్దం ఎంత ఎక్కువగా ఉంటే అంత భీకాకు అని పిలుస్తారు. జోరుగా వెళ్లే మోటారు సైకిలు శబ్దం 110 డెసిబల్స్, టెల్ విమానం మొదలు చేసే శబ్దం 120 డెసిబల్స్ ఉంటుంది. మామూలు తుపాకీ శబ్దం 140 డెసిబల్స్ ఉంటుంది. 150 డెసిబల్స్ పై న ఉండే శబ్దం చెవిని పొడుచేస్తుంది. వెళ్తున్నప్పుడు ఇతర శబ్దాల రోగం రావచ్చు, 170 డెసిబల్స్ తీవ్రత ఉన్న శబ్దం నల్ల ఎలుకలు చచ్చిపోయాయి.

మరొక నంగతి. బ్రూక్లిన్స్ లో రేడియోలో వినిపించే ఒక పాట నాకు శ్రావ్యంగా ఉండవచ్చు. అది మరొకనికి రోతగా ఉంటుంది. అదేపాట తగ్గుస్థాయిలో ఉంటే ఒకనికి బాగుంటుంది, హెచ్చు స్థాయిలో ఉంటే గాని మరొకనికి బాగుండదు. ఇటువంటి విరాకులు సడచానికి నరాల రుగ్మతలు రావచ్చు; కొవం ఎక్కువవుతుంది; శరీరంలో అవేదన బయలుదేరుతుంది.

ఎంత శబ్దం అవుతున్నా ఒకమనిషి నిద్రపోతూ ఉండవచ్చు. కాని ఆ శబ్దం భవిష్యత్తుకే పోదు. అందువల్ల ఆమనిని శక్తి సామర్థ్యాలు క్షీణిస్తాయి; నమలలో తప్పులు చేస్తాడు; ప్రమాదంలో పడతాడు; సొంత ఆరోగ్యం తగ్గిపోతుంది. ఏ కొంచెంగా పని చేసినా ఇట్టే అరిగిపోతాడు.

అకస్మాత్తుగా భరించలేని చప్పుళ్లు అప్పు

తుంటే— రయ్ జిల్ విమానాలు వెల్లిమిది తుంచి వెళ్లడం తాగింది— వాటివల్ల కలిగే దుష్ఫలితాలకు కొందరు శబ్దాన్ని కోరారు. రక్తనాళాలు దిగుసుకుపోతాయి; చర్మం పొట్టిపోతుంది. అగ్రినల్ గ్రంథి మంచి పోర్లోన్న బయలుదేరి డెక్లెయ్ కలిసి ఉండేకం పెరిగిపోతుంది.

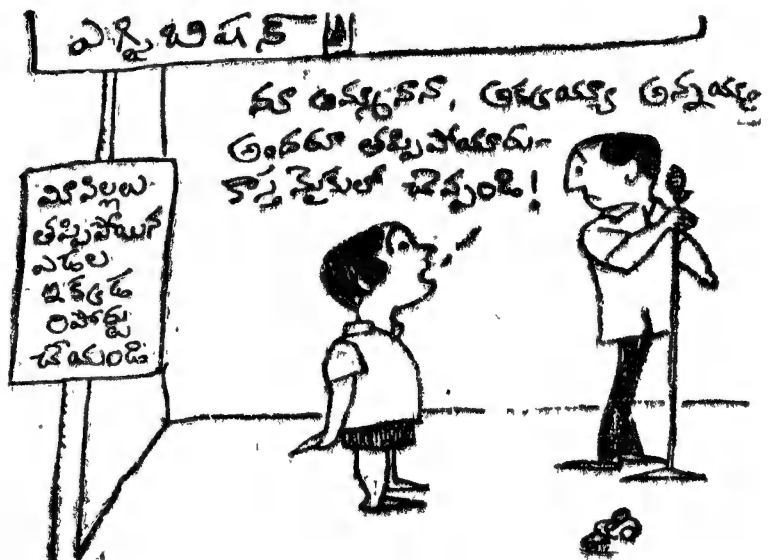
ఇక ఇటువంటి దుష్ఫలిత శబ్దావలంబి కడుపులో పుళ్లు, గుండెబబ్బు వంటివి ఉన్నవారికి ఎటువంటి ప్రమాదం వుందో అంశనా కట్టుకొని అసాధ్యం. వ్యాధులు సయమై కోలుకుంటున్నవారికి కూడా ఇవి ప్రమాద హేతువులు.

గాలి, నీళ్లు విశ్వసారితమైతే భీష్మకటికి ఎటువంటి అనర్థాలున్నాయో, భరించలేని శబ్దాలవల్ల కూడా అటువంటి అనర్థాలున్నాయని అమెరికన్ పరిశోధక శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ అస్టిన్ హెన్స్ ల్ చెప్పాడు.

స్వ్యాతూత్క నగరంలో ఈ చప్పుళ్ల బాధ వివారిణి చేత దుష్ఫలితాలు చూడడం కోసం మేయరు జాన్. వి. లిండ్సే ఒక సంఘాన్ని నెలకొల్పారు. అమెరికా సెక్షన్ జనరల్ కార్యాలయంలో ఒక విభాగాన్ని వెలకొల్పి అమెరికాలో శబ్దాన్ని కంట్రోలు చేసే బాధ్యత ఆ విభాగానికి అప్పగించాలని అమెరికా ప్రతినిధులు నవా సభ్యులు తియ్యుందోర్ అర్, క్లాపర్ మన్ ప్రతిపాదించారు.

ఈవిధంగా అమెరికాలో ఈ చప్పుళ్ల బాధ లేకుండా చేయడానికి అనేక రకాలుగా ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. యంత్రాలు, కార్లు మొదలైనవి శబ్దతేటప్పుడు చప్పుడవకుండా చేసే పద్ధతుల కోసం శబ్ద శాస్త్రవేత్తలు పరిశోధనలు చేస్తున్నారు.

— యూనిస్

జరిగిన కథ

లలితకి మోహన్ తో వరిచదువుతుంది. అది ప్రేమగా వరిచదువుతుంది. పెళ్లికూడా చేసుకోవాలనుకుంటారు. అసిక్తోసమే మోహన్ తనని పెళ్లిచేసుకోదలిచాడని తెలుసుకున్న లలిత అతనితో తెగతెగిపోయి చేసుకుంటుంది. లలితకి పెద్ద దిక్కయిన అత్తగారు చనిపోతుంది. లాయరు వస్తున్న ఆమె బలరామ్ (ప్రకాశ్ మరణం) గార్నియన్ ఇంటికి వెళ్తుంది. అక్కడ అతని మేనత్త, సరస్వతమ్మ, కూతురు సరళ పుంటారు. వారికి లలితంటే గిట్టుదు. బలరాం లలితమీద ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపిస్తూ వుంటాడు. ఒక పార్టీలో మోహన్ చూసి లలిత ఆశ్చర్యపోతుంది. లలితకి మోహన్ కి సంబంధ మున్నదని అందరికీ తెలియ జెప్పాలని చూస్తుంది సరళ. సరళ మాటలు నమ్మలేకపోయాడు బలరాం. అయినా లలితమీద నమ్మకం పోలే దతనికి.

9

[9] చీకటి పడిపోయింది. సిగరెట్లు పొగతో ఆడవారు ధరించిన పూలవాసనలతో గది నిండిపోయింది. గుత్తులు గుత్తులుగా వేరుడుతున్న దీపాలచుట్టూ వల్పుని బట్ట లాగా ఉంది పొగ. అమ్మమ్మగారు ఎవరినో కేకవేయడంతో కిటికీల్నా తలుపులూ తెరిచారు. అవతలి చల్లగాలి నెమ్మదిగా గది లోకిరావడం మొదలుపెట్టింది. ఓ కిటికీలో కూర్చుని నెమ్మదిగా ఒక్కొక్కటిగా వస్తున్న నక్షత్రాలని, వెల్ల శిఖరాలని చూస్తూ కూర్చుంది. సరళ వల్పులు కబుర్లు గట్టి గనే విప్పిస్తున్నాయి. బలరాంని ఒకటే కప్పిస్తుంది. లలితకి ఎంత కంప్లెక్స్ చేసినా మనస్సు కోపంతో ఉక్రోశంతో దహించుకుపోతుంది. తననెందుకు చిన్నదాన్ని చూసినట్లు చూసి తిక్కచెయ్య ఓ బలరాం! బదులుంది... తోలి వల్పుతో... తెల్లని పువ్వు తల

పూదయం బలమైన ప్రేమతో ఇప్పుడే పడింది. కాని ఈ ప్రేమ నిష్ఫలంగా అయిపో తుందేమో అనిపిస్తుంది లలితకి. బలరాం తనని ఓ స్త్రీగా గుర్తించడు. ఎప్పటికీ ఓ చిన్నసింగ్ల బాధ్యత తెలియని దానిగానే చూసి ఇలా చిత్రవధ చేస్తాడా?... మన స్వల్లో దుఃఖం పొంగి వస్తూంది. గదిలో అంతా నువ్వు పాడితీరాలంటే నువ్వు వదిలి తీరాలని వట్టువట్టి పాటలు పాడేస్తున్నారు. కవిత్వం వదిలిపెట్టారు. 'ఇంతమంది నడుగుతారు. బలరాంని పద్యాలు చదవ మనండా' ఓ సలహా యిచ్చారు అమ్మమ్మ గారు. అంతే ఉప్పెనలామీద పడింది సరళ, చదవమని. చాలా సేపు మొహమాట పడ్డాడు బలరాం. కాని చివరికి తప్పలేదు. అంతా నిశ్శబ్దమైపోయింది. బీరపోయిన కంఠంతో మగసిరి ఒలికిపోతుంది. గళమెత్తి గట్టిగా చదివినట్లు పాడినట్లు కాకుండా ఎవరికో చెంతనున్న వ్యక్తికి చెప్పినట్లు చదువుతున్నాడు బలరాం. కుర్రకారంతా కళ్ళప్పగించి వింటున్నారు... ఇంకోటి చదువు. స్లీజ్ అంటున్నారు. కొందరికంట కన్నీరు. కొందరి కళ్ళలో వింత ఆరాధన. కొందరి పెదవులపై దరహాసం. కొందరి ఫల భాగలమై విషాదం... ఆ పద్యాల మూడోలో పడిపోయారు అందరూ. కిటికీలో కూర్చున్న లలిత నమ్మకశక్యంగాని యీదృశ్యాన్ని కరువు తీరా ఆస్పాదీస్తుంది. బలరాం ఎంత రోమాంటిక్! అనుకుంది. గంధీరమైన అతని నడత వెనుక ఎంతటి సున్నితమైన పూదయం దాక్కుని ఉంది! అని ఆశ్చర్య పడింది... ఇంకొక్కటి. స్లీజ్ ఇదే లాస్ట్ కి అంటూ మళ్ళీ పద్యం అనగానే మొదటి. వచ్చారు... 'మిరికి వదనమన్నా వదనమ... ఇదే లాస్ట్'—అంటూ గొంతు కురింప

కున్నాడు బలరాం—కుతూహలంగా ముందుకు వంగి గడ్డం అరచేతిలో అన్నకుని కూర్చుంది లలిత...
'ఎదమెత్తనాటక పొదగుందరా అంత మదిగల మహమ్మంత పదలిపోవునరా...'
అంటూ తొలిచరణం చదివేసరికి 'హా బ్యాటిపుల్!' అంటూ చాలామంది పొము పొ కంగా నిట్టుర్పారు.
'వలపెరుంగక బ్రతికి కులికి మురిసే కన్న వలసి ఫలమొంది విరిసింప మేలురా'...
'స్లీజ్ మళ్ళీ చదువీచరణం'... అన్నా రెవరో. మళ్ళీ చదివాడు బలరాం.
'చలి వలపు లేని నీ కలిమి కొల్పనె వినుము వలపు తీగనె జీవ ఫలము కాయునరా'...
చివ్! ఏం బాగా అన్నాడు కవి! అని కామెంటు...
'ప్రేమ కన్నను ఎక్కు వేముందిరా యెల్ల కామ్య పదవులకన్న ప్రేమ యెక్కువరా'...
ఎంత మృదువుగా అన్నాడు—హాట్స్ ఆఫ్ టుపావో...
'ప్రేమించు సుఖముకై ప్రేమించు ముక్తికై ప్రేమించు ప్రేమకై యేమింక వలయురా'...
స్లీజ్ బలరాం మళ్ళీ మళ్ళీ చదువీ చరణం... అంటూ చేయందుకుంది సరళ. గార్నియన్ కిటికీలో కూర్చున్న లలిత

కూస్తూన్నాడు బలరాం. అమె శరీరం
యిక్కడుండే కొని మనసెక్కడో లేతుతూ
న్నట్టు ఆ కళ్ళే చెప్తున్నాయి... ఎర్రని
బీరలు వడ్డ కళ్ళు వింత కొంతిలో మెరిసి
పోతున్నాయి... సరళని వదలించుకుని 'ఇంక
చాలు మీ పాటలు పాడుకొండి' అన్నాడు
నవ్వుతూ బలరాం.

'నోనో... వాటిలో యీ ఫీలింగు లేదని
పిన్నుంది... ఎవరిదీ వద్యం ... కొంపతీసి
నువ్వు రాయలేదు కద!'

'జనవరాణి అప్పారావుది. ఆయన నిజ
మీస ప్రణయ కవిత్వం రాసాడు... మీకూ
వావయన్ను వచ్చాక నమ్మకుంధిలేండి అది.'
తప్పించుకో చూశాడు బలరాం.

'నీవేం పాతరాతి యుగంలో వాడివా ?
అలాంటివాడి కింత నున్నిత పృథ్వయం
యింకా మిగిలి ఉంటుందా?' అంది కిటికీలో
బాయిన్ను లలిత.

అంతా అటు తిరిగేసరికి సగ్గేసిం
దామెకి.

'వా వయస్సులు నలభైలేసి నడు
స్తూంటే... నీలాంటి వాళ్ళ వయస్సులు
పాతిక చేరడానికి అవస్థనడుతుంటుంది
లలితా!'

'మై గాడ్ ! నువ్వేం మనిషిని ' వయ
స్సుకీ ప్రేమకీ సంబంధం ఏమిటి ?...
నా కరణంకాదు...' నెమ్మదిగా అంది.

'నే చదువునే రోజుల్లో మేం అల్లాయి
వదాలు పాడే వాళ్ళం కాదు... ఎందుకో నాకు
తెలియదు. పోటీలవడి అనాటి కవుల
పాటలు, వద్యాలు అవకాశం వచ్చినప్పుడల్లా
పాడుతూ ఉండేవాళ్ళం.'

'అమ్మాయిలని ఏడిపించేవారు కాదు
కబోలు! అవునా !'

'ఈ వద్యాలతోటే ఏడిపించేవాళ్ళు —
ఏం అనాటి కుర్రాళ్ళు క్లాశి కుర్రాళ్ళు

శాదనా నీ ఉద్దేశ్యం!' నవ్వుతూ జేబులోంచి
సిగరెట్టు పేకట్టు తీశాడు... బలరాం. వచ్చి
కిటికీలో లలిత వక్కన కూర్చుని సిగరెట్టు
అంటించాడు...

'నువ్వు పాట పాడలేదేం ?' నెమ్మదిగా
అడిగాడు.

'వాని చాలా పాత పాటలే బలరాం.
ఇక్కడ పాడితే నవ్వుతారు.' అంది.

'వది దాటిపోయి చాలాసేపయింది ఇంక
పోదామా ?'

నవ్వుకుంది మాటలు విని లలిత.

'నవ్వందుకు లలితా ?'

'సరళ అన్నమాటలు జ్ఞానకం వచ్చాయి.
వాకైతే పోవాలనే ఉంది... వాళ్ళు ఏస్తారా?'
కిటికీలోంచి దూకి నిలబడింది లలిత.

'అడిగి వస్తాను' అంటూ.

'వద్దులే—పోనీ సరళ బాగా ఏంజాయి
చేస్తూన్నట్టుంది.. నువ్వేం ఎవరికో అమ్మ

కుండా ఇలా కూర్చున్నావు?

'వాళ్లు వయసుకన్నా వా వయసు బాగా పెరిగిపోయింది బలరాం. వేనిలాంటివాళ్లతో కలవరేను. వీరి మాటలు చేష్టలు నీళ్ళిగా కోస్తాయి నాకు.'

'ఈ కిటికీలోంచి చూస్తూంటే పర్యవ్రాసరి నీవులాగే కన్పిస్తూంది నాకు. నీ వ్యూహాన్ని ఎక్కడెక్కడికో వయనించి వ్రాసివున్నావు అదిగో వా చెవుల్లో వినిపిస్తున్నాయి. యిది నాకోసం చదివా నవనూ బలరాం' అంటూ అతని బుజంమీద వాలి పోవాలన్న బలీయమైన కోరికని బలవంతాన అణచుకుంది లలిత.

మనసులోని భావా ల ని అడ్డంలాగా చూపిస్తున్న లలిత ముఖంలోని కొత్త కాంతి బలరాం గుండె కొత్త కోస్తూంది ... వీరందరికో ఎవరైనా లలిత మనస్సుని దోచుకున్నారా? అన్న భయంపట్టి పీడించు శోధింది.

'బాగా విసుగ్గా ఉంది వా కిక్కడ...' 'ఏం అమ్మమ్మగారి దగ్గర తూర్పు పోయి...' అంటూ చేతాకోకం చేసింది లలిత --

'అదిదే నన్నీ యిరుకున వడేసి ఆనందిస్తూంది...'

'పోనీలే నీతో ఇంకో కొత్త కోణం బయటపడిందీవేళ. లేకుంటే నీతో యిత

ప్రేమించు ప్రేమకై

(వణయ సృభావం దాగి ఉందని ఎప్పటికీ తెలిసి ఉండక పోను.)

గుస గుస లాడుతున్న ఆమె కంఠంమీద తన మునివేళ్లు రాయాలనిపించింది బలరాంకి. బలవంతంగా చేతిని జేబులో పెట్టు కున్నాడు.

'నువ్వే వ రి నై నా ప్రేమించావా బలరాం?'

'ఇదివరకెవరినీ ప్రేమించలేదు ...' ముక్తవరిగా చెప్పి న ఆ సమాధానంలో కొండంత ఆశ కన్పించింది లలితకి.

'మరిప్పుడు?'

'పోనిద్దూ నా గొడవెందుకు ... చూడు ఈ కుర్రా ఛల్లం ద రి లో నీ కెవరేనా నచ్చారా? అంతా తగిన వరుళ్లే ననుకో...'

'నీ సంగతి చెప్పు బలరాం -- నువ్వీ వేళ తప్పించుకోలేవు' అంటూ అతనిచేయి మీద చేయివేసింది లలిత. తనచేయి ఆ చేయిమీద వేయాలనిపించింది బలరాంకి.

'జేను నేను విన్నే ప్రేమిస్తున్నాను -- కవి అన్నట్టు సుఖం కోసం ముక్తి కోసం ప్రేమకోసం--నిన్నే...' ఏదో చెప్పాలని పించింది బలరాంకి.

'వెళ్లు వెళ్లు -- యీ వెన్నెలా, యీ కళ్లుకోట్టు వక్షత్రాలూ ... కుర్రవాళ్లు

ఆరాధనా అంతా విన్నో ... ప్రణయినిగా చేసేస్తున్నట్టుంది -- పరళిని అత్యయని రమ్మను వెడదాం' అంటూ తన చెయ్యి వెనక్కి తీసేసుకున్నాడు బలరాం.

కోసం దుఃఖం ముంచుకు వచ్చాయి లలితకి.

'పరే పోనీ కాస్తేపు అడుకురానా!' చిన్న పిల్లలా అడిగింది కానీ మండిపడుతూ అక్కణ్ణాంచి వెళ్లిపోయింది.

కుతూహలంగా ఆమెకినీ చూస్తూ ఆమె వదలిన కిటికీ నీటు తను అక్రమించుకున్నాడు బలరాం.

అతని మనస్సు వరివరి విధాల పోతుంది. లలితని దుఃఖం ఉండులే తప్పించి తన తనకే వరిష్కారం ఉండదని అనుకున్నాడు. కానీ అలా దూరంలో ఉండడంలో తన గుండె పీకే తానే పారేస్తున్నంత బాధ తోచింది బలరాంకి. 'ఇప్పుడెందుకు కావాలి? నవ్వెందు కీలా కాలం మోసం చేసింది?' అనిపించింది.

లలిత నరళి కీ సరస్వతమ్మ గారికి చెప్పింది -- బలరాం యింకో కడుబలాం అంటున్నాడని ... ముఖం చిట్టించినా సరే నవ్వారు. లలిత అమ్మమ్మగారి దగ్గి రకి వెళ్లింది చెప్పి పోదామని.

'అప్పుడేనా? పోనీ రాత్రికి ఇక్కడే ఉండిపో బలరాంకి చెప్తున్న' అన్నారవిడ.

'లేదు. ఇక మళ్ళీ వెళ్లిపోదామను కుంటున్నాను మా ఊరు--వెళ్ళేముందొచ్చి రెండురోజు బంటాను మీ దగ్గర' అంది లలిత. అలా అంటూంటే లలిత కళ్లు నీళ్లతో నిండిపోయాయి.

'ఈ పిల్ల ఎందుకో బాధపడుతోంది' అనుకున్నారామె ... అంతా ముందుగదిలో గుమిగూడారు -- ఇక బయలుదేరుదామని. పరళి ఎక్కడో జారిపోయింది! ... బాతా కానీ కొడుతూ అలాగే నించున్నారు. బోకు లోలాగా -- ఆడవాళ్లు బాతాకానికి అంత క్కడ-- మగవాళ్లకి సుదీర్ఘంగా గెడ్డాలు పెరిగిపోయేదాకా. 'వెళ్ళొస్తా' నంటూనే ఉంటారట-- వీధి గడవమీద నించుని ... బలరాం పరిస్థితి అలాగే ఉంది ... కాలు గలిన పిల్లలాగా తిరుగుతున్నాడు. ఆడవా బాదరాగా పరుగెత్తి వచ్చింది లలిత. 'రా సరళా నీ కోసమే చూస్తున్నాం' అంది-- తొందర పెడుతూ,

గోపాలయ గాధా ! మీరు ప హాయికి
ఆయిల్ వాడ తాకో చెప్పండి,
ప్రణయముంటుంది!

“నీరీ, తెలిసినాయిచ్చి గేబువాకా నీగ నంపి వచ్చాను” అంటూ అందరికంటే ముందు కొరెక్కి కూర్చుంది సరళి. వీడ్కోలు చెప్పుకుంటూ ఉంటేనే కాకు గేబు దాటింది.

హాసంగా కూర్చుంది లలిత.

ఆమె మనస్సులో వేయి నయాగరాలు, వేయి అగ్నిపర్వతాలు వగులుతూ (వన హిమ) వ్వా...వెలి వలసితగడు వట్టించు కోడు. వలపు తీగెకు జీవఫలం కొయినే కొయిదు’ అనుకుంది బలరాం చదివిన వద్యం జ్ఞానకం చేసుకుంటూ.

బలరాం ఏం చాడావిడితో ఉన్నాడో తెలియదుగాని మేనూరిమీద తోలుకొచ్చాడు కొరు...రంగయ్య గేబు తెరిచి ఉంచే అనుకు తీసున్నాడు.

‘అంతా అంసిపోయినట్టే ఉన్నారు. ఏవరికీ మాట్లాడే ఓపిక లేదు వాకు తప్ప’ అంది కొరు దిగుతూ సరళి.

‘ఏం నువ్వు అలసిపోలేదా?’ కుతూహలంగా అడిగాడు బలరాం.

‘లేదు. వాకిప్పుడే అట మొదలైనట్టుంది’ అంది సప్సతూ. మెట్లక్కినే వెళ్లిపోయింది సరళి.

‘పోయి వడుకుంటానరా’ అంటూ సరస్వతమ్మగారు కూడా కూతుర్ని అనుసరించారు.

‘థాంక్యూ బలరాం, గుడ్ నైట్...’ అంటూ అలిత కూడా మెట్లక్కింది... ‘పోనీలే స్వీట్ (డీము)!’ అంది.

‘ఎవరిని గురించి’ తేలికగా అడిగాడు.

‘నీ రెవర్ని గురించి వస్తాయి! సరళి గురించి’ తీవ్రంగానే అంది లలిత.

రెండంగల్లో వెళ్లి అలితపక్కా నిలబడ్డాడు బలరాం.

ఆమె జబ్బ వట్టుకుని ‘ఏమిటి మువ్వనేది?...సరళికూడా నాకు నిలాంటదే. అది మరిచిపోకు. ఏకరిద్దరూ వా బాధ్యతలు — ఏది ఎంతవ్వరగా సదిలిత అంత త్వరగా నాకు విముక్తి’

‘నీకు బాధ్యతగాని స్వార్థం లేదా! అసలు నీకు మనస్సు, ఆవేశం, కోపం, తాపం ఉన్నాయా? అక్కడ బాధ్యతనా? మువ్వసలు మనిసివి కావు బలరాం, గుండె రాయి చేసుకొని బ్రతుకుతున్న శిలవి మరచి మనిషిని కావకావు...లేకుంటే...’ గొంతు ఆవేశంతో అరిచిపోయింది లలిత.

‘ఎక్కడో ఆ శిల గంటువరుకుంటేమో’

ఇదిగో! క్రొత్త రూపము

నిరాలా

కాగితంలో ముట్టబడిన బొబ్బలను చేతుల్లో సగం బారీలు

<p>పాదపునీ చేకూర్చే నిరాలా మీ బల్బలను, త్వరగా, కాగా పురుగుతుంది. మీ ఎన్నో బల్బల కొరి నిరాలా మాత్రమే రాదు.</p> 	<p>ఆకర్షకరమైన నిరాలా మృదువైన నైలాన్, తెరిచిన మరియు లేదా బల్బలను ఎంతో మన్నితంగా చేతుకుంటుంది.</p> 	<p>మృదువైన నిరాలా మీ అన్ని బల్బలను ఆకర్షకరమైనవి.</p>
<p>మన్నితమైన నిరాలా మీ చేతులకు పాదవేయక కాలిని అనీటివేయక.</p> 	<p>నిరాలా రెల్ల బల్బలు అతి రెల్లగా - రంగు బల్బలు అతి ఆకర్షకముగాను ఉపయోగం.</p> <p>ఈ రోజు నిరాలా కొనండి</p>	

మంగళవారం ఇండస్ట్రిల్ రిమిడిక్. శివార్లు. ASP-TM-14-20 TEL

వని భయం నీకు... అక్కణ్ణుంచి నీగుండెలో... ఎవరికైనా పొనం చిక్కుతుందేమోనని భయం నీకు... నిజమైన స్వార్థపరుడిని నువ్వే... నువ్వే బలరాం— నన్నొదులు— నన్నే పెడుతుంది' అంది కళ్లు తుడుము కుంటూ.

'లలితా!' అశ్చర్యం ముంచెత్తింది బలరాం.

లలితమూటలు సుత్తిపోటులాగా తగల కూడని ఆతని గుండెకి తగిలాయి. దేనిలో పైలే ఆమెని భద్రంగా దూచేసి పైకి తెలియనివ్వడంలేదో దాని కవచం పగుల కీట్టింది లలిత.

'లలితా! లలితా త్వరగా లోపలికి వెళ్లపో.. నువ్విక్కడే నిలబడితే... నేనేం చేస్తానో నాకే తెలియదు— వెళ్లిపో లలితా ప్లీజ్' ఎంతో నిస్సత్తువగా నుడుటిమిదికి చేయి పోనిచ్చి... తోటలోకి నడిచి వెళ్లిపోయాడు. ఓ నిమిషం కొయ్యబోమర్లూ పైమెట్టుమీద అలాగే నిలబడిపోయింది లలిత. తరవాత నెమ్మదిగా కాళ్ళెక్కుకుంటూ తనగదికి వెళ్లి— మంచం మీద వాలిపోయి... వెక్కిరిస్తూ ఏడ్చింది... దుఃఖం తగ్గాక లేచింది... కాని మెదమీద చెయ్యి అలాగే ఉండిపోయింది. బలరాం యిచ్చిన వగడాలందండ అక్కడ లేదు... భయంతో లలిత గుండెలు దడదడలాడాయి. ఎక్కడ పడిపోయి ఉంటుంది? అమ్మమ్మ గారింటన్నా? కారులోనా? ఇప్పుడు బలరాంకి తనేం చెప్తుంది? ... ఏం చేయాలి? ... అనుకుంటునే సరళగదికి పడిచింది లలిత.

లలితని చూస్తూనే నవ్వుతూ. 'నువ్వు చనిపోవే అనుకుంటున్నాను లలితా?' అంది.

'ఏలా ఊహించావు? ... ప్లీజ్ సరళ, నా పగడాల దండ కనబడలేదు ... ఎక్కడ పడిపోయి ఉంటుందో... బలరాంకి తెలిస్తే ... ఏం చెయ్యి విన్నాడు?' ఆత్రంగా అడిగింది—

'పోయిందా? ... మవ్వది మోహన్ కివ్వ లేదు? డబ్బు కా నా లంటే అడిగింది సరళ.

'అదెక్కడో పడిపోయిందని బెంగపడి నమ్మాంటే నీ గొడవేమిటి? నా కవచం కావడం లేదనట' నోట మాట కూడా రావంత నీరసం వచ్చింది లలితకి. సరళనిమి

ప్రేమించు ప్రేమకై

టంటుంది? ఎందుకిలాంటి ఆ బడం తనమీద పుష్పిస్తుంది? ఊహించలేని సిద్ధిలో ఉంది.

'అవెక్కడో ఒకచోట ఉండే ఉంటాయి. ఎవరెత్తుకు పోతారు అమ్మమ్మగారింటకి వచ్చిన వాళ్లలో. నే నిప్పుడే బలరాంని లేపుతాను. ఇద్దరం వెళ్లి చూసాస్తాం' అంది ధైర్యం తెచ్చుకుని.

'తీసుకెళ్లు... అవి ఉన్నచోటు బలరాం కిప్పటికేనా తెలియడం మంచిది' అంది కూల్గా.

'నువ్వేదీ నా కరణం కావడం లేదు సరళా? ఏమిటి? నీకు తెలుసా అవెక్కడ ఉన్నాయో?' ఆత్రంగా అడిగింది ఓవక్క కళ్లవెంట నీరు పొంగి ప్రవహించడానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఓ వక్కనుంచి సరళ వీక మలమాలన్నంత కోపం పొంగి వస్తూంది లలితకి.

'నేను బయలుదేర బోతుంటే నీ పగ డాలు చేతిలో తిప్పుతూ మోహన్ వస్తున్నాడు. అందుకే అప్పుడక్కడ ఆలస్యం అయింది. నువ్విచ్చావని చెప్పాడు' అంది సరళ.

'నిజంగానా?' నమ్మ శక్యంకా లేదు లలితకి. తనేమిటి? బలరాం అరుచిచ్చిన దండ మోహన్ ని ఆ ముక్కో మని యాయడం ఏమిటి?

'నువ్వే ఇచ్చి ఉంటావని నేను నమ్ము తున్నాను. బలరాంకి చెప్పే అతను నమ్మక తప్పదు.'

'నేను మోహన్ కి ఇచ్చానా? ఏమిటి నువ్వేదీ. ను తి కా ని పోయిందా నీకు? నేనేందు కిస్తాను?'

'అతను నీ స్నేహితుడు కనుక. అతన్ని ఇదివరలో నువ్వు ప్రేమించావు కనుక.'

'నే నివ్వలేదు స ర లా, ప్లీజ్ నమ్మ నమ్ము' గట్టిగా అరిచింది లలిత.

'గట్టిగా అ రి స్తే నిజం అబద్ధం అయిపోతుందనుకోకు... ఈసడించింది సరళ.

సాణువై నిలబడిపోయింది లలిత. అవును. ఏం చెప్పినా నమ్మదల్చని వారిని నమ్మించడం ఎలాగ? ... తనేక్కడేనా పోలేనుకున్నదేమో. అని మోహన్ కి దొరికా యేమో...

'నేను బలరాంనిలేసి అంతా చెప్పే స్తాను...' అంటు సరళ గది దాటి బయటికి వచ్చేసింది లలిత. సరళ పరిగెత్తి వచ్చి లలిత చేయి పట్టుకుంది... 'నీ కిప్పుడు నిజంగానే మతి పోయింది... ఇప్పుడు లేసి బలరాంకి చెప్పి ప్రయోజనం ఏమిటి?' అంది.

'నిజం తెలియాలితనికి' అంది లలిత.

'పగడాలు చేత్తో పట్టుకుని అప్పుడు నిజం చెప్పు' అంది లలితకేసి వంగంగా చూస్తూ.

'అది నిజమే. అవి నా చేతిలోకి వచ్చాక జరిగిన సంగతి చెప్తాను ... ఎక్కడుంటా ఉతను?'

'నీకు తెలియదా ఏం? ఆరోజా దింపా పుగ అక్కడే' అంది సరళ.

మారుమాటాడకుండా అక్కణ్ణుంచి కదిలింది లలిత. తిన్నగా తన గదికి వెళ్లి తలుపు జేరవేసి మెట్లు దిగింది. చోటు చీకటిగా ఉంది. తోటలోంచి వస్తున్నగాలికి కీటికీత సీల్కు తెరలు కదలాడుతున్నాయి.

వక్కతలుపు తెరచి గారేజీలకేసి నడిచింది. లలితతో ఎక్కడలేని మూర్ఖపు పట్టుదలా తలెత్తింది. ఏమైనాసరే మోహన్ అంజు కనుక్కోవాలనుకుంది.

కారు బయటకి తీసింది. గేటు మూసి ఉంది. కారు గేటుదాకా రానిచ్చి దిగి తలుపులు తీసుకుని — అవతలికి దూసుకు పోయింది లలిత... 'ప్రాణం పోయినాసరే యీ అవ్వ యం చూస్తూ చూస్తూ దిగమింగి ఊరుకో లేను!' అనుకుని ఆనేశంతో కారులోలడం మొదలెట్టింది.

వెనక్కుతిరిగి చూసిఉంటే వరండాలో వెల్గిన దీపం కన్పించేదే. కాని వెనక్కు తిరిగి చూడలేదు లలిత. తను వెళ్లడం ఎవరు చూసేవేం? అన్నిగోమా వచ్చేసింది.

తోటలో కురుస్తున్న ఘుంఘులో గులాబివెట్లని చూస్తూ ఏమీ ఆలోచనలు లేక శూన్యమైన మనస్సుతో కూర్చుని ఉన్న బలరాంకి కారువప్పుడు వినిపించింది. ఎవరై ఉంటారిత రాత్రివేళ? అను కున్నాడేకాని కూర్చున్న చోటనుంచి కదల బుద్ధికాలేదు.

ఇంతలో రంగయ్య తలపాగ చెవులంటా కట్టుకుని వచ్చి ఓ కాగితం యిచ్చి పోయాడు. 'పైకిలు మీదొచ్చి అరెజ్టుంటుగా

యెప్పుడు చూడమన్నా అంటూ అక్కడే నిలబడ్డాడు.

'ఎంత సేవయింది? ఎవరో తెలియనా రంగయ్య' వెమడిగా అడిగాడు బలరాం.

'అమ్మగారింటి తోటాడి మనవడయ్యా' అన్నాడు రంగయ్య. గేటు వేసి ఇంట్లో కొచ్చాను. సువ్వక్కడ లేవు. అంతా తిరిగి ఇటోచ్చేను.' అంటూ అంనెన్నో వివరించి చూడు రంగయ్య--

'ఎవరిదో కొడు చచ్చడయింది -- చూశావా?'

'లేదయ్యా, నేనేగా గేటేసి వచ్చాను.' అంటూ ఎందుకేనా మంచిదంటూ గేటు వేసి పరుగెత్తాడు. గేట్లు రెండూ బాగా తీసి ఉన్నాయి. ఎవరబ్బా? వచ్చారా? వెళ్లారా అని ఇంటి గుమ్మంకేసి పరుగెత్తాడు. పక్క గారేజి తలుపు తెరిచి ఉంది. అమ్మాయిగారి కొత్తకారు లేడు. పరుగు పరుగున బలరాందగ్గరికి వచ్చాడు రంగయ్య.

'అమ్మాయిగారు బాబూ, కొరేసుకెళ్లి నెట్టుంది--' అన్నాడు భయంగా--

'అలితా? ఎందుకెడుతుందిపైములో' అంటూ ఒక్క ఉడుటనలేచి వరండా పట్టుకోవడమింపి దూకి గుమ్మంకోకి వచ్చాడు. అక్కడ కుర్చీలో కూర్చుని ఉంది సరళ.

'ఏమిటిక్కడ కూర్చున్నావు సరళా? అలిత కొరేసుకు వెళ్లడం చూశావా?' అతంగా అడిగాడు.

'చూడలేదు-- కాని కొడు గేటు దాటక చూశాను...'

'ఎక్కడికెళ్లి ఉంటుంది? ఎందుకింత రాత్రినేక ఒక్కరే వెళ్లింది.'

'నీవెంత అమాయకుడివి బలరాం, ఓ అడపిల్ల రెండో కంటికి తెలియకుండా రాత్రిపూట ఎక్కడి కెడుతుంది ప్రియుల్లే కలుసుకుండుకు చాకుంటే' నవ్వింది సరళ. బలరాం చేయిచాచి చెంపమీద కొట్టాడు. 'ఛ' అంటూ అశ్రుర్యంమంది తెరుకుండుకు క్షణం పట్టింది సరళకి.

'ఏం నిజం చెప్పడం తప్పా?... ఎక్కడి కెడుతోందో నాకు తెలుసు కనక చెప్పాను' అంది చెంప రెండుముంటూ. పళ్లు కొరికాడు బలరాం. చేతిలో కాగితం నలిపేశాడు--అప్పుడే గుర్తొచ్చింది--అదంతా తాను వదనలేదని... సలిగిపోయినదాన్ని సాపు చేసి లైటు కిందకి కదిలాడు. చదువుతున్నంత

సేపూ అతనిమీదట కొవంతా దిగుసుకుపోయింది. చదనడం ముగించి కాగితం జేబులో పెట్టేశాడు.

'మైగాడ్! నా వంచన ఎలాంటివాళ్లు న్నారు!' అనుకున్నాడు.

'అది ఎవరికివారు తెలుసుకో కలాని బలరాం, నేను చెప్పే నమ్మేవాడివా? జరిగి! అనేవాడివి. అవునా?' అంది దగ్గరగా వస్తూ--తన పథకం యింత బాగా అమలులోకి వచ్చినందుకు ఆనందంగా ఉంది సరళకి.

'షట్వ, నువ్వు బయలుదేరు నాతో... అంటూ గారేజికిసి నడివాడు బలరాం.

అంతా అయోమయంగా తోచింది సరళకి.

'ఎక్కడికి? మనం ఎందుకు ఇప్పుడు వెళ్లడం?' అంటూనే కారు దగ్గరికి నడిచింది సరళ.

'ఇక ముఖాన్ని సరళా నే చెప్పనమ్ము వినడమే నీవంతు. కొరేకు' అని గదచూయించాడు.

'అటుకొడు ఇటునువ్వు డ్రైవు చేయి. నేను కూర్చుంటాను' అంటూ డ్రైవరు సీటులోకి వరళనితోసి ఉబుపు చేశాడు బలరాం.

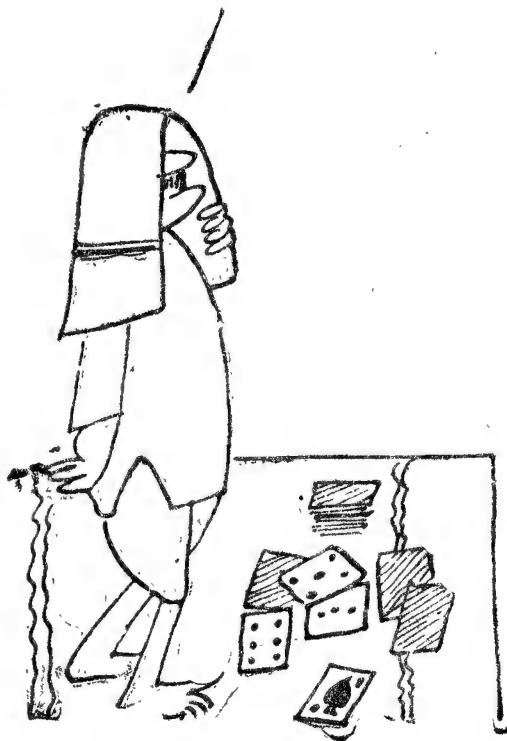
ఏమీ చెయ్యలేక కారుని గారేజిలోంచి ఇవతలికి తెచ్చి నెమ్మదిగా గేటుకేసి మళ్లించింది.

ఈ హాడివిడికి సరస్వతమ్మగారు బయటికి వచ్చారు.

'ఇప్పుడెక్కడి కర్ర పోయింతం అంతా అయిందిగ' అన్నారు పన్ను అవంతింతని ఆపుకుంటూ.

'నీ సరళావీ సామాన్లు పర్దుకో, దర్తయ్యా, నే తిరిగి వచ్చేరికి' అంటూ హెచ్చరించా దంత బలరాం.

మోకసలు పేకాటనుల్లోదే తలెదు
దేవాల్లా! బిల్లబాల్లెయిల్లా,
మన లెలవాటులేదామోడోల్లో

కటూరి

వాటి అంతరంగం బోధపడలేదు సరళకి.
కారుగేటు దాటేసరికి ఇంట్లో దీపాలన్నీ
వెలిగయ్యాయి.
పనివాళ్ళతోసహా అంతా ముందువరకే
లోకి వచ్చేశారు.
బలరాం హెచ్చరిక అరంభంకాక అలాగే
ఘర్షితో కూలబడిపోయారు సరస్వతమ్మ.
'లలిత ఎక్కడికెళ్ళిందో నీకెలా తెలి
సింది!' పగలెట్టు వెళ్ళిస్తూ అడిగాడు
బలరాం.
కొంచెం కంగారు పడింది సరళ. 'వాకు
చెప్పి వెళ్ళిందిగా?'
'ఎందుకు చెప్పింది?' నూటిగా అడి
గేడు సరళకి.
'మరేమో...మోహన్...'

ప్రేమించు ప్రేమకై

'ఊ మోహన్...కానియి సరళా ఇంకా
దావరించం ఎందుకు?'
'మోహన్ కి లలిత పగడాలిచ్చిందట
అమ్మకోమని.'
'అందుకని'
'అది యివ్వలేదంది నాతో...వెళ్ళి అడి
గొస్తానంది...' సరళకి సరైన సమాధా
నాలు లేవడం లేదు.
'ఇచ్చిందని నీకెలా తెలిసింది?'
'వాకతను చెప్పాడు...' చెప్పక తప్ప
'ఎప్పుడు?'
'సాయంత్రం...'

'మరతగాడు మాకు కనపడలేదే?'
'మనం బయటదేరబోయే ముందే
వచ్చాడు...' పొడారిపోతున్న పెదవులని
నాలుకతో తడుపుకొంది సరళ. స్వీరింగు
మీది చేతులు వణికుతున్నాయి.
'లలితని వాటికోసం పంపిస్తానని కూడా
చెప్పా?'
'లేదే, వేనెందుకు చెప్పాను!'
'మనస్సుకు చెప్పావులే ... ఇదిగో
ఈఉత్తరం చెప్పండి అంతా,' అన్నాడు
జేమిని చేతితో తట్టి.
పైపాదాల పైకే పోయినట్టుయింది
సరళకి.
'ఎవరు రాసారది!' నీరసంగా అడిగింది...
'ఏం మోహన్ రాసి ఉండకూడదా?'
'మోహన్ ఎందుకు రాస్తాడు! అలా
రాయనే రాయాడు.' అంది సరళ.
'అయిండాచ్చు చూస్తాంగా.'
'ప్లీజ్ బలరాం నన్ను దింపేయి,
నువ్వెళ్ళి తినుకురా లలితని' అంది కారా
పేస్తూ.
'అదేం కుదరదు సరళా. ఈరోజుతో
యా మునుగుతో గుడ్డలాటకి వ్వస్సీ. నువ్వే
వదులు' అన్నాడు బలరాం.
తిరిగి కారు స్టార్టుచేసింది సరళ.
ఎలాగైనా లలిత పూర్వ చరిత్ర బల
రాంకి కొంచెం చెప్పడం మంచిదని
తోచింది.
చాలా తీవ్రంగా ముఖం పెట్టుకుని
బలరాం రోడ్డు చూస్తూ కూర్చున్నాడు.
'లలితకి మోహన్ కి ఇదివరకు మంచి
పరిచయం ఉంది.
'లేదని లలిత అందా?'
'లేదన్నట్టు ప్రవర్తించిందిగాని వారికి
చాలా పనిహితమైన స్నేహం ఉండేదట.'
'మోహన్ చెప్పాడా? లలితా?'
'మోహన్ చెప్పాడు. వాళ్ళత్తయ్య
పెళ్ళికి ఒప్పుకోలేదట. మాశావా, లలిత
ఎంత తెలియనట్టు ప్రవర్తించిందో'
'అన్నీ ఇంకో గంటలో తేలిపోతాయి సరళా.
తొందరపడకు ముందు లలితని కలుసు
కోనీ...' అంటూ సంభాషణ తుంచేశాడు
బలరాం.
కారు స్వీడుగాకూడా తోలలేక పోయింది
సరళ నిస్సత్తువతో.

(ఇంకా ఉంది)

గీర్వాణకోకండి!
అన్ని చర్మవ్యాధులకు వాడండి.
ఎగ్జిమా, రింగ్ వోమ్, స్కే బీన్ మున్నగు చర్మ
వ్యాధుల నుండి మీకు త్వరగా, నిరపాయంగా,
పూర్తి నివారణము లభించును.

అమృతాంజన్ డెర్మల్ ఆయింట్ మెంట్

వాడుచేయవలసినది: అమృతాంజన్ లిమిటెడ్, హైదరాబాద్.

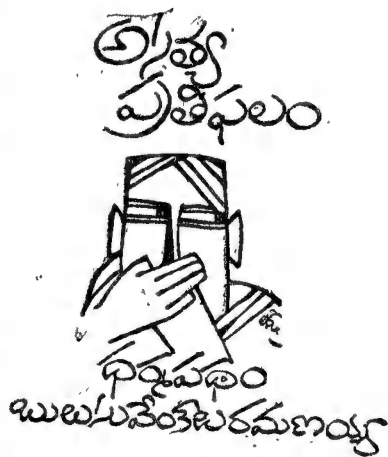
... 20 ...

FD5A0L998TE

ప్రతి పక్షమున స్వభావం దృష్ట్యా ఉత్తమతే కావచ్చు. అబద్ధమంటే అసహ్యపడవచ్చు. అయినా, అలాంటివారు కూడా ఒక్కొక్కప్పుడు గొప్పవారి ఒత్తిడికి లోబడిపోయి, తృప్తిపడవడానికి అసత్యం పరికరం జరుగుతుంది. అట్టి సందర్భంలో ఆ అసత్య భాషణకు తగిన ప్రతిఫలం అనుభవించి తీరవలసిందే!

(లిమూరుల్లోనూ బ్రహ్మకూ విష్ణుకుకూ ఒకప్పుడు వివాదం వచ్చింది, ఎవరు గొప్ప అంటే ఎవరు గొప్ప అని. మహేశ్వరుడు యిందులో పాల్గొనక చలచలంగా జారి ఒకచోట ఊర్వాధ్వలోకాలకు వ్యాపిస్తూ లింగమయి కూర్చున్నాడు. వీరిద్దరిద్దరీ ఆ లింగంపైనే వడింది. (బ్రహ్మ, విష్ణువులు దానిదగ్గరకు వెళ్లారు. విష్ణువుకు ఒక ఆలోచన తట్టింది. అతడన్నాడు గదా... ఇదిగో! ఈ లింగం ఊర్వాధ్వలోకానికి, పాతాళానికి వ్యాపించినట్లున్నది. దీని పరిమితిని కనుగొని యెవరు ముందు వస్తే—మనిద్దరిలోనూ అతడే గొప్పవాడని నిర్ణయించుకుందాం' అని. దానికి (బ్రహ్మ సమ్మతించాడు. కాలపరిమితి, పెట్టుకుని (బ్రహ్మ పైలోకానికి, విష్ణువు పాతాళానికి, ఆ లింగాన్ననుసరించి బయలుదేరారు. ఎంతదూరం వెళ్లినా అంతం కనబడలేదు అయినా, పట్టుదల కొద్దీ (బ్రహ్మ ప్రయాణం చేస్తూనేవున్నాడు. ఆ లింగం అంతం కనుగొనడం సాధ్యంకాదని తెలుసుకుని విష్ణుదేవుడు వెనక్కువచ్చి (బ్రహ్మ దేవుడికోసం ఎదురుమాస్తా అక్కడే కూర్చున్నాడు.

ఎంత మీదగా పోయినా, (బ్రహ్మకు దాని అంతం కానరావడం లేదు. పట్టుదలతో యింకా పోతూ పోతూ వుండగా, (కిందికి వస్తున్న ఒక మొగలిపువ్వు కనిపించింది. (బ్రహ్మ దానివృత్తాంతం అడగ్గా, అది 'ఎన్నోవిశ్ల కిందట ఎవరో మహానుభావులు పూజలుచేస్తూ ఈ లింగంపైని నన్ను వుంచారు. నేను జారి కిందకు వస్తున్నాను—నేను బయలుదేరి చాలా ఏళ్లయింది' అన్నది. 'దీని అంతం నేను నియమితకాలంలో చూడగలనా? అని (బ్రహ్మ అడగ్గా 'సాధ్యం కాదని మొగలిపువ్వు చెప్పింది. 'నేను (బ్రహ్మను; నిన్ను బలిమూలుకుంటున్నాను. దీని అంతం చూచి

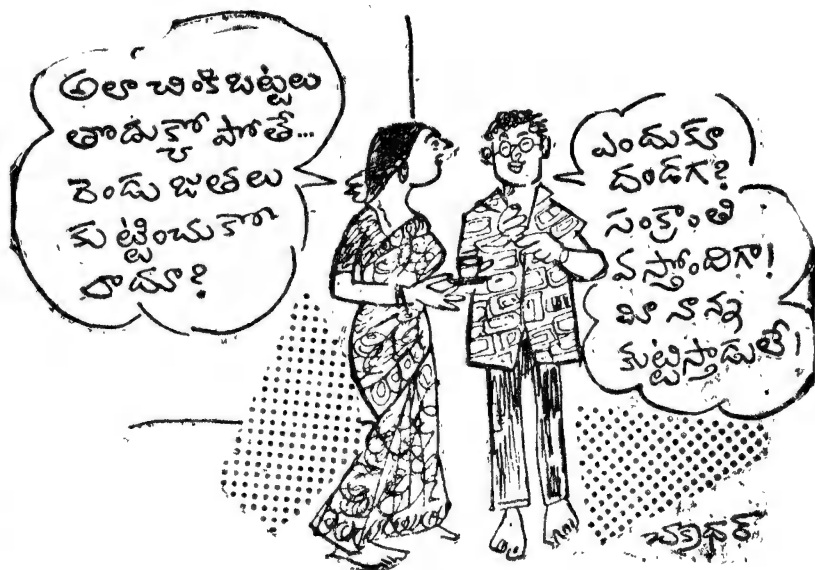
నట్లు నాకు సాక్షిగావుండు' అని అతడు కోరగా అది సమ్మతించింది. ఇంకా మరో సాక్షి కావాలిగా! అతడు కొంచెంసేపు నిశ్చింత వుండగా, మీదనుంచి ఒక ఆవు వస్తూ కనబడింది. (బ్రహ్మదేవుడు దాని సమాచారాన్ని కూడా అడిగాడు ఎన్నోయేళ్ల క్రిందట ఆ లింగానికి క్షీరాభిషేకంకోసం తాను వెళ్లవలసి వచ్చిందనీ, కిందికివస్తూ వుండి కూడా చాలా ఏళ్లయిందనీ ఆ ఆవు చెప్పింది. తాను నియమితకాలంలో ఆ లింగం చివరిభాగం చూచి తిరిగిరావడం సాధ్యం కాదని దృఢపడింది. (బ్రహ్మ తన్ను తెలుపుకుని, తాను అంతం చూచినట్లు సాక్ష్యమివ్వాలని కోరగా, పెద్ద వారడుగుతున్నారని

అని మొగమోటుతడి ఆవు దానికి నమ్రతించింది.

ముగ్గురూ విష్ణువు ఉన్నచోటికి వచ్చారు. తాను అంతం చూడలేకపోయానని విష్ణువు చెప్పగా, తాను చూచినట్లునటు, (బ్రహ్మచేపు, సాక్ష్యంగా మొగలిపువ్వునూ ఆవునూ చూపాడు.

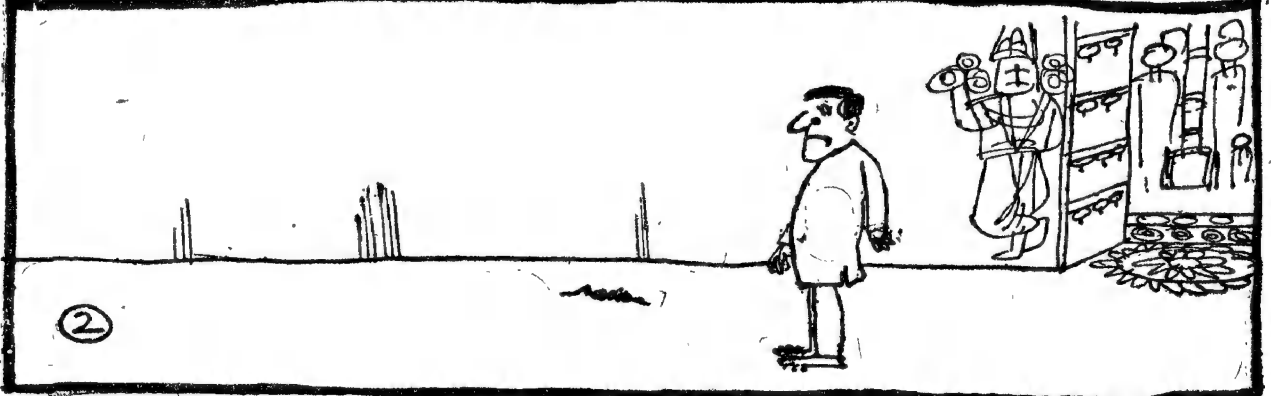
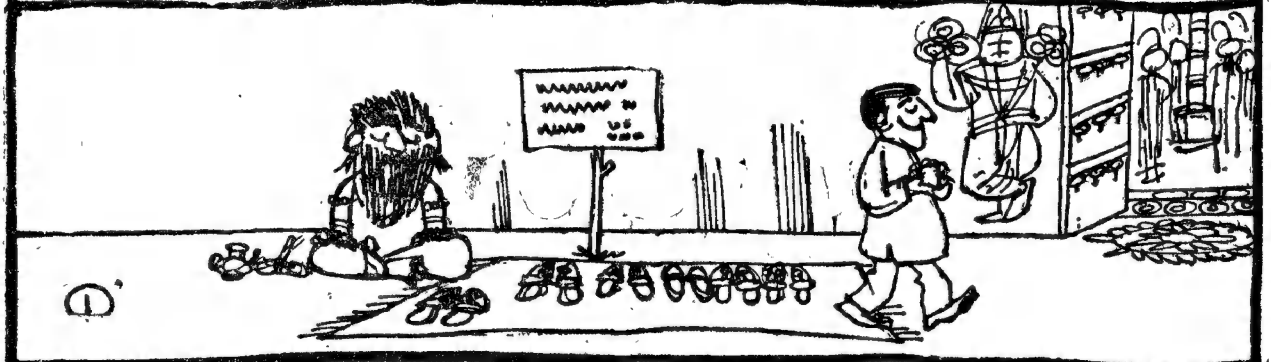
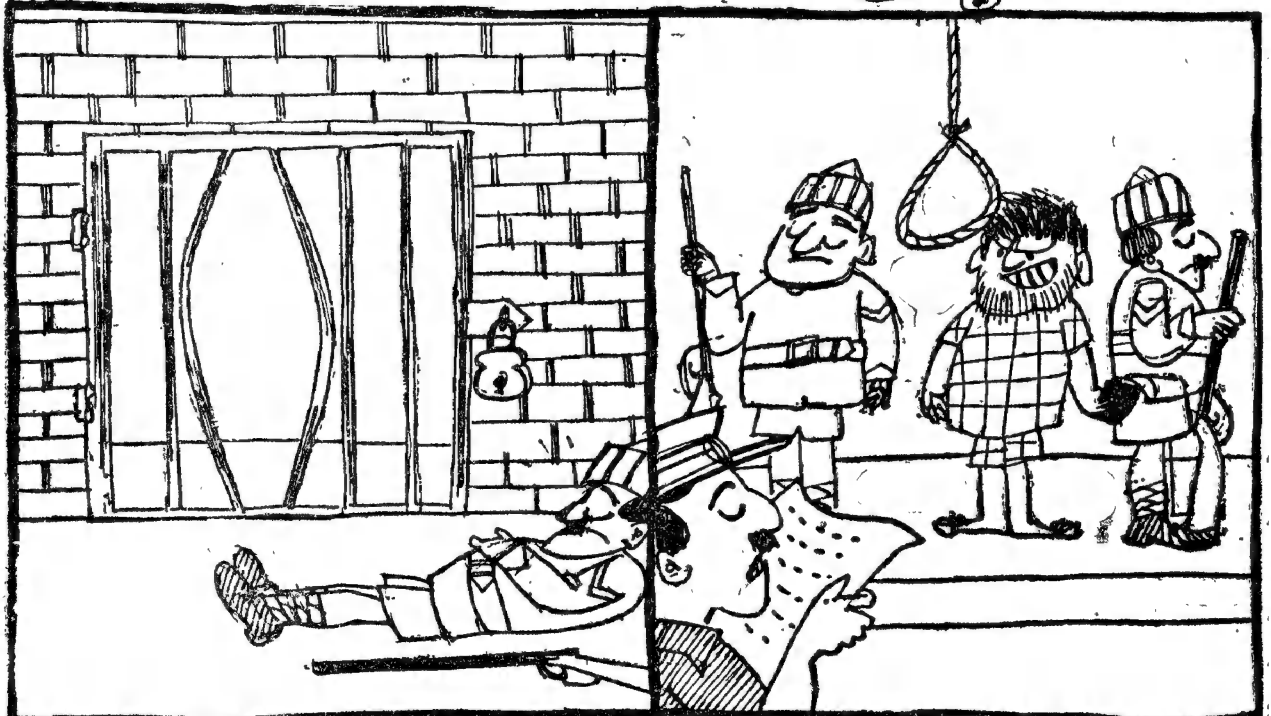
విష్ణువుకు జరిగినదేమిటో తెలియదు గనుకనా? ఆయన 'నిజమేనా?' అని మొగలిపువ్వును అడగ్గా 'నిజమే' అని అన్నది. ఆవును ప్రశ్నించగా 'అవును' అని తల వూపుతూ, లేదని తెలియజేస్తూ తోకను ఆడించినది. అప్పుడు విష్ణుదేవుడు పూజకు యోగ్యంకానట్లు మొగలిపువ్వును శపించాడు. ఆవుముఖం అసత్యం పలికినందున, ఉదయాన్నే ఆవుముఖం చూస్తే పాపాలు వస్తాయనీ, తోక నిజంతెలిపినందున—ఉదయాన్నే ఆవు పుష్ప భాగాల్ని చూస్తే పుణ్యం కలుగుతుందనీ శాసించాడు. అసత్యం పలికిన (బ్రహ్మ దేవుడికి పూజా పురస్కారాలు లేవని అందరికీ తెలుసు.

పెద్దల మెప్పుకయినా సరే! అసత్యం చెప్పకూడదు. అలాచెప్పితే, వెంటనే కాక పోయినా, కొద్దికాలానికయినా తగిన ప్రతిఫలం ముట్టుతుంది. ●

అన్యాయం

ॐ ! *jayadev*

గంజులైలు శ్రీకృష్ణులు

భామ్య: శ్రీ బాధ

పదిపావేళ్ల క్రిందట, కొండలతో, అడవులతో పీచుపీచుమంటున్న ఆ ప్రాంతంలో ఇప్పుడో మహా నగరం వెలసింది! ఆ చివరి నుండి, ఈ కొండలా, వందలాది విద్యుద్దీపాలు, రాత్రిని వగటి క్రింద మార్చేస్తున్నాయి. అనకట్టు మీది నుండి, కృష్ణవేణి దిగువకు దూకి, చిరువలు చిరువల్లె, తుంపరులుగా మారి ఇంతెత్తున ఎగిసి పడి, తిరిగి పిర్నే మడులు తిరుగుతూ. ముందుకు వరుగెత్తుతున్నది. అనకట్టుకు ఎగువన జలాశయం, మనక మనగ్గా కొండలు; లైట్లకాంతి అలరిమీద పడి ముక్కులయి, లయించ బావడమూ చిత్రమైన అనుభవం!

తనిక్కడకు బదిలీ అయినట్లు తెలిసిన రోజున సూర్యురారు అక్కడలా భయ పడ్డాడు. తనకేవో సదుపాయాలూ, సౌకర్యాలూ లోపిస్తాయని కానే కాదు. అరవై మంది శైలిలను అజమాయిషీ చేయాలి. వారిచేత పని చేయించాలి; వారు పారిపోకుండామా మాడాలి. శైలిలకిది గోడల్లేని జైలు—కానీ తను మాత్రం, ఈ శైలిల మధ్య శైలి అయ్యాడు.

కావచ్చుగానీ—ఈ ఆరుమాసాల కాలం లోనూ, తను అరవై సంవత్సరాల అనుభవాన్ని సంపాదించాడు. ఒక్కో శైలిగారొక వింటుంటే, గుండెలు అవిసి పోతున్నాయి. కావడానికి అందరూ నేరస్థులే! కానీ ఏ

ఇద్దరి నేరస్థులకూ పోలికలేవు. నేరాన్నే రప్ప, ఆ నేరం చేయడానికి వెనుక గల పరిస్థితులను గ్రహించేటంత విపులంగా—న్యాయశాస్త్రం లేక పోవడం, దౌర్భాగ్యమే! చేసిన తప్పుకు శిక్ష ననుభవించడాన్ని కనూ కాదనడు. కానీ—ఏ తప్పు వెయ్యని వారు—శైలిలుగా మగ్గి పోతున్నారు.

తన గుండెను పట్టి వల్లార్చుతున్నవి ఇటువంటి సంఘటనలే!

సూర్యురారు ఉలిక్కిపడ్డాడు. శైలిల కొంపు గేటు దగ్గర, ఏదో నీడ కదులాడు తున్నట్లు నీపించింది. ఒక్కసారిగా నెత్తురంతా తలలోకి ఎగజిమ్మివట్టుగా గిజగిజ లాడిపోయాడు సూర్యురారు. కొంప దీసి, ఏ శైలి అయినా పారిపోవడం లేదు గదా! ఛరాలన లేచి, నాలు గడుగులు ముందుకేళాడు. గేటుదగ్గరి నీడ గేటును తీసి, రోడ్డుమీది కొచ్చింది. సూర్యురారు పై (పాకాలు, పైసె ఎగిరిపోయాయి. ఒక్క పరుగులో వెళ్లి, అమాంతం వాణ్ణి వాటేసుకొంటే! 'పట్టుకోండి పట్టుకోండి' డంబూ బిగ్గరగా అరిస్తే!!

నీడ క్రమంగా, సూర్యురారుకేసే వస్తున్నది. మధ్య, మధ్య అగి—అటూ ఇటూ మాస్తున్నది. ఎరిగిన ముఖా లేపి లేకపోతే—ఉడాయివ్వామ నేమో! రోడ్డుదిగి, కొండల్లోకి పారిపోతే, వాణ్ణి పట్టుకోడం తన వల్ల కాదు.

సూర్యురారు నెత్తురుకు తిమ్మిరెక్కి నట్లయింది. చొక్కా చేతులు మడిచి గబ గబా ముందుకు పాగాడు. జీబురు జాబ్బు అనందం—అతని దగ్గరనేవచ్చి అల్లంత దూరంలో నిలబడ్డాడు.

'మీ రీడున్నారా దొరా!' అన్నాడు అనందం, రసంత ఆడుర్లాగా! 'తమర్ని గదికాడ ఎలికినానుండి! తల్పులు—బారా బాటకంగా తెరిసున్నాయండి! ఏండా ఈ సిక్రమనుకుంటూ—వాకేల—యీడగానీ ఉండాలేమోనని—యెతుక్కుంటున్ననుండి!'

సూర్యురారుకు పట్టిన చెమటలు, ఆరి పోయాయి. రోడ్డుదిగి, నీళ్లరెంపుకు తిరిగి కాళ్లు బార్లాజాసి, చేతులు వెనక్కు చేర్చి, జారగల బడ్డాడు.

అనందాన్ని 'కూచో' మన్నాడు. అతను రెండడుగులు వెనక్కుచేసి, చదికిరిపిడి

మార్కరావుకేసి చూశాడు...

‘అవరెండుకో—నన్ను కనిపియ్యమన్నా రంటగా బాబయ్యా?’ అన్నాడు అనందం.

ఓక్షణం ఆలోచించాకానీ, మార్క రావుకు, తనెందుకు అనందాన్ని రమ్మన్నది జ్ఞాపకం రాలేదు. సన్నగా నవ్వి చేతిలోఉన్న మంటబెడ్డను నీళ్ళతో కిక్కి విసిరాడు.

‘ఇండాక రిజిస్టరు చూస్తుంటే— వీపేరు కనిపించింది. మరోవారం రోజుల కల్లా, నీశిక్ష పూర్తవుతుంది. అసంగతి చెబుచామని!’

‘ఇంకా వారమేనా ఉంది బాబయ్యా!’ అన్నాడు అనందం తలొంచుకొని.

అతనుగానీ, తన శిక్షాకాలాన్ని గుర్తు చేసుకొంటున్నాడేమో ననుకొన్నాడు మార్క రావు.

ఓపాపు నిమిషం ఆగాక—

‘నిన్నో విషయం లడగాలని, చాలా రోజులుగా అనుకొంటున్నాను అనందం!’

అనందం మెల్లగా తలెత్తాడు చొక్కా అంచుతో కళ్ళు తుడుచుకొన్నాడు.

‘ఆరు మాసాలుగా నిన్ను చూస్తున్నాను. ఇక్కడున్న ఖైదీలందరిలోకీ మచ్చ మంచి వాడినని, నా నమ్మకం. తోటి ఖైదీలు కూడా ‘మచ్చ దేవుడి’ వన్నారు. అవునా మరి—సివంటవాడు—ఆ పాడునని ఎందుకు చేసింది నాకు అర్థంకాలేదు.’

అనందం ఏడుచున్నాడు.

‘నిజం చెబుతున్నాను బాబయ్యా! ఆ వాములు నేను తగంబెట్ట లేదుండీ!’

విషయం మార్పడం మంచిదనుకొన్నాడు మార్కరావు. అందుకని, ఊరూవాడా, పొంపులా గురించి అడిగాడు

‘నాది నాయుడు పాలెం బాబయ్యా!’

మార్కరావు గతుక్కుమన్నాడు. నాయుడు పాలెం తనకూ తెలుసు తన అక్కా, బావా, మందరం, అక్కడేగా ఉన్నదీ! పెద్ద చెరువూ, మట్టురా మ్మరిచెట్టు వేణుగోపాలస్వామి వారిగుడి, మెట్టుకెదురుగా పోలీసు స్టేషను, ఇంకోమూలన. పత్తా, తను చిన్నప్పుడు మ్మరిచెట్టుమీద కోతికమ్మ పుల్లూడుకోవడం కొండమీద మల్లేశ్వరస్వామివారిగుడి, తండ్రి పొదల్లి దాటుకొంటూ, తనూ సుందరమూ కొండెక్కి, కోనేట్లో ఈతకొట్టడమూ; ఎంత మంచిరోజుంది!

అనందం గుటకలు మింగి, మార్కరావు

కేసి చూశాడు.

‘ఊర చెప్పు వింటున్నాను’ అన్నాడు మార్కరావు, పాతజ్ఞాపకాల తెరలను తొలగించుకొంటూ.

* * *

జిల్లాబోర్డులున్న రోజుల్లోనే ఆ వూరి వాళ్ళ స్కూలు తెప్పించుకొన్నారు. అనువ్రతి పెట్టించుకొన్నారు. డొంకల్ని వెడల్పుచేసి, కంకరరోడ్లు వేయించుకొన్నారు. పెదకాపు అప్పయ్యగారు తూర్పుబజారుకు నాయకుడు నరసయ్యగారు పడమటిబజారు కంటా పెద్ద రైతు.

నకిలేశుగారు చాలాకాలంగా అప్పయ్యగారి కమతంలోనే ఉన్నాడు. అరక్కట్టడం ప్రారంభించిందికూడ వారి పొలంలోనే! అప్పయ్యగారికి వ్యాపకాలు జాస్తి. వ్యవసాయమంతా నకిలేశుగారి కప్పగించి, అప్పయ్యగారు నిశ్చింతగా ఉండసాగాడు.

నకిలేశుగారయినా, తను జీతగాణ్ణి ఒక్క నాడూ అనుకోలేదు. రాతింబవళ్ళు పొంత పనులుచూసుకొన్నట్లే చేశాడు. బస్తాలుతెచ్చి, మెట్టుగట్టి, తలగుడ్డ దులిపి, భుజాన వేసుకొని, మునగ చెట్టు మొదట్లో కూచుంటే, అప్పయ్యగారి భార్య గ్రహించి, మానెడో, లెడ్డెడో పై గుడ్డలో పోసి వంపించేది.

ఉన్నరోజున కడుపు నిండా తిన్నాడు లేని రోజునే గటక తాగి, ‘అమ్మోరి గుడికాడ,’ లిల్లాయి పాటలు పాడాడు.

ఏ మాటకా మాట చెప్పుకోవాలి, లచ్చాచీ గూడా గొడ్డులాగా పని చేసేది. తొలకరి మళ్ళగానే, గడ్డి గుడ్డ నెత్తి వేసుకొని చీకటితో, గనాల మీదికి పోతే, మధ్యాహ్నానికొక్క ఏనుగంత మూతేను కొచ్చేది. ఏ రైతు ఇంటి దగ్గరో వడేసేది. ఇన్ని మిరపకాయతో, ఇంత ఉప్పు గోంగూరో, కొరివి కొరవచ్చడో తెచ్చుకొనేది. ఎండాకాలం, పుల్ల పుటకా ఏరి, పొయి కింద బాధ తప్పించేది. కోతలయ్యాక వరిగ వీరడానికి పోయేది.

అనందంగడికి రెండేళ్ళొచ్చిందొకా, లచ్చాచీ ఎటు కదలడానికి ఏ రేల్లక పోయింది. అప్పటికే ఉండబట్టలేక — తొలక లేరడానికో, కాయకొట్టడానికో — చంటాణ్ణి కూడా తీసుకొని పోతూ ఉండేది.

— ఇంతగా విరగదీసుకొన్నా—నరసయ్యగారో

నగం రోజులు, భాళిగానే ఉండాలిచేద్దాం. ఆ బెట్ట రోజుల్లో గూడెం, గూడెమంతా— ఆపురాపురుమని పోయేది. గూడెంలో ఉన్న పదిమంది పెద్దవాళ్ళూ కూడబలుక్కొని, ఏ పెద్ద రైతురో, బతిమాల్ని, బామాల్ని—పదిబస్తాల గింజలు తెచ్చుకొని—కాలం వెళ్ళ బుచ్చుకొనేవారు. బెట్ట రోజుల్లో అప్పులిచ్చిన రైతుల బాకీలు — నగంకి నగం కూలికి వచ్చుచేసి — చెల్లుబెట్టాలి. ఆ షరతుమీదనే, రైతులు అప్పులిస్తారు. అందు కొప్పుకొనే, గూడెం వాళ్ళూ గింజలు తెచ్చుకొంటారు.

కొడుక్కన్నా నాలుగక్షరం ముక్కలు చెప్పితామని నకిలేశు చాలా తంటాలు పడ్డాడు. అయినా వీలు పడింది కాదు. గూడెంలోనా—అప్పటి కింకా మూల్లేదు. పోనీ ఊళ్ళో ఉన్న స్కూలుకు పంపుచామంటే — అప్పయ్యగారు జ్ఞాపకం వచ్చి వణికిపోయాడు నకిలేశు.

అదీగాక—వాణ్ణి కూడా ఏ ‘అయ్యో’ దగ్గరో వడేస్తే, వాడి పొట్టు వాడే పోసుకొంటాడు. బళ్ళోకి గోళ్ళోకి పంపుతే—బరువంతా తనే మొయ్యాలి. పొట్టుకే అస్తు బిస్తుగా ఉంటే—వాడి పలకలు, పుస్తకాలు మంచి మంచి గుడ్డలు, ఇవన్నీ తనవల్ల అయ్యే పనులేనా!?

బీట్ల గొడ్డు మల్లేయడం అయి పోయి, అనందంగారు చాలు పట్టు ఈడు కొచ్చే నాటికి, నకిలేశు పూర్తిగా కుంగి పోయాడు. ఇదివరకు, అరవై మానికల ఉక్కటాన్ని అమాంతం లేపి, పెండెకట్టేవాడు. ఇప్పుడు, భాళి బండ పోతెత్తాలంటేనే ఎగ్గొన పుట్టుకొస్తున్నది.

‘ఇక నా పన్నుపోయిందే వాసే!’ అన్నా దొకరోజున నకిలేశు; మలకమందం మీద వెల్లకితలా పడుకొని.

ఆ మొన్నాడే అప్పయ్యగారు, వాడికో జత కొత్త పంచలిచ్చి కమతం లోంచి వంపించాడు.

ఇది జరిగిన రాత్రే నరసయ్యగారు, గూడెం దగ్గర చిట్టకే శ్వరం చెట్టు దగ్గర నిలిచి, అనందానికి కబురు చేశారు. తన కమతంలో కొన్నే, అప్పయ్య ఇచ్చేదానికన్నా నాలుగుబస్తాలు ఎక్కువైనవన్నారు. తన పొలం తాళ్ళ దగ్గరే ఉన్నదన్నారు. పోలాన్నానుకొనే బీడు

*మమ్మ గొడ్డున గోరనా వాడుక్కో!)

‘మా అయ్య పడుగుతా చాచా!’ అన్నాడు
ఆనందం.

‘పదేదా వీ ఇష్టాంశాన్ని సంతృప్తి
జాగ్రత్తగా గానా అనుచున్నాను. నీదా రూప
తీర్చిదిద్దే సమయం వేసేసరికి వందల కోట్ల రూపాయలు,
రెండు కోట్ల అక్షరాలను-పేర్లు వ్రాసే వచ్చి వందల
కోట్ల రూపాయలు అని నీకునే చెప్పగలను.’

అక్కలి అవలంబికి నీర పట్టలేదు.
 దీనిని మోచుకున్న తండ్రి తన, పు
 నెలనీ పడవలను అనుకోవడాని పీద
 తోపున, అందుకొకలంబు అని ముందు
 గున అనుకొని పునెల అనుకొన్నాడు.
 అందుకు నా అమ్మ తన పునెల అనుకొ
 కునానానా! అందుకొకలంబు అని
 పునెల అనుకొన్నాడు.

నరసింహగిరి కన్వెంట్ లుండంగును
 జేలాబు రివియర్ బ్యూరూ లోయూను.
 ఆ బూరూల నమ్మంగు రుజువుచేసుకోవలదు
 టీఎం, పిన్కో ప్రెమ్యూ నరసింహ గిరి
 పోస్టాఫీసు లుండంగును పిన్కో న్యూ
 టిగిల్ కరెన్సీ.

అప్పుయ్యగారు పోయినట్లుగా అందరినీ
కొమ్మనూతం నిప్పులూ పెట్టించారు.

[illegible]

సియం (తానిది) లో గ్రామం తెలుసుకుంటే చీలిపోయింది. ఎవరి మనుషులు వారు ఏలాంటి సదుపాయం. ఇద్దరూ ఒక్కటే చూడండి ఎప్పుడు చూచుకుంటారు.

నేరనయ్యగారు బహుదళ గూఢాచారముల నందానికిచ్చి గూఢంలో వండి పెట్టుచున్నారు.

‘కనెలలో బాబా.....వని గిని జాంతావై;
మీ పాశ్చందరినీ చలుపుకోరా! ఇంటికి పది
చొప్పున వదలయ్. గూడెం వోట్లన్నీ మన
పాడికి వదల బోగర’ అన్నాడు నరసయ్య.

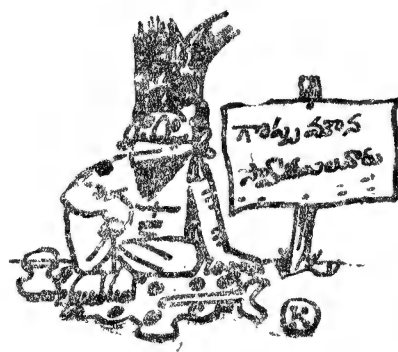
కేయిమెబ్ లో తెలియగానీ - ఈ విషయా
లన్నీ, అవ్యయ్యగారికి చేరిపోతూ ఉండేవి.
అయినా, అతనిని వెయ్యిరూపాయల చిల్లర
నోట్లు సందికొని వేసకొని స్వయంగా గూడీ
పికి వచ్చాడు. ఇల్లొల్లా తిరిగి, వెయ్యిరూపా
యలూ వంచి పెట్టి మీసాలు దుప్పిస్తోంటూ
వచ్చాడు. ఆ రోజు, నరసయ్యగారు, అనం
గమూ కలిసి, గూడేనికి వచ్చారు.
'అమ్మోరి' గుడి దగ్గర నరసయ్యగారు
చిన్న సభ కూడా చేశాడు.

‘మీరు మూర్ఖులు కట్టిబద్ధమనుకొంటున్నారు. మంచివిశ్లేషకు మీరు చాలా అవస్థ. నడుచుకొన్నారని అనందం చెప్పాడు. అనందం నుండి నాకు చాలా గు. అందు అడిగిన ప్రశ్న పెద్దవాడికి నేనూ పెద్దంగా ఉన్నాను. ఇది - రిపోర్టుగా పోయినాక బావులు - చెండు బావులు; తీయినా ను పరా! అనందం చెప్పినవాడు నే మీరు వోల్టే యాంటి!’

అందులచేత, అనుష్ఠానికొక పాట్యు
కూడా వేయించుకొన్నాడు నరసయ్య.

ఎన్ని కలింబా మూడు కోజులున్నాయి. అప్పటికే అదనంగా కొంత మంది పోతులు, వారుద్రులతో వచ్చి, ముసము దిశగో తీస్తూ వారు. అటు అప్పయ్యగూడ, శివుని నడనయ్యగూడ కూడా, వారికి 'సప్తయ్యలు' అందించారు.

(గ్రామముంతా, చెప్పరాని ఉద్యోగంతో)

మనములది "చితున్నది. ప్రభువారూ
ఎవటివాడినీ, శత్రువును చూసినట్లు
అనుమానంగా చూడవద్దు. స. సుహృద్భావ
ని అభ్యరించి విన్నపి ఎట్లు చచ్చిపోవా
నప్పటికే తెళ్ళులు తలవాయాయి. ఇక
తేగలసినదల్లా గూడెంబోని చోట్లో
గూడెం ఎటువేపు ముగ్గురి, బలమ గెలుపు
భాయనుచుంటి!

చేవులేదు ఎల్లప్పుడూ మరణం అనిగోచరపర్యుగాదు, యాభ్యంతరమునందును వట్టిచిచ్చి, గూఢనిత్యంబున ముగియదు. పాతక కీర్తనలు, స్మృతియును మరల రూపాయలమీకాదు పరిపరచుదు.

ఆ మధ్యాహ్నమే అప్పయ్యగారు, పండు
బళ్లనిండా బియ్యబుట్టలూ, పెండ్లు
వేలి ఉబ్బలూ, నిలువునా పుట్ట గుర్రు
మాటలు నా లు గూ, పట్టేందుకెళ్ళి
గూడెంలోని పెట్ట అ క్కుగింపి మరీ
వచ్చాను.

గూడెంలోని వాళ్ళవేరు పాలు పోషకములేదు. ఆ నం చా వి టి పిన్నత పోషకము అయింది!

ఎన్నికల రోజున -- తెలంగాణ ప్రజలకు
 అనుకూలంగా పనిచేసేటట్లుగా, గూడెం తో
 పోలింగ్ బూత్ చుట్టూ, ఎర్రమట్టాల్లో,
 అప్పయ్యగిరి, పీఠంగం లోక్కలా, గూడెం
 ఆనందం, గూడెం, గూడెం తెలంగాణ
 వరదతో, సెలబ్బే, నీల్లు, గూడెం
 బూత్ లోకి నవీన్ నాగ్ నాగ్ నాగ్
 అప్పయ్యగిరి, అప్పయ్యగిరి వరదతో సెలబ్బే
 వాళ్ళ మనసుల చుట్టే నీల్లు, తెలంగాణ
 పార్టీ...

- ၂၅၆၁၀၀၀၀

వచ్చేందు పోయి, ఇదంతా, నరసయ్య గారి మనస్సు పోక పోయాయి. ఈ సీనియర్ వల్ల, వందాయితులీ, నరసయ్యగారి మనస్సు కలగి పోయింది. నేను రెండు అవ్వయ్యగారు గ్రామ సర్పంచ్ అయిపోయారు.

అవ్వయ్యగారి మనుషులు, ఆ గోడ
సాయంత్రం, పెద్ద టోరేగిల్లును వెన
దూరు. టోరేగిల్లు నరసయ్యగారి ఇంటి
ముందు పాలే నేవు నిలిచింది. అప్పుడు
మందుగుండు సామగ్రితో చిప్పిత
భాగం నరసయ్యగారింటి ముందే తాళ
శాదు. చాలా పొద్దు, పోయిన కర్రలకానీ
టోరేగిల్లు అక్కడ మంగి చదిల్లేదు.

అర్చనా తిపూట అప్పయ్యగారి నక్ష్య
వాములకు నివృంతుకొన్నది. గ్రామమంతా

ఒక్కసారిగా గుప్పమన్నది. నిప్పుముట్టింది పారిపోతున్న ఆనందాన్ని వట్టుకొని, పోలీసుల కప్పగించారు నరసయ్యగారు.

సూర్యారావు కొందెం ముందుకు జరిగి, ఆనందం కళ్ళను వెదికాడు.

* * *

‘భగవంతుడి ముఖం చూసి చెప్పు ఆనందం! నిజంగా నువ్వవని చెయ్యలేదా?’

ఆనందం, అమాంతంగా సూర్యారావు కాళ్ళు వుచ్చుకొని లబ్బునుని ఏడ్చాడు.

‘లేదు బాబయ్యా! నేనే పాపం యొరగనంటి! ఓడిపోయిన కోవంలో నరసయ్య బాబుగారే, అరి వానికి అగ్గి ముట్టెచ్చారు బాబయ్యా! నేను కంటారా మోసినానుంటి! నడిరేతిరికాడ - నరసయ్య బాబుగారు యాడికో పోతుంటే, అగాయితం సేసుకొంటారేమోనని, యనకమారే నేనూ పోయాను బాబయ్యా! అరు అగ్గెట్టే, నామీదికి తోసేసినారుంటి! సాక్షి కమంతా నా కెదురు పెప్పింది...దోసిల్లతో డబ్బు మప్పినా బాబో, డబ్బు మప్పినా!’

ఓల తిరిగి తూలినడదోయాడు సూర్యారావు. ఆనందాన్ని తేసి. కూచో బెట్టాడు. ఇనూ కళ్ళు తుడుచుకొన్నాడు.

‘జరిగిందంతా మర్చిపో ఆనందం... శుభ్రంగా మీ డిశెళ్ళు...ఈ గోడవల్లకి దిగకు...మంచిపేరు చెప్పుకో.’ అన్నాడు. సూర్యారావు, తుంపులు తుంపులుగా!

‘వొడ్లు బాబయ్యా, వొడ్లు’ అంటూ, సూర్యారావును వాటేసుకొన్నాడు ఆనందం! ‘ఆడ నేను బతకలేను బాబయ్యా! జైల్లో పెడితే, గోడలు నగల్వాకి, సువ్వలు వంచేసి పారిపోవచ్చు. అక్కడంటే బాబయ్యా - కనిపియ్యని గోడలు, సుట్టారా ఉన్నయ్య బాబయ్యా! ఆటేని దాట్టం, నా శాతవాదు బాబయ్యా! మీరేదన్నా కేసు పెట్టండి, దయ నాపించండి, నన్నిక్కడే పడుండసియండి. ఇంత శాకిరీ సేస్తుంటూ బతుకుతా. వామీద - దొంగ కేసు పెట్టండి...పారిపోతుంటే వట్టుకొన్నానని రాయండి బాబయ్యా! నన్నెక్కయ్యకండి!’

ఆనందం లగ్గలకెత్తిపోతున్నాడు!

నిప్పుముట్టింది, సుఖంగా అప్పుకొన్న తన బావను తలుచుకొని, సూర్యారావు పృథ్వం మోష పెట్టింది! ●

రొంప ఎలా వస్తుంది?

అన్ని జబ్బులకంటే వర్తనాధారమైంది రొంప. అయితే యిదేమీ ప్రమాదమయింది కాదు. మనుష్యులకి, చింపాంజీలకి తప్ప యిక ఏ యితర జంతువులకి రొంప వట్టదు. అందుకనే తక్కిన జబ్బుల్లాగే దీన్ని గురించి ప్రయోగాలు చేయడానికి ఎలుకలు, వంది కొక్కులు వనికీరావు. ఈ కారణాలవల్ల దీన్ని గురించి మన విజ్ఞానం ఎక్కువ ముందుకిపోగడంలేదు. దానికి తోడు రొంపని గురించి అందరూ ఎంతో కొంత తెలిసినట్లే మూట్టాడుతారు. రొంప ఫట్టె నప్పుడు చాలామంది లనే కాక చాలా చెప్పుకొన్నారు. నీటిల్లో చాలామంది మూత్ర సమ్యకాల, అపోహలమీద ఆధారపడి వుంటాయి.

యిటీవల శాస్త్రజ్ఞులు రొంపని గురించి పరిశోధనలు జరుపుతున్నారు. చింపాంజీలకంటే మనుష్యులే నయం కనుక ప్రయోగాలన్నీ మనుష్యులమీదే జరుపుతారు. దీనికసంకాంతమంది వలంబేట్టిన పోగుచేస్తారు. తనకే రొంపవటం వాళ్ళ ముక్కుల్ని ఉప్పు నీటితో కడిగి, ఆ కడిగిన నీటిని కప్పుకొట్టే మామూలు వాళ్ళ ముక్కుతో చేస్తారు. రొంపని కలిగించే వెల్డన్ (నూక్ల్యేటి) అంటే దోపాయి ముక్కుతో ప్రవేశించి రొంపవట్టేస్తుంది. ఈ విధంగా అనేకమంది ప్రయోగాలు చెయ్యచ్చు. నీటిల్లో లనే కట్టెలను యాలు తెలుస్తున్నాయి.

మొగవారికన్నా ఆడవారికి రొంప ఎక్కువగా వడుతుంది. ఇది అంటున్నాధి. కాని కొంత మందికి అంతలేటిగా అంటుకోదు. ప్రయోగాలు జరిపిన వాంటేల్డర్ 50 శాతం మంది పులాలని తెలిసింది. రొంపవటే తగ్గాక కొంత నిరోధకత కలుగుతుంది. కాని యిది ఆటే కాలం ఉండదు. కొద్ది వలం వ్యవధితనే రెండుమూడుసార్లు రొంప వట్టచ్చు. ఎయస్సుతో నిమిత్తం లేదు. పిన్నలకి, పెద్దలకి రొంప ఒకే విధంగా వడుతుంది. అయితే చిన్న పిల్లలు రొంపని ఎక్కువగా వాగ్వి చేస్తారు. రొంప లాటి దశలో వున్నవారిదగ్గర నుంచి తేలిగా యితరులకి అంటుకుంటుంది. కొంత మందికి పైకి రొంపలక్కణా లేక పోయినా వారి దగ్గర రొంపని కలిగించే శక్తి దాగి వుంటుంది. చన్నిటికో తడిసినా, చలిగాలిలో పి

గినా రొంప వస్తుంది ఒక నమూనం వుంది. కాని యిందులో ఏ మాత్రం నిజంలేదు. దానిని తట అదే రొంపని కలిగించే శక్తి చురకి లేదు. వేరని వుంటేమేని రొంప రాదు.

రొంప ఎన్నాళ్ళుంటుంది అంటే నిశ్చితంగా చెప్పడానికి ఏర్పదు. ఒక్కొక్కప్పుడు లాటి దశలోనే తగ్గుతుంది. లేదా చాలా ఎక్కువ యాళ్ళకాని తగ్గకపోవచ్చు.

లోగడ వెర్మిక్యుల రొంప, ఇన్ ఫ్లూయెండా, మతూదికం వంటి జబ్బుల్లాగ, వెల్డన్ వల్ల వస్తుంది. యిది భౌతిక నియామకా కూడా చాలా చాలా చిన్నది. మామూలు వెల్డన్ కెళ్ళివురో కరబడమ: ఎలక్ట్రాన్ వెల్డన్ కెళ్ళివురో కాస్త నేరెట్లు సూగిపోతేనే రొంపాస్తే కనబడుతుంది. రొంప వెల్డన్ సుమారు 60 మిల్లి వెల్డ్రాన్లు పులుంటి. (మిల్లి వెల్డ్రాన్ అంటే మిల్లిమీటర్లో మిలియనవంతు) ఇది చిన్నదే కాక వెల్డన్ లో ఒకటి. చాలా వెలంబేట్టటం. వెనిరిక్, (వెల్డన్ వెల్డన్ వంటి మందు లేని దీనిని చూడవచ్చు. లోకో డిగ్రీలు పెంట్రెడ్, యిండా 7600 డిగ్రీలగ్గర ఉన్నాయి. (అంటే -760) యిదేమీ చెప్పే చెరదు. అప్పటికి రొంప వట్టించేట్టే దాని కుంటుంది.

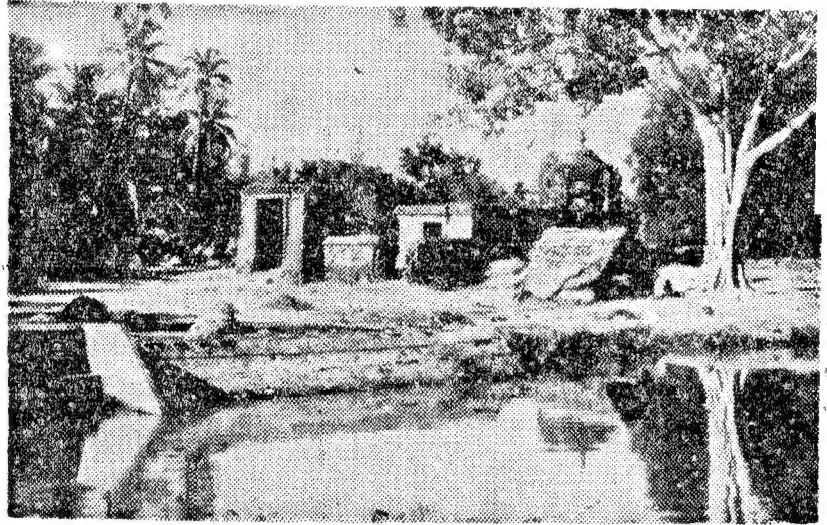
ముక్కులోంచే కాకుండా, వీటి మందు భాగానింది వచ్చే ఉన్నితో కూడా రొంప వెల్డన్ పులుంటి. మనం తుమ్మినప్పుడు వచ్చేద్రవం చాలాసంఖ్యకు నోట్లోకిపెస్తుంది. యిదికూడా రొంపని వ్యాపించే చేస్తుంది.

రొంప ఎలా వచ్చిందో అలాగే దావంతట లనే తగ్గి పోతుంది. అందుకే రొంప మందుల చాలా అమ్ముడవుతోవుంటాయి. నిజానికి యింతవరకు రొంపకి పరైన మందు లేదు. రొంప రాకుండా నివారించడం కూడా ప్రస్తుతం సాధ్యంకాదు. బీటలు లాంటివి రొంపకి యింకా కనిపెట్టలేదు. అందుకే దీన్ని గురించి పరిశోధనలు జరుపుతున్న ప్రసిద్ధి శాస్త్రవేత్త ఒకరు అన్నారు: “మంచివుచ్చుకోకుండావుంటే రొంప 7 రోజులుంటుంది. శాగ్రతగా మందు సున్నికుంటే, వారంరోజుల్లో నలు మవుతుంది!”

-డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

అపరూపమైన కాలభైరవాలయం

వ్యాసం ఎస్ నాగరత్నం
ప్రొటోటైపు : ఎన్. రామకృష్ణ

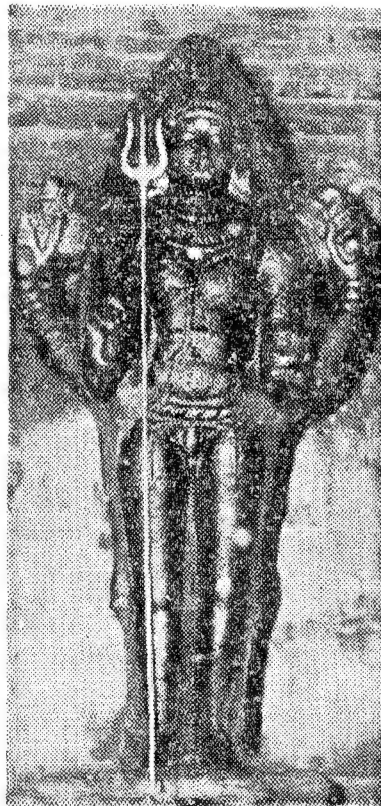
తంజావూరు జిల్లాలోని క్షేత్రబలపురంలోని కాలభైరవుని దేవాలయం

☐ కాలభైరవ మూర్తి గుడి ఉండటం అరుదు. అందులోనూ తంజావూరులోని క్షేత్రబలపురంలోని కాలభైరవమూర్తి ఆలయం మరింత ప్రత్యేకమయినది. క్షేత్రబలపురం తంజావూరుకి సుమారు 5 మైళ్ళు ఉంటుంది.

దేశంలో 15 రకాల భైరవమూర్తులు ప్రతిష్ఠించి ఉన్నారు. ప్రయాగలో అశి తాంగ భైరవుడు, కాశ్మీరంలో రురు భైరవుడు, భైరవ క్షేత్రంలో చండ భైరవుడు, యమప్రస్థంలో క్రోధభైరవుడు, బ్రహ్మ కపాలంలో కపాల భైరవుడు, విరూపాక్ష క్షేత్రంలో భీషణ భైరవుడు, కొండీశ్వరంలో సంహార భైరవుడు, వేదారణ్యంలో పాతాళ భైరవుడు, కేదారంలో ఆనందోత్తరణ భైరవుడు, ఉజ్జయినిలో వడుగ భైరవుడు, క్షేత్రబలపురంలో క్షేత్రబల భైరవుడు, సూర్య ప్రస్థంలో మూర్తాండ భైరవుడు; ఇంకా ఉద్ధండ; మహా, ఉన్మత్త భైరవులు కూడా ఇతర ప్రదేశాలలో ఉన్నారు.

ఓకసారి శివుడు బ్రహ్మ తలవశ

దానిని తీసివేశాడు. బ్రహ్మ శిరస్సు అతని చేతికి అంటుకు పోయింది. బ్రహ్మ హత్య దోషం పొగొట్టుకొనటానికి శివుడు భూలోకానికి వచ్చాడు. చివరికి కుంభకోణం వద్ద

క్షేత్రబలపురంలోని కాలభైరవమూర్తి విగ్రహం

తిరువశంగుడికి రాగానే దోషం పోయింది; బ్రహ్మ తల చేతినుంచి వేరయి పోయింది. శివుడు శ్వేత వినాయకుని, శ్రీ కపాతీశ్వరుడిని దర్శించుకున్నాడు. అప్పుడు ఒక దివ్య వాణి శివుడిని అక్కడ తపస్సు చెయ్యమని ఆజ్ఞాపించింది. శివుడు తన దివ్య రూపాన్ని త్రిశూలాన్ని త్యజించి క్షేత్రబలవాసంతో తపస్సు చేశాడు.

ఆ పేరు అక్కడ స్థిరమయి పోయింది. నేడు అక్కడి ఆలయం మంచి పరిస్థితిలో లేకపోయినా కాలభైరవ విగ్రహం మాత్రం చక్కగా ఉంది. దీని ఎత్తు సుమారు 4 అడుగులు.

త్రిశూలం వేరుగా ఉంటుంది. స్వామికి సాధారణ శుభక వాహనం కనిపించదు. చక్కన కొంసు పేరు భైరవ తీర్థం.

క్షేత్ర బలం స్వామి మహిమ చాలా అధికం. వానలు కురవక పోతే దేవుడికి అభిషేకం చేసేవారు. వెంటనే వానలు వడేవని ప్రతీతి.

కాని, అభిషేకాలు, పూజలు క్షీణించి పోయి ఆలయం శిథిలం అయిపోతున్నది...

రథసప్తమి

ఇ ప్రసిద్ధాంతమున వర్షాలలో రథసప్తమి ఒకటి. ఇది మాఘ శుద్ధ సప్తమినాడు వస్తుంది. నాడు ఆకాశంపైని గ్రహ నక్షత్రాల సన్నివేశం మార్పొదయమప్పుడు రథాకారంగా ఉంటుందట! అందుకల్లానే దీనికి రథసప్తమి అనే పేరు వచ్చింది. మార్కుణ్ణి ఆరాధించే వంతుగయింది; మార్కుగ్రహణంతో సమానమైనదట!

‘మార్కుగ్రహణ తుల్య సా
శుక్లా మాఘస్య సప్తమి,
అరుణోదయ వేళాయాం
స్నానం తత్ర మహాఫలమ్.’

అనే దానివల్ల ఈ విషయం తెలుస్తున్నది. ఇది ఉత్తమమైన ప్రతీతి. దీనికొక పద్యం వుంది. పశ్చిమాడు తెల్లనువ్వుల పిండితో నలుగుపెట్టుకుని స్నానంచేసి, మార్కుణ్ణి ఆరాధించాలి. అలిమలకూ, బంధుమిత్రులకూ భోజనంపెట్టి తాను తైలరహితంగా భుజించాలి. ఆ రాత్రి ఉపవాసం ఉండాలి. సప్తమినాడు నీకటితోనే తేచి కొల్లకృత్యాలు తీర్చుకొని లోహ ప్రమిదలో దీపంపెట్టి, దాన్ని తలపై ఉంచుకొని నది దగ్గరికిగాని, సరస్వరానికిగాని వెళ్లాలి. తర్వాత ఆ దీపపు ప్రమిదను నీటిలో విడిచిపెట్టి, ప్రభాతానికి ముందుగానే స్నానం చెయ్యాలి. ఇంటికివచ్చి, మార్కుగ్రహాన్ని రథంలోవుంచి పూజించి వానావిధ భక్త్యాలనూ, ఫలాననూ నైవేద్యం పెట్టాలి. నాటిరాత్రి జాగరం చేసి, మర్నాడు — అంటే అష్టమినాడు స్నానానంతరం జాహ్నుకాలకు దానధర్మాలు చేసి, మార్కురథాన్ని రక్తవస్త్రాలతో సహా గురువుకు దానమివ్వాలి. ఇలా చేస్తే మార్కుదేవుని అశుగ్రహంవల్ల కుమారుడు మహా శ్రేష్ఠియైన మనస్సభాగాలనూ అనుభవించి ఉత్తమగతిని పొందుతాడు.

వయిరీతిగా ఇప్పుడు సప్తమి ప్రతాన్ని జరుపుతున్నట్లు కొనరాదు. కాని, రథసప్తమి రోజున ఉదయాన్నే తలపైని జిత్తడాకూ, దానిమీద రేగునండా పెట్టుకొని స్నానంచేస్తారు. తులసికోట దగ్గర

పిడకల శంపితో పాతలీనే బియ్యాన్ని ఉడికించి పాయసంచేసి, పుల్లలతో రథాన్నిచేసి అందు మార్కుణ్ణి పూజించి ఆ పాయసం నైవేద్యంపెట్టి, దాన్ని తలతో కాస్తా ఆరగిస్తారు. మార్కుదేవుడికి దంతాలు — దవ్వాధ్వర సమయంలో ఊడిపోయివున్న, పాయసం, పళ్ళా తప్ప మరేమీ నైవేద్యం పెట్టరు. జిల్లుడాకుపై రేగునండాపెట్టి తలమీద వుంచుకొని స్నానం చెయ్యడం దీపపు ప్రమిదకు ఉపలక్ష్యం కావచ్చు.

ఉత్తరాయణం మకర సంక్రాంతితో ప్రారంభమయినా, మార్కుడు ఉత్తరదిక్కుగా వెళ్లడం రథసప్తమినుండే కాన వస్తుంది. మార్కువిరధం ఉత్తరదిశగా ఆవాడే తిరుగుతుందని బసశ్రుతి. ఒకప్పుడు ఉత్తరాయణం రథసప్తమినాడే ప్రారంభమై ఉండవచ్చు.

‘రథే విశ్వమయే చక్రం
కృత్వా సంవత్సరాల క్రికమ్,
చందాం నృత్యాః సప్తయుక్తాః
స్వయం వర్యేతి భావయన్’.

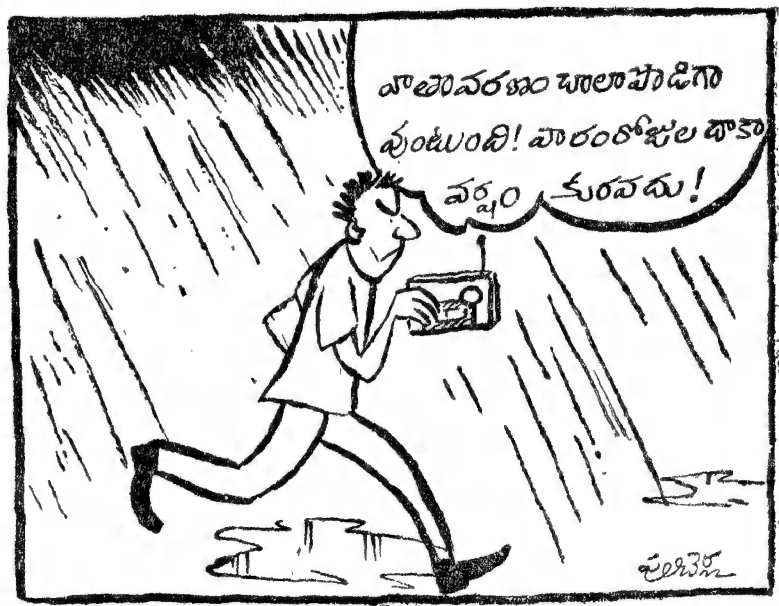
అని మార్కుసిద్ధాంతంలో వున్నది. దీనిని

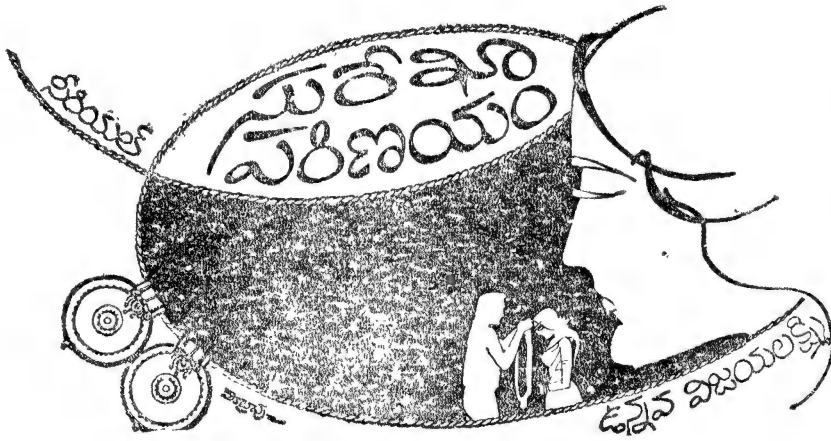
బట్టి సమస్త ప్రపంచమూ ఒకే రథం. దానికి సంవత్సరమనేది ఒకే చక్రం. ఆ రథానికి చంద్రులవే ఏడు గుర్రాలను పూని మార్కుడు వస్తున్నాడని తెలుస్తూ ఉన్నది. సంవత్సరంలో ఆరు బుధులు ఉంటాయి కాబట్టిన్నీ, అవి ఆవుత్తాంపుతూ వుండడం బట్టిన్నీ అది ఆరు రేకుల చక్రంగా ఊహించబడింది. మార్కు కిరణాలో ఏడుగురు బాసించడం వల్ల వేర్వేరు వర్షాలుగలి ఏడక్షములవలె అవి వర్షించబడ్డాయి.

తిథి సప్తమి. సప్త సప్తీ అంటే ఏడు గుర్రాలు కల మార్కుదేవుని పూజ అనాడు చెయ్యడం, మార్కుపేయతో ఉన్న అర్చన తాల్చి — జిల్లేడాకును — తలపై వుంచుకొని స్నానం చెయ్యడం ఉచితంగానే ఉన్నది. రథసప్తమినుండే చలి తొలగిపోయి వేసవి ఆరంభ మవుతుందని చెప్పవచ్చును.

‘చలి ప్రవేశించు హగుల చనితినాడు
మెరయు వేసవి రథసప్తమి దినమున’
అని కవి సార్వభౌముడు శ్రీనాథుడు చెప్పి ఉన్నాడు.

—బు. వేం. ర. ●

■ రి ది స క థ

సురేశ్వరి లాయరు రమణమూర్తిగారమ్మాయి. సురేశ్వరి కంట అర్పిత శిల్ప రు ఆడపిల్లలూ చూడ వచ్చుటగా వుంటారు. ఆమె కంట మాడేళ్ళ చిన్నది ఉపా. సురేశ్వరి మాత్రం చావన వాయగా సామాన్యంగా వుంటుంది. రామకృష్ణ ఆమెకు మేనత్త కొడుకు. చిన్నప్పటి నుంచి ఆమె మీద ఆశలు పెంచు ఉన్నది సురేశ్వరి. రుక్మిణమ్మగారు అందంగా వున్న ఉమని కోడలుగా చేసుకోవాలనుకుంటుంది. రామ కృష్ణకి ఉమనే చేసుకోవాలని వుంటుంది. అందుకు తలదండలు కూడా సమ్మతించడంతో సురేశ్వరి చాలా బాధపడుతుంది. సురేశ్వరి సంబంధాలు వస్తున్నాయి పోతున్నాయి. సుజాతకి ఉద్యోగం దొరికింది. ఉమకి పెళ్ళి ఏర్పాట్లు జరిగాయి.

5

ఇ ఏదిగుమ్మంలో రిక్కా దిగి చిన్న మూల్ తను చేతో వట్టుకుని లోపలికి నడిచింది సురేశ్వరి.

రోడ్డు మీద వీధి చాకిట్లనూ విశాల మైన వందిరి వేశారు. వంధిలాకి వచ్చి కొబ్బరిమట్టలు చుట్టుబెట్టి వందిరికి వాలుగుమూలలా మామిడాకు తోరణాలు కట్టారు.

‘అక్కడ, సుబ్రహ్మణ్యగారింటి ముందు కూడ వందిరి వుంది—ఆ ఇల్లా విడిది ఇచ్చా రేచా’ అనుకుంటూ తల వంచుకుని నడుస్తున్న సురేశ్వరి,

‘సెన్ని వచ్చింది, అక్కయ్య వచ్చింది’ అంటూ చుట్టే శారు వండిట్ల అడుతూ గొంతులేస్తున్న సెల్లలంతా.

‘వచ్చావా—వస్తానని వ్రాశావేగాని కాని విన్నట్లాడా రాకపోయేసరికి అమ్మ పళ్ళి పెల్లిగం ఇప్పించింది—ఏమ్మా పెల్లి

వారితో నమంగా దిగలనుకున్నావా—సానీలే ఇవాళయినా వచ్చావు’ అంటూ అక్కయ్య వాళ్ళూ పలకరించారు.

‘పెల్లిగం ఇచ్చారా—నేను బయలుదేరాక అందిందేమో’ అంది సురేశ్వరి ఓరోజు ముందుగానయినా వచ్చానుకాను అనుకుంటూ.

కాసేసటిలో పెల్లివారు వస్తారుట. రమణమూర్తిగారు కొడుకులూ ఇంకా కొందరు పెద్దలూ స్నేహముకి వెళ్ళారు—పట్టువీర కట్టుకుని హడావిడిగా అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నారు వరసమ్మగారు, ‘వచ్చావా అమ్మా’ అంటూ ఆప్యాయంగా పలకరించబోయింది కాని అవిడ మోహం మాత్రం ఏదో తప్పు చేసినట్టు వెలవెల బోతునే వుంది.

పెల్లికివచ్చిన బంధువులతో ఇల్లంతా ఒకటే నందడి—ఒకరిమూల ఇంకొకరికి విసవడకుండా అంతా ఒక్కసారే గడిచిడగా మాట్లాడేస్తున్నారు.

పెరట్లోకి వెళ్లి కాళ్ళూ మోహం కడుక్కువచ్చి తల్లిచేతిలో కాఫీగ్లాసు అందుకుంది సురేశ్వరి.

‘సీళ్ళ పోసుకుని తలా అదీ దున్నుకో. ఆ విడిదిలో ఏర్పాట్లని చూసి వస్తాను’ అని వెళ్లిపోయిందావిడ — మనసరాలు వచ్చిన ఇబురు విని వంట వందిట్లోంచి వస్తూ, ‘వెంకన్నా—కాసిని వేస్తేళ్ళు తొలిపి గదిలో పెట్టు—అమ్మాయి స్నానం చేస్తుంది’ అంది కామాక్షమ్మగారు—ఓపిక లేచిపోయినా అవిడా పూరికే కూర్చోకుండా అన్నివనుల మీద అజన్మాయిషీ చేస్తూ అటూ ఇటూ తిరుగుతోంది.

‘అక్కా ఇలా రా’ అంటూ ఊర్చి

సురేశ్వరి చెయ్యిపట్టుకుని ఓమె దగ్గరికి తీసుకు వెళ్ళింది.

ఆ ఉదయమే పెల్లిగూళ్ళు చేరారు. మధుల కళ్యాణంబొట్టు, బుగ్గిని చుక్కల కాళ్ళకి పారాణి—తలంటి ప్రియలచేసిన పిండి జాట్లు వదులుగా బాడ అట్టుకుంది. గడతో పట్టుడు ఎర్రగులాబీల చెండు. చెల్లెలి వంక మామ్మా ఒక్క క్షణం—అలాగే నిలబడిపోయింది సురేశ్వరి. ‘ఉమ వంటిపొడ ఆ పట్టువీరకే మరింత అందం వస్తుంది—ఆ వీరతో ఉమ మరింత అందంగా మెగసి పోతోంది’ అనుకుంది తను తెచ్చిన వీర తలుపుకుని. ఉమని వెంటరించబోంటే మాత్రం నాలుక నమ్మే చేసినట్టు వోరు పెగలనట్టు అయిపోయింది—ఉమ కూడా సిగ్గుపడుతూ మాట్లాడలేదేమో అనుకుంది కాని అనే ముందుకు వచ్చి అక్కగారి చెయ్యి అందుకుంటూ ‘నీను దాసినది తెచ్చావా?’ అని అడిగింది.

‘తెచ్చాను నీకు సచ్చితాయో పచ్చనో కాని’ అంటూ పెట్టి తెరచి అన్నీ బయట పెట్టింది.

గద్దారలో జాతెట్టు గుడ్డలు బాగున్నాయని ఉమ మెచ్చుకుంది. ఎవరెవరికి ఏ జత ఇస్తే బాగుంటుందో ఎన్నోక చేస్తూ గజగన్నీ బిళ్ళ సెట్టుకుంది ఊర్చి.

‘ఇది నీకు వా ప్రసంగంబు.’ వీర స్వాకెట్టు ఉమ చేతిలో పెట్టింది సురేశ్వరి. వర వర పై కనరు చివీ వీర పైకి తీసింది ఉమ—ఆ నిల్వ ఒళ్ళు తళుక్కున మెరిశాయి.

‘మనీ మనీ ద్యంబుల్లా—నాన్నగారు ఓ పట్టువీర కన్నారమకో—ఒరి మరి గోరంత వుంది. రేపిడే కట్టుకుంటానూ—బొంతు పీసుకూడ చాలా బాగుంది—’ అంటూ మురిసిపోతూ వీర మడతని భుజం మీద నేసుకుని అదంతో చూసుకుంది. వెలుపునా పెట్టుకుని చూసుకుని కట్టుకుంటే ఎలా వుంటుందో అని ప్రాపంచ్యం సాగింది.

సురేశ్వరి స్నానం అయినా చెయ్యికుండా ఖబుర్లో మురిగిపోయింది—అంతా పెల్లివారు వచ్చి విడిదిలో దిగారంటూ వార్త పట్టుకొచ్చారు సుందరం, మార్యం.

‘ఇంకా అలాగే వున్నావా—కాసి ఫలవా

రాలు పట్టించుకు వెళ్ళి— కామాక్షి
 ఊర్నికా మీరు రండి.' అంటూ వరసమ్మ
 గారు వాళ్ళని తీసుకు వెళ్ళిపోయింది —
 కోడలు భారతి పసిపిల్ల తల్లి—పైగా ఆ
 పిల్లకి కొత్తగా వేయించిన టేకాలు పొక్కి
 బాధ పెడుతున్నాయి— అందుచేత ఆ పిల్ల
 తోటే సరిపోతోందానిడికి.

ఏదో పనిమీద వచ్చి మళ్ళీ పాడవిడిగా
 విడిదికి వెళ్ళబోతున్న రమణమూరిగారు
 సురేఖ వచ్చిన వార్త విని పలకరించారు
 ఓ పారి గంభీరంగా వుండటానికి
 ప్రయత్నిస్తూ.

మర్నాడు ఉదయం వది గంటలకి అగ్గం—
 తెల్లవారకుండానే మొదలయిన పండడి నిము
 షాలు గడుస్తున్న కొలది మరీ గడిచిడగా
 పాడవిడిగా తయారయింది— ఎవరికి వారే
 రొడరొడ ఏదో చెప్పేసే వాళ్ళా— ఆ
 పెళ్ళి బాధ్యతంతా తమ భుజస్కంధాల
 మీదే మోసి భరిస్తున్నట్లుగా తమ క్షణం
 విశ్రాంతిగా నిలబడిపోతే ఎక్కడి పను
 లక్కడే అగిపోతాయేమో నన్న పాడవిడితో
 ఊటు అటు లిరిగే వాళ్ళాగా వుంది
 ఇల్లంతా — సుదుట నయాపైసా అంత
 బొట్టు పెట్టుకుని కొళ్ళకి పసుపు రాసు
 కుని, ఒంటెడు నగల బయ్యూ ఓ వ్రక్క
 నుంచి దిగలాగుతున్నా అని తమ పోదా
 చిహ్నాలుగా తలచి సంతోషంగానూ గర్వం
 గానూ భరిస్తున్న ముత్తయిదువులతోనూ,
 కట్టుకున్న చీరకి తొడుక్కున్న బాకెట్టుకి
 మేవ్ అయిందో లేదో చూసుకుంటూ
 చీర కుచ్చెళ్ళు చెదిరి పోకుండా వుండి
 వుండి నర్దుకుంటూ ఆ పండడి కంతటికి
 ఒక అలంకారంగా మెల్లిగా తిరుగులాడే
 అమ్మాయిలతోనూ ఒకటే కోలాహలంగా
 వుంది.

కామాక్షి ఆరోగ్యం ఇంకా పూర్తిగా
 బాగుడలేదు— అందుకే తను మరీ హైరాన
 పడకుండా ఓ దగ్గర విశ్రాంతిగా
 కూర్చుంటోంది—

గదిలో ఓ మూల పెట్టిమీద కూర్చుని
 వున్నకం చదువుకుంటున్న సురేఖ వరసమ్మ
 గారి కంటపడింది— ఏదో పనిమీద వచ్చినా
 విడ అది అలాగే మరిచిపోయి 'పట్టు చీర
 కట్టుకో — వాళ్ళంతా వచ్చేనేళయింది.'
 అంది— 'ఫరవాలేదు రెద్దూ — ఈ చీర
 బాగానే వుంది.' అంది సురేఖ లేతగులాబీ

పువ్వుల పుల్వాయిలు చీర వంక మాను
 కుంటూ.

వరసమ్మగారు మరే మీ చెప్పలేక
 పోయింది. ఉన్నట్టుండి అవిడ కళ్ళు
 రెండూ చెమ్మగిల్లి గొంతులో చెప్పలేని
 బాధ మళ్ళు తిరుగుతూంటే. తనలోని
 బలహీనత ఎవరికంటూ పడరాదన్నట్లు
 ఓ వ్రక్కకి వెళ్ళి గబగబ కళ్ళు తుడి
 చేసుకుంది.

'ఏ వమ్మా— రచికలగుడ్డలు తెస్తానని

ఇక్కడే వుండిపోయావు.' అంటూ మరీ
 ముత్తైదువ లోపలికి రావటంతో
 మాట్లాడకుండా పెట్టి తెరిచి రచికలు
 గుడ్డలు తీసుకుని మళ్ళీ తాళం వేసే
 సింది. ఈవిడ పరిస్థితిని అరం చేసుకో
 గలిగిన అవిడ ఓ నిట్టూర్పు విడిచి బయ
 లకు వెళ్ళిపోయింది.

తను అలా అంటే ముట్టనట్లు ముదా
 వంగా వుండిపోవటం తల్లికి బాధ అని
 పించటమే కాక నలుగురి విమర్శకి కూడ

గురి అవుతాననే భయంలో తల్లి వెనకే మరేభాకూడ నడిచింది.

ముహూర్తం అయిపోయింది. వచ్చిన వాళ్లందరికీ ఊర్మిలా కొమాక్ష్మీ బొట్టు పెట్టే గంధంలాసి తాంబూలాలు ఊన్చు న్నారు. కొమాక్షి కూతురు ఆరేళ్ల పిల్ల పన్నిరూబుడ్డి తీసుకుని అదేపనిగా జల్లేస్తోంది 'ఇంక చాలయ్యా చాలు' అని అవతలివాళ్లు చేతులు ఊడ్చిపెట్టుకుని బ్రతిమాలుతున్నా వినకుండా 'పన్నీరు చాలా కాని అందరికీ బొట్టు పెట్టు' అంటూ కుంకంభరిణి దాని చేతికిచ్చి తాంబూలం వల్లెం సుచ్చుకుంది ఊర్మిళ — వచ్చిన వాళ్లు చాలమంది ఉండటంతో అక్క గారి ఒక్క తిలలా కొవడం లేదని — ఆ పిల్ల ఎలునుంచి మొదలు పెట్టుకు రావా లా అన్నట్లు ఒక్కక్షణం పాలుగు వేపులా చక్కాల్లా కళ్లు తిప్పి చూసింది — చివరికి, దోపెడు నెడల్పు జరిగేందు పట్టుచీర కట్టుకుని, వెడతో అరువరసల పలానర్లు, ఓ చేతికి నదు బంగారుగజాలు మరో చేతికి స్కేరో నాచీ పెట్టుకొని, రింగుపెట్టే సిగ మట్టుకుని తనకే దగ్గరగా పున్నావిడ మొహన్న వెత్తేసింది రెండు వేళ్లతోనూ తీసిన వట్టెడు కుంకాన్ని. అదేంగా పెళ్లి తంతు మామ్మ కూర్చున్న ఆ సూర్య మవాసిని అమాంతం పులిక్కినడి కెప్పుమనదోయి మళ్లి తమాయించుకుంది కాని చుట్టూ పున్న నలుగురూ ఆ పిల్లని

సురేఖాపరిణయం

చీవాట్లు పెట్టి, అభిమా శుభిమా తెలియని పనిదాని చేతిలో కుంకంభరిణి పెట్టిన పెద్దవాళ్లకికూడ నాలుగు అక్షంతలు వేశారు.

ఏమీ పట్టించుకోకుండా తను అలా కూర్చుండిపోతే బాగుండదని సురేఖ లేచి వచ్చింది. ఆ అమ్మాయి చేతిలోంచి తాంబూలం అందుకుంటున్న పతి ముక్తయిదుసూ, 'అయ్యో, పాపం, మమ్మా!' అన్నట్లు కళ్లల్లో గంపెడు సామభూతి నింపుకుని చూడటం తను రెండడుగులు అటు నెళ్లగానే,

'పెద్దకూతురికి చెయ్యకుండా చిన్నదానికి చెయ్యటం వరసమ్మగారికి బాధగానే వుంది — ఇండాకా అనిడ కళ్లంటు నీళ్లు పెట్టు కుంటూంటే చూశాను.' అని ఒకరు —

'అయినా కాస్త చాయ తక్కువన్న మాటెగాని ఈ పిల్లా బాగానే పుంటుంది మరి.' అని ఇంకొకరు —

'రుక్మిణమ్మ అయినా కాస్త మంచి చెడ్డా ఆలోచించాల్సింది — ఈ పిల్లనే చేసుకుంటే నింత లక్షణంగా వుండేది' అని మరోకరూ ఇలా గుసగుసలు పోవటం స్పష్టంగా సురేఖ చెవుల్లో వడటంతో ఆ అమ్మాయివంటినిండా తేళ్ళూ జెరులూ పోకినట్లయింది. అక్కడ ఒక్కక్షణకూడ విలవబుడి కాలేదు.

'పపంచంలో అంతా అప్పురసలే వుండరు. నేను కురూపిని కుంటిదాన్ని కాదు - నాలో ఎలాంటి లోపం లేదు -- ఇంక వేనెండుకు సిగ్గుపడాలి' అని అదివరకు ఎన్నోసార్లు తనని సమాధానపరుచుకుని, 'నాకేం తక్కువ' అనే ఆత్మగౌరవంతో నిలబడుగా నిలబడాలని నిశ్చయించుకుంది.

కాని, ఇంకా వాళ్ల మాటలవల్ల గోయ వడిన హృదయం 'భగవంతుడా, నన్నెందుకు ఓ సాంధర్మ్యరాలి సృష్టించలేదు' నీకు నేనేల అపకారం చేశాను — నలుగురిలో నన్ను ఇలా అవమానాలపాలు చేసి నువ్వు వివోగం చూస్తూ కూర్చుంటావా' అంటూ కనిపించకుండా దొక్కున్న దేవుడ్ని వెతికి నట్టుకుని కసితిరా నిలగిసి అడగాలని పించింది.

'న నేనసలు ఈపెళ్లికి రాకుండా వుండాలింది — నాళ్లు ఏమనుకున్నా నా చెవుల బడేవి కావు' అనుకుంటూ గదిలోకి వెళ్లి పోయి అక్కడ పసిపిల్లని బుజంపీదోసు కుని నిద్ర పుచ్చుతున్న సదినగారితో... నువ్వెళ్లి అక్కడ పనేదో చూడు — నేను పాపని నిద్ర పుచ్చుతాను' అని తీసుకుంది.

కాస్తేపటి తరతర వివాహపు తంజా అంతా ముగిసింది — భోజనాలు హడావిడికూడ అయిపోయింది.

సాయంకాలం రిసెప్షన్ సమయంలో ఉమామహేశ్వరంగారి తమ్ముడు కూతురు మద్రాసులో కొన్నాళ్లు భరిణవాట్యం నేర్చుకుంది. ఆ పిల్ల ప్రాగ్రం ఏర్పాలు చేశారు.

బద్దంకంగా ఒళ్లు విరుచుకుంటూ లేచి ఒడ వేసుకుంది ఉమ - స్నానానికి వెళ్లబోతూంటే అప్పుడే పులిమాటలో ముస్తాబయి వచ్చిన రామకృష్ణ.

'నేను హైదరాబాద్ నుంచి తెచ్చిన చీర కట్టుకో' అన్నాడు ప్రత్యేకం ఆ విషయం చెప్పటానికి వచ్చినట్లు.

అతను కోరిన విధంగానే ముస్తాబయిన ఉమ బయటికి రావటానికి సిగ్గుపడుతున్నదానిలా గదిలోనే కూర్చుండిపోయింది — ఇంట్లో అంతా పలహారాలుచేసే వాళ్ళూ కాసేబు తాగేవాళ్ళలాగా నవరి గొడవలో వాళ్లున్నారు.

అటూ అటూ చూసి ఎక్కడా కనిపించక తలుపు కొద్దిగా తెరిచి చూచి 'అమ్మ

దొంగ ఇక్కడున్నా' అంటూ లోపలికి వచ్చాడు - ఉను బెదురు చూపులు చూస్తూ ఏదో అవబోతుంటే ఆమెని మాట్లాడ నివ్వకుండానే కొంగువట్టి గబుక్కున దగ్గిరికి లొక్కుని చలుక్కున పెదవులమీద ముద్దు పెట్టేసుకున్నాడు - ఆ కౌగిలిలో 'ఉక్కిరి బిక్కిరి అయిపోతున్న ఉను 'అక్కయ్య' అంది ఇబ్బందిగా.

అప్పుడు అతని దృష్టిని గది నాలుగు మూలలా ప్రసరించ జేశాడు - ఓ ప్రక్కగా పువ్వు మంచం మీద అడ్డదిడ్డంగా వడేసిన వరుపు చుట్టల మధ్య ఎలాగో కాస్త చోటు చేసుకుని ముడిచి పెట్టుకుని వడు కుని పుస్తకం చదువుకుంటున్న సురేఖని ముందుగా చూడనందుకు సిగ్గు వడిపోతూ గబుక్కున అవతలికి వెళ్లిపోయాడు -

సురేఖా, ఉమా ఎవరికి వారే తప్పు చేశాం అన్న భావంతో ముడుచుకున్న ఆ పూటకీ ఒకరి నొకరు వలకరించుకోటానికి కూడ దౌర్భర్యం లేనట్లు తప్పించుకు తిరి గారు.

మర్నాడు వీరిమంది చెప్పినా వినకుండా 'శలవలేదు, వెళ్లిపోవాలి.' అంటూ ప్రయాణం అయింది సురేఖ.

అత్తయ్యా బావా మరో మూడు రోజు లుండి అప్పుడు ఏకంగా వెళ్లికూతున్న గృహ ప్రవేశానికి తీసుకు వెళ్తారుట - ఆ మూడు రోజులైనా సరదాగా పుండమని అందరూ చెప్పారు.

'వాకేం సరదా, ఇక్కడుంటే నిప్పుల మీద పున్నట్లే పుంటుంది నా మనస్సుకి అని వీళ్ళకి తట్టరా - అయినా ఈ కాంప్లెక్సు వాలో పెరగనివ్వకూడదు - ఏ వని లేకపోతే ఆలోచనలు మరీ పుక్కిరి బిక్కిరి చేస్తాయి - వాటినుంచి పారి పోవ టానికయినా క్షణం తీరికలేని పని కల్పించు కోవాలి.' అనుకున్న సురేఖ శలవ కాన్పిలు చేసుకుని మర్నాడే కాలేజీకి వెళ్లిపోవాలనే మరో నిర్ణయానికి కూడ వచ్చింది.

* * * ఆదివారంనాడు తీరుబడిగా తలంటి నీళ్లు పోసుకుని, మధ్యాహ్నం కాస్త ఆల

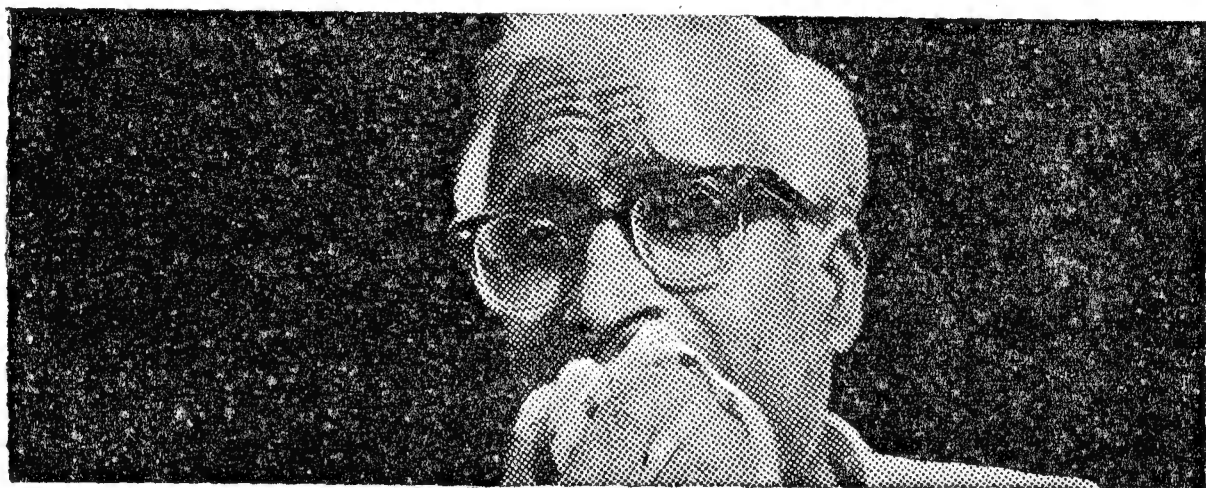
స్యంగా భోజనం చేసి భుక్తాయానంతో మంచం మీద వారి ఖబుర్లు చెప్పు కుంటూనే వి.దలో వడపోయారు సురేఖా, శ్యామలా.

తలపు 'మీద' మెల్లిగా తట్టుతున్న శబ్దానికి ముందుగా సురేఖకే మెళుకువ వచ్చింది. కళ్లు నులుముకుంటూ టేబిలు మీద టైంపేసు కేసి చూసింది - నాలుగవు తోంది -

'వస్తున్నా.' అంటూ లేచి, జాబ్బు వెనక్కు తీసుకుని గట్టిగా ముడివేసు కుంటూ వెళ్లి తలుపు తెరిచింది - వరసమ్మ ప్రక్కన మరొకానిడ నిలబడి పుంది.

'మీ కోసమేనమ్మా.' అని ఆ వ్యక్తిని చూపించి తన పని అయిపోయింది అన్నట్లు వెళ్లిపోయింది వరసమ్మ.

ఆనిడెవరో సురేఖకి గుర్తు రావటం లేదు - అయినా తన కోసం వచ్చిన మనిషిని అలా బయటే నిలబెట్టి పేరూ పూరూ అడగటం భావ్యం కొదనిసింది 'రండి.'

FDSAIH996T8.

ఆ జలుబును అరికట్టండి!

అమృతాంజన్ ఇన్ హేలర్

నిరపాయముగా, త్వరగా ముక్కువడికనును పొగొట్టును. తల శీతలమును నివారించును. తుమ్ములను నిలుపును. చేతనుంచు కొదానికి అనువైనది. సులభంగా వాడవచ్చు. తక్కువ ధర వల్ల వచ్చుదు మీ వద్ద ఉంచుకోండి.

తయారు చేయువాడు : అమృతాంజన్ లిమిటెడ్, మద్రాసు-4.

అంటూ తేలుపులు బాగా తెరిచింది.

'నన్ను గుర్తు పట్టలేదు కదూ—మర్నీ నీయావా మీ రంగమ్మత్తని.' ఇంతేనా నీ అభిమానం అన్నట్లు సురేఖ కళ్ళలోకి చూసింది కుర్చీలో కూలబడ్డతూ.

'అఁ అఁ ఇప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది— చాలా రోజులయిపోయిందికదూ చూసి—ఈ వూళ్ళో వుంటున్నారా?' అంది సురేఖ.

'అ—ఎనిమిది నెలలయింది అబ్బాయికి ఇక్కడికి త్రాన్స్ఫర్—మీ మామయ్య పోయి అయిదేళ్లయింది— అప్పటికే అబ్బాయికి బొంబాయిలో పుట్టేగిం—నేను అక్కడే వుండేసోయాను— చాలా రోజులయి మనవేపు అకే వెళ్ళలేదు — మొన్న అప్పనిసరిగా మామూరు వెళ్ళాల్సి వచ్చింది—అవల్ల బూరిలో ఆ ఇల్లు బాగుంటూ దిబ్బా లేక పూర్తిగా కూలిపోయేలా వుంది. ఏముంది. అయిన వాళ్ళ దగ్గరుండి చూసుకోకపోతే అలాగే వుంటాయి—అ పొలం మీదయినా రైతులు సరిగ్గా ఇచ్చేవాటం లేదు— ఏకంగా అవన్నీ అమ్మిపారేసి ఇక్కడ ఇల్లే దయనా కొనుక్కుంటే బాగుండునని పిందింది. ఆ విషయాలన్నీ మానుకోటానికే వెళ్ళాను—అంతదూరం ఎలాగూ వెళ్ళాను కదా అని మనపూరుకూడా వెళ్లి నాలుగు రోజులున్నాను—రుక్మిణి కొడుక్కి ఉమనిచేసు కుందిటగా—ఏమిటో ఎవరికెవరు రాసిపెట్టి వున్నారో తెలియదు—ఆ అప్పుడే తెలిసింది నువ్విక్కడున్నట్లు.' పాతం అప్పచెప్ప న్నట్లు ఆ విడ మాట్లాడేమూంటే మౌనంగా ఎంటూ కూర్చోటం అప్ప అవిడ భోరణికి అడ్డుపడే ప్రయత్నం చెయ్యలేదు సురేఖ. అవిడ చెప్పటం అయిపోయాకకూడ ఏం మాట్లాడాలో తెలియలేదు ఆ అమ్మ యికి—ఇంతలో శ్యామల లేవటంతో,

'మాఫాదర్నూ కజిన్' అని ఆ అమ్మాయికి 'ఈవిడ శ్యామల—సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటులో పని చేస్తోంది.' అని అవిడికి చెప్పింది.

'మనవాళ్ళేనా —' అని గబుక్కున అడిగేయబోయి మళ్ళీ బాగుండదనిపించి పూరుకుని—ఏదో అడగ బోయి మానేసి నల్లుండకుండా మీరిద్దరూ అన్నమాట ఈగదిలో—హాస్టల్ సౌకర్యంగానే వున్న ట్లుందిలే.' అంది రంగమ్మ—ఉంది అన్నట్లు అలపూగించి, 'అక్కడ నరసమ్మ వుండేమో

సురేఖాపరిణయం

—అందరికీ కాఫీలు వేప్పేద్దా' అంది సురేఖ.

'అలాగే' అని టవలూ పోపుబాక్సు తీసుకుని గదిలోంచి వెళ్లిపోయింది శ్యామల.

'రేపు శలవేనా మీకు' అంది రంగమ్మ. 'శలవే'

'ఇప్పుడు నాతో వచ్చేసేయి — రేపు పోయంకాలమో ఎల్లండి ప్రొద్దుటో మళ్ళీ ఇక్కడికి వచ్చేద్దు పుగాని. రెండురోజులుండా లంటే ముండుగా చెప్పాలేమో చెప్పు'— 'అబ్బే—ఎందుకు—ఎడను చెప్పండి—ఈ సారెప్పుడయినా వస్తాను' మొహమ్మాట వడింది సురేఖ.

'ఒక్కరోజు వుండటానికి అంత బిడియ వడి పోతున్నా వేమిటే — వేసం వరాయి దాన్నా—మీ రుక్మిణిత్తయ్య ఎలాంటిదో వేనూ అలాంటిదాన్నే — అప్పటికి మీ కింకా చిన్నతనం— బాగా గుర్తులేదోమో— ప్రతిఏదూ పుట్టింటికి వచ్చినట్లు మీ ఇంటికివచ్చి పదిరోజులైనా పిన్ని బాబాయి దగ్గరవుండి వెళ్ళేకాని తోచేది కాదు—నాకు అదీ పుట్టిల్లే అనిపించేది—ఓ వేలకి ఓ వేట ఎడం అన్నమాట ఇప్పుడు గుర్తు చేసుకుంటున్నాం కాని, ఆ రోజుల్లో అంతా ఒక్క తల్లికడుపున పుట్టినవాళ్ళ లాగే వుండేవాళ్ళం—అదిగో మీ మామ

య్యకి పుట్టేగింవచ్చి ఢిల్లీ భోపాలు అంటూ వెళ్లిపోయి బంధువులందరికీ దూరంఅయి పోయాం — నీ చిన్నప్పుడే అనుకున్నాను సంబంధం కలుపుకోవాలని — సరేలే అన్నీ అలా జరగవలసి వున్నాయి... మొహంనిండా విచారం పులుముకుని దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది—కొంచెంసేవటి తరువాత ఇంకేదో చెప్పబోయి బయట ఎవరో వస్తున్న అలికిడి అయి పూరుకుంది.

తడిమొహం తుడుచుకుంటూ శ్యామల; ఆ వెనకే కాఫీట్రేలో నరసమ్మా తోవలికి వచ్చారు—అవిడ మాట్లాడుతూంటే వినటానికే భయంగా వున్నట్లు బితుకు బితుకు మంటూ కూర్చున్న సురేఖకి ప్రాణం లేచి వచ్చినట్లయింది.

కాఫీ తాగ్గానే మరోసారి హెచ్చరించింది రంగమ్మ సురేఖని త్వరగా తయారవమని.

'ఈ గండం ఎలాగో తప్పించు బాబూ; ఏకు పుణ్యంవుంటుంది' అన్నట్లు చూసింది సురేఖ శ్యామలవంక.

'ఇప్పుడు తీసుకెడతానంటారా — మేం సరదాగా సినిమాకి వెళ్దాం అనుకున్నామే' అంది శ్యామల అద్దంలో చూసుకుని పాపిడి తీసుకుంటూ.

'అ—సినిమాలోకేం భాగ్యం— ఎప్పుడంటే అప్పుడే చూడొచ్చు— నేను పూరినుంచీవచ్చి రెండురోజులయింది. అప్పట్నుంచి ఎప్పుడెప్పుడు వద్దా మా అని పూర్తి ఇదయిపోయాను. అనుకోకుండా రెండురోజులు శలవలుకూడ కలిసినవాయి—అసలు నిన్న సాయంకాలమే వచ్చి తీసుకెళ్ళవల్సింది' అందావిడ.

'నీ మొహం—నీకూ ఆ చచ్చు సినిమా వంక తప్పితే మరేమీ దొరకలేదా—నా ఇర్మీ అన్నట్లు శ్యామల వంక చూసిందే కాని అంతకన్న బలమైన కారణం ఏం చెప్తామా అని తనే తికమక పడిపోలేంది సురేఖ.

'ర—అబద్ధాలాడటంకూడ చేతకాదు.' అని విసుక్కున్నదికూడ రోరోపలే.

చివరికెలాగో, 'సరే—ఈరాత్రి భోజనం చేసి వచ్చేస్తాను—మీరేం అనుకోకండి— రేపు కొంతమంది స్కూటెంట్లు వస్తా మన్నారు సాకాలు చెప్పించుకోటానికి...' అని అవిడ్ని అంగీకరింపజేసింది.

(ఇంకా ఉంది)

ప్రతిభింబిలు

సైక్లెట్టి వెంకటేశ్వరరావు

అందరిలానే అచ్యుత రామయ్యగారూ మృత్యుదేవతముందు ఓటమి నంగీకరించక ఆపులేదు. నెలరోజులపాటు ఆచార్యుల తాళాలు మృత్యువుతో హోరాహోరి పోరాడిన ఆ వ్యధమూర్తి మరణించి, అప్పుడే వదిలీపెట్టబడి రోజులు గడచినై. ఆయన అర్థబలం, అంగబలం, అపారమైన కీర్తి ప్రతిష్ఠలు, డబ్బు దర్బాలు, ఇవేవీ ఆయన్ను ఆదుకోలేకపోయినై పాపం!

ఆయన అంతన్న కు తగిన విధంగా చాలా భారీయెక్కున కర్మకాండలు జరిపించి; 'తాతకు తగ్గమనుడు' అని నలుగురి ప్రశంసల నందుకోగలిగాడు పారిజాటు. అచ్యుతరామయ్యగారి వనిత్రాతన్మ శాంతించి పొంటుండన్న భావనతో, బంధువర్గమంతా త్పిస్తే వడి వెళ్లిపోయాక, మేడమీద గదిలో

ఒంటరిగా కూర్చుని జమా ఖర్చులు పరిచూచుకొంటున్న పారిజాటు దగ్గరకు వచ్చి, పన్నగా పొడిదగ్గు దగ్గడు, అచ్యుత రామయ్యగారి అంతరంగిక కార్యదర్శి, అసిస్టెంట్ అ జమా యి షీ చూచే గుమాస్తా అయిన కుటుంబరావుగారు, తన రాక నాతడు గుర్తించటం కోసం.

'కూర్చోండి కుటుంబరావుగారూ.' అన్న పారిజాటు గొంతుకలో అచ్యుత రామయ్య గారు ధ్వనించటముతో కుటుంబరావు మేను పులికిచింది. అదేరూపం. అదే దర్జా. అదే కంఠం! అంతా ఆయన ప్రతిబింబమే! త్పిస్తే నిట్టూర్చి ఎదురుగా వున్న పేము కుర్చీలో కూర్చున్నాడా ముసలి గుమాస్తా. కొంతసేపు కుటుంబ వ్యవహారాలు, లావాదేవీలు పరిశీలించారద్దరూ. కొత్త

యజమానికి అవసరమైన వివరాలన్నీ తెలియపర్చి వెళ్లబోయేముందు, కాస్త తటనట్టయిస్తున్న కుటుంబరావును చూచి 'ఇంకేమయినావుంటే రేపు చూద్దాం మీరు వెళ్లరండి, సైడ్లు పోతోంది.' అన్నాడు పారిజాటు. సైడ్లు బీరువాలో వుంచి తాళంపెట్టా;

'రేపు సాయింత్రము మన మామిడి తోటవేపు వెళ్లొద్దామా బాబూ?' అన్న కుటుంబరావు ప్రశ్నకు, 'ఎందుకు?' అని ఎదురుప్రశ్న వేయకుండా. 'అలాగే' అన్నాడు పారిజాటు.

'ఈ తోట, ఈ కోనేరు అంటే మీ నాన్నగారికి పంచపాణాలు బాబూ! శ్రేణంగారు గ్రామంలో వుంటే పగలంతా దాదాపు యిక్కడే గడిపేవారు!' అన్నాడు

కుటుంబరావు కొనేటిగట్టున కూర్చోని మామూ; ఆ రెండవరోజు సాయంత్రం.

'నాన్నగారికా!' కొంచెము ఆశ్చర్యముగానే అన్నాడు హరిబాబు. కుటుంబరావుగారు ఈమధ్య ఏది మాట్లాడినా, అమృత రామయ్యగారి మంచిచెడ్డలు గురించి, ఆయన అభిరుచులగురించేగాని, తనతండ్రి విషయం ఎత్తటం వినలేదటను. ఒక్క కుటుంబ రావేవాడు. ఈమధ్య తనతో ఎవరు మాట్లాడేనా అమృతరామయ్యగారి గురించే! అలాంటి దిప్పుడు అకస్మాత్తుగా ఏనాడో తనకు ఊహ తెలియని రోజులలో గతించిన తన తండ్రి చంద్రశేఖరంగారి ప్రస్తావన రావటం కొంచెము ఆశ్చర్యముగానే వుంది హరి బాబుకు కాని 'అలాగా' అని మాత్రమే అనగలిగాడు.

కొన్నింటిబాలు మునునంగానే గడచి పోయినై. కుటుంబరావుగారు దేన్ని గురించో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. కొద్దిగా సంశయం, ఆందోళన ఆయన ముఖంలో తెరలు తెరలుగా లొంగి చూస్తున్నై. ఏదో వెప్పొలన్న అద్దూ, చెప్పడానికి సందేహం!

హరిబాబు స్మృతివధంలోనికి ఆయన బాల్యం తొంగి చూచింది. తనకు ఊహ తెలిసిన దగ్గరనుండి అనయింట్లో అనకు కనుపించినదల్లా తాతగారు మాత్రమే!

ప్రతిబింబాలు

ఆయనగారే తనకు తల్లి, తండ్రి, తాత అన్నీ. తనతండ్రి రూపాన్ని ఫోటోలోనైనా చూడగలిగేవాడు కాని, తనతల్లి ప్రతి రూపంకూడా తానెరుగడు. ఆ భవనంలో - అక్కడ పుట్టినవారివీ, మెట్టినవారీ, చిన్నా - పెద్దా; అందరి ఫోటోలు వున్నై. జీవించివున్నవాళ్ళనీ, చనిపోయిన వాళ్ళనీ కూడా. కాని, తనకీ జన్మనిచ్చినతల్లి రూపమే కరువైపోయింది. అది తనకు చాలా బాధగానే వుండేది. చిన్నతనంలో కూడా తాతగారిని అనేక సార్లు కదిపి చూచాడు. 'మాఅమ్మఫోటో ఎందుకులేదు తాతా?' అని. 'ఎందుకనో తీయించటము పడ లేదురా!' అని కొన్నిసార్లు, ఆమె తీయించు కోడానికి వచ్చుకోలేదని కొన్నిసార్లు చెప్పే వాడాయన.

ఎవరున్నా లేకపోయినా, తాతగారి మూలంగా ఆలోటు కనుపించ లేదంతవరకు. తనకేతోటూ రాకుండా ఆయన నీడలోపెరిగి పెద్దవాడయ్యాడింత కాలం. ఇప్పుడానీడ తొలగిపోయింది. అను పాతికేళ్ళ వాడవు తున్నా, ఎందుకనో, ఆయన లేకుండా ఎలా? అన్నభావం తనలో మెదిలి, తన అవోయతను, అశక్తతను స్ఫురింజేస్తోంది. అది ఒక రకమైన ఖీతిని కల్పించుతోంది. కళ్ళు

చమ్మగిలినై; ఈ భావం రావటముతో హరి బాబుకు.

బతే ఈ విషయం కుటుంబరావు గ్రహించాడనుకోలేదతను 'బాబూ!' అని కుటుంబ రావుగారు వలకరించటముతో త్వరితగతినే కొనగోటితో కనుకొలుకులనుండి జారటానికి ప్రయత్నిస్తున్న అశ్రుబిందువులను త్తడి చేశాడు. కుటుంబరావుకూడా మరో నిమిషమువరకు నిశ్శబ్దముగా వుండి పోయాడు.

'తాతగారు అన్నీ విషయాలోన్ను న్యాయం గను, ధర్మమృతి లేకుండానే ప్రవర్తించే వారు, కాని...ఒక్క విషయంలోనే ఆయన పరైన సూర్యంలో ఆలోచించలేక పోయా రేమోననిపించేది బాబూ!' ఈ మాటలన డానికి ఆయన ఎంత బాధపడుతూ అంటున్నాడో వినేవాళ్ళకు తెలికగా అర్థమవు తుంది.

హరిబాబు చకితుడయ్యాడు - 'కుటుంబ రావుగారూ!' చాలా తగ్గు స్వరంతో అన్నాడు హరిబాబు. ఆయన మొహంలోకి చూస్తూ 'ఏమిటి మీరంటున్నది?'

'అవును చినబాబూ!' గొంతు సర్దుకొని మాట్లాడుతున్నాడు కుటుంబ రావు. 'ఆయన అందరి విషయంలోను న్యాయం చేయటానికి ప్రయత్నించేవారు. ఒక మీ అమ్మగారి విషయంలోనే అన్యాయం జరి గింది.' కళ్ళొత్తుకొన్నాడు కుటుంబరావు గారు. హరిబాబు దిగ్భ్రాంతి చెందాడు. కుటుంబరావుగారి ధోరణి అతనికేమీ అర్థం కాలేదు.

ఈ రోజు - ఏ అవసరం లేకుండానే తనను తోటలోనికి తీసుకరావటం - ఈ కొనేటి గట్టున కూర్చుండ బెట్టి, తనకు ఊహ రాకముందే గతించిన తల్లిదండ్రుల ప్రస్తావన తేవటం, అందులోను తన తల్లికి ఏదో అన్యాయం జరిగినట్లు ధ్వనించటం - ఇదంతా ఏదో తుఫాను రాబోయే ముందర వాతావరణంలో అనిపిస్తోంది హరిబాబుకు. అయినా చాలా నిబ్బరం కలవాడు వాబట్టి, పెద్దగా చలించనట్లు కనుపించడతను చూచేవాళ్ళకు. 'సాక్షాత్తు ఆ తాతగారికి ప్రతిరూపమే!' అని కుటుంబరావుగారు కొవటానికిదే కారణం. ఎన్ని తుఫాను లొచ్చినా, మిన్నవిరిగి మీద పడుతున్నా వీసమెత్తయినా చలించటం అమృతరామయ్య గారి జాతకంలో లేదు.

చిత్రభక్త సెకాట ఆర్టు - నడగ్గర ఎంత రుబ్బు గెలిచినో మెలకం - మళ్లా తన్ని లోక్కుంటావ్!

'నూ అమ్మగారికి జరిగిన అవ్యయ మేమిటి కుటుంబరావుగారూ!' అన ద్రిగ్గుమ నుండి తేరుకుని చాలా తాపీగానే అడిగిడు పారిజాతు.

'ఈ విషయం మీకు ఎన్నటికీ తెలియ కుండా వుండొన్నదే తాతగారి అభిమతం. కాని... ఇది దాచడం యిహ నా వల్లకాదు బాబూ!' అయిన కంఠము వణికింది. రెండు క్షణాలు తొట్టుపాటు తర్వాత కథ మొదలుపెట్ట గలిగిడు కుటుంబరావు.

తన జీవితానికి సంబంధించి, ఓ విచిత్ర కథ వుంటుందని గాని, ఏదో నవలలాగ, సినిమాలోలాగ, తను వినవలసి వస్తుందని గాని ఏమాడూ ఊహించి వుండని హరిజాతు చాలా ఆసక్తితో తన కథ వింటున్నాడా సాయంసంధ్యలో కోనేటి గట్టున కూర్చోని.

అచ్యుతరామయ్యగారు ఆ చుట్టుప్రక్కల వదిగ్రామాలలో నూంచి పలుకుబడి గలిగిన మోతుబరి ఆసామీ. తెల్లవాడి పరిపాలనలో సైతం జిల్లాకలెక్టరు లాంటి ప్రభుత్వ ద్వీగులు కూడా ఆయనకు తమతోపాటు కుచ్చీ యిచ్చి కూర్చుండ బెట్టేవారు. డబ్బుతోపాటు అపారమైన కీర్తి ప్రతిష్ఠ, లార్డించా డాయన రకరకాల వ్యాపారాలతో, వ్యాపకాలతో.

ఆయనకు ఛంద్రశేఖరంగారొక్కడే సంతానం. చంద్రశేఖరాన్ని తనకంటే గొప్ప వాణ్ణి చేయాలని — తండ్రిని మించిన తనయుడనిపించాలని రేయింబనల్లు బ్రసించి పోయేవాడా తండ్రి. అందుకే కొడుకుని పట్టుం వంపించారు అచ్యుత రామయ్యగారు, 'లా' వదనలంకోసం. లాయర్లైతే లక్షితి పరస్వతులింటో, తాంధవిస్తయ్యన్న ఆశ పాపం ఆయనగారికి!

కథలోని ప్రాతలను తన యిష్టప్రకారం వణిపించుకుంటూ పోతూన్న దవయిత హతాత్ముగా అని ఎరురుతిరిగి తను స్వరూపాన్ని మార్చుకుంటే ఆ దవయిత పిల్లి ఎలా వుంటుందో ఊహించి చూడండి.

కొంఠంత ఆశగా తనూహిస్తున్న కొడుకు తను కట్టుకొస్తున్న కోటగోడలు కూలిపోస్తే ఏ తండ్రయ్యనా ఎలా నవించ గలడు?

ఎంతో బుద్ధిఘంతుడని తను మురిసి పోతున్న చంద్రశేఖం, 'స్వతంత్ర్యము నా

జన్మహక్కు!' 'దానిన చదువులు నా కక్కర లేదు.' అని కాలేజీవదలి ఖద్దరు టాపీతో బజార్న వడేసరికి, కడుపు తరుక్కుపోయింది అచ్యుత రామయ్యగారికి. కొడుకును అదు పులో పెట్టడం చాచకాక, తన అహం చంపుకోలేక, తన ఆశలు అడియాసలయిన వన్న ఉక్రోశము పట్టలేక, 'దరం తెగే వరకూ లాగిన అచ్యుతరామయ్య చివరకు కొడుకుని దూరం చేసుకున్నాడు పాపం!

తల్లిదండ్రుల్ని, తన అంశమునీ, పృణప్రాయంగా వదలి వేసి కూలీ గుడిశెల మధ్య కాపురం పెట్టాడు చంద్రశేఖరం. ఒక సామాన్య కాంగ్రెసు కార్యక్రమ, ప్రయివేటు బడివంతులుగా బ్రతుకుతున్న అతన్నిమాచి ఏమీచేయలేక, బండికి కట్టిన పోట్లగిత్త తప్పించుకుని పారిపోతుంటే, వరిగెత్తలేక అరిసిపోయి నిలబడిపోయిన బక్కరైతులొ బాధపడుతున్నాడు అచ్యుత రామయ్యగారు.

అసలే రోగిపట్టిగా వున్న చంద్రశేఖరం తల్లి శాంతమ్మగారు, కొడుకు దూరమైన దిగులుతో మరీ కృంగిపోయి, తనువు చాలించింది.

దీనికంతకూ కొడుకే కారణమని భావించిన అచ్యుతరామయ్య చంద్రశేఖరానికి, తల్లి కడపారి చూపు దొరకకుండా చేయడమే గాక దహన సంస్కారాలకు సైతం దరికి చేర కుండా చేసాడు కొడుకుని.

భార్య మరణంతో అచ్యుతరామయ్యగారికి కొడుకు మీద కక్ష పెరిగిందే కాని తరగ

లేదు. కుటుంబరావులాంటి నన్నిహిత్యాలెంతి ప్రయత్నించినా అయన్ని మార్చలేక పోయారు. చంద్రశేఖరం తన బ్రతుకు బాటను మార్చుకోలేదు. తండ్రి కొడుకుల జీవితాలు కలయని రైలు వట్టాలలా పో పోతున్నై.

ననూజంలో అచ్యుతరామయ్యగారి ఏకైక పుత్రుడు, ఒక మిల్లు కూలివాని కూతుర్ని, అందుతా కులంగాని కులంలోని పిల్లను, పెళ్లాడ బోతున్నాడంటే, ఊరు నాడూ కోడై కూయకుండా ఎలా వుంటుంది?

అచ్యుతరామయ్యగారు నిప్పులు త్రొక్కిన కోతలా మారిపోయాడు.

'ఎలాగైనా సరే, ఈ పెళ్లి జరగ కూడదు.' అన్నాడు కుటుంబరావును పిలిచి. ఆయన అభిప్రాయమైతే కావచ్చు—కాని, జరగకుండా వుండదన్న విషయం కుటుంబ రావుకు బాగా తెలుసు. కాని, యజమాని సంక్రమి క్లోసం శతకా ప్రయత్నించి విఫలంపై, ఓడిపోయిన సిపాయిలా ఆయన ముందు నిలబడ్డాడు పాపం కుటుంబరావు.

మరోసారి ప్రత్యర్థి ఆటను కట్టించ లేక పిన్నై పోయిన అచ్యుతరామయ్యగారు 'పెళ్లి గాదు వాడి శ్రాదం.' అని బుధ లేఖ చింపి పోయ్యిలో పారవేశాడు.

జీవితంలో మనం కావాలనుకొన్న మంచి జరక్క పోవచ్చుగాని చెడు కోలుకుంటే అతి త్వరగా జరిపోతూంటూందొక్కసారి మలిలో యెత్తుంటే, గతిలో అంత.

ద్వైవ మౌద్ధ్య జనగణామన రాగం లో నడుచుకొని పాడినీ - ఇంకా యింటింసు మౌరంభం కాక ముందే జనం లోచి పోయిందా!?

Signatures

ప్రతిబింబాలు

అనే సామెత రుజువుతుంటుంది!

ఏ విషయమును అచ్యుతరామయ్య గారామాటన్నాడో గాని, సంవత్సరం తిరక్క ముందే నిండు గర్భిణిగా పున్న భార్యను, ప్రేమతో పెంచి పెద్దవాణ్ణి చేసి తన చుట్టూ ఎన్నో కలలు ప్రోగు చేసుకొని, వాటికి రూపకల్పన చేయలేక, ఆ కనిలో తనకు శత్రువుగా మారిన తండ్రిని వదలి, 'స్వరాజ్యం నా జన్మ హక్కు' అంటూ పరపీఠం చేర వద్దలన్న దీక్షతో, స్వాతంత్ర్య సమరంలో లాఠీ దెబ్బలకు, చిత్రహింసలకు గురై పీడిత ప్రజల విముక్తి కోసం, జాతి ఔన్నత్యం కోసం, అనువులర్పించి అమరుడయ్యాడో చంద్రశేఖరం.

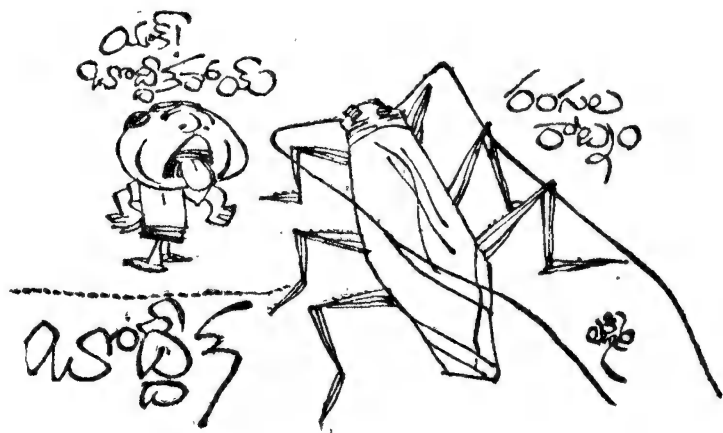
అచ్యుతరామయ్యగారు వ సి బి డ్డ లా గె ఏడ్చాడు. తనకు తామ చాలా ఎక్కువగా అంచనా కట్టుకున్న మనిషి తానేమీ కాదు అని తెలుసుకో గలిగినప్పుడు ఆ వ్యక్తి వడే బాధ వర్ణించడం చాలా కష్టం కాదా!

ఇప్పుడు—జీవితంలో ఆశలన్నీ అంత రించి — జీవితాకాశం మాయమబ్బులతో నిండిపోయి, బ్రతుకొక శాపంగా పరిణమించి అల్లాడిపోతున్న అచ్యుత రామయ్య గారి కిప్పుడు ఆత్మీయు లెక్కువయ్యారు. అంతోయితో ఎంతదూరాన్నయినా వరే ఏదోఒకచోట చుట్టరిక మంటూ కలుపు కోవటానికి అవకాశం దొరికిన ఏ ఒక్కరూ, ఆయనకు దూరంగా వుండటానికి మనస్కరించక పాపం దగ్గరకు చేరుతున్నారాయన్నాడు కోవటానికి!

ఈ ముసురుతున్న ఈగలతో మరీ బాధగా వుంది అచ్యుతరామయ్యగారికి. వీటిని తోలుకోలేక, ఈబాధ భరించలేక, కుటుంబ రావును వెంటబెట్టుకొని తీరయ్యాతలకని బయలు దేరాడు పాపమా అభాగ్యుడు.

తీరయ్యాతలవలన పుణ్యమే వస్తుందో, పాపమే వస్తుందో తరవాత విషయం కాని అచ్యుతరామయ్యగారి విషయంలో మాత్రం మంచే జరిగింది యాత్రల మూలంగా.

చంద్రశేఖరంగారి భార్య గిరమ్మకా (గిరిజ చంద్రశేఖరం పెట్టుకున్నపేరు) మగపిల్లవాడు పుట్టినవారూ ఇంటదగ్గరుండగానే విన్నవ్వుటికీ, కొడుకు పోయినదిగులులో పున్న ముసలాయన ఏమీ పట్టించు

కొన్ని ప్రాంతాల్లో దీనిని లక్ష్మీ పురుగు అంటారు. సాధారణంగా మన ఇళ్లల్లో బొద్దికలు కొంత అసౌకర్యాన్ని కల్గిస్తాయి. వంటగదులు, సామానుగదులు, స్నానాల గదులు—ఇలాటిచోట్ల వాటి ఉనికి. వగలంతా దాగి రాత్రుపాట తిరుగుతాయి. ఒక విధంగా మనకి ఉపయోగమే. మనం తిని వదలివేసిన ఆహారపుశునకల్ని తీసి కొని శుభవరుస్తాయి. పైగా కొన్ని పురుగులాగా మనకు జబ్బుల్ని అందిస్తున్నట్లుకూడాలేదు. (దోమలు మలేరియా లాగా) అయినా వాటి ఉనికి వల్ల ఒక విధమైన కంపు వస్తుంది. వాటికి అవి మట్టుకు శుభ్రంగా ఉంటాయి శరీరం అంతా ఒక్కొక్క భాగం. నీటుగా చేసుకొంటుంది.

వీటికి తినడానికి ఏదైనా సామాన్యంగా వనికొస్తుంది. మనవేళ్ల చివర నుండే క్రొవ్వుని కొన్ని బొద్దికలు కొరుకుతాయి! స్పాంపులకున్న బంకను తింటాయి. గుడ్డల్నికూడా కొరికేస్తాయి. ఇవన్నీచేసి మనంతినే ఆహారాన్ని కల్గి చేస్తాయి.

బొద్దికకు చాలాపాడవైన 'మీసాలు' ఉంటాయి. ఇవి జ్ఞానేంద్రియాలు. వాటితో తమ పరిసరాల్ని గ్రహిస్తాయి. మూడుజతలకాళ్లు బలమైనవి కావడం వల్ల త్వరగా పరిగెట్ట గలుగతాయి. రెండు జతల రెక్కలున్నా లోపలి జత మాత్రం ఎగరడానికి వనికొస్తుంది. పైజతరెక్కలు కేవలం రక్షణకు మాత్రమే.

శరీరం పల్చగా ఉండడంవల్ల బొరియల్లోకి సందుల్లోకి మరిభంగపోయి దాక్కోగలదు. అవిధంగా శత్రువులయిన బల్లులు, చుంచులు మానవులునుండి రక్షించుకొంటుంది.

ఆడబొద్దిక గుడ్లని కొన్నిటిని (సుమారు 16) ఒక పెట్టెమాదిరి దానిలోఉంచి భద్రమైన స్థలంలో పెడుతుంది. దానినుంచి పిల్లలు వస్తాయి. అవి అన్నివిధాల తల్లిలాగే ఉంటాయి. అయితే ముఖ్యంగా రెక్కలుండవు. ఏదిగి, కొన్నిసార్లు పొర (చర్మం) విడిచాక రెక్కలొస్తాయి!

—జమ్మి కోనేటిరావు

కోలేదు. తనకు సరిబంధములేని వాడైతే అనిపించిందన్నాడు.

కన్యాకుమారినుండి తిరిగి వస్తుండగా రైల్వే అన్నాడు అచ్యుత రామయ్యగారు; కుటుంబరావుతో. 'శేఖరానికి కొడుకు పుట్టాడనికదూ అన్నారు?'

ఉన్నట్లుండి ఆయన అలాగ అడగటం ఆశ్చర్యంగా వున్నా, కుటుంబరావుకెందుకో శుభ వాతావరణానికి వాడిగా కనిపించింది ప్రశ్న.

'అవును. మన మొకసారి మానవ జాగుంటుందేమో?' అన్నాడు కుటుంబరావు జంకుతూ.

ముసలాయన ఏ భావాన్ని ప్రదర్శించలేదు. విన్నాడా! లేదా! అన్న అనుమానం వచ్చింది కుటుంబరావుకు. కాని, అంతకుమించి ధైర్యము చెయ్యలేకపోయాడా క్షణం.

ఆ తర్వాత ఇల్లు చేరేలోపల ఈ ప్రస్తావన ఇద రూ తేలేదు. కుటుంబరావు ఒకటి రెండుసార్లు మాట్లాడబోయి ఆగిపోయాడు. 'ఒక్కసారి అటువైపు వెళ్లి అసలు కుర్రా డెలావుంటాడో చూచిరాకూడదూ?' టోను వెళ్తున్న కుటుంబరావు చెవిలో రహస్యంగా ఊహాడు అచ్యుతరామయ్యగారు. కుటుంబరావు నన్నుగా నవ్వుకొన్నాడు.

మాచి రమ్మంటే కార్మిరాగండు కుటుంబరావు. సూదివట్టేసండు కనిపిస్తే వినుగులని తోలటానికి వెనుకాడడు. ఆయనలో బలవంతముగా అణచిపెట్టుకొన్న గిరెమ్మ, ఆమె బిడ్డలమీద కల సానుభూతిని వెళ్లగక్కి బరువు తీర్చుకోగల తరుణం వస్తున్నదన్నభావం కలిగి యునకు. అందుకే త్వరత్వరగా కార్యరంగములోనికి దిగదల్చాడు.

పట్నంనుండివస్తూ, వస్తూ కుర్రాడి ఫోటోకూడా తీయించుకొచ్చి ముసలాయన చేతి కందించాడు.

'అంతా తమరూపే ననుకొంటాను?' ఫోటోవంక దీక్షగా చూస్తూన్న ముసలాయన మొఖంలోనికి ఓరగాచూచాడు కుటుంబరావు.

ఆయన మొఖంలోని మెరుపు గమనించి తృప్తిగా గాలిపీల్చి వదిలాడు. ముసలాయన చేతిలోనిఫోటో అనుకోకుండా ఆయన పెదాల దగ్గరకు నడచింది.

కుటుంబరావుకు చంద్రశేఖర భార్య బిడ్డలమీద ఎంతో సానుభూతివున్నా ముసలాయన మొండి పుటమనితెలుసు కనుక బయటపడలేక పోయాడింత కాలం.

ఆ పసికందును తన వంశాంకురంగా అంగీకరించి గలిగిన అచ్యుతరామయ్యగారు, ఆ పసిగండుకు జన్మనిచ్చిన మాతృదేవిని తనింటి కోడలిగా స్వీకరించలేక పోయాడు. గిరెమ్మకు కావలసిన నడుపాయాలన్నీ నమకూర్చి బిడ్డను తన దగ్గరకు తీసుక రమ్మన్నాడు కుటుంబరావును.

బిడ్డ భవిష్యత్తును ఆలోచించిన గిరెమ్మ, తనబిడ్డను అచ్యుతరామయ్యగారి మనుమడిగా వంపటానికి అంగీకరించింది. కాని తనను కోడలిగా అంగీకరించలేని ఆ పెద్దమనిషి నుండి భరణం స్వీకరించ లేనంది. అలాచేస్తే తనబిడ్డను అమ్ముకోవటమే అవుతుందని ఆమెభయం.

అందుకనే రాసు నవమాసాలుమోపి కన్నబిడ్డను అచ్యుతరామయ్యగారికి అప్పగించి, తన మమతల్ని బలవంతముగా

తెంచుకోగలిగిందా మాతృమూర్తి; తనబిడ్డ సుఖంగావుంటే చాలునన్న భావంతో.

అది మొదలు హరిబాబు అచ్యుత రామయ్యగారి మనవడై పూరిగుడిపె వదలి అష్టయశ్వర్థుల మధ్య పోర్లాడసాగాడు.

ఆ మాతృమూర్తి కటిక దరిద్రముతో కాలం గడుపుతూ ఆఖరికి కన్నబిడ్డను చూచుకొనే అ దృష్ట్యానికి సైతము దూరమై జీవితాన్ని భారంగా గడుపు తోంది. కుటుంబరావుగారి పుణ్యమాని ఎప్పుడైనా దూరంనుండే చూచుకో గలిగేది కొంతకాలం. బిడ్డకు ఊహించుకొనలేక ఆమె కంటబడితే కొంచెం మునుగు తయ్యని ఆమె రాకను పూర్తిగా అరికట్టాడు అచ్యుత రామయ్యగారు. అప్పటి నుండి ఆమె జీవచ్ఛవంలా బ్రతుకుతోంది. ఒక పూరిగుడికేలో.

.....
తన జీవితకథను విన్నతర్వాత, హరి బాబు ఎంత తల డిల్లి పోతాడోనని భయ

కర్మ: అధ్యుర రాజుడుగారి గుర్రాన
కుటుంబరావు - హరిబాబులోని విశ్వలతను
మూచి విసుపోయాడు.

ఏదో పినిమా కథను విన్నట్టు వన్నాడ
కథను హరిబాబు.

'ఉదయం ఒకపోరా ఊరెల్లి వద్దాం'
అన్నాడు. కొన్నిక్షణాల తర్వాత చాలా
గంభీరంగా.

.....

ఆ మరునాడు గిరెమ్మ పుంటున్న
మురికిపేటలో ఖరీదైన కొర్రాగింది. 'వెళ్లి
చూచిరండి ఆమె ఉన్నదో లేదో' అన్నాడు
హరిబాబు స్టీరింగు దగ్గరే కూర్చుని.

'గిరెమ్మా!' అంటూ గుడికె ముందు
తెల్లి బిగ్గరగా పిలిచాడు కుటుంబరావు.

సన్నగా కొంచెం కురచగావున్న (స్త్రీ)
ఆకారం బయటకు వచ్చింది. ఒకప్పుడు,
అందం ఆకర్షణ అన్నీవున్న (స్త్రీ) లాగే
వుంది. ఇప్పుడు వాటి చాయలు ఎంతో
వరిక్షగా మూస్తే తప్ప కనుపించవామెలో.
చాలా పాతదయిన చీర, రవిక ధరించింది.
తల తెల్ల పంస్కారం కరవై గడ్డి వరక

ప్రతినిధులు

ల్లాగా రేగివున్న వెంట్రుకలు. దైన్యం
తాండవిస్తూ దామెముఖంలో. కాని
కళ్లల్లో లోలోపల ఏదో కాంతులు వెలికి
రావాలని ప్రయత్నిస్తున్నయ్యే.

ఆమెలో ఒక పెద్దమనిషి మాట్లాడు
టం, ఆ సందు మొదట ఒక ఖరీదైన
కొర్రాగి వుండటం చూచిన ఆ వాడక్కట్టు
పిన్నా పెద్దా అంతా ముసిరా రామెముట్టు
-కారు చుట్టూను:

చాలా కాలంతర్వాత. కుటుంబరావు రాక
ఆమెకు ఏ భావాన్ని కలిగించలేదు. ఆయన
వెన్నుదైనా తన గురుకొస్తే వచ్చి వది
కరించి పోతుండటం జరుగుతుంటుంది.

'బాగున్నావా గిరెమ్మా?' చాలా ఉత్సా
హంగా అడిగాడాయన. ఏదో కొంతగర్వం.
'మాకావా నీ కోసం నేను ... అన్నభావం
పుందాయన గొంతుకలో, 'చాలా కాలానికి
దయచేశారు!' అంది గిరెమ్మ వచ్చేదగ్గు
నాపుకుంటూ. 'బాబు ...' ఆమెమాట
పూర్తిచేయలేక పోయింది దగ్గుమూలాన.

హరిబాబు తిరిగివచ్చాడు. ఇంకా
నీ కష్టాలు తీరిపోయేనై'. ఆమెతో
అరవం కాలేదు. 'బాబు ను తీసుకరావ
టమా!!!' తన చెవుల్ని తను నమ్మలేక
పోయింది. 'అదుగో కారులో!' అన్నా
డుత్సాహంగా కారువేపు చెయ్యమన్నమాట.
ఆమె దాదాపు మైమరచి పోయింది. 'నా
బాబు! నా బాబు!' కారువైపుకు చక
చక వెళుతుంది. ఆమె చుట్టూవున్న పిల్ల
లంతా ఆమె నమసరించారు.

కారులో స్టీరింగుముందు కూర్చున్న
హరిబాబు యిదంతా గమనిస్తూనేవున్నాడు.
అతని కెండుకో గజిబిజి అయిపోయింది
బదు నిమిషాలలో. ఆ మురికిపేట-దుర్గం
ధము-చింపిరి తలతో జీర్ణ వస్త్రాలలో,
శవాకారంలోవున్న ఆ (స్త్రీ), ఆమెచుట్టూ
ఈగల్లా ముసురుకునివున్న ఆ పిల్లలు,
ఆ వాతావరణం అతనికి చాలా జాగువ్వు కలి
గించాయి.

ఆమెకారు దగ్గరగా వస్తోంది. వదిగజా
లైనా యెడంలే దింకా. అత నామెను విశి
తంగా చూశాడు.

'ఈమె - నా-తల్లి!' అతని మనస్సెంతో ఆందోళన వడింది.
తన, తన ఆంతస్తు, తన వంశ ప్రతిష్ఠ,
వచ్చి స్వర్గంలోవున్న అధ్యుత రామయ్య
గురు-వాటి ప్రక్కనే ఈ బిశారి (స్త్రీ).
ఈ వాతావరణం.

భరించలేక పోయా డతను. తన కు
తెలియకుండానే కారు స్పార్కు చేసుకొని
ముందుకు వెళ్లిపోయాడు. ఆమె బొటాగు
గజాల ఎడంలో వుండగా.

'బాబూ!' కు వ్వులా కూలిపోయింది.
మాతృమూర్తి.

ఆమెకు కొంచెం దూరంలో నిలబడి
కొయ్యలా బిగుసుకు పోయాడు కుటుంబ
రావుగారు.

'అవును. ఆ తాతకు - మనుమడు.
అయిన ప్రతిరూపమే! అయినలోని అహం,
భేషణం, అన్నీ మూర్తిభవించి వున్నాయి.
హరిబాబులో ఆ వంశం-దానిలోని మనుషు
లందరిలో ప్రవహించేది ఒకేరక్తం. కాని,
అదేవంశంలో పుట్టిన హరిబాబు తండ్రి
మాత్రం బిన్నంగా ఎలా వుండగలిగాడో
రహస్యంకాలేదు. కుటుంబరావుకు. ●

బ్రిటిష్ వారా కాంతలోని పిల్లల మళ్లకు పెట్టినదానిని ఆమెరిక్ వ్యవసాయ ఇంజనీరు
గిరెబర్ట్ హెచ్. డూబోయిస్ గరికదాలోని వ్యవసాయదారులకి ప్రదర్శిస్తున్నారు. కొత్త
వ్యవసాయ పద్ధతులద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వ్యవసాయ అభివృద్ధికి గత ఒకటివరక వసత్వరాలిగా
ఈ యన కృషి చేస్తున్నారు.

మూడేళ్ల క్రితం లారెన్స్ పార్కు అనే ఆయన పిగరెట్టు పీకను నిర్లక్ష్యంగా పారేసినందువల్ల యిల్లు అంటుకుని ఇద్దరు పిల్లలు చనిపోయారట. మళ్ళీ మొన్న ఆయనే పిగరెట్టు కాల్చి ఆ పీకను నిర్లక్ష్యంగా పారేయడంవల్ల ఆయనా, ఆయన సతీమణి కూడా నిలువునా తగులబడి చనిపోయారట. ఇద్దరి శవాలనూ బయటికి తీసిన అధికారు లీషయం తెలియ జేశారట. ఇది మెది గార్ బేసిటీలో జరిగింది.

మీసాలు మెలేస్తే

రసపు తులవత హరిజనులు తమ మీసాలను మెలివేయ వీలేదనీ, ఎంత పెద్ద మీసాలను పెంచినా అవి క్రిందికి దింతే వుండాలని మధ్య ప్రదేశ్ లో గల రత్నాంలో ఓ అలజడి వంటిది బయలుదేరింది. ఈ విషయం అస్పృశ్యతా సంఘ నివారణ సంఘ ఛాయిర్మన్ ఎలాయి పెరుమాల్ అన్నారు. మోహన్

మన
ప్రేమేతింత
సురూపాదా.....

దాన్ కడవంచంద్ గాంధీ పుట్టిన పొరుబందరులో హరిజనులు నీరు వట్టుకోడానికి ఓ రెండు కుళాయిలు ప్రత్యేకించి వున్నాయట. వారు యిష్టా దాజ్యంగా నీళ్ళు ఎక్కడవడితే అక్కడ వట్టు తాడట. నై వేలి దగ్గర ఇరుళ్ళవర్ గ్రామంలో 'సైకిలా తొక్కిన నేరానికి గాను యిద్దరు హరిజనులను కొట్టి, ఒక్కొక్కరికి 200 రూపాయలు జరిమానా విధించారట.

అభినవ కురుక్షేత్రం

కురుక్షేత్ర యుద్ధవర్షి ప్రాంగణంలో ఒక విద్యార్థి ఒక స్త్రీని (ఆమె విద్యార్థిని) బలాత్కరించాడట. (వేళాకోళం చేసి, ఏడ్చినచడం ఆర్ వుడికించడం వంటిదని కొందరి అభిప్రాయం.) దానికి సర్యసానంగా ఆ యుద్ధవర్షిలోని స్త్రీలందరూ తమ ప్రాథమిక హక్కులు కాపాడు గ్రుసేందుకు ఛాన్సలర్ కి ఓ తంతి సంసి, వారు

నమ్మే ప్రారంభించారట. అయితే ఆ విద్యార్థి మీద విశ్వవిద్యాలయం ఏ చర్యయినా తీసుకుంటే సహించమని, పురుష బృందం వూర్కోడనీ, నమ్మే చేసి తీరుతుందనీ వారూ బెదిరించారట. వెనుక సుయ్యా, ముందు గొయ్యగా యీ సమస్య తయారయి, కురుక్షేత్ర విశ్వవిద్యాలయం అభినవ కురుక్షేత్రంగా తయారయ్యింది. ఏది ఏమయినా విషయాన్ని పరిశీలించి చర్య తీసుకోవలసిన బాధ్యత ఛాన్సలర్ కు లేకపోలేదు—

మల్కీ భ్రమణం

కొలంబూర్, (మలెషియా) కు 40 మైళ్ళ దూరంలో సుంగై లాంగ్ లో జనవరి 5 న తన్ను తాను తగులబెట్టుకోడమే గాక ఎదిగిన యిద్దరి కూతుళ్ళనీ మంటపెట్టాడట. 60 ఏళ్ళ యార్ద్ బిన్ కన్నన్ కొన్నిన్నాళ్ళ క్రితం విచ్చాను సత్రిలో చికిత్స పొందటం. 21,18 వయస్సు గల యిద్దరు కూతుళ్ళనూ ఓ స్తంభానికి కట్టేసి నిప్పు అంటించాడట. ఈ చర్యకు కారణం కేవలం అతని మతి భ్రమనే అయ్యిందామకుంటున్నారు.

* * *

సింహళ సుప్రిం కోర్టు న్యాయమూర్తులలో ఒకరైన శ్రీ ఇ. పి. స్కంద రాజయ్య అనే ఆయన ప్యాడ్రోగంలో మరణిస్తే, శవాన్ని అంత్యక్రియలకు తీసుకు వెళుతుండగా ఆయన సోదరి సెల్వ నాయగం తన అన్నగారి చావుకు విలపించి, గుండె ఆగి, అక్కడికక్కడే చనిపోయిందట. స్కందరాజయ్య బార్య ఏదో పానీయం త్రాగి, ప్రమాద పరిస్థితుల్లో ఆసుపత్రిలో చేరిస్తే, అక్కడ చనిపోయిందట. ఈ ముగ్గురూ పాపం అంచుమించుగా ఒకే సమయంలో చని పోయారు.

చావు ఎలా ఉంటుంది?

జెనీవాలో 41 సంవత్సరాల ఆల్బర్ట్ గియో వన్నాయ్ మోల్లిని అనే ఆయన రెండు సీసాల ఆప్రిన్ మాత్రలూ, రెండుదబ్బాల బాల్బియ్యులెట్టి అనే మందు మింగి, "చావు అనేది ఎలావుంటుంది" అని ఓ కాగితం మీద రాశారట. "16.08 లకు మింగాక కడుపులో ఏదోలా వుందనీ నాడివేగం 142 అయ్యిందనీ— 16.10 గంటలకు నాలుక పిడవ కట్టు కుంటున్నట్లయ్యిందనీ అయినా మాట బాగానే వస్తోందనీ—16.12 గంటలకు బుర్ర కొంచెం తిరుగు తున్నట్లయ్యిందనీ, అయినా లేచి విలబడ గలుగుతున్నాననీ—రాసి, ...16..." అని చివరికి అనంపూర్తిగా రాసి, చని పోయారట. ఇన్ని రాసినాయన తనలానిర్దియానికి ఎందుకురావాల్సివచ్చిందో మాత్రం రాసిపెట్టలేదట.

కుటుంబ కలతలు

రేవల్లె (శిశువృద్ధినిదాడు) కు చెందిన 20 ఏళ్ళ జేబీనర్ జిని అనే ఆమె కుటుంబ కలకత కారణంగా తన కూతుర్ని (వయస్సు ఓ ఏడాది) కృష్ణలో పారేసి, తనూ దూకి ఆత్మహత్య చేసుకుందట.

తన పెళ్లి అందుకోడానికి పారాచ్యూట్ లో దిగిన యువకుడు

వెల్లింగ్టన్ లో ప్రాన్స్ పేపె అనే యువకుడు తన పెళ్లికి కాలంమించి పోతున్నందువల్ల అనుకున్న టైముకు చర్చికి వెళ్ళాలనే ఆత్రంలో ఎగురు తున్న విమానంలోంచి పారాచ్యూట్ సహాయంతో 900 మీటర్ల ఎత్తునుంచి దూకేశాడట. నరిగా తను తన పెళ్లికి వెళ్ళాల్సిన చర్చికి కొన్ని గజాల దూరంలో వడ్డాడట—సకాలంలో.

అక్కడెవరో...
దక్షిణాది ప్రదేశాల్లో
అల్లడొచ్చి... పేదమీసల ముక్తాపిల్ల

24-3-68

శ్రీమంతునిభూషణమంజరికథలు
అనువాదం: తిరుమలరామచంద్రం

చరిత్రమంది:

అతి భవవనం మంకటాదరి మహా
ర్షిది. గాలికి అవసంతో చెట్లు, అతలు
డగినలాడుతూ ఎంతో ర మ్యం గా కని
పించింది. ఆ వనంలో అవట్టు అలికాట్టతి
అయిన ఒక కన్య రాజా కం బు బ డిం ది.
చంద్రోదయంతో సముద్రం కల్లోలితమయి
నట్లు అమెను చూడగానే రాజా మున్ను
కో భవడింది. అతడు తాళకేక పోయాడు.
మహర్షి పద్మకు వెళ్ళాడు. అతనికి సమ
స్కరించి.

‘భగవాన్, ఈ కన్య ఎవరిపుత్రిక? ఈ
అవోవనంలోనూ ఈమె కడగంటి మాపులు
ఆలంబనంగా మన్నధుడు నా మనస్సును
కలుషితంచేసి తా గి చేస్తున్నాడు’ అని
ప్రశ్నించాడు.

మహర్షి రాజాగూటలు విన్నాడు. అత
నికా కన్యను పెళ్ళాడుదామనే మనసు
ఉందని గ్రహించాడు. తానే కన్యను రాజాకు
ఇచ్చామని నిశ్చయించు కొన్నాడు. రాజాతో
ఇలా అన్నాడు :

‘మహారాజా, ఈ కన్య నా కుమార్తె.
నే నొకమూరు అవ్వరస అయిన పుననను
చూడడం తటస్థించింది. నా ప్తర్యం
విగివోయింది. నా తే జన్మ అరటిచెట్టు
గర్భంలో వడింది. ఈ కన్య ఆ కదలి
గ ర్భం లో పుట్టిం ది. అం చూ
వల్ల ఈమెకు కదలి గర్భ అని పేరు
పెట్టాను. ఈ చంద్రముఖిని స్వీకరించు.
నీవు ఈమెకు అర్హుడివి. పూర్వం కలువ్వుడు
దుష్కంతునికి తన కన్యను దానంచేశాడు.
అలాగే నేనూ ఈ కన్యను దానం చేస్తు
న్నాను.’

మహర్షి ఈ విధంగా చెప్పి, పాడు
గాటి కండ్లలో అందంగా వుండే ఆకన్యను
రాజాకు అప్పగించాడు. అమె వివాహానికి
అవ్వరసలే తగిన అన్ని మంగళకార్యాలు
ఎర్పాటు చేశారు. వివాహం రాజోచితంగా
జరిగినది. రాజావెంట వెళ్ళవ లసిం ద ని
మహర్షి తనకుమార్తెను అదేశించాడు.

అవ్వరసలు కడలిగర్భకు మంత్రపు
అవాలు — సిద్ధపర్వపాలు — ప్రేమలో
ఇచ్చారు. ‘పుత్రి, నీవు సవలం నిషణ్ణురో
సావధానంగావుండి అత్యర్హుణ చేసుకో
వాలి. మానవతులయిన మహిళలు తమ
భర్త ఖతిరువద్దుకు వెళ్ళడం సహించదు.

ఇది, (స్త్రీలు ఈర్ష్యా ద్వేషంతో మరొకకద చెప్పసాగింది :
ఎన్ని మాయలనయినా చేస్తారు. మాయా పూర్వం దృఢవర్మ అనే రాజా
చినుల వైరంనుంచి ఎంతటి వాడయినా పుండేవాడు. ఒకనాడు అతడు తన నగరం
విడివడడం కష్టం. ఒక కద చెబుతాను నుంచి వేటకు బయలుదేరాడు. అతని
విను.’ అంటూ సోమపథి కలింగసేనకు, గుర్రం అతనిమాట వినకుండా ఇక్కుమతి
అమె — చేసిన అనాచిత్యం వివరనూ వదిలి పరిసరాల్లోవున్న వనానికి అతనిని

ముతుక్రమం ఆలస్యమైతే?

పాఠశాల వద్ద ఉన్న ప్రభుత్వ గాంధీని దేవపిల్ల వాడండి

భారతీయ ప్రభుత్వం
28 మార్చి 1948
సంఖ్య: 14 మార్చి 1948
ప్రతి దేశీయ ప్రభుత్వం

దేవపిల్ల ముఖంగా
ఆలస్యమైన క్రమముగాకాక
పోయిన బాధతో కూడిన లేక
అగమ్యతాపంతో కూడిన
బాగుగ గుణమిచ్చును

1. అన్ని సంవత్సరాలలోను
శ్రీమముగాను, అమోఘముగాను
పనిచేయును

2. ఏదైనా లోపమునకు
ఎట్టకేల కలిగింపదు

MFAS SEENU & CO., MADRAS-21

వ్యాపార తెలియజేయు మరియు ద్రవ్యస్థితి అందరి వద్ద లభించును.
Advt. Permitted under G.O. MS. No. 1121

భరించలేని బాధా?
మిక్కిలి శక్తివంతమైన నివారణని వాడండి
సాల్ జాన్
అదే! రంగురంగుల మాత్ర అదే!
తలనొప్పి, జలుబు, ఒంటి నొప్పిలు.
పంటి నొప్పి, కండ నొప్పిలు. ప్లూ.
సాల్ జాన్
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రంగురంగుల మాత్రలను జ్ఞాపకం పంచుకోండి

...బృహత్పథామంజరి

భర్త గృహంలో కష్టం కలిగి, శేడంతో
నీవు తిరిగి వచ్చేటట్టు చేస్తే, నీకు తండ్రి
ఇల్లు ఆనవాలు తెలియాలి కదా! అందు
వల్ల ఈ మంత్రపు ఆవాలు నీకు ఇస్తు
న్నాము. నీవు వీటిని దారి పాడుగునా
చల్లుతూపో. బాగా ఎదిగి, నీవు తిరిగి ఆశ్ర
మానికి రాదలిస్తే దారి చూపుతాయి.
అని ఆమెకు మంచిమాట చెప్పి అప్పగనలు
వెల్లి పోయాడు.

కడళిగర్భ ఉదయించిన సూర్యుని కొంత
లాగ రాజుపై రక్తురాలై అతనిని ఎడ
బాయకుండా, రాజుని చేరింది. రాజు
ధానితో, రమ్యమైన ఉద్యమనంతో
ప్రియుని ప్రణయం తనను పాలించగా,
ఆమె అతనితో నిరంతరం సుఖిస్తూ
వుండేది.

అన్నివసలూ వదలి, కడళిగర్భతోనే
నిరంతరం రాజు గడుపుతూవుండడం చూచి,
పట్టపురాణి చాల దుఃఖపడింది. మంత్ర
లను రహస్యంగా అనికే పిలిపించింది. కన్నీ
ళ్లతో 'కృష్ణమావతి కడళిగర్భయందా
సక్తుడై వున్నాడు. ఇది మంచిదివాడు.
నివారించండి.' అని వారిని కోరింది.

మంత్రాలు మహారాణి మాటలు విన్నారు:
దేవీ, మహారాజు ఆమె విషయంలో చాల
అమరకులుగా వున్నారు. ఆయన ప్రేమను
విచ్ఛేదం చేయడం మాత్రం కాదు. ఈలాటి
పనులకు భిక్షుకీగణాన్ని, తాపసీగణాన్ని స్త్రీలు
వినియోగిస్తారు. స్త్రీలు సహజంగా
మాయలకు, మోసాలకు కపటాలకు, కుట్రీ
లాలకు కోశాగారాలవంటివారు కదా! అని
మహారాణికి విన్నవించారు.

ఆ మాటలు పట్టపురాణి విన్నది.
నీగుండెనదావిలాగ పైకి నటించింది,
కాని, వారి మాటలను మనసులో బాగా పదిలం
చేసుకొన్నది. కాని, పైకి దంభంతో,
'అలాచేయడం యుక్తం కాదులేండి' అని
వారిని పంపిచేసింది.

ఒక గర్భదాసుని - బానిసను - పంపి,
ఒక తాపసిని పిలిపించింది. దానిని అన్ని
విధాలుగను సమూహించి, సవతి బాధను
ఎలా పరిహరించడమో అని ఆ తాపసితో
యోచన చేసింది. ఆ తాపసి గర్భసాతం,
గర్భం కలిగించడం, వశీకరణం, ఆకర్షణం,

మారణం మొదలయిన తంత్రాలలో లబ్ధి ప్రతిష్ఠలు. 'మహాదేవి, తప్పక నీ సవత్త్వి బాధ తొలగిస్తాను' అని అంగీకరించింది ఆ తాపసి.

తాపసి తన ఆశ్రమానికి తిరిగి వచ్చింది. పట్టమహిషికి ప్రతిష్ఠేమో చేసింది. కాని, వశ్యాత్వానం కలిగింది — రాజగృహంలో నా మాయలు, మోసాలు ఎలా పనిచేస్తాయి! అక్కడ రత్నాలు, మంత్రాపదాలు, గొప్ప జ్యోతిష్కులు, పెక్కు విషయాలు తెలిసిన పురోహితులూ వుంటారు. ఇలాంటి రాసనగరులో త్వుడ మైన సిద్ధులు నశిస్తాయి, పనిచేయవు— ఇలాంటి ఆశ్రమంతో తాపసికి చాలదుఃఖం కలిగింది.

ఆ తాపసికి ఒక నాపితుడు మిత్రుడు. అతడు మాయలకు, మోసాలకు, ధూర్తత్వానికి రాజీవంటవాడు. అతనికి రాజు పట్టు మహిషి చెప్పిన సంగతివిస్తూ గవ్వవారిని తాపసి. 'ఈ పనిలో నీవు నాకు సహాయుడుగా వుండాలి' అని అతనిని కోసింది.

ఆ ధూర్తుడు తాపసిమాలలు విన్నాడు అంతా ఆలోచించాడు మనస్సు సంతోషంతో నిండిపోయింది, ఇలా ఆలోచించాడు— ధైర్యవశాత్తు ఇది ఉంటుంది. ఈ పనిలో తాపసి వచ్చి నా సహాయం కోరుతుంది. సమంజసమైన మాలలుచెప్పి, ఈమెనుంచి లాభంపొంది తిండిముత్యాదుము ధూర్తులయినవారికి పుణ్యవశాత్తు ఇలాంటి జడబుడమల దొరుకుతారు, వారికి తోంగిపోతారు.

ఇలా బాగా ఆలోచించి ఆ ధూర్త సాపితుడు అమెతో ఆదరంగా ఇలా అన్నాడు: 'అశేష మాయా కల్లోలాలకు సాగరంవంటి వాడిని నే నిక్కడ వున్నాను గదా! పట్టపు దేనికి సవత్తిపేద లేకుండా చేస్తాను నీ మనస్సులో వుండేదంతా యుక్తితో సాధిస్తాను. నా బుద్ధి వైభవాన్ని వెరగుపడకుండా శ్రద్ధగా విను. నీకు చెపులకు ఇంపుగాను ఉంటుంది విను :—

పూర్వం నేనొక రాజువద్ద పనిచేసే వాడిని. అతనిపేరు దుశ్శిలుడు. అతడు నా ప్రేమితుడని రహస్యంగా అనుభవించే వాడు. ఆ దుఃఖంతో నేను చిక్కి శత్యమై పోయాను. వాంతులు, విరేచనాలు నిరంతరం పీడించే వానితాగ వాదేఖం సాలి

వీయింది. రాజు ఒకపూరు ఆడిగాడు నేను చిక్కిపోవడానికి కారణమేమని. నేను ఇలా మనవి చేశాను.

'మహారాజా ఏమని చెప్పను' నాభార్య ఠాకిని. రాత్రిళ్లు నా ప్రేగులను ఆననం గుండా లాగి తింటుంది. అందువల్ల నేను చిక్కిపోతున్నాను. కళాకాంతులు తగ్గి పోతున్నాయి.'

నా మాటలకు రాజు మనస్సులో బాగా సంశయం నాటింది. ఇంటికి తిరిగివచ్చాను. తలవంచుకొని, కన్నీళ్లు కురిపిస్తూ వున్నాను: నా భార్య ఆ సీతిలో నన్ను చూచింది. ఆప్పుడు, దానితో ఇలా అన్నాను :—'రాజు ఆసనద్వారంలో రెండు భయంకరమైన కోరలు మొలిచాయి వాటికి నా కత్తి విరిగిపోతూంది. నేను పనిచేసే వాడిని ఎప్పుడూ నా పొదిలోని కత్తులన్నీ విరిగిపోతున్నాయి. రోజుకొక కత్తి ఎక్కడి నుంచి తీసుకొనిరాను? ఇలా నా వృత్తి పోవే పోయిందికదా అని ఏడుస్తున్నాను'

నా భార్యకు కుతూహలాశ్చర్యాలు కలిగాయి, ఇలాంటిది జరుగుతుందా అని అనుమానించలేదు ఆ రాత్రి రాజు వచ్చినప్పుడు, క్రీడాసమయంలో ఆమె రాజు ఆసన ప్రదేశాన్ని చేతితో తడిపింది, నా మాట నిజమా, కాదా, అన్న కుతూహలంతో. రాజుకు నా మాటలపై విశ్వాసం కలిగింది. అదిథాకిని అనే సమ్మకంతో కాలికిబుద్ధి చెప్పాడు ఈ విధంగా ధూర్తత్వం లో, యుక్తితో రాజు బారినుంచి నా భార్యకు తప్పించాను కనుక నా బుద్ధివైభవం అలాటిది.'

ఇలా అన్నప్పటికీ నా పితుడు మనసులో ఆందోళన పడుతూనే వున్నాడు. ఇలా అనుకున్నాడు :—'నేనేమో రాజుద్రోహం చేయలేను. వాళ్లకు నీ శక్తి కు పక్కని

మాటలు చెబుతూ బతుకుతున్నాను. అలాంటి వల్ల యుక్తితో పని సాధించాలి.'

అయుక్తి ఏమిటో ఆ లోచించి తాపసితో ఇలా అన్నాడు:—'తాపసి, ఒక్క ఉపాయం ఆలోచించాను. రాజగారి నగరులో కదలి గర్భదేవి మందిగం సమీపంలో మానవుల చేతులు, కాళ్లు, తలలు మొదలయినవాటి ముక్కలు పడవేయాని. అప్పుడు రాజుగారికి వాటిసంగతి తెలిసి బదులుంది. ఆయనకు కదలిగర్భదేవి పైసల అమూల్యం కలుగుతుంది అమె ఏర్పాదు అనే అవకాశమూ వ్యాపిస్తుంది. దానితో ఆమెను రాజుగారు వదలి పడుతాడు.'

తాపసి నాపితుడు చెప్పిన ఉపాయం పట్టపురాణికి మనపిచిసింది అది హిజం కోసం రహస్యంగా అన్నివరులూ చేసింది రాజు వెంటో ఇదంతా పడచింది. అయిన దానిని ధూర్తవశాత్తూ తానే వచ్చి చూడాడు. నానిగిసేస అగడపు అవకాశం అని తలచుకున్నాడు. జాయాడు మూర్ఖుడు. అందుకు అనుగుణంగా తానే పిచించి అది అని కోరి పదిపెట్టాడు.

కదలిగర్భదేవి అప్పుడు బద్ధమై మండ్లపు అవకాశం మొదలై ముక్కల దారిని అని అక్కడ ఆలయం చేసుకొంటుంది. అందరినీ నగరం, రాజవంశం విరిగించింది. మందిగం అన్ని దుర్బల్యాలలో పుణ్యాలనుంచి పుణ్యాలని, అమూల్యంలో పోలు అని అక్కడయిన కొందరు వచ్చి, ఎంతో ప్రాశస్త్యం లోగా, విశ్వాసం కలిగించాడు.

'అందువల్ల, పవర్నుల మాయ చాల భయంకర మయినదని చెబుతున్నాను నీ బోటి మృదువృద్ధులు ఆ మాయను దాటలేరు. నేను చెల్లిపోతున్నాను. ఒక చక్కని కనుబొమలు కల సుందరీ, నీవు సావధానురాలై వుండు. నీవు ఏ రాయి యింట్లో వున్నావు నేను ఇక్కడికి రాగాడదని నా భర్త నెప్పారు. కనుక నేనిక రోను ఒకసేపు రావలసి వచ్చినప్పుడు, ఆయనను గులోష పెట్టి, ఆయన ఆరు మలతో వస్తాను'

సోమప్రభ కళింగ సేనకు ఇలా— హింపు చెప్పి, అనుమతించి గగన మార్గంలో వెళ్లిపోయింది.

(ఇంకా ఉంది)

వ ర క ట్న

వరకట్నం సమస్య ఈనాటికాదు. తరతరాలుగా ఆడపిల్లల బ్రతుకుల్లో చెరలాట మాడుతున్న సమస్య. యువతీ యువకుల్లో లభ్యుడయ భావాలు, నవ నాగరికత ఈ పద్యాలిమీద ప్రభావం చూపించకపోలేదు చట్టంకూడా ఒకటి వచ్చింది. అయితే ఇలాంటి సమస్యలు చిట్టాలవల్ల వరిష్కారమయేవికావు. జనంలో చైతన్యంరావాలి. సెనిమాలవల్ల వస్తుందా? అనుకోవచ్చు కాని, రామగృష్ణ అండ్ ఎస్. ఎ. టి కంబయిన్స్ వారి సాంఘిక సమస్య చిత్రం 'వరకట్నం' వినోదాన్ని అందించడమేకాదు, కట్నం సమస్యని నేలెత్తి చూపుతూ మలుకగ్ర పుచ్చుకుని జాగ్రదవస్థకు తీసుకు వస్తుందనడం వత్సదూరం కాకపోవచ్చు!

ఇతివృత్తం వరకట్నమే అయినా— వంతాలు పట్టంపులవల్ల పెళ్లిళ్లు దిసాభాస కావడం, అత్తరికంలో కోడళ్లు అగచాల్సి మొదలైననాటికి ఎక్కువ (ప్రాధాన్యమిచ్చి) తక్కువలమైన అనర్థాలను గాని వాగదానం చేశారు.

చిత్రం ఏ ప్రాంతంనుండి చూస్తున్నా— చూస్తున్నంతసేపూ ఒక సంపన్నమైన గ్రామసీమలో వున్నట్టే అనిపిస్తుంది. అందుకు ముఖ్యకారణం పాత్రల వేష భాషలు, ఉత్తమంగా ప్రతిబింబింప చేసిన గ్రామజీవనమూ సామాజిక వాతావరణమూను.

యస్. టి. రామారావు నటుడుగానే కాకుండా కథా రచయితగాను, స్క్రీన్ ప్లే రచయితగాను, దర్శకుడుగానుకూడా అగ గణ్యుడని మరోసారి ఈ చిత్రంద్వారా నిరూపించుకున్నారు. పై నాలుగు అంశాలనీ అగ్రశ్రేణిలో నిలబెట్టి వరకట్నాన్ని 'లవార్డు' పేర్కరుగా రూపొందించడమే అందుకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం!

పద్మనాభానికి సంబంధించిన ఉపకథ చిత్రానికి సాణంపోసింది. రెండు కుటుంబాల వరిస్థితిని సమస్యయ పరుస్తూ ఇతివృత్తాన్ని మలచడంద్వారా కథ సజీవం కావడమే కాకుండా తగినంత వినోదం సమ ర్పించింది. ఇది ప్రేక్షకుల ని బాగా ఉంజించడమైంది.

కథానాయకిగా కృష్ణకుమారి నటన చిరస్మరణీయం. పద్మనాభం విశిష్టమైన పాత్ర పోషణతోపాటు అతనిభార్యగా చంద్రకళ నటన ఉత్తమంగా వుంది. ఈ చిత్రంతో చంద్రకళ ఫకి ఒక ప్రత్యేక స్థానం లభించడానికి అవకాశ లున్నాయి. పెరుమాళ్లు తన పాత్ర ని సజీవంచేసి ఆయా సన్నివేశాలకి విండుజీవం పోశాడు. సూర్యకాంతం అత్తపోరు సమస్యని బాగా ప్రస్ఫుటం చెయ్యగలిగింది. తదితర ముఖ్య తారాగణంలో రే లింగి, నాగభూషణం, మిక్కిలివేని, అల్లు రామలింగయ్య, సత్య నారాయణ, ప్రభాకరరెడ్డి, రాజవాల, హేమ లత మొదలైనవారు చిత్రాన్ని సర్వాంగ సుందరం చేశారు.

మద్దిపట్ల సూరి, సముద్రాల (జూ) సదభిషణలు చిత్రంమీద ప్రేక్షకుల 'అపేక్ష'ని పెంచుతాయి. రవికాంత్ నగా యిన్ కెమెరాపర్క్కు చిత్రానికి ప్రత్యేక శోభ కూర్చింది.

టి. వి. రాజు సంగీత సారధ్యం పాలు అని పత్ర వాతావరణంలో ముంచెత్తి, ఇతి వృత్తానికి సానపట్టింది.

ఇలాంటి సమస్యత్మక చిత్రాలకి వినో

ఎస్. టి. రామారావు.

దాని వన్ను మనహాయింపు ప్రజలకి మేలా చేసిన దపుతుందని ప్రభుత్వం గుర్తిస్తే పార్లమెంటుకుం. సంఘం దురావార వ్యవహారాల్లో నలిగిపోతున్న 'స్రీ' దుర్బర జీవి తాన్ని కరతలామలకం చేసిన 'వరకట్నం' చిత్రనిర్మాత త్రివిక్రమరావు అభినంద నియులు.

దేవుడిచ్చిన భర్త

ఒకే కథతోనుంచి పుట్టిన జానపద చిత్రాలని అనేకం మనం చూసివున్నాం. విసిగిపోయిన ప్రేక్షకుల అంతరంగాన్ని బాగా అర్థం చేసుకున్న యస్. భావ నారాయణ 'దేవుడిచ్చిన భర్త' చిత్రం ద్వారా చక్కని 'రిలీఫ్' వందించారు.

ఏకలవ్యుడుగా ప్రవేశించిన కథా నాయకుడు ఇద్దరిని పెళ్లి చేసుకోవడంతో అంతమయ్యే ఈ చిత్రంలో ఇతివృత్తం సర్వజన మనోరంజకంగా మలచబడింది. వెల్లువీద్ర (బహ్మరాక్షసి, రాపి లకులపై శ్రీదత్తునికి మంత్రసిద్ధి, అతని విచిత్ర శీలలు ప్రేక్షకుల్ని బాగా అలరిస్తాయి. చిత్రీకరణ అద్యంతమూ వేగపూరితంగా వున్నందున ప్రతిసన్నివేశమూ ఆకర్షణీయంగానే కనిపిస్తుంది.

శ్రీదత్తు ఒక ద్వారపాలకుని కుమారుడు. అతనికి అస్త్ర (?) విద్య వేర్చుకోవాలని అభిలాష. కాని అతను రాజకుమారుడు కాకపోవడంవల్ల విద్య వేర్చడానికి గురువు గారు తిరస్కరిస్తాడు. అతను ఏకలవ్యుడిలా విద్య సుపాసిస్తాడు. యువరాజును మించి శౌర్య వరాకమాల్ని ప్రకటించడంతో కఠినశిక్షకు గురికావలసి వస్తుంది. ఆశిక్ష అతనికి పరంగా పరిణమించి మంత్ర శాస్త్రాధ్యయనానికి దారితీస్తుంది. ప్రతి ఫలంగా అతను ముసలివాడై పోతాడు. అదృష్టం కలిసొచ్చి అతనికి అతని ప్రియురాలితోనే వివాహమవుతుంది. అంతతో మళ్ళీ యధాశక్తి, రూపు వచ్చేస్తాయి. రాక్షసుడు, యువరాజు అతనిమీద కసి తీర్చుకుందామని ప్రయత్నించి విఫలంవుతారు. రాక్షసుని దునిహాడిన శ్రీదత్తు యువరాజుకు మునించి చిత్రాన్ని ముగిస్తాడు.

“దేవుడిచ్చిన భక్త”లో రాజశ్రీ, కాంతారావు

కథ ఇంటిలయితే మా మూలు కథే అయ్యేది. కాని మరోమలుపు ఉన్నది. అది యువరాణి గర్భభంగం. ఆమె అమృత వల్లకి ముసలమొగున్న కట్టబెట్టి కళ్ళకి పండుగ చేసుకున్నది. అమృతవల్ల శాప శలం ఎల్లనే తిరిగి తను కూడా ముసలి మొగుడికి భార్య అవుతుంది. ఇద్దరి భర్తా కథానాయకుడే అయినందున అంతా సవ్యంగానే ముగుస్తుంది. ఈ వృత్తాంతం కథకి సరికొత్త ఆభరణం!

శ్రీదత్తుగా కాంతారావు ప్రతిభావంతమైన నటన కనబరచి ప్రాచీన రాణింపు తెచ్చారు. జయంతి ఉచ్చారణ, నటన యువరాణి ప్రాతకి ప్రాణం పోశాయి. అమృతవల్లగా రాజశ్రీ మనోజ్ఞంగా నటించింది. తదితర ముఖ్యపాత్రలని రాజనాల, సర్వనారాయణ, రాజ్ బాబు, విజయలిత, మిక్కిలినేని, కాశీనాథ్ తాతా మొదలైన వారు పోషించి చిత్రాన్ని రక్తికట్టించారు.

అప్పలరాజు సంగీతానికి, పాలగుమ్మి వద్ద రాజా ప్రతిభావంతమైన దర్శకత్వానికి ఉదాహరణ కాగల గౌరీ ఆర్ట్ ఫిలింస్ వారి ‘దేవుడిచ్చిన భక్త’ ఆ బిల్ గోపాలాన్ని మురిపిస్తుంది.

—సికరాజు ●

సినిమా

ఆ రోజున నా ప్రయాణం ప్రసాద్ దాకా వెళ్ళింది. అక్కడ నేను చూసిన మాటింగును మీరూ తెలుసుకోవాలి.

జయలిత నెత్తిన జామవండ్య బుట్టను పెట్టుకుని వీధివీధిన అమ్మకుంటూ పోతూంది. పసిడి మేనిష్యాంతో ధగధగ మెరిసిపోతున్న ఆమె రూపురేఖా విలాసాల్ని చూచి ప్రతివాడు అయిన అయిపోతున్నాడు ఆమె దగ్గర వండ్యను కొనడానికి ముందంజ వేస్తున్నాడు నెత్తిపైన బుట్టను పెట్టుకున్న జయలిత పూరుకుందా? ఒక కమ్మటి పాటను ప్రారంభించింది.

వళ్ళండి, వళ్ళండి, వళ్ళు

జామవళ్ళు, జామవళ్ళు

వలకిమారినవళ్ళు, చిలకగొట్టనివళ్ళు

కలకత్తా జామవళ్ళు — కంటికి

యింపైన వళ్ళు

అంటూ పాడుంటే పూరు పూరంతా యెగబడ్డారు. కొనరాజు వ్రాసిన యీ పాటను ఎల్. ఆర్. ఈశ్వరి పాడగా, ‘టి. వి. రాజా ‘కథానాయకుడు’ చిత్రానికిగాను శారదా స్టూడియోలో రికార్డు చేసాడట. కే హేమాంబరధరరావు దర్శకత్వం వహించే యీ చిత్రంయొక్క షూటింగు దాదాపు పూర్తయింది. పూర్ణా పిక్చర్స్ విడుదల చెయ్యనున్న యీ చిత్రాన్ని గోపాలకేశవ్

విడించాడు.

ప్రసాద్ స్టూడియో మేకప్ గదిలో కాస్తేపు రెస్టు తీసుకుందాం అనుకుంటున్న సమయంలో జి. వి. జి. వినన్ స్టూడియోలో ఉన్నట్టు, అక్కడ అందరికీ జోష్యం చెప్పిన్నట్టు తెలిసింది. నాకు కూడా నా భవిష్యత్తునుగూర్చి ‘తెలుసుకోవా’ అనిపించి టాక్సీ యెక్కి వినన్ కు వెళ్ళాను. నేను వెళ్ళడం, నా కెబురుగా ఏడిద నాగేశ్వరరావు, జి. వి. జి. రావడం ఒకే పాదం జరిగింది ఇద్దరూ గుమ్మడివద్దకు వెళ్ళున్నట్టు తెలిసింది. నేనూ వెంబడించాను. జి. వి. జి. ని చూచి ఆశ్చర్యపోయాను.

అచ్చం శాస్త్రుల్లాగే తయారయ్యాడు! అంటే నేను నిన్ను చిత్రం తాలూకు వార అన్నమాట. శ్రీ దేవి కంబైన్స్ నిర్మిస్తున్న ‘భరే అశ్వాయి’ చిత్రంలో బ్యోటిష వండితుడిగా జి. వి. జి. నటిస్తున్నాడు. సెట్టులో గుమ్మడి ఉన్నాడని వ్రాసానుగ. వాళ్ళనుధ్య జరిగిన సంభాషణను మీరూ తెలుసుకుంటారా!

రంగనాథం : శాస్త్రిగారూ—ఈ కోటి—కృమించాలి ఈ కోటిశ్వరరావు.

కోటియ్య : నిజం చెప్తూ కృమావణి దేనికి. శాస్త్రిగారూ, పెదవాడిగ పుట్టాను. అమ్మా నాన్న పెట్టిన పేరు కోటియ్య. స్నేహితులంతా కోటి అని పిల్చేవారు ఇప్పుడు ధనవంతుల్లా క్షామ. అంతా కోటిశ్వర రావని గౌరవిస్తున్నారు.

“దేవుడు చెప్పిన భక్త”లో విజయసర్వల, కాంతారావు

శాస్త్రి : పెరులోనే స్ఫురిస్తుంది.

రంగ : చక్కగా చెప్పారు. భవసంక్రమణం గాదు. రత్నాల్లాంటి ముగ్గురు బిడ్డల్ని కూడా కన్నాడు అబ్బాయి లెక్కడ ?

కోటయ్య : సిరిసేగావి పెద్ద అమధ్యకు ధారుగా చంటి, చిట్టె, బాబ్జి రండి, రండి.

ముగ్గురు పిల్లలు వచ్చి శాస్త్రిగార్ని నమస్కరిస్తారు.

శాస్త్రి : ఆయురారోగ్య ప్రాప్తి రస్తు. బాగున్నారు.

‘భలే అబ్బాయిలు’ అని దివిస్తాడు.

ఈ సన్నివేశం ‘భలే అబ్బాయిలు’కు గాను దర్శకుడు సహజంగా పుంగేట్టు తీస్తారు. ఇందులో రంగనాథంగా ఏడిద నాగేశ్వరరావు, కోటయ్యగా గుమ్మడి, శాస్త్రిగా చి. వి. జి నటించారు. తోట సుబ్బారావు నిర్మిస్తున్న యీ చిత్రానికి పుంటసాల సంగీతాన్ని, చిట్టెబాబు కెమరాను: నాటి అర్జును, బయరావ్ ద్యాన్సును స్టిల్సును రాధాకృష్ణమూర్తి నిర్వహిస్తున్నారు. పినిసెట్టి రచన చాలా బోరుగా పోగిన యీ చిత్రాన్ని పేకేటి శివరాం డైరెక్టు చేస్తున్నాడు.

* * *
వండుగ నెలలో ప్రారంభమవుతున్న

సినిమా

కొత్త చిత్రాల వివరాలను మీకు తెల్పడం వా ధర్మం. అందుకే వాటిని యిక్కడ పొందుపరుస్తున్నాను.

జనవరి 3 న దిగ్విజయ ఫిలింస్ తమ తొలిచిత్రయొక్క షూటింగును మద్రాసు లోని మొబ్బారీస్ రోడ్డులోగల ఒక పెద్ద భవంతిలో ప్రారంభించారు. విజయనిర్మల, హరనాథ్, నాగయ్య. మిక్కిలే నేని పాల్గొన్న దృశ్యాలను దర్శకుడు శోభనాద్రిరావు చిత్రీకరించాడు. జయశేఖర్ అండ్ రత్నం నిర్మించే యీ చిత్రానికి తాతినేని చలవతి రావు సంగీత దర్శకుడు. ఈ చిత్రం రాయలసీమలోని ద్వారా విడుదలౌతుంది.

* * *
జనవరి 6 న అనూరాధా ఫిలింస్ నిర్మించే సాంఘికం యొక్క షూటింగు గోల్డెన్ స్టూడియోలో ప్రారంభించబడింది వాణిశ్రీ, హరనాథ్, గీతాంజలి; రామ కృష్ణకు సంబంధించిన సన్నివేశాలను దర్శకుడు దాసు చిత్రీకరించాడు. జి. రామ సింహనద్ద సహాయకుడిగ వుండిన దాసు వర్తి శమయొక్క లోతుపాతులను ముగ్గుంగా అనగాహన చేసుకున్న యువకుడు.

* * *

మీకు తెలుసా?

నటి సావిత్రి, ఎన్. టి. ఆర్ దర్శకత్వంలో ‘వరకట్నం’ చిత్రంలో నటించింది; సావిత్రి దర్శకత్వంలో రామారావు ‘మాతృదేవత’ చిత్రంలో నటించనున్నారు.

ప్రముఖ హిందీ తారలు సహీదా రెహమాన్, మాలాసిన్హాలు బొంబాయిలో ఒకే యింటిలో వేర్వేరుగా (మిద్వే సైన్ సహీదా, క్రిందభాగంలో మాలాసిన్హా) నివసిస్తున్నారు.

మద్రాసులోని సినిమా ప్రేక్షకుల్లో కొందరు ఎం. జి. ఆర్.ను ‘వాదియార్’ అనడం అలవాటు. ఎం. జి. రామ చంద్రన్ కాళి ఎన్ రత్నినంను, కె. పి. కేశవన్ ను తనకు ‘వాద్యార్’ అంటాడట నేడు ప్రముఖ సంగీత దర్శకుడిగ నెలమణి అవుతున్న కోదండరాజు ఒక పూడు కోరెన్సెపాలులు పాడేవాడు.

వై. ఆర్. స్వామి దర్శకత్వంలో సంగం ఫిలింస్ నిర్మిస్తున్న తమిళ సాంఘికచిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు హీరోగా నటించడానికి అంగీకరించారట.

* * *

జనవరి 10 న ఫల్గుణా పిక్చర్స్ నిర్మించే క్రయం చిత్రయొక్క షూటింగు శారదా స్టూడియోలో ప్రారంభమయింది. ఆ య్యన్ మూర్తి దర్శకత్వం వహించే యీ చిత్రానికి ‘జగత్కలాశిలు’ అని పేరుపెట్టారు. రంగారావు, గుమ్మడి వాణిశ్రీ, కృష్ణ ముఖ్య భూమికల్ని ధరించే యీ చిత్రాన్ని పి. ఏ.కామేశ్వరరావు అండ్ రాఘవులు నిర్మిస్తున్నారు.

* * *

జనవరి 29 న మరి రెండు కొత్త చిత్రాల షూటింగు ప్రారంభంకానున్నది. ‘అగ్గిమీద గుగ్గిలం’ నిర్మించిన నవ భారత్ ఫిలింస్ తమ రెండవ జానపదాన్ని ఆరోజు మొదలెడుతున్నారు. కాంతారావు, రాజనాథ, రాజశ్రీ పాల్గొనే దృశ్యాలను జి. విశ్వనాథం డైరెక్టు చేస్తాడు.

* * *

ఏకల్ కంబైన్స్ నిర్మించే జానపద చిత్రంకూడ అదేరోజున ప్రారంభ

శ్రీ రామకథలో రేలంగి, సూర్యకాంతం

‘పేమమనసులు’లో నరోజుదేవి.

వస్తాను. బి. వి. శ్రీనివాస్ దర్శకత్వం వహించే యీ చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు, జయలలిత, విజయలలిత, రామకృష్ణ పాల్గొంటారు. ఈ చిత్రానికి విజయ కృష్ణమూర్తి సంగీత దర్శకుడు.

వండ్రగ నెలలో విడుదలైన, విడుదలయే చిత్రాలను కూడ మీరు తెలుసుకోవాలిగా. జనవరి 1 న వద్దనాభం దర్శకత్వం వహించిన ‘శ్రీ రామకథ’ విడుదలయింది. జయలలిత, శారద, లంజలీదేవి, హరనాథ్, రామకృష్ణ, గుమ్మడి అండ్ వద్దనాభం ముఖ్య పాత్రధారులు. ఈ చిత్రానికి కోదండ పాటి సంగీత దర్శకుడు.

జనవరి 3 న వి. మధుసూదనరావు దైరెక్టు చేసిన ‘అదృష్టవంతులు’ విడుదలయింది. నాగేశ్వరరావు, జయలలిత, జగ్గయ్య, విజయలలిత, వద్దనాభం, గీతాంజలి, గుమ్మడి ముఖ్యపాత్రలను పోషించిన యీ చిత్రానికి కె. వి. సుహా దేవన్ సంగీత దర్శకుడు; వి. బి. రాజేంద్ర

ప్రసాద్ నిర్మాత.

జనవరి 10 న మధు పిక్చర్స్ నిర్మించిన ‘మంచి మిత్రులు’ విడుదల అయింది. కృష్ణ, కోభిన్ బాబు విజయనిర్మల, గీతాంజలి ప్రధాన పాత్రలను పోషించిన యీ చిత్రానికి తాతినేని రామారావు దర్శకుడు, కోదండపాటి సంగీత నిర్దేశకుడు. పి. మల్లికార్జునరావు నిర్మించిన యీ చిత్రం నవయుగాద్వారా విడుదల అయింది.

జనవరి 12 న ఎస్. భావనారాయణ నిర్మించిన ‘దేవుడిచ్చిన భర్త’ చిత్రం విడుదల అవుతుంది. పాలగుమ్మి వద్దరాజు దర్శకత్వంలో ముస్తాబయిన యీ జానపద చిత్రంలో కొంతారావు, రాజశ్రీ, రాజనాల, రాజబాబు, విజయలలిత, జయంతి ముఖ్య పాత్రాగణం.

జనవరి 31 న ఎ. వి. ఎం. సుబ్బడియోలో నిర్మితమయిన ‘మూగనోము’ విడుదల కానున్నది. నాగేశ్వరరావు, జమున, రాజనాల, నిర్మల ప్రధాన పాత్రలను ధరించిన యీ చిత్రానికి యోగానంద్ దర్శకుడు.

జనవరి ఒకటవతారీఖు అనుకుంటూ ఉదయం ఎనిమిది గంటలు అయ్యుం

దొచ్చు; నా రోముతలును యెస్కో తట్టి నట్టపించింది. తీసి మాసేసరికి జాకెట్ పాట్ పీరుడు మోహన్ కుమార్ పాక్ష్టా రించాడు. రండి, కాఫీకి వెడవం అన్నాడు. ఇద్దరం ఉడ్ లాండ్స్ కు వెళ్లము. కాఫీ, ఫలహారాలు ముగించుకుని వెలుపలికి రాలే తుంటే అల్లంతదూరంలో విజయలలిత గొంతు వినవడింది. వేసు ఆమెను కల్పు కోవాలి, మీరూ వస్తారా అని మోహన్ కుమార్ ను అడిగాను. నాకు అర్జెంటు వనుందని వెల్లిపోయాడు. వేసు విజయ లలితను సమీపించేసరికి ఆమె ఒక లాగుడు బండి నిండా రేగువండ్లు పోసుకుని వచ్చే పోయేవాళ్ళను కొనమంటూవుంది. నిన్నటి దాకా బాగానే వుండిందిగదా, యీవూట యీమెకు యీ దరుణ పరిస్థితి యో యేర్పడిందని తల్లిబద్దలచేసుకున్నా వేసు. కళ్ళు మూసుకుని ఆలోచిస్తున్న సమయంలో వి. రామచంద్రరావు నాభుజం తట్టాడు. ‘ఏం, స్వామీ, పెళ్లి కలలు కంటున్నావా?’ అన్నాడు. ‘అబ్బే లేదండీ. విజయలలితను గూర్చి ఆలోచిస్తున్నాను’ అన్నాను. ‘ఓన్, నియిల్లు బంగారంకాను. ఆమె ‘పణమా పాశమా’లో యిలాంటి వేషం వేస్తుందయ్యా’ అన్నాడు. రామచంద్రరావుతో కలిసి మరింత దగ్గరగా వెళ్ళాను. విజయలలిత యిలా పాడ ప్రారంభించింది. ‘రేగువండ్లు—రేగువండ్లు’

“అన్నదమ్ములు”లో విజయనిర్మల. కృష్ణ

విశ్రాంతిని పొందజేసే అవకాశం
 పొందజేసే అవకాశం—యిది తేవో
 కట్టు నచ్చేసట్టు;
 పండ్లు బాబు పండ్లు!!

ఇలాంటి పాటలను వ్రాయడంలో సిద్ధ
 పాస్తుడు కోసరాజు. ఆయన కృషి ఫలితం
 దానికి కోదండరాజు తీసుకున్న శ్రద్ధాపక్తి
 పాట విన్నప్పుడు మీకే తెలుస్తుంది. సుందర
 లాల్ నవాబ్ అండ్ డాంట్లు నిర్మించే
 యీ చిత్రంలో కృష్ణ, వాణ్ణి, రేలంగి,
 వరలక్ష్మి, పద్మనాభం, విజయలలిత,
 నిడిబ నాగేశ్వరరావు, బృందావన చౌదరి,
 రామచంద్రరావు, ఉదయలక్ష్మి, రవిరెడ్డి,
 రాజకుమారి ముఖ్యపాత్రలను పోషిస్తున్నారు.
 వి. రామచంద్రరావు డైరెక్టు చేసే యీ
 చిత్రానికి వి. ఎస్. ఆర్. స్వామి ఛాయా
 గ్రహకుడు.

విజయలలితవద్ద కాసేసి రేగుపండ్లు
 కొనుక్కునితిని ఉడతలాండ్చేసుండి బయట
 నడి బాట్లకోసం యెదురు చూస్తున్న
 సమయంలో 'కథానాయకుడు' నిర్మాత గోపాల
 కృష్ణ శ్లాక్ అంబాసిడర్ లో వస్తూ
 'హాసినీ వస్తారా' అని అడిగాడు. 'అక్కి
 డీ వెళ్లాలనే బాట్లని యెదురు చూస్తు
 న్నాను' అన్నాను. 'ఏమిటి అక్కడి విశే
 సాలు' అని ప్రశ్నించాడు. జయలలిత దృశ్య
 చేస్తూ ఉండటం వెళ్లి చూద్దామని బయ

సినిమా

ల్లేరాను. కాదు పదివిమిషల్ కాసేసి
 కారిడారును చేరుకుంది. నేను ఫ్లోర్ నెపు,
 గోపాలకృష్ణ ఎడిటింగు రూమునెపు
 వెళ్లాము.

నేను వెళ్లేసరికి దృశ్య చూడ్డానికి
 వచ్చిన జనం మూడు మూడువందల
 మందిదాకా గుమిగూడి వుండడాన్ని గమ
 నించి, ఆ గుంపులోనుంచి దూరం ముందుకి
 వెళ్లిపోయాను. నాకళ్లు యెదురుగావున్న
 ఒకవ్యక్తిని చూడసాగాయి. ఇతడెందుకు
 వచ్చాడీక్కడికి? పాపం యీమెను యేం
 చేస్తాడో అని భయపడసాగాము. నేను
 పూహించింది అక్కరాల జరిగింది. అవ్వక
 యెవరు? అతడెంచేసాడు? అని మీకు
 తెలుసుకోవాలని వుంటుందిగ. అవ్వక
 మరెవరోకాదు. రాజనాల్. జయలలితను
 మోసంచేసే తన భవనానికి రప్పించాడు.
 తన పియ్యడు ఎన్. టి. రామారావు పున్నా
 డంటే నమ్మివచ్చిన జయలలితకు రాజనాల్
 వచ్చిన వన్నాగం అర్రుమైంది కాని, ఏం
 చేస్తుంది? అందుకే రాజనాల్ చెప్పి
 నట్టల్లా ఆడింది, పాడింది. ఆమె పాడిన
 పాట వింటుంటే నాకళ్లుంట నీళ్లు రాత
 సాగాయి. అపాటను మీరూ వింటారుగా.
 వినడానికి ముందు కంటారా?

"ఉక్కరి దొంగ—చక్కటి చుక్క"లో

విజయలలిత

నను వలికించేవాడు
 మనసిచ్చిన నా పియ్యడు
 నా పిలుపులు వింటాడు
 వన్ను చేర్చుకుంటాడు
 నిను రెండుగ చీలుస్తాడు
 గుండెలు విండిస్తాడు
 నీరక్తం నా పాదాలకు
 పారాటిగ పూస్తాడు.

ఆ పాటను అభినయిస్తున్నప్పుడు జయ
 లలిత ముఖంలో అవేదన, ఆందోళన, కష్ట
 మొండిధైర్యం మారిమారి గోచరించింది.
 ఈ పన్నివేళం డి. వి. ఎస్. ప్రొడక్షన్స్
 నిర్మిస్తున్న జానపద చిత్రంలో కనిపి
 స్తుంది. బాక్సాఫోన్ దర్శకుడు బి. విలా
 చార్య దర్శకత్వం వహిస్తున్న యీ
 చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు ద్విపాత్రాభి
 నయం కొంగొత్త పోకడలో వుండే
 విధంగా కథ వ్రాయబడింది. ఎన్. టి.
 ఆర్.తో బాటు జయలలిత, దేవిక నాయి
 కలుగ నటిస్తున్నారు. దేవిక వినాహాని
 కనంతరం యిదే ఆమె నటిస్తున్న మొదటి
 తెలుగుచిత్రం. విలాచార్యకు సహాయకుడిగ
 వైకుంఠరామశర్మ, కెమరాను ఎన్. ఎస్.
 లాల్, సంగీతాన్ని టి. వి. రాజా నిర్వ
 హిస్తున్న యీ చిత్రం విశాలాంధ్రలో
 విజయకంఠైన్ ద్వారా విడుదలవుతుంది.
 డి. వి. ఎస్. రాజా నిర్మించే యీ సాంఘిక

సినిమా డైరీ

● మాడవి పిక్చర్స్ "బందిపోటు దొంగలు" చిత్రానికిగాను మైసూరు బృందావన్ గార్డెన్స్ లో
 జనవరి 7, 8, 9 తేదీల్లో ఒక యుగళగీతాన్ని కె. ఎస్. ప్రకాశరావు చిత్రీకరించారు. జమాన
 నాగేశ్వరరావు పాల్గొన్నారు.

● శ్రీప్రొడక్షన్స్ నిర్మిస్తున్న "పంపా—పాపం" తెలుగు చిత్రం యొక్క పతాక నన్ని
 చేశాన్ని హాసినీ మూడవ ఫ్లోర్ లో జనవరి 8 న వి. రామచంద్రరావు చిత్రీకరించారు.

● గోపాలకృష్ణ పిక్చర్స్ నిర్మిస్తున్న "కథానాయకుడు" చిత్రానికిగాను జయలలిత వానలోతడుస్తూ
 పాడి పాటకు దర్శకుడు సేమాంబరధరరావు ప్రసాద్ స్టూడియోలో జనవరి 4 న చిత్రించాడు.

● గౌరి ఆర్ట్స్ లింస్ సమర్పించు సుపాశ్వరి పిక్చర్స్ వారి "దేవుడిచ్చిన భర్త" జనవరి 12 న
 పూర్వా ద్వారా విడుదలయింది.

● సురేష్ కంబైన్స్ జనవరి 10 న కొడైకెనాల్ కు వెళ్లి 18 వరకు మూడుపాటల చిత్రీ
 కరణ జరిపి 19 కి ముగిసాడు తిరిగి వచ్చింది. డి. రామనాయుడు నిర్మించే యీ
 చిత్రానికి జి. విశ్వనాథం దర్శకుడు.

● సారథి స్టూడియోస్ నిర్మిస్తున్న సాంఘిక చిత్రంయొక్క అవుట్ రోడ్ మాటింగ్
 జనవరి 2 నుండి 6 వరకు ఊటిలో జరిగింది. నాగేశ్వరరావు, వాణ్ణి పాల్గొన్నారు. డి. మధు
 మాదనరావు నిర్మించే యీ చిత్రానికి వి. మధుసూదనరావు దర్శకుడు.

● సేమా ఫిలింస్ "పవనస్థరాలు" యొక్క క్లయిమాక్సు ఫుట్టాలు వేదాంత రామయ్య
 దర్శకత్వంలో గోల్డెన్ స్టూడియోలో జనవరి 8, 9, తేదీల్లో జరిగింది.

కొయలు కర్మన బాసవదానికి బి. కృష్ణ మూర్తి కథకుడు.

నాపానినుంగి యెలా బిడుటవడడం అని

అటొచించే నమయూనికి అనందమోహన్ కారు రావడం జరిగింది. ఏమిటండి యక్కడ విలబద్ధారే అని అనందమోహన్ ప్రశ్నించాడు. పాండిబజారుకు వెళ్లారి

అన్నాడు. పుండండి, వెళ్లాం అని నవ నిమిషాల్లో తిరిగివచ్చి రండి సోదాం అన్నాడు. ఏమిటి యిలా వచ్చారు అని అడిగాను. 'నా పిచ్చుగుని వి. ఎస్. ఆర్.

ప్రవాణి సాహిత్య పజిల్ నెం. 19

Licensed by the District Collector Warangal. L. No.1 Dt 8-10-67

(ఈ పజిల్ పాల్కుంట్ల సోలూషన్ బలా కల్పేర్ గారి కార్యాలయముతో సేటు చేయబడినది)

రూ. 1000 లు

పోటీచేసి గెలుపొందండి :

మొదటి బహుమతి రూ. 500 రెండవ బహుమతి రూ. 300 ఒక తవ్వకపుర్ 300 బహుమతి రూ. 200 రెండు తవ్వకపుర్

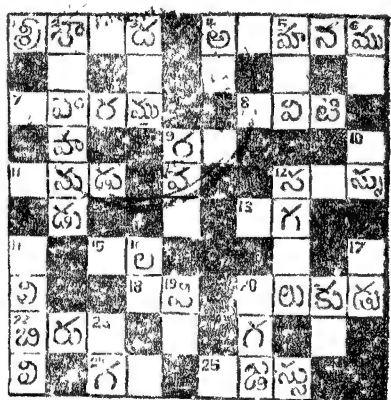
నెం. 19 ఆధారములు

అడ్డము:- 1. నాలుగవ అక్షరం తొలి అక్షరం ముందు 4. దుష్టాచారములు తును దీని పొడవు అక్షరం 7. రాజు అనుబంధముగా 8. అక్షరం దుష్టాచారము 9. అక్షరం దుష్టాచారము 10. అక్షరం దుష్టాచారము 11. అక్షరం దుష్టాచారము

యగును 12. రాజునకు 13. దీనిని అక్షరం 14. దీనిని అక్షరం 15. దీనిని అక్షరం 16. దీనిని అక్షరం 17. దీనిని అక్షరం 18. దీనిని అక్షరం 19. దీనిని అక్షరం 20. దీనిని అక్షరం 21. దీనిని అక్షరం 22. దీనిని అక్షరం 23. దీనిని అక్షరం 24. దీనిని అక్షరం 25. దీనిని అక్షరం

నిలుపు:- 2. ముందే కీర్తి గారావం పరిచి 3. ముందు ధనము 4. దీనిని అక్షరం 5. దీనిని అక్షరం 6. దీనిని అక్షరం 7. దీనిని అక్షరం 8. దీనిని అక్షరం 9. దీనిని అక్షరం 10. దీనిని అక్షరం 11. దీనిని అక్షరం 12. దీనిని అక్షరం 13. దీనిని అక్షరం 14. దీనిని అక్షరం 15. దీనిని అక్షరం 16. దీనిని అక్షరం 17. దీనిని అక్షరం 18. దీనిని అక్షరం 19. దీనిని అక్షరం 20. దీనిని అక్షరం 21. దీనిని అక్షరం 22. దీనిని అక్షరం 23. దీనిని అక్షరం 24. దీనిని అక్షరం 25. దీనిని అక్షరం

విజయవాడ శతాబ్ద చరిత్ర

10. ముందు అక్షరం 11. ముందు అక్షరం 12. ముందు అక్షరం 13. ముందు అక్షరం 14. ముందు అక్షరం 15. ముందు అక్షరం 16. ముందు అక్షరం 17. ముందు అక్షరం 18. ముందు అక్షరం 19. ముందు అక్షరం 20. ముందు అక్షరం 21. ముందు అక్షరం 22. ముందు అక్షరం 23. ముందు అక్షరం

రూపము ఒక్కంటికి ఒక్క రూపాయి మాత్రమే

విజయవాడ:- 1. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 2. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 3. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 4. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 5. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 6. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 7. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 8. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 9. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 10. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 11. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 12. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 13. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 14. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 15. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 16. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 17. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 18. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 19. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 20. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 21. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 22. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 23. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 24. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి. 25. రూపములు తునుపులు, కొట్టి పోయినవారికి తప్పక గానము చేయండి.

The Manager, Sri Vani Sahitya Puzzles, Warangal-2. (A.P.)

ప్రవాణి సాహిత్య పజిల్ నెం. 17 కి సోలూషన్

అడ్డము:- 1. నామనామనామనా 5 అక్షరం 6. శివుని 8. మన 10. పురాని 11. వందనము 14. సోమ 15. పోత 16. నామ 19. వర్ష 20. గానము 22. పీఠము నిలుపు:- 1. నుపురు 2. నుపురు 3. బోధము 4. వర్షము 6. శివుని 7. అక్షరము 9. వర్ష 12. నామ 13. వందనము 17. మిథ్య 18. అక్షరము 20. గానము 21. పురాని.

“కథా నాయకుడు”లో జయలలిత, ఎస్. డి. రామారావు

స్వీమిని కెమరామెన్ గా పెట్టుకున్నాను. కోర్టీల్లు చెప్పి పోదామని వచ్చాను’ అన్నాడు. ‘మీ పిక్చర్ యొక్క వివరాలను ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక పాఠకులకు తెల్సగలరా’ అని ప్రశ్నించాను నిరభ్యంతరంగా అంటూ యిలా చెప్పాడు. ‘మరి యాళం చిత్రాన్నోకదాన్ని కొన్నాను. స్క్రీన్ పేజీ, డైలాగులు రెడీ అయినాయి. ఆదుర్తి నరసింహమూర్తిని దర్శకుడిగా నియమించాను. నాయికగ కె. ఆర్. విజయ నటిస్తుంది. నా చిత్రంలో యిద్దరు కథా వాయకులు కావాలి. కృష్ణను, శోభన్ బాబును

సినిమా

పెడవామనుకుంటున్నా. చిత్రానికి జీవనాడి అయిన ఒక ముఖ్యపాత్రను నాగభూషణం ధరిస్తాడు’. ‘మరి సంగీతం, ఆర్ట్స్ సంగ తేమిటి’ అని ప్రశ్నించాను. ‘సంగీతాన్ని కోదండరాజు, ఆర్ట్స్ బి. ఎన్. కృష్ణ నిర్వహిస్తారు.’ షూటింగు యెప్పట్నుంచి అన్నదానికి ‘బహుశ ఫిబ్రవరి 12 నుండి వుండొచ్చు’ అని సమాధానమిచ్చాడు.

ఆనందమోహన్ చురుకైన వాడు, చక్కటి నిర్వహణా శక్తిగలవాడు; పుత్రము ఆశయాలు వుండడమే గాక వాటిని నిర్వ

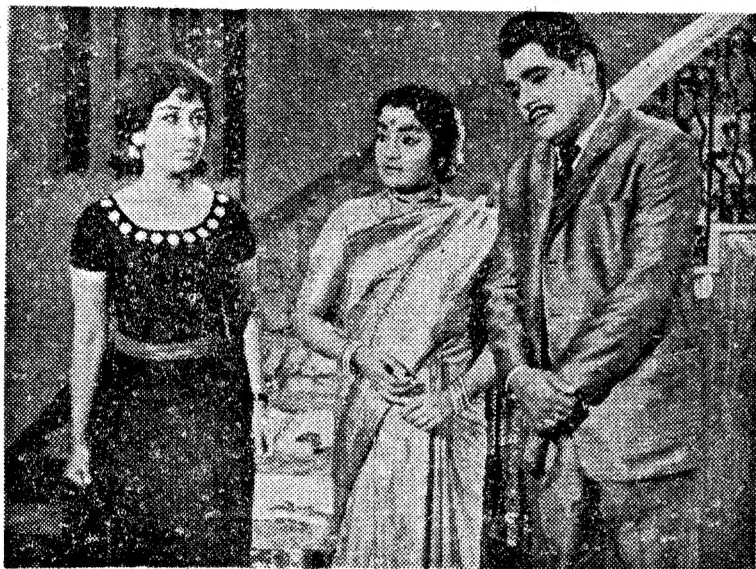
ర్తించగల ధైర్యంగలవాడు అని ప్రత్యక్ష పాక్ష్యం. పినిమా టెక్నిక్ లో అపారమయిన అనుభవాన్ని సంపాదించిన ఆనందమోహన్ తన స్వంత చిత్ర నిర్మాణంలో మరింత జాగ్రత్తగా వుండగలడని ఆశించవచ్చు.

* * *

జమున యే పాత్రను పోషించినా, అందులో ఆమె ప్రత్యేక ముద్ర కన్పడు తుంది. ఆ పాత్రను మరెవ్వరు నిర్వహించినా రాణించదు అనేది తలంపును ప్రతి ఒక్కరికి యేర్పరుస్తుంది ఆమె నటనా వైశిష్యం. పాత్రను అవగాహన చేసుకుని, సహజంగా నటించి మెప్పించగల నటీమణులలో జము నకు అగ్రతంజూం ముట్టకెప్పాలి. ఈ పురోద్ఘాతమెందుకని మీరడగొచ్చు— అకారణంగా నేను యే పనిచెయ్యను. మళ్లీ జమున నటనాశక్తి మరింత రక్తికట్ట్య దానికి ఆమెకు మరొక అపూర్వమయిన పాత్ర లభించింది. ‘మదర్ ఇండియా’లో పద్మశ్రీ సర్గీస్ ధరించిన పాత్ర ఆమెకు అంతరాష్ట్రీయ ఖ్యాతిని తెచ్చిపెట్టింది. ఇప్పుడు అదేపాత్రను తెలుగులో జమున ధరిస్తోంది. జాబుపిక్చర్స్ నిర్మించనున్న యీ సాంఘిక చిత్రానికి తపీ చాణక్య దర్శకుడు. పినిపెట్టి సంభాషణలు సమ కూర్చిన యీ చిత్రానికి రాజేశ్వరరావు సంగీత దర్శకుడు. రాజేంద్రకుమార్ ధరించిన పాత్రలో జగ్గయ్య, సునీల్ దత్తు పాత్రని శోభన్ బాబు, రాజకుమార్ వేషంలో కృష్ణారాజు కన్పించే యీ చిత్రంలో ఒక ప్రముఖ తార రెండవ నాయికగా నటించనున్నది. జనవరి 24 నుండి ఎ. వి. ఎం. స్టూడియోలో షూటింగు ప్రారంభమౌతుంది. మొదటి షెడ్యూలులో జమున శోభన్ బాబు, కృష్ణారాజు పాల్గొంటారు. ఈ చిత్రాన్ని పశ్చిమగోదావరి జిల్లాకు చెందిన ప్రముఖ వ్యాపారస్తులు నిర్మిస్తున్నారు.

* * *

ఈ మధ్య ‘జీవనాశం’ అనేది తమిళ చిత్రాన్ని చూడడం జరిగింది. ఆ చిత్రం తెలుగులో యెవరయినా తియ్యకపోతారా అని వాలో నేను అనుకోడం జరిగింది. నాపూహ వలించింది. ఇప్పుడు మిత్రాప్రాడక్షన్స్ వారు దాన్ని తెలుగులో నిర్మించడానికి పూనుకున్నారు. ప్రతివాడు తనజీవితంలో

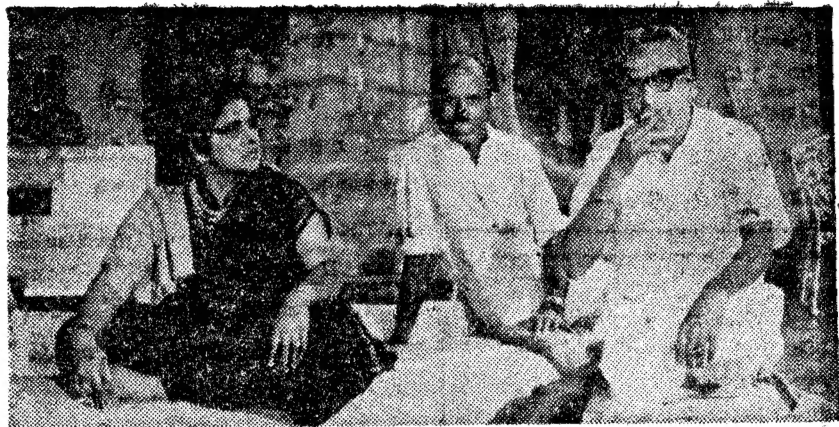

శ్రీరాజ్ ఆర్ట్ పిలింస్ లో షీలా, పుష్పకుమారి, నాగభూషణం

వీరవనంబిది చాలాపురిది అని ఎన్నోచోటం చూస్తే మీకే తెలుస్తుంది. 'అనుమానం పెనుభూతం' అని చిత్రం నిరూపిస్తుంది. ఇలాంటి పటిష్టమయిన కథకు మంచి దర్శకుడు వుంటేనేగాని జవాన్ని ఆకర్షించడు. అందుకే మన సి. ఎస్. రావును దర్శకుడిగా పెట్టుకున్నారు. తమిళంలో విజయకుమారి నటించిందిగాని మెలోడ్రామాగా కనపడింది. తెలుగులో జమున నటించడానికి అంగీకరించింది కాబట్టి అపారతకు ప్రాణంపోస్తుంది. ఫిలింసరి మొదటి వారంలో ప్రారంభంకానున్న యాచిత్రానికి కె. వి. మహదేవన్ సంగీత దర్శకత్వాన్ని జే. కె. రాము ఛాయాగ్రహణ దర్శకత్వాన్ని సుబోధి సంభాషణా కర్తృత్వాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. ఈచిత్రంలో యిద్దరు నాయకులున్నారు. పాత్రలకి సరిపోయేవారు నటించే రాణిస్తుంది.

* * *

ఫిల్మిలా పిక్చర్స్ నిర్మిస్తున్న 'జగత్కిలాషిలు' మాటంగు జనవరి 10 వ తారీఖున వుదయం తొమ్మిది గంటలకు ప్రారంభమైంది. మొదటిపాటు రంగారావు, గుమ్మడిలపై దర్శకుడు అయ్యన్ మూర్తి చిత్రీకరించాడు. వాల్లిద్దరిమధ్య జరిగిన సంభాషణను మీకూ తెల్పాలి. 'సిస్. వి. రంగారావు యింటికి ఎంగళ్ మెంటు లేకుండా గుమ్మడి వస్తాడు. రాగానే థ్యాంక్యూ అంటాడు. 'నీతో చెప్పకుండా నీయింటికి వచ్చినందుకు క్షమించు' అంటాడు. 'మనదగ్గర అదంతా యేమీలేదు. అనుమానాలు, అవమానాలు మనల్నెం చేస్తాయి. మనదగ్గర అయిపో పైసా లేనిపోవల్సిందే' నంటాడు రంగారావు. సరే, నీతోకొంచెం మాట్లాడాలి అంటాడు గుమ్మడి. సరే, రా అంటూ తనగదిలోకి తీసికెళ్తాడు రంగారావు. ఈ పన్నివేళంలో యిద్దరూ వుద్దండ్లులు కాబట్టి సన్నివేశానికి మంచి ఎఫెక్టు వచ్చింది. ఏకామేశ్వరరావు. రాఘవకలసి నిర్మించే యాచిత్రాన్ని లక్ష్మీపిరిన్ గొడుదరి చేస్తాడు. చిత్రంలోని ప్రధాన

'యమలోకపు గూఢచారి' మాటింగోలో దర్శకులు శ్రీనివాస్ శ్రీమతి మార్యకాంతాని (కోభాదేవి)!

సిగరెట్టు కాల్చే విధానాన్ని చూపుతున్నారు. మధ్య నున్నవారు అసిసియేట్ మోహన్ రావు.

పాత్రలో కృష్ణ, వాణిశ్రీ, రంగారావు, అర్జున్ కర్కర్ బ్యానర్లో 'మాతృదేవత' అనేది సమస్యత్వక చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నాడు. ప్రత్యగత్వ స్క్రీన్ ప్లే (వాస్తున్న యాచిత్రానికి సాన్నిధ్య దర్శకురాలు. ఎన్. టి. రామారావు, నాగభూషణం, కె. వి. ఎస్. రాజా, రామానాయుడు, ప్రభాకరరెడ్డి, సానిత్రీ, చంద్రకళ ముఖ్య పాత్రధారులు. కెమరాను శేఖర్, సింగి: సంగీతాన్ని కె. వి. మహదేవన్, అర్జును బి. ఎస్. కృష్ణ నిర్వహించే యాచిత్రాన్ని అతిథ్యరలో ప్రారంభించడానికి కావలసిన యేర్పాట్లను పూర్ణచంద్రరావు చేస్తున్నాడు.

* * *

'అదవడుచు', 'దేవకన్య' చిత్రం నిర్మాణ నిర్వహణ కర్తగా వ్యవహరించిన ఎ. పూర్ణచంద్రరావు యిప్పుడు పుర్ణా

—శ్రీనివాస్ ●

వికలాంగుల, వాలెంపిక్ పోటలో పాల్గొనే పింగిపాగ్ అటకాడు హార్మర్ క్లబ్ 33 సంవత్సరాల ఈయన ఇప్పుడెప్పు విజయం. జావెన్, డిస్కన్, హామర్ త్రో పోటీలలోకూడా పాల్గొంటున్నాడు.

(డాక్-యూ. 2 ఎన్)

ప్రశ్నావళి' శీర్షికకి ప్రశ్నలను
సంపేచారు కవరుమీద పుష్పంగా
'ప్రశ్నావళి,' ఆంధ్ర సచిత్ర వార
పత్రిక, మద్రాసు - 1.' అని
ప్రాయశ్చిరుత్తున్నాము. - సం॥

3 వెలలు ఉచిత బహుమతి.

కాశ్మీర్ బెంగుళూర్ ఆర్ట్ సిల్క్స్
చీరలు సరికొత్త ఆకర్షణీయమైన
వమూనాలలోను, రంగులలోను
మావడ్డగుంపు. పెద్ద సైజులలో
మాత్రమే లభించును. 1 డిలీక్స్-
చీరలు. 12 రూ. 23 రూ. 23 రూ.
3 కి రూ. 33 రూ. 4 కి రూ. 40.
రెండు లేక ఆంతుకపై వీరెండు ఆర్డరు సంపన
వారికి జ్వాలా గుడ్డ ఉచితం. మీ ఆర్డరును
పోస్టు పోస్ట్ పోస్ట్ ద్వారా పంపవలెను.

ARVIND AGENCIES (APTW-30)
P. B. 1408. Delhi-6.

పెరిలిన్ వస్త్రములు

హచ్చు ధరలవలన కొనుటకు ఏలుగాని
తీర్చివేసిన ఆకర్షణీయమైన పెరిలిన్
వస్త్రములు మావడ్డ లభించును. ప్రచా
రానికి తగ్గింపు ధరలో పింట్ డిజైన్ గల
ఒక పెట్టు రూ. 25/- చుండు 3 వెలల
వరకు అమ్మబడును. పోస్ట్ జి అదనం.
ఇన్స్టలేకున్న డబ్బు వాచ్ యివ్వబడును.
వెంటనే ఇంగ్లీషులో ప్రాయండ్.
MODERN AGENCIES (A-M.)
Purani Godown, Gaya.

ఫోలింగ్ 50 షాట్ పిస్టల్

బ్రిష్ పిస్టల్ అక్సరలెదు. అమెరికన్ మోడల్. దొంగలు,
క్రూరమృగముల నుండి రక్షించుకోండి. ఉత్తమ
నెయూడాలు, మూత్రాలు, పాటకాలకు వశమై వదిలి.

ఆటోమేటిక్ 50 షాల్క్

విర్రాటుగలదు. తేలికైనది.

ఇందు నుండి వెలువడ

మృ రవ్వలు మిమ్మున

కాపాడును. ధర: 50

షాల్క్ వెం. 33 రూ. 10/50. ఇంకా మోడల్ వెం.

99 రూ. 13/50 వి.సి.సి. వార్షిక రూ. 3/50.

లెడర్ కేస్ రూ. 3/50 అదనపు షాల్క్ 100కి రూ. 5/-

AMBICA AGENCIES (India)

P. O. Box No. 1587, Delhi-6

న్యూఢిల్లీ లేఖ

(7వ పేజీ తరువాయి)

అలానే భారతదేశంలో కూడా తెగతెంపులు
చేసుకున్నారు. 1971 లో ఇది మరి
తీవ్రతరం కావచ్చు! ప్రక్కప్రక్కలో
రవ్వె చేనాలు వృద్ధి అవుతున్నాయి.
'తుపాకీ రాజకీయ చతురత్వం' చచ్చి
పోలేదని చెప్పడానికి మూడు మాసాలక్రితం
జెకోస్లోవేకియామీద రవ్వెవాడి చాలు!

చారిత్రాత్మకమైన ఈ సంబంధ
బాంధవ్యాలను ఒకసారి సింహావలోకనం
చేసుకుని షా గారి వ్యూటనని ప్రస్తుతించ
వలసి వుంటుంది. భారతప్రధాని, ఇరాను
షాగారు ఒక జాయింట్ ప్రతిపాదన చేసు
కున్నారని ఒకవార్త వున్నది. అందులో
'పెరిష్యన్ గ్రోప్స్ పై ఇతరప్రాంతాల ప్రమే
యాన్ని సహించము' అని వున్నదట.
ఇక్కడ కొంత సంజాయిషీ కావాలి.

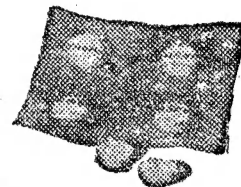
మెడిటేరియన్ లో (బిల్ షు నాకాదళ

హింసరం ఒకటుంది. ఇది జీబ్రాల్టర్,
ఈ మెడిటరేనియన్ లోనే మళ్ళీ ప్రాంచి
నాకాహింసరంకూడా ఒకటుంది. అయినా
ఎవరూ మెడిటరేనియన్ లో రవ్వె నాకలని
అడ్డు పెట్టలేకన్నారు. దేశం సముద్ర
తీరాని సంరక్షించడానికే తగినంత నాకా
బలం మనకిలేదు. ఒకవేళ సోవియట్
నాకలే పెరిష్యన్ గ్రోప్స్ లో చొరబడితే
శ్రీమతి గాంధీగారు వాటిని ఎలా అవగలరో
ఎవరూ సమాధానం చెప్పలేరు.

షాగారు కాశ్మీరు విషయంలో ఎక్కువ
శ్రద్ధాశీసుకుంటున్నమాట వాస్తవం. దీని
విషయంలో భారతదేశం ఏం చెప్పిందీ ఇంకా
తేలలేదు. మరో విషయముంది. పాకిస్తాన్
ఎప్పుడూ సందికి సంసిద్ధమేనట. భారత
దేశమే వెనకడుగువేస్తున్నదట! కాశ్మీరులో
ముస్లిముల అధిక్యత ఎక్కువ. కాశ్మీరు
మతసంబంధమైన వ్యవహార మై పోయి
నప్పుడు, అతను 'షియా' అయినా కూడా
ఆ ముస్లిం సాలకుడిని నమ్మవచ్చునా?
అనేది శోచనీయం. ●

తల నొప్పి గా వుండా :

కాన్ పిన్ మీకు వెంటనే ఉపశమనమిచ్చును

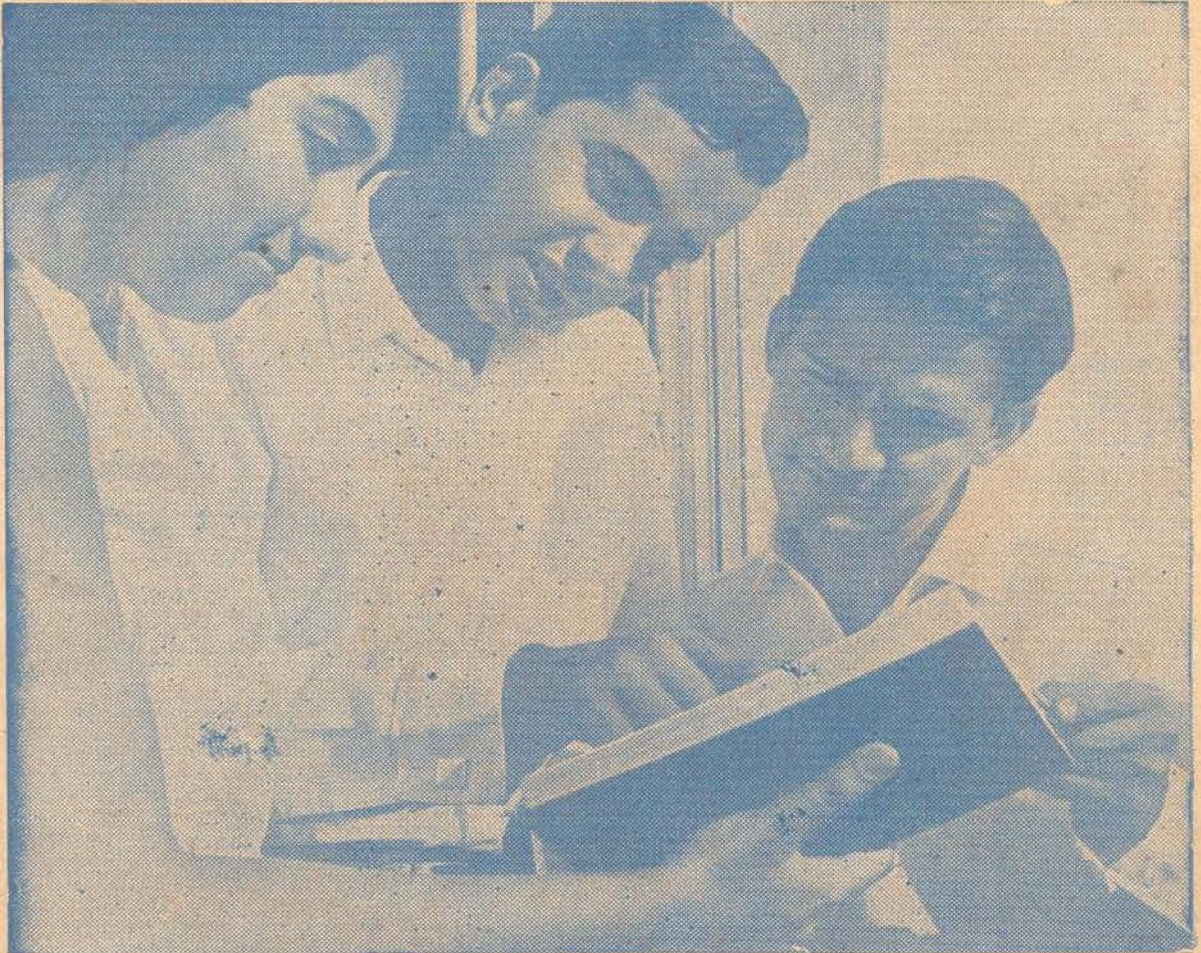

కాన్ పిన్

మీకు తలనొప్పి గా వుంటే మీరు దిగాలుగా, చిరాకుగా, పనిమీద శ్రద్ధ
లేకుండా వుంటారు. కాన్ పిన్ వెంటనే ఫీ తలనొప్పి, అలసట తొలగిం
చును. మీరు ఉత్సాహంగా, పనిచేయ తయారుగా వుండగలరు. ఇది
పడిశమునకు, శరీర నొప్పులకు, వంటి నొప్పికి, చలిజ్వరానికి చాలా మంచిది.
కాన్ పిన్ మీ వద్ద యెప్పుడూ వుంచుకోవండి.

బెంగాల్ కెమికల్

కలకత్తా * బొంబాయి * కాన్పూరు * ఢిల్లీ

చదువుల్లో మొనగాడు
ఆటల్లో మొనగాడు
పెరిగి పెద్దవాడౌతున్నాడు
అతడి సైకిలు ఫిలిప్స్

ఫిలిప్స్ దిట్టంగా ఉంటుంది ఎంత చెడ
తొక్కినా తట్టుకొనేటట్టు మంచి ట్రూ
బెంపరు స్టీలుతో తయారైంది. దాని అంద
చందాలు గంభీరత కూడా మీ సంస్కృతిని
బాగా తెలియజేస్తాయి. మీవంటి యువకులకు
తయారుచేయబడిన విశిష్టమైన వై సికిలు.

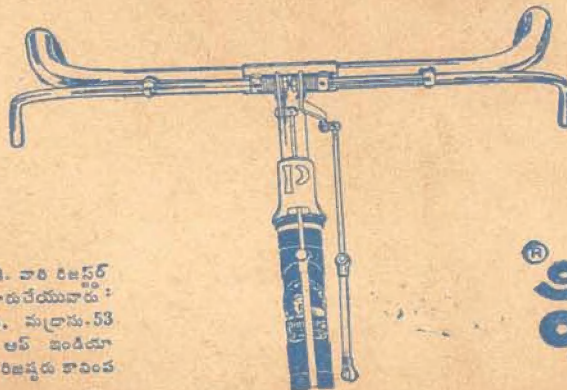
ఫిలిప్స్ మీరు వాడదగిన సైకిల్

®

జె.ఎ. ఫిలిప్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ యు.కె. వారి రిజిస్టర్డ్
ట్రేడ్ మార్కులు. ఇండియాలో తయారుచేయువాడు :
టి.వి. సైకిల్స్ లిమ్ ఐండియా, ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు-53
ప్రొ.పైలరు: బ్యూట్ ఇన్ వెస్టమెంట్స్ లిమ్ ఐండియా
లిమిటెడ్, మద్రాసు-1 ఉపయోగించుటకు రిజిస్టరు కావించ
బడినవి.

tic-p-3819a

® ఫిలిప్స్